MARTIN MURRELL
VIRGILIU ȘTEFĂNESCU-DRĂGĂNEȘTI

ROMANIAN

ROMANIAN

Romanian is a language which, because of its Latin origin and its direct and indirect loans from other Romance languages, is readily assimilated by an English speaker, especially if he knows French or Italian.

The student the authors have in mind is the non-specialist amateur and traveller. To this end, the material does not go far beyond the most elementary and the style varies between ”conversational” and ”near-formal”. Much of the vocabulary will be familiar to the student who knows other Romance languages; the major difficulties lie with the grammar, and this the authors have tried to grade as carefully as possible within the limits of a single volume.

The dialect covered in the book is Daco-Romanian, the national language of Romania, spoken by nearly ninety per cent of its inhabitants.

MARTIN MURRELL
VIRGILIU ȘTEFĂNESCU-DRĂGĂNEȘTI

ROMANIAN

TEACH YOURSELF

CONTENTS

Introduction	p. 5
Glossary of Grammatical Terms	p. 7
Abbreviations	p. 10
Lesson 1: Text	p. 11
Lesson 2: Text	p. 14
Lesson 3: Text	p. 18
Lesson 4: Într-o cofetărie	p. 22
Lesson 5: Conversație	p. 28
Lesson 6: Conversație	p. 32
Lesson 7: Conversație	p. 36
Lesson 8: Familia Roberts	p. 41
Lesson 9: O lecție de gramatică	p. 45
Lesson 10: Patricia și William pleacă în România	p. 50
Lesson 11: (revision) Dialog	p. 54
Lesson 12: Un dialog între un englez și un român	p. 57
Lesson 13: Înainte de plecare	p. 60
Lesson 14: Planuri pentru România	p. 63
Lesson 15: Plecarea din Londra	p. 67
Lesson 16: Sosirea la București	p. 73
Lesson 17: După cumpărături	p. 80
Lesson 18: Numeralul	p. 84
Lesson 19: Lucruri folositoare și nefolositoare	p. 87
Lesson 20: Pe litoralul Mării Negre	p. 93
Lesson 21: Timpul	p.101
Lesson 22: La restaurant	p.105
Lesson 23: La spectacole	p.109
Lesson 24: O lecție practică	p.114
Lesson 25: Prin București	p.120
Lesson 26: O lecție de geografie	p.124
Lesson 27: O legendă istorică	p.128
Lesson 28: Patricia e puțin bolnavă	p.133
Lesson 29: Alte cuvinte și expresii	p.138
Lesson 30: O plimbare la munte	p.142
Supplementary Dialogue	
Lesson 31: Ultima lecție	p.146
Supplementary Dialogue	
Lesson 32: O scrisoare	p.150
Supplementary Dialogue	
Appendix 1	p.157
Appendix 2	p.161
English-Romanian Vocabulary	p.170
Tourist Restaurant Aid	p.182

INTRODUCTION

The Romanian (Rumanian, Roumanian) language developed from the Roman *koine* of the lower Danube region from about the middle of the first millennium of our era. Of the languages spoken around that part of the Danube before this time we know very little. The Dacians, who occupied a large part of this territory, spoke a Thracian tongue. At the beginning of the second century Dacia was made a Roman province, and the *lingua franca* used among the colonists, who were drawn from many different parts of the Roman Empire, was a variety of Latin. Latin thus became, and remained, the official language of communication in the region.

Despite the influences from neighbouring tongues to which Romanian has been open throughout most of its history, the language has preserved its basic Latin character in much the same way as English has preserved its Germanic character. Slavonic (Bulgarian, Serbian, Polish, Ukrainian, Russian) elements are most apparent in the vocabulary, to a smaller extent in the syntax (sentence grammar) and phonology (the sound-system), and hardly at all in the morphology (word grammar). Romanian has also developed certain features that are found in its non-Slavonic Balkan neighbours, in Albanian and Greek. In addition, items have been adopted at various times from nearby Turkish, Hungarian and German, and these last two languages, especially Hungarian, are still spoken by important minorities (co-inhabiting nationalities) living on what is politically Romanian soil. Much of the borrowed vocabulary, however, was replaced during nineteenth century in a conscious attempt to re-Romanize the language, with French and Italian supplying, in part, the models. In more recent times even a handful of English loans have been accepted into the lexicon (e.g. *Fotbal, meci, bridge, whisky*).

There are four principal dialects of Romanian, the most important being Daco-Romanian, which is the national language-spoken, with relatively small variations, by nearly ninety per cent of the inhabitants - of the Socialist Republic of Romania, whose total population now exceeds twenty million. This is the type of Romanian we present and describe in this book. Other speakers of this dialect, inhabitants of the neighbouring countries, and speakers of the other main dialects are far less numerous.

Because of its Latin origin, and its direct and indirect loans from other Romance languages, a large part of the vocabulary of Romanian is readily assimilated by an English speaker, especially if he knows French or Italian. In working through the book you will find many familiar words, especially those conveying more abstract concepts, some identical in spelling with similar words used in English and others differing only slightly. This makes it fairly easy to read Romanian texts of a formal, non-literary nature. In addition, many words from the ”everyday” register and a number of grammatical items have a well-known appearance to a student who knows other Romance tongues (e.g. *pâine*-bread, *casă*-house, *a da*-(to)give, *bun*-good, *tu*-you, *ce*-what, *un*-a, *de*-of). The major difficulties lie in the grammar, and this we have tried to grade as carefully as we could within the limits of a single volume. From about the middle of the course, the going is a little ”tough”, but provided you have assimilated most of the material in the preceding Lessons, you will not have to slow your pace unduly. Each Reading Text can be worked through without referring to the new grammar, as translations are provided in the Vocabulary. After the reading of the Text, the Grammar and Exercises can be tackled piecemeal.

The variety of Daco-Romanian described in this book is the so-called present-day Standard - *limba română standard* (usually called, rather confusingly, *limbă literară*, because it forms the basis of the modern written language). We have not tried to separate the spoken and written mediums, for most learners require a little of both. The student we have in mind is the interested non-specialist amateur and traveller. The material used includes a few colloquialisms and spoken-medium patterns, especially at the level of discourse (i.e. in terms of utterance combinations), but does not go far beyond the most elementary. By ”elementary” we mean, of course, ”frequently occuring - and therefore useful - patterns”. The style of the Romanian in this work varies between ”conversational” and ”near-formal”.

And now a little advice on a possible method of using this book.

Each **Lesson** is divided into four or five parts. First comes the new **Vocabulary**: the new words and phrases, with the necessary grammatical labelling (you are told, for example, what ”part of speech” each item is, its gender if applicable, its plural form, and so on), and a separate list of **Phrases** which we have selected (from the **Text**) for translation, as they present various difficulties. The Phrases will help you to read the new **Grammar** section. Some of the Phrases are useful collocations, common expressions, which need careful memorizing. But do try to remember the context in which they are used. Ideally, you should learn as many of the Texts as you can by heart. This is far more useful, and even more enjoyable, than learning lists of isolated words.

Read through the Vocabulary and Phrases fairly quickly, noting those words which look familiar and spending a little longer on the rest. Then, after working through the Text with one eye on the Vocabulary, go back to the Vocabulary and study it hard. See if you can guess or remember the genders and plural forms of nouns, the four adjective forms, and so on. Continually test yourself, and before you begin a new Lesson check that you remember at least seventy per cent of the vocabulary in the preceding Lesson. Read the Text again and try to give the gist of it to yourself (in Romanian, of course), recalling at least what you consider to be more important Romanian Phrases. The next task is to read through the new Grammar, picking out in the Text the points noted, and to work through the Exercises - very carefully. Finnaly, recite and/or write out as much of the material in the original Text as you can from memory. It will not be necessary to tackle every Lesson in this way, you can and should vary your

procedure, but working along lines similar to those suggested here may bring the best results. It is a good idea to keep a notebook for writting down the phrases (phrases, rather than isolated words) which you find the most difficult to memorize and to try out variations on them - substitute some of the lexical items for others, turn statements into questions or commands, combine some items with others, change the tense and person, use a different determiner, and so on.

The first five Lessons and one other each contain a section on **Pronunciation**. These sections should be looked at before the Text is attempted. The description of the various sounds should be studied closely and the sounds practised aloud. The vowels and diphtongs are probably harder to get right than the consonants, and they should, moreover, be kept distinct from each other. A summary of the sounds of Romanian, with their technical labels, is given in **Appendix 1**, which may be useful for sporadic reference. In the Lessons, rules describing formal changes in terms of graphemes (i.e. letters, orthographic symbols) are also to be interpreted in phonic terms (i.e. in terms of the sound system). Generally, this presents no problem. A rule such as "drop-*e,* add-*or*" readily yields the corresponding sound-equivalent rule "drop /-e/*, add* /-or/" (sound representation are placed between slant-lines, as in this example). Where differences arise, we have noted them.

Each Grammar section presents its own problems. Remember that this is a *course*, not a grammar book, and so the material is graded. The rules given are at first quite simple, but many are repeated and elaborated as the Lessons progress. This means that it may not always be easy to check up on a particular point at any given stage. However, the **Romanian Word List** and **Classified Index** will help you to locate all the more important uses and descriptions in the Lessons. Although in most cases you will be able to understand each Text without reffering to the Grammar section, you should read the latter carefully as it frequenly introduces several additional examples of a new structure and in so doing indicates the extent of its use - and thus its usefulness.

To help you to master the main words and patterns, a set of **Exercises** is appended to each Lesson. These should be worked through in a conjunction with a re-reading of the Vocabulary and Grammar. Most of them can be done first orally, then in writing. The substitution tables are for giving more practice in the important structures; they produce isolated sentences, of course, and an additional exercise would be for you to contextualize some of the sentences (e.g. fit them into a two or three line dialogue of your own composing). Some of the Exercises are provided with specimen answers, which you will find in the **Key**. These answers may not correspond to your own in every case, but this does not mean that your answers are necessarily wrong! The models in the **Key** can only serve as a guide - to help you keep a check on your own progress. The answers to the translation exercises provide you with further Romanian texts; since the whole object is to learn and practise *correct* usage, it is a good idea to read the model answer carefully *before* you tackle the translation itself. If you find you can understand the Romanian translation answer fully and can memorize most of it, there is little need to do the actual translation exercise!

The Key is printed after the two Appendices. **Appendix 1** comprises a summary of the sound-system and the orthography. **Appendix 2** consists of a list of all the verbs used in the Lessons plus a few useful additions. At various points during the course you should look up the verbs whose infinitives you have learnt and check their conjugation in this List. The List will also help you when you do the Exercises.

Following the Key comes a list of all the Romanian words used in the Lessons, with references. You may like to add translations yourself, though it is usually more profitable to write up in your own notebook the more difficult words, giving each a full context. The following **English-Romanian Vocabulary** must be used with great care. Most of the translations apply specifically to the contexts in which the words were used, and meanings are not differentiated. It is a good idea to check the meaning of a given Romanian word against its use in one or more Texts. A few words appear in this Vocabulary for the first time; most of these - but only these - are provided with a few grammatical details to help you use them. For those used in the Lessons, the relevant grammatical information has to be sought in the Lessons. This Vocabulary is followed by a **Tourist Restaurant Aid** - a list of restaurant food items that you might find useful as a tourist, and Classified Index.

One final tip: if you go to Romania knowing some Romanian, don't hesitate to try out what you have learnt! The Romanians are among the most friendly people on earth and will be delighted at your efforts to speak their language and very willing to help you. Those of you who would like to study the language with a native teacher can do so in Romania itself, where courses for foreigners are held every summer at the mountain resort of Sinaia. There are parallel sets of courses for beginners, for intermediate, and for advanced students, lasting one month and beginning in July. Information about travvelling to and staying in Romania can be obtained from a Romanian embassy or consulate, or from a branch of the Romanian National Travel Office.

GLOSSARY OF GRAMMATICAL TERMS

Technical terms are labels that make it possible to dispense with repeated elaborate explanations. In this book we have used a minimum of technical terminology, but a glance at the Index will show that the number of terms is still quite large. Some of these are known to everyone, but others may be novel. A brief, and very rough description of them, based on traditional grammar. appears below. Even the best known are included, as there are many cross-references, and we thought it better to include too many rather than too few. The items are listed alphabetically.

Adjective. A word, phrase or clause that modifies a noun (”a *red* herring”). In English noun phrases, single-word adjectives usually precede the noun head and follow determiners. Many adjectives may function as complements after certain verbs (”it is *red*”) and have a comparative and superlative degree (”redd*er*”, ”redd*est*”). An adjective may be modified by certain adverbs (”*very* red”). In Romanian, adjectives agree with their head in gender, number and case. Phrases and clauses modifying nouns may be called adjectival (”the girl *you went out with*”).

Adverb. Any modifier that is not an adjective or determiner (”he writes *well*”, ”he’s *with the manager*”, he went *straight* to the manager”, *of course* I did”). There are many different classes in both English and Romanian. The members of soa=me classes may be used as answers to the questions ”why?”, ”how?”, ”where?”, ”when?”, etc., and some form small grammatical classes.

Article. In English the word *a(n)* is the indefinite article and *the* the definite article as used as determiners with nouns. A noun modified by no article may be said to be modified by *zero article*. The Romanian definite article is a non-separable element which we will call a suffix (unlike English *the*), the indefinite article a determiner (as in English).

Auxiliary. This is a separable grammatical verbal item used with the infinitive or a participle of a lexical verb to indicate tense, mood, or some other special feature of the action or state (”I *will* sing”, ”I *might* sing”, ”I *have* sung”). In any language the number of auxiliaries is limited, and they can be exhaustively listed.

Case. In Romanian, words functioning in noun phrases are subject to changes of form not only according to the nature of the head, with which they are made to ”agree” (see **Gender** and **Number**), but also according to the function of the noun phrase in a given clause. If we take the pronouns as an example, those used as subjects are said to be in the Nominative Case (*eu, el*); those used as direct objects in the Accusative (*mă, îl*), those used as indirect objects in the Dative (*îmi, îi*). In discussing nouns, determiners and adjectives we shall merely speak of a *base-form* (=nominative and accusative) and a *case-form* (=genitive and dative), since (apart from this one contrast) the *exact* case function of such words is generally shown by word order and/or by special markers, not by changes of form or the addition of suffixes. A Genitive construction is one that can be replaced by a possessive determiner or pronoun (”*that girl’s* boyfriend” □ ”*her* boyfriend”). The referent of a noun in the genitive is ”possessed by” another noun’s referent; the referent of a noun in the dative is the ”recipient” of the direct-object referent (of the subject referent if the verb is in the passive).

Clause. A Clause comprises a subject and a predicate (”John + can’t come today”), and one or more clauses forms or form a sentence. A ”complex” sentence may comprise a ”main” clause - i.e. a clause that may stand on its own as a complete sentence - (”*I’ll cry* if you do”) and one or more ”subordinate” clauses (”I’ll *cry if you do*”). Subordinate clauses modify, or enter into the structure of, phrases or other clauses. A ”compound” sentence comprises two or more ”co-ordinate” (main) clauses (”*he came in* and *sat down*”). Sentences may also be ”complex-compound”.

Conjunction. This is a grammatical word or phrase that joins words, phrases ans clauses (”red *and* white”, ”I watched her *as* she went”, ”I know *that* that’s right”). Those that may join main clauses are called ”co-ordinating” (e.g. *and, but, or, so, zero* conjunction); others are ”subordinating” (*as, that, when, if, provided*).

Determiner. This is a non-lexical modifier of nouns that in many noun phrases may replace an article; it is different from an adjective in that, *inter allia*, it has no comparative and superlative degree (cf. *all, every, this, some*). In Romanian, most determiners show gender, number and case to the same extent as adjectives. In this book, the term is sometimes an ellipsis for *non-pronominal determiner* or *determiner pronoun*. Determiners can be listed exhaustively.

Determiner Pronoun. This is a determiner that may stand on its own without a noun head (cf. *all, both, this, each,* as in ”*both* have left”, ”I like *this*”).

Finite. The infinitive and participles of a verb are non-finite forms. Other verb forms - those that change their form to show person and number - are called finite.

Gender. Gender is like ”sex”. We say a noun denoting a male being is ”masculine”, one denoting a female ”feminine”, while a thing such as a table is neither sex, and the noun denoting it is ”neuter”. The vast majority of nouns in English are neuter, with few exceptions: we call a thing ”it”, not ”he” or ”she”. In Romanian, even inanimate nouns may be masculine or feminine according to convention. For convenience we shall talk of M-nouns, F-nouns and N-nouns. N-nouns operate either as M-nouns or as F-nouns according to their number form. Romanian has thus a two-term system of gender (M and F), made complicated by the existence of a class of nouns (N-nouns) that alternate between the two terms. It is important to remember the gender of a noun in order to know, for instance, which of the two forms, M or F, a modifying determiner or adjective should take; these ”agree” with their head (the noun to which

they are joined) or with the noun to which they refer.

Head. The center of a noun phrase is the Head of that noun phrase, while the remaining elements are its Modifiers. The head of "the King of England's son" is *son*; that of "the King of England" is *King*; that of "the powerful king" is *king*.

Infinitive. This is the central non-finite form of the verb we give in the Vocabularies (*a merge*). In both languages it may - or may not - be preceded by a marker (English *to*, Romanian *a*).

Interjection. This is word or phrase used frequently in exclamations or perenthetically in clauses. It does not function structurally within a phrase or clause ("*oh!*", "*really!*", "*really*, John!", "*why*, it's you!").

Interrogative (see **Relative**)**.**

Marker. A marker is a separable element that resembles a preposition, but a unit preceded by a marker does not function as an adverb. It is used to "mark", for example, the passive agent (in Romanian and English), the infinitive (in English and Romanian), cetain types of direct object (in Romanian), and so on.

Mood. For our purposes in this book, we regard Romanian verbs as having four Mood forms: the *Conditional* (*ar merge* - he'd go), which indicates "unreal" conditions; the *Imperative* (*mergi!* - go!), which is used in giving commands; the *Subjunctive* (*să meargă*) - in most cases simply the indicative preceded by the conjunction *să* - which suggest the possibility of an action or state; and the *Indicative* (*merge* - he goes), which is "neutral" in relation to the other moods.

Non-determiner Pronoun. This is a grammatical item that may replace or be replaced by a noun phrase, but which cannot take noun modifiers such as determiners, or function as a determiner itself (Eng. *I, who, me, myself* Rom. *cine, unul, îmi*).

Non-pronominal Determiner. This is a determiner that can only be used as a modifier, that is, it cannot stand as a pronoun (English *a, the, every, my* Romanian *un, niște, meu*).

Noun (adj.*nominal*). A lexical item that, in English, may be modified by a determiner, an article such as *the*, an adjective, a phrase or a clause (that red *book* over there). A noun forms the head of a noun phrase. Many nouns in both languages have two number forms, singular (*book*) and plural (*books).* Every Romanian noun has a specific gender and may take a definite article suffix.

Noun Phrase. A noun, with or without modifiers, constituting an element in the structure of a phrase or clause. A noun phrase may be replaced by a pronoun. It may function as (part of) the subject or complement of a clause (*that girl*'s pretty), or as the object of a transitive verb (I like *that* girl). In both languages a noun phrase becomes a possessive determiner on taking a genitive marker (*that girl*'s mother).

Number. This is a two-term system in both languages. In Romanian, most noun-phrases elements and finite-verbs forms have different *singular* and *plural* forms.

Object. The direct object of a clause is a noun phrase or pronoun that completes the sense of a transitive verb. Many verbs require "fulfilling" in this sense (he took *his hat*, he broke *it*); others may be optionally fulfilled (he read (*the book*), he painted (*it*)). The indirect object indicates the "recipient" or "beneficiary" of the direct object referent (he gave it *to John*, he painted *me* a picture) or of the subject referent (it was given *to John*). The word *complement* is sometimes used to indicate the noun phrase or adjectival or adverbal phrase that follows a copulative verb, that is, a verb of state (he's *a man*, she looks *funny*), and sometimes it covers both this meaning and that of "direct object". In Romanian, a pronoun functioning as direct object is in the Accusative Case and as indirect object in the Dative Case, while the noun complement of a copulative verb is in the Nominative Case.

Participle. Present and Past Participles are non-finite forms of verbs. In English only, present participles (*laughing, breaking*) may be used as noun modifiers (the *laughing* girl), and in both languages as clause modifiers (she approached me, *laughing*). Past Participles (*laughed, broken*) are used in both languages in the formation of certain tenses (he hadn't *broken* it) and as noun modifiers (a *broken* marriage).

Particle. This is a useful label for those words which formally resemble prepositions and markers but whose status as one or the other or as something else has not been established or it is convenient to leave vague because of their multiple class membership.

Phoneme. This is not a grammatical but a phonological term (included here for convenience). A Phoneme is the smallest distinctive unit of significant speech sound in a given dialect. For example, we may talk of the p-phoneme of Standard British, writing it /p/, which is an abstraction of all the different p -sounds an English speaker uses, no two or more of which he uses repeatedly in a *regular* way with other sounds to produce *different words*. Likewise, there are a number of different, though regularly recurring, l-sounds in English (cf. the three different **l**'s in the phrase "a little plum"), but if we interchange them we do not produce a different or nonsensical phrase, even though it sounds rather un-English. Thus, while we have a number of different **l**-sounds in English, we only have *one **l**-phoneme*.

Phrase. One or more words that may forme a complete unit of clause structure: subjects and objects consist of noun phrases, verbs of verbs phrases, adverbs of adverb phrases, etc. It is also used loosely in this book to cover one or more words that it is useful to *translate* as a unit.

Possessive. This ia a determiner (it's *my* book, *John's* place) or pronoun (it's *mine*) that specifies the "possessor" of a noun. Genitive noun phrases may be replaced by grammatical possessive determiners (*that girl's* hysband ☐ *her* husband) or by possessive pronouns (it's *Jane's* ☐ it's *hers*). In

Romanian, the form of a possessive agrees in gender, number and case with the noun whose referent (whatever the noun denotes) constitutes the ”property” (whatever it is that is possessed).

Predicate. The Predicate of a clause is what remains after we removed the subject. It consists of a verb phrase, with or without objects, complements and/or adverbs (I *picked up my pen*, the girl over there *won't*).

Preposition. A Preposition (e.g. *in , on, for*) precedes a noun phrase to form an adverb phrase - a unit which may be replaced by a single adverb (he sat *on the bench* □ he sat *there*). Prepositions can be exhaustively listed. Note that, by extension, the term can be applied to certain other, formally similar words such as markers and particles. We have made a distinction only in a few essential cases.

Referent. The non-linguistic entity in our experience (person, abstract, concept, material thing, etc.) which a lexical item refers to or denotes.

Reflexive. A Reflexive Verb is one that, by means of a special set of pronouns, indicates that the action performed is performed by the subject *on* or *for* the subject (he cut *himself*, she gave *herself* a treat). In Romanian, the reflexive pronouns are used in more functions than in English; their presence may fulfil the conditions of transitivity or they may indicate that the subject ”possesses” the object.

Relative and Interrogative. Relative and Interrogative words such as *who, which, where, what, how, that* operate as pronouns (*which* is right?), determiners (*which* word is right?), or adverbs (*where* are the answers?). Most words used in the one function are also used in the other (the girl *who's* looking at you, *who's* looking at you?). Some are used in only one of the two functions (Romanian *cine:* interrogative only, pronoun only; English *that:* relative only, pronoun only); others are used in other functions besides (Romanian *cât*); and some introduce exclamations (*how* lovely!). English has a *zero* relative pronoun (the girl *zero* you met), which is always replaceable by *that*. Relative clauses modify nouns (the boy *you met*) and are used as nominalizations (give it to *whoever you like*, I don't like *what you wrote*).

Sentence. A sentence may be thought of as a minimal utterance comprising one clause, or two or more clauses having a definable relationship to one another. In writing, a distinction is traditionally made between ”complex”, ”compound”, and ”complex-compound” sentences.

Subject. The subject of a clause is a noun phrase whose referent - if the predicate contains an active-voice verb - performs the action or exists in the particular state asserted by the predicate (*I* picked up my pen, *the girl over there* won't). In Standard British English a singular human-noun subject may be replaced by *he* or *she* but not by *him* or *her*. In Romanian the subject and predicate are frequently conflated (*venim* - we come).

Tense. Verb forms change to indicate temporal features of the action in question in relation to other actions - for example, the present, the past, the future, simultaneity, continuity, sequence, etc. This *kind* of feature of the verb is called Tense (but not nessarily all those featured listed: some of these may not occur or may go under labels, depending on the language under discussion).

Transitive. The verb in a clause containing a direct object is said to be Transitive. Many verbs may be used either intransitively (he *grew,* the door *opened*) or transitively (he *grew it,* he *opened it*). There are more restrictions on the occurrence of the former in Romanian than in English, Romanian uses of reflexive verbs often corresponding to intransitive uses in English. There is a relationship in both languages between transitivity and voice.

Verb. This is a word or phrase that may form a minimal predicate, describing an action or state. It varies its forms to indicate (for instance) tense (it *was* red, it's *been* red, it *will be* red) and mood (it *would be* red, *were* it red, *be* a man). In Romanian most finite verb forms vary for person, that is, the choice of form is in part conditioned by the subject of the clause (cf.Eng. I *sing*, he *sings*, I *am*, you *are*, Rom. *dăm* - we give, *dai* - you give).

Verb Phrase. This consists of a verb (a main verb with or without auxiliaries) and any verb modifiers, especially adverbs of manner (he *died*, he *might die*, he *has died*, he *died quickly*). It is used by some linguists also in the sense of ”predicate”.

Voice. In English when the verb phrase of a clause comprises a form of the auxiliary verb *to be* plus the past participle of a main (lexical) verb, we say that the verb is in the Passive Voice. (the teacher *was shot* at; he *will be granted* leave), which contrasts with the Active Voice (he *shot* at the teacher; the officer *will grant* him leave). The passive indicates that the action expressed by the verb is performed not by the subject (=active voice) but *on* or *for* the subject - by an *agent* stated or unknown (the teacher was shot at (*by one of his students*); she was shocked (*by his behaviour*)).

ABBREVIATIONS

In the Lesson Vocabularies each item is given an abbreviated label. For fuller details of an item's uses it is necessary to consult the Grammar sections.

acc.	accusative case
adj.	adjective, adjectival
adv.	adverb, adverbial (phrase)
art.	article (definite or indefinite)
B-form	base-form (nominative-accusative)
C-form	case-form (genitive-dative)
conj.	conjunction
dat.	dative case
det.	determiner, non-pronominal determiner
det.pron.	determiner pronoun (i.e. a form that may be used either as a determiner or as a pronoun)
Eng.	English
F	F-gender (noun), F-form
fut.	future (tense)
imp.	imperative mood
int.	interjection
inv.	invariable (form) (i.e. form that does not change for gender, number, case, or for person and number, etc.)
lit.	literally, more literally
M	M-gender (noun), M-form
mark.	marker
N	N-gender (noun), N-form
num.	numeral
part.	participle
past	past (tense)
pl.	plural (form)
poss.	possessive
prep.	preposition, preposition-like phrase, particle
pres.	present (tense)
pron.	pronoun, non-determiner pronoun
Rom.	Romanian
sg.	singular (form)
vb.	verb (form)

LESSON 1

1.1 Vocabulary

am *vb.* - I have, I've got
*a*pă *F* - water
c*a*nă *F* - jug
c*a*rte *F* - book
c*a*să *F* - house
cl*a*să *F* - classroom, class
cu *prep.* - with, of
de *prep.* - of, made of
f*a*tă *F* - girl
l*a*dă *F* - box, chest
l*a*mă *F* - blade, razor-blade
l*a*mpă *F* - lamp
l*a*pte *M* - milk
lemn *N* - wood
m*a*să *F* - table
măr *N* - apple
o *det.F* - a, an
om *M* - man
pah*a*r *N* - glass
pe *prep.* - on
pom *M* - tree
pun *vb.* - I put, I am putting
ras *N* - shave
s*a*lă *F* - hall
sub *prep.* - under
text *N* - text
toc *N* - pen
tren *N* - train
un *det. M/N* - a, an
văd *vb.* - I see

Phrases

o c*a*nă cu *a*pă - a jug of water
o l*a*mă de r*a*s - a razor-blade
o s*a*lă de cl*a*să - a classroom
de lemn - made of wood, wooden

1.2 Text

Note: stressed vowels are italicized.

O c*a*nă cu *a*pă. O c*a*nă cu l*a*pte. Un pah*a*r cu *a*pă. Un pah*a*r cu l*a*pte. O m*a*să de lemn. O l*a*dă de lemn. O l*a*mă de r*a*s. O c*a*rte pe m*a*să. Un t*o*c pe m*a*să. O l*a*dă sub m*a*să. Un *o*m sub un p*o*m. V*ă*d o c*a*să. V*ă*d o cl*a*să. V*ă*d o s*a*lă. V*ă*d o s*a*lă de cl*a*să. V*ă*d o c*a*nă cu l*a*pte pe m*a*să. V*ă*d un pah*a*r cu *a*pă pe m*a*să. V*ă*d o f*a*tă sub un p*o*m. V*ă*d un m*ă*r sub m*a*să. V*ă*d un t*o*c. V*ă*d o c*a*rte. Am o c*a*să. Am o c*a*rte. Am un t*o*c. Am un pah*a*r cu *a*pă. Am o l*a*mpă. Am un m*ă*r. P*u*n un m*ă*r pe m*a*să. P*u*n o l*a*dă sub m*a*să. P*u*n o c*a*nă cu l*a*pte pe m*a*să. P*u*n un t*o*c pe m*a*să. P*u*n o c*a*rte pe m*a*să.

1.3 Pronunciation

Romanian uses the same alphabetic letters as English, plus a few additions; many of the letters have a similar range of phonetic value to those in many other modern European languages that use the Latin alphabet.

The spelling of Romanian is largely phonemic, that is, with very few exceptions, the same letter represents the same sound-type in all positions and in all words of the same (standard) dialect. For this reason, it is not necessary to provide phonetic transcription throughout. In this and the next four Lessons the letters and sounds will be explained. Sound symbols are printed between slant-lines and stessed vowels are italicized; hyphens are occasionally used to show syllable-boundaries, thus /l*a*m-pă/ (two syllables).

1.3/1 Vowels

a /a/ resembles the Standard British English vowel-sound in words like *come, some, cut.* The Romanian sound is a little longer but not as long or as far back as in the English words *palm, card.* Practise: am, pah*a*r, ras.

Romanian *cam* - about, is pronounced like English *come*
cad - I fall, is pronounced like English *cud*
cat - storey, is pronounced like English *cut*
lampă - lamp, is pronounced like English *lumper*

ă /ă/ represents a sound similar to the English vowel-sound in words like *hurt, jerk*; it is shorter than the vowel in *fur, sir*. The mark placed above the letter *a* is thus not used in Romanian to show a difference in length; *ă* stands for a vowel-sound different in quality from *a*, the centre of the tongue being raised higher for *ă* than for the more open *a.* Practise: văd, c*a*să, cl*a*să, m*a*să, *l*amă, l*a*mă, l*a*mpă, f*a*tă.

e /e/ is almost the same as the English vowel-sound in words like *pen, ten, said.* Practise: de, lemn, c*a*rte, text.

o /o/ resembles the English vowel-sound in words like *bought, caught, pork*, but it is a lttle shorter and closer, i.e. the back of the tongue is raised somewhat higher. Avoid making the Romanian vowel as long as the vowel in the English words *cord, lord,* or as open as the vowel in *cod, John*. Practise: pom, toc, o.

u /u/ is shorter than the long English *oo* of *boot* and longer than the short English *oo* of *wood*. It is a high rounded back vowel of medium length. Practise: un, cu, pun, sub.

None of these five vowels should be diphtongized, but initial *o* and *u* are sometimes preceded by a very short *w*-sound.

1.3/2 Consonants

b /b/; *m* /m/; *f* /f/; *v* /v/; *s* /s/ are very similar to English *b, m, f, v, s* in *bat, mat, fat, vat, sat.*
p /p/; *t* /t/; *c* /k/ are like English *p, t, c* in *spar, star, scar.* Try to avoid aspirating these sounds.

(Aspiration generally accompanies the pronunciation of English *p, t, c* when they are not preceded by *s,* as in *par, tar, car*).

t /t/; *d* /d/; *n* /n/; *l* /l/; *r* /r/; *s* /s/ are dentals, that is, they are pronounced with the tip of the tongue against the upper teeth, and not against the teeth-*ridge* as in English. (Eng. *t* for example, is a dental only when followed immediately by a regular dental sound

as in *eight* (=*eight* + *th*).

l /l/ is always "clear" in Romanian, as in the English words *live, like, along* - that is, English *l* before a vowel. (It is never like the "dark" English *l* in *tell, all, almost*).

r /r/ is strongly trilled with the tip of the tongue, like Scots *r*, and pronounced in all positions (also before consonants and at the end of words).

h /h/ is pronounced in a similar way to English *h* in *head, behave* but with more audible friction. The sound occurs both before a vowel and after a vowel, and even at the end of words, when it approaches *ch* in Scottish *loch*.

x /x/ in the prefix *ex-* is pronounced like English *x* in *extreme* before consonants (=/ks/), and like English *x* in *exact* before vowels (=/gz/).

Romanian has the same two words: *extrem* /ekstrem/; *exact* /egzact/. In other occurrences *x* is usually /ks/ in all positions: *text* /tekst/; *taxi* /taksi/.

1.3/3 Stress

We mark stress in this book by printing the vowel of the stressed syllable in italics. There is no special mark for it in the Romanian ortography.

One syllable of a word of two or more syllables is more strongly accented or stressed than the other syllable(s). The position of the stressed syllable is largely unpredictable as in English, and has to be learnt for each new word.

The contrast between stressed and unstressed syllables in Romanian is not so marked as in English. On the other hand, unstressed vowels are not generally reduced or elided; they retain their quality whatever the degree of stress associated with them. Notes on syllable changes appear in other Lessons. As in English, grammatical words (determiners, prepositions, markers, conjunctions, auxiliaries, etc.) are frequently unstressed or more weakly stressed than are lexical words (nouns, verbs, adjectives, adverbs), though as you will notice, this is not always the case.

1.3/4 Intonation (Speech Melody)

Statements are spoken with a falling intonation or tune, as in English. However, the last accented syllable in a Romanian phrase may not always have as high a fall in pitch as in English. Practise the following phrases (the sign $ indicates that the fall in pitch should begin on the stressed syllable of the following word):

o c*a*nă cu *a*pă
un paha*r* cu l*a*pte
un *o*m sub un p*o*m
*a*m un t*o*c
v*ă*d o c*a*să
v*ă*d un paha*r* cu *a*pă pe m*a*să
p*u*n o c*a*rte pe m*a*să

Now practise reading the Text of the Lesson. Read it aloud several times.

1.4 Grammar

1.4/1 Nouns. Gender.

There are three genders in Romanian, traditionally called Masculine (M), Feminine (F), and either Neuter or Mixed (N). Male beings are generally M, and female beings are generally F, but objects and abstract concepts are variously M, F, or N.

1.4/2 The Indefinite Article (Eng. *a, an*)

M- and N-nouns take the indefinite article *un* and F-nouns *o*:

M un om	a man
N un măr	an apple
F o fată	a girl
F o carte	a book

Note the omission of the *definite* article after a preposition:

o cană pe masă	a jug on the table
un măr sub masă	an apple under the table

In English, of course, the article *the* is required. On the other hand, the indefinite article is not omitted in such phrases:

un măr sub masă	an apple under a table

1.4/3 Verbs

Verbs take different endings for person, and subject pronouns (like *I, we, you,* etc.) are often omitted:

am	I have
pun	I put

1.5 Exercises

Note: Exercises for which a key is provided are asterisked.

1.Copy out the Text of the Lesson and read it aloud once again. Note that every letter has a sound-value.
2.Make a dozen or so different sentences with the help of the following table.

Method: Read across from left to right, selecting one word from each column, taking care not to cross any horizontal lines (e.g. if you choose *un*, you cannot choose *cană*, and so on). This substitution table yields 42 sentences in all.

am	un	măr	pe	masă
văd		toc	sub	
pun		pahar		
	o	cană		
		carte		
		lampă		
		lamă		

3.*Translate:

I have a glass of milk. I have a jug of water. I see a man under a tree. I see a box under the table. I see a book on the table. I'm putting a wooden box under the table.

4.Having checked your translation of the sentences in Exercise 3, practise reading the Romanian sentences aloud. Note where the stress falls.

E1.
O cană cu apă. O cană cu lapte. Un pahar cu apă. Un pahar cu lapte. O masă de lemn. O ladă de lemn. O lamă de ras. O carte pe masă. Un toc pe masă. O ladă sub masă. Un om sub un pom. Văd o casă. Văd o clasă. Văd o sală. Văd o sală de clasă. Văd o cană cu lapte pe masă. Văd un pahar cu apă pe masă. Văd o fată sub un pom. Văd un măr sub masă. Văd un toc. Văd o carte. Am o casă. Am o carte. Am un toc. Am un pahar cu apă. Am o lampă. Am un măr. Pun un măr pe masă. Pun o ladă sub masă. Pun o cană cu lapte pe masă. Pun un toc pe masă. Pun o carte pe masă.

E2.
Am un măr pe masă. Văd un măr pe masă. Pun un măr pe masă. Am un pahar pe masă. Văd un pahar pe masă. Pun un pahar pe masă. Am un toc pe masă. Văd un toc pe masă. Pun un toc pe masă. Am un măr sub masă. Văd un măr sub masă. Pun un măr sub masă. Am un pahar sub masă. Văd un pahar sub masă. Pun un pahar sub masă. Am un toc sub masă. Văd un toc sub masă. Pun un toc sub masă.
Am o cană pe masă. Am o cană sub masă. Văd o cană pe masă. Văd o cană sub masă. Pun o cană pe masă. Pun o cană sub masă. Am o carte pe masă. Am o carte sub masă. Văd o carte pe masă. Văd o carte sub masă. Pun o carte pe masă. Pun o carte sub masă. Am o lampă pe masă. Am o lampă sub masă. Văd o lampă pe masă. Văd o lampă sub masă. Pun o lampă pe masă. Pun o lampă sub masă. Am o lamă pe masă. Am o lamă sub masă. Văd o lamă pe masă. Văd o lamă sub masă. Pun o lamă pe masă. Pun o lamă sub masă.

E3.
Am un pahar cu lapte. Am o cană cu apă. Văd un om sub un pom. Văd o ladă sub masă. Văd o carte pe masă. Pun o ladă de lemn sub masă.

LESSON 2

2.1 Vocabulary

*A*na *F* - Ann
*a*re *vb.* - (he, she, it) has (got)
bere *F* - beer
b*u*n *M/N*, b*u*nă *F adj.* - good
c*a*meră *F* - room
c*a*mere *F pl.* - rooms
c*a*se *F pl.* - houses
c*â*ine *M* - dog
c*â*ini *M pl.* - dogs
cl*a*se *F pl.* - classes
cop*i*i *M pl.* - children
cop*i*l *M* - child
c*u*rte *F* - (court)yard
d*a*r *conj.* - but
d*i*n *prep.* - from
d*o*i *M*, d*o*uă *N/F num.* - two
Elena *F* - Helen
grăd*i*nă *F* - garden
*î*n *prep.* - in, into
lângă *prep.* - by, near
m*a*re *M/N/F adj.sg.* - big
mic *M/N*, m*i*că *F adj.sg.* - small
m*i*ci *adj.pl.* - small
m*â*nă *F* - hand
N*i*cu *M* - Nick
paha*r*e *N pl.* - glasses
Petre *M* - Peter
pis*i*că *F sg.* - cat
pis*i*ci *F pl.* - cats
p*â*ine *F sg.* - (loaf of) bread
p*â*ini *F pl.* - loaves of bread
p*o*mi *M pl.* - trees
sif*o*n *N* - syphon, soda water
st*i*clă *F sg.* - bottle
st*i*cle *F pl.* - bottles
str*a*dă *F* - street
t*e*xte *N pl.* - texts
t*o*curi *N pl.* - pens
T*o*ma *M* - Tom
v*i*n *N* - wine
v*i*ne *vb.* - (he, she, it) comes, is coming
m*a*ri *M/N/F adj.pl.* - big

Phrases

*a*m un t*o*c *î*n m*â*nă - I have a pen in my hand (*lit.* in hand)
v*i*ne *u*n tre*n* - a train comes/is coming

2.2 Text

*A*m *u*n paha*r* cu bere. *A*m o st*i*clă cu bere. Văd un paha*r* cu b*e*re pe ma*s*ă. Văd pe ma*s*ă un paha*r* cu v*i*n. Văd pe ma*s*ă un paha*r* cu sif*o*n. Văd pe ma*s*ă o st*i*clă cu bere. *A*m o ca*r*te în m*â*nă. *A*m un t*o*c în m*â*nă. Văd un *o*m în c*u*rte. Văd d*o*i p*o*mi în grăd*i*nă. Văd un c*â*ine în str*a*dă. Văd d*o*i c*â*ini în c*u*rte. Văd o p*â*ine pe ma*s*ă. Văd d*o*uă p*â*ini pe ma*s*ă lângă d*o*uă st*i*cle cu bere. Văd d*o*uă paha*r*e cu v*i*n. Văd o fa*t*ă lângă un cop*i*l în grăd*i*nă. Văd d*o*i cop*i*i în cla*s*ă. N*i*cu *a*re un c*â*ine m*i*c. T*o*ma *a*re un c*â*ine m*a*re. Petre *a*re o pis*i*că m*i*că. Elena *a*re d*o*uă *c*ase m*a*ri. *A*m d*o*uă *c*amere m*a*ri. *A*na *a*re d*o*i cop*i*i. *A*m d*o*i c*â*ini m*a*ri. N*i*cu *a*re d*o*i c*â*ini m*i*ci.
Un *o*m v*i*ne d*i*n str*a*dă. O fa*t*ă v*i*ne d*i*n ca*s*ă. Un cop*i*l v*i*ne d*i*n c*u*rte. O pis*i*că v*i*ne d*i*n grăd*i*nă. V*i*ne un tre*n*. P*u*n o p*â*ine pe ma*s*ă. P*u*n un sif*o*n sub ma*s*ă. P*u*n o ca*r*te pe ma*s*ă, l*â*ngă l*a*mpă.

2.3 Pronunciation

2.3/1 Vowels

î /î/ and *â* /â/ have no near-equivalent in Standard English. As sound, *î* = *â*. It lies between the vowel sounds of the English words *reed* and *rude*, and is pronounced with spread lips. Practise it putting the lips in position for Rom. *i* and keeping them spread, raise the centre of the tongue as high as you can and try to say *i*. The resulting sound should be similar to Rom. *î*, as in the word *râd* - I laugh. Now practise all the three central vowels *a, ă, î /â* as in *var, văr, vâr* and *par, păr, pârr*(interj.)

î is used for words starting or finishing with this sound such as *înot, încă, început, învățătură, coborî, urî* or compound words such as *neînceput, reînnoit.*

â is used into the words: mâncare, cârpă, pâine, vânt, smântână, etc.

The letter *i* stands for three sounds:

i /i/ resembles the Standard British English *ee* or *i* sound in words like *feet, sleep, machine*. The Romanian sound, however, is somewhat shorter and ”purer”, that is, there is no tendency to diphtongization as with the similar English sound. Practise: d*i*n, v*i*n, v*i*ne, m*i*c, cop*i*l, sif*o*n, N*i*cu.

i */i/* is sometimes called a pseudo-vowel. It has no syllabic value, but its presence or absence following a consonant is clearly audible. It is like an extremely short, voiceless /i/-sound, like a brief, whispered /i/, which accompanies or completes the release of a final consonant. Practise using it in the following words: *pomi, mari, tocuri, București.*

i /i/ is a semi-vowel very similar to Eng. *y* in *yard*. It occurs onli in combination with other vowels, i.e. in diphtongs and triphtongs. In certain cases this sound is conditioned by other sounds and may have no separate orthographic symbol.

Thus, in Romanian texts, the letter *i* represents all three variants. These sounds in turn must be distinguished from *î/â*.

2.3/2 Diphtongs

Diphtongs and triphtongs are vocalic glides, i.e. the tongue moves from one special position to another or to others within one and the same syllable (as *oi* in Eng. *noise*). Diphtongs may be falling, that is, the first element is accented. (In English *rest-cure* the diphtong (in the second syllable) is falling; in *rescuer* it is rising). The unstressed elements in vowel glides are shown in the phonemic script by means of the sign.

ii /ii/ (falling), which occurs in the plural form *copii* is rather like lengthened /i/. Try to make a

clear distinction between /i/, /ii/ (both single syllables) and /ii/ (= /i-i/, two syllables).

îi /îi/ (falling) comprises a glide from the position of the vowel /î/ to that of the vowel /i/. Practice: *pâine, câine.*

oi /oi/ (falling) is very much like the English diphtong *oi* in *noise, voice.* It occurs in the word *doi* - two.

uă /uă/ (rising) is similar to the diphtong in the English word *influence.* It is consists of a glide from a veru short /u/ (like Eng. *w*) to an /ă/. It occurs in *două*.

Other diphtongs: *oa, ie, - oaie; iu - iubire; ou - nou; ua - luat; ie - miere; io - picior; ia - piatră; ui - pui; ua - manual*

Triftongs: *ioa - creioane; eoa - pleoapă; eai - puteai; eau - dormeau; iei - miei; iai - trăiai; iau - îndoiau; oai - leoaică*

2.3/3 Consonants

c /c/ It was stated that *c* was pronounced as in Eng. *scar.* However, it has a different sound when followed by the letter *i* or *e*, like Eng. *ch* in *cheese, much*. Practise: *mici, pisici, ciocolată, ceai.*

g /g/ Except when followed by *-e* or *-i*, *g* is pronounced as Eng. *g* in *game.* Examples: *lângă, grădină, gară.*

ch /k/, *gh* /g/: The diagraphs *ch, gh* are used before *-e* and *-i* only forming the groups *che, chi, ghe, ghi*. The sounds are similar to the /k, g/ represented by a simple *c* or *k* and *g*, though the contact between the tongue and the roof of the mouth is a little more forward. Practise: *chiflă, chelner, înghețată, ghid.*

2.4 Grammar

2.4/1 Nouns: Plural

Nouns take various ends to mark the plural. Generally speaking, M-nouns take the ending *-i;* F-nouns take the ending *-e*
or *-i;* N-nouns either *-e* or *-uri*.

Examples:	*Singular*	*Plural*
	M pom	pomi
	F casă	case
	F camera	camera
	F pâine	pâini
	F pisică	pisici
	N pahar	pahare
	N toc	tocuri

An irregular plural: M copil - copii

2.4/2 Adjectives

Unlike English usage, Romanian adjectives frequently follow the nouns they qualify. At the same time they are made to ”agree” with their head-nouns in gender, number and case.

With nouns in the singular, adjectives can have one form for M/N/-nouns and one form for F-nouns. With nouns in the plural, adjectives may have an M-form and an F-form.

Examples:		
	M sg. un câine bun	M pl. doi câini buni
	F sg. o casă bună	F pl. două case bune
	N sg. un toc bun	N pl. două tocuri bune

Most Romanian adjectives therefore have four forms, e.g. *bun, bună, buni, bune.*

M/N sg. bun M pl. buni N pl. bune
F sg. bună F pl. bune

Some adjectives have only three forms, e.g. *mic, mică, mici.*

M/N sg. mic M/N pl. mici
F sg. mica F pl. mici

Others again have only two forms, e.g. *mare, mari.*

M/N/F sg. mare M/N/F pl. mari

Examples:	*Singular*	*Plural*
	M un pom mare	doi pomi mari
	F o casă mare	două case mari
	N un pahar mare	două pahare mari

So that there is no confusion, every adjective in the Lesson Vocabularies is given four forms, even if two or more of these are identical.

2.4/3 Numerals

The numeral *doi* - two, is used with M-nouns. The form *două* is used with F- and N-nouns.

A useful way of memorizing the gender of Romanian nouns is to learn them together with the in-definite article in the singular and the numeral *doi, două* in the plural.

M un copil doi copii
F o masa două mese
N un text două texte

It will by now be clear why N-nouns are called ”mixed”: they take M-forms in the singular and F-forms in the plural.

2.4./4 Verbs

The verbal form *are* means ”he has”, ”she has” or ”it has”, depending on the context. Similarly, *vine* means ”he/she/it comes”; it is the third person singular of the present tense of the verbs *a avea* - to have and *a veni* - to come.

2.5 Exercises

1.Copy out the Text of this lesson and then read it aloud.

2.Read off and write out at least a dozen sentences from each of the following tables:

a.

Nicu	are	un	câine	mare
Ana			pahar	mic
Petre			măr	
Elena			toc	
Toma		o	carte	mare
			curte	mică
			masă	
			cameră	
			casă	
			cană	
			grădină	

b.

Nicu	are	doi	copii	mici
Elena			câini	mari
Ana		două	pâini	
Toma			case	
Petre			camere	
			pisici	
			pahare	
			sticle	

c.

Nicu	vine	din	casă	
Elena		în	curte	
Ana			cameră	
Toma			grădină	
Petre			stradă	

3*.Translate into Romanian:

I have a book. I’ve got a pen. I’ve got a cat. I have a dog. I have a bottle of wine.

I see a man in the street. I see a girl in the yard. I see two trees in the yard. I see a jug of water on the table. I see two cats under the table. I see two children in the garden.

Nick has a glass of milk. Helen has two loaves of bread. Peter’s got a big apple. Ann has a little lamp on the table. I’m putting a book on the table. I put a bottle of wine and two bottles of beer under the table. I put two loaves of bread by a jug of water on the table.

4.Having checked your translation of the sentences in Exercise 3, practise reading the Romanian sentences aloud. Notice where the stress falls.

E1.

Am un pahar cu bere. Am o sticlă cu bere. Văd un pahar cu bere pe masă. Văd pe masă un pahar cu vin. Văd pe masă un pahar cu sifon. Văd pe masă o sticlă cu vin lângă o sticlă cu bere. Am o carte în mână. Am un toc în mână. Văd un om în curte. Văd doi pomi în grădină. Văd un câine în stradă. Văd doi câini în curte. Văd o pâine pe masă. Văd două pâini pe masă lângă două sticle cu bere. Văd doi copii în clasă. Nicu are un câine mic. Toma are un câine mare. Petre are o pisică mică. Elena are două pisici mici. Ana are o casă mică dar are o grădină mare. Elena are două case mari. Am două camere mari. Ana are doi copii. Am doi câini mari. Nicu are doi câini mici.

Un om vine din stradă. O fată vine din casă. Un copil vine din curte. O pisică vine din grădină. Vine un tren.

Pun o pâine pe masă. Pun un sifon sub masă. Pun o carte pe masă, lângă lampă.

E2.
a. Nicu are un câine mare. Nicu are un câine mic. Nicu are un pahar mare. Nicu are un pahar mic. Nicu are un măr mare. Nicu are un măr mic. Nicu are un toc mare. Nicu are un toc mic. (Analog, pentru Ana, Petre, Elena, Toma).
Nicu are o curte mare. Nicu are o curte mică. Nicu are o carte mare. Nicu are o carte mică. Nicu are o masă mare. Nicu are o masă mică. Nicu are o cameră mare. Nicu are o cameră mică. Nicu are o casă mare. Nicu are o casă mică. Nicu are o cană mare. Nicu are o cană mică. Nicu are o grădină mare. Nicu are o grădină mică. (Analog pentru Ana, Petre, Elena, Toma).
b. Nicu are doi copii mici. Nicu are doi copii mari. Nicu are doi câini mici. Nicu are doi câini mari. Nicu are două pâini mici. Nicu are două pâini mari. Nicu are două case mici. Nicu are două case mari. Nicu are două camere mici. Nicu are două camere mari. Nicu are două pisici mici. Nicu are două pisici mari. Nicu are două pahare mici. Nicu are două pahare mari. Nicu are două sticle mici. Nicu are două sticle mari. (Analog pentru Elena, Ana, Toma, Petre).
c. Nicu vine din casă. Nicu vine din curte. Nicu vine din cameră. Nicu vine din grădină. Nicu vine din stradă. Nicu vine în casă. Nicu vine în curte. Nicu vine în cameră. Nicu vine în grădină. Nicu vine în stradă.

E3.
Am o carte. Am un toc. Am o pisică. Am un câine. Am o sticlă cu vin.
Văd un om pe stradă. Văd o fată în curte. Văd doi pomi în curte. Văd o cană cu apă pe masă. Văd două pisici sub masă. Văd doi copii în grădină.
Nicu are un pahar cu lapte. Elena are două pâini. Petre are un măr mare. Ana are o lampă mică pe masă. Pun o carte pe masă. Pun o sticlă cu vin și două sticle cu bere sub masă. Pun două pâini lângă o cană cu apă pe masă.

LESSON 3

3.1 Vocabulary

From this lesson on, both the singular form and the plural form of nouns are given. În the case of adjectives, the four forms given are: M/Nsg; Fsg; Mpl; N/Fpl.

aceasta *det.pron.F* - this, that
acesta *det.pron.M/N* - this, that
*A*nglia - England
București - Bucharest
ce *det.pron.* - what
*c*ine *pron.* - who
de *u*nde *adv.* - from where, where ... from
dicționar-dicționare *N* - dictionary
doctor-doctori *M* - doctor (male)
doctoriță-doctorițe *F* - doctor (female)
doamna (*abbreviated* d-na or dna.) *title* - Mrs
doamnă-doamne *F* - lady
domnișoara (d-șoara) *title* - Miss
domnul (dl.) *title* - Mr
dumneaei *pron.* - she *(polite)*
dumnealor (d-lor.) *pron.* - they *(polite)*
dumnealui *pron.* - he *(polite)*
dumneavoastră (dvs.) *pron.* - you *(polite)*

e, este *vb.* - (he, she, it, there) is
ea *pron.F* - she
ei *pron.M* - they
el *pron.M* - he
ele *pron.F* - they
eu *pron.* - I
englez, engleză, englezi, engleze *adj.* - English
englez-englezi *M.* - Englishman
a fi *vb.* - to be
Londra - London
Maria - Mary
profesoară-profesoare *F.* - teacher (female)
profesor-profesori *M.* - teacher (male)
român, română, români, române *adj.* - Romanian
român-români *M.* - Romanian (male)
româncă-românce *F* - Romanian (female)
România - Romania
sau *conj.* - or
sunt *vb.* - (I) am; (they) are
sunteți *vb.* - (you) are
student-studenți *M.* - student (male)
studentă-studente *F* - student (female)
și *conj.* - and, also, too
unde *adv.* - where

Phrases

eu sunt student - I am a student
dvs. sunteți profesor - you are a teacher
cine e? ; cine-i? - who is?
ce e? ; ce-i? - what is?
dar eu ce sunt? - but what am I? (i.e. what is my nationality, profession, etc)
doamna - the lady
doamna Soare; d-na Soare - Mrs Soare

3.2 Text

Cine sunteți dvs.?	Eu sunt Toma Soare.
Ce sunteți dvs.?	Eu sunt profesor.
Cine e doamna?	Doamna e d-na Bratu.
Ce e doamna Bratu?	Și dumneaei e profesoară.
Ce sunt eu?	Și dvs. sunteți profesor.
Cine-i în grădină?	D-șoara Maria Soare.
Ce e d-șoara Soare?	Dumneaei e studentă
Cine sunt în grădină?	Maria și Radu Soare.
Ce-i Radu Soare?	Radu Soare e student.
Ce sunt Maria și Radu?	Ei sunt studenți.
De unde sunteți dvs.?	Eu sunt din România, din București.
Ce sunteți dvs.?	Sunt român.
Ce este d-na Soare?	Și dumneaei e româncă.
Ce sunt dl. și d-na Soare?	Ei sunt români.
Dar eu ce sunt?	Dvs. sunteți englez.
De unde sunteți?	Sunt din Londra.
De unde e dl. Brown?	Și dumnealui e englez.
Cu cine e dl. Brown?	Dl. Brown e cu d-na Brown.
Și ce e d-na Brown?	Și dumneaei e doctoriță.
Ce sunt ei?	Ei sunt doctori. Ei sunt englezi.
De unde e dl. Brown?	Și dumnealui e englez.
Cu cine e dl. Brown?	Dl. Brown e cu d-na Brown.
Și ce e d-na Brown?	Și dumneaei e doctoriță.
Ce sunt ei?	Ei sunt doctori. Ei sunt englezi.
Ce e acesta?	Acesta e un dicționar.
Ce e aceasta?	Aceasta e o carte.
Ce-i acesta?	Acesta e un pahar.
Ce-i aceasta?	Aceasta e o masă.

Unde sunt Maria și Toma? Ea e în casă și el e în grădină.
Unde sunt Maria și Elena? Ele sunt în curte.

3.3 Pronunciation

3.3/1 Vowels Glides

au /au/ (falling) is very much like the English diphtong in out, now. Avoid any tendency to monophtongize the sound: the /u/ should not be completely absorbed by the /a/. (The Romanian word sau - or, is not pronunced sah as modern Standard British sow tends to be.

ui /ui/ (falling) resembles the English glide in the first syllable of the word ruinous. The /i/-element in the Romanian diphtong, however, keeps its Romanian /i/ quality. Example: dumnealui.

ei /ei/ (falling) resembles the English diphtong in words like day, beige. Examples: ce-i, lei.

ei, iei /ei/iei/ resembles archaic English yea. After a vowel, and in one pronoun, it is spelt simply ei: ei, dumneaei.

ia /ia/ (rising) sounds rather like you- in English young. The sequence /ia/ is also written ia: Anglia, România, Maria. The pronoun ea also sounds more like ia.

oa /oa/ (rising) resembles the wo- in English wonder. The Romanian semivowel is a little more open than English w. Examples: Soare, profesoară.

ea /ea/ (rising) is similar to the diphtong /ia/ described above, but the semivowel is more open than /i/. Examples: dumneavoastră, dumnealui, dumnealor.

ie /ie/ (rising) sounds very much like the English glide ye- in yes. The sequence /ie/ is also written ie: prieten.

io /io/ (rising) resembles the English glide yo- in York. Example: dicționar.

3.3/2 Consonants

ș /sh/; z /z/ are very similar to the initial consonants in English shed and zed respectively. Romanian și sounds very much like the English pronoun she. Romanian /z/ (like /t,d,ts,s,n,l,r/) is a dental sound. Practise: englez, zero, zece.

ț /ts/ is similar to the ts at the end of English hats, but the Romanian sound is a dental, not an alveolar. Romanian ț can stand at the beginning of a word as well as in the middle and at the end. Practice: sunteți, studenți, doctoriță, țară.

3.3/3 Intonation

Cine sunteți dumneavoastră?
Ce e doamna Bratu?
De $unde e domnul Bratu?
Unde sunt domnul și doamna Soare?

3.4 Grammar

3.4/1 Nouns

F-nouns denoting occupation or nationality are derived by various means from the corresponding M-nouns, e.g. un român/o româncă, un profesor/ o profesoară, un doctor/o doctoriță, un student/o studentă. With nouns denoting occupation or nationality, the indefinite article is generally omitted after the verb a fi: eu sunt student - I am a student.

3.4./2 Nouns. Plural

M-nouns ending in a consonant form their plural by adding -i to the form of the singular:
englez - englezi român - români

When forming the plural many nouns undergo various changes in their phonological structure. These are conditioned by the addition of the suffix. Thus, M-nouns ending in -t change this t into ț when the ending -i is added:

student - studenți

M-nouns ending in a vowel substitute -i for their final vowel. This -i may be any of the three /i/ forms. After two consonants, the second of which is l or r : metru - metri (i sounds accented). After a vowel leu - lei (i sounds faded). Otherwise it is pronounced /i/: frate - frați, perete - pereți.

3.4./3 Pronouns

The demonstrative determiner pronoun denoting proximity (this one) has the forms: M/N acesta, F aceasta.

Some subject personal pronouns: eu - I, M el - he, F ea - she, M ei - they, F ele - they.

As a rule, the subject personal pronouns are not used to refer to animals and things; either the noun is not replaced but simply repeated or the subject entirely omitted (unlike Eng. it, they).

There are several pronouns for the second and third persons in Romanian. Dumneavoastră(dvs.) is the polite form of address for the second person(Eng. you, both sg. and pl.). For the third person we may use: M dumnealui - he, F dumneaei - she,
M/F pl. dumnealor - they

The interrogative pronoun cine - who, generally refers to human beings, while ce - what, refers to non-humans:

cine e în grădină? - who is (that) in the garden?
ce e pe masă? - what is (there) on the table?
ce e dl. Soare? - what is Mr Soare's occupation?

3.4/4 Verbs

Infinitives are frequently preceded by the marker a, like Eng. to, e.g. a fi - to be.

The verb *a fi* has various forms for the different persons. Sunt means both I am and they are. Sunteți means you are(one person or several). The third person singular has two alternative forms, e and este (he, she, it) is. E is more common in speech and may be reduced to /i/ if there is a preceding grammatical word that ends in a vowel. Thus, we may say ce este; ce e; or ce-i for what is (similarly, cine-i for who is).

3.5 Exercises

1.Copy out the Text of the Lesson and then read it aloud several times.

2.Make sentences with the help of the following tables:

a.

cine	e este sunt	în	casă? clasă? curte? grădină? stradă?

b.

de unde unde ce cine	e este	el? ea? dumneaei? dumnealui? domnișoara? dl. Soare?
	sunt	ei? ele? dl. și dna. Soare? Maria și Toma? dumnealor?

c.

ce	e este	acesta? Acesta	e este	un	câine pom măr dicționar sifon pahar toc
		aceasta? Aceasta		o	casă masă carte pisică lampă cană sticlă

3*.Translate into Romanian:

Mr Smith is English. He comes from England. He is a teacher. Mrs Smith is a teacher too. You are teachers. Mary and Helen are doctors. Tom and Mary are students (*M pl.)* You are students too. Mr Soare is Romanian. He *(polite form)* comes from Romania. He *(polite form)* is a teacher. Mrs Soare is Romanian. She *(polite form)* comes from Romania. She *(polite form)* is a teacher too.

4.Having checked your translation of the sentences in Exercise 3, practise reading the Romanian sentences aloud. Pay careful attention to the placing of the stress.

5*.Answer the following questions:

1.Ce e dl. Soare?
2.Unde e dumnealui?
3.Ce e dna Soare?
4.De unde e dumneaei?
5.De unde vine dl. Smith?
6.De unde e dumnealui?
7.Ce sunteți dvs.?
8.De unde sunteți dvs?
9.Cine sunt în clasă?
10.Cu cine e dl. Soare?

6.Do Exercise 5 in reverse, that is, reconstruct the questions on a basis of the specimen answers in the Key.

E1.
Cine sunteți dvs? Eu sunt Toma Soare.
Ce sunteți dvs? Eu sunt profesor.
Cine e doamna? Doamna e d-na Bratu.

Ce e d-na Bratu? Și dumneaei e profesoară.
Ce sunt eu? Și dvs. sunteți profesor.
Cine-i în grădină? D-șoara Maria Soare.
Ce e d-șoara Soare? Dumneaei e studentă.
Cine sunt în grădină? Maria și Radu Soare.
Ce-i Radu Soare? Radu Soare e student.
Ce sunt Maria și Radu? Ei sunt studenți.
De unde sunteți dvs.? Eu sunt din România, din București.
Ce sunteți dvs? Sunt român.
Ce este d-na Soare? Și dumneaei e româncă.
Ce sunt dl și d-na Soare? Ei sunt români.
Dar eu ce sunt? Dvs sunteți englez.
De unde sunteți? Sunt din Londra.
De unde e dl Brown? Dl Brown e din Anglia.
Ce este dl Brown? Și dumnealui e englez. Dumnealui e doctor.
Cu cine e dl Brown? Dl Brown e cu dna Brown.
Și ce e d-na Brown? Și dumneaei e doctoriță.
Ce sunt ei? Ei sunt doctori. Ei sunt englezi.
Ce e acesta? Aceasta e o carte.
Ce-i acesta? Acesta e un pahar.
Ce-i aceasta? Aceasta e o masă.
Unde sunt Maria și Toma? Ea e în casă și el e în grădină. Unde sunt Maria și Elena? Ele sunt în curte.

E2.
a)Cine e în casă? Cine e în clasă? Cine e în curte? Cine e în grădină? Cine e în stradă?
Cine este în casă? Cine este în clasă? Cine este în curte? Cine este în grădină? Cine este în stradă?
Cine sunt în casă? Cine sunt în clasă? Cine sunt în curte? Cine sunt în grădină? Cine sunt în stradă?
b)De unde e el? De unde e ea? De unde e dumneaei? De unde e dumnealui? De unde e domnișoara? De unde e dl. Soare?
De unde este el? De unde este ea? De unde este dumneaei? De unde este dumnealui? De unde este domnișoara? De unde este dl. Soare?
Unde e/este el? Unde e/este ea? Unde e/este dumneaei? Unde e/este dumnealui? Unde e/este domnișoara? Unde e/este dl. Soare?
Ce e/este el? Ce e/este ea? Ce e/este dumneaei? Ce e/este dumnealui? Ce e/este domnișoara? Ce e/este dl. Soare?
Cine e/este el? Cine e/este ea? Cine e/este dumneaei? Cine e/este dumnealui? Cine e/este domnișoara? Cine e/este dl. Soare?
De unde sunt ei? De unde sunt ele? De und sunt dl și dna Soare? De unde sunt Maria și Toma? De unde sunt dumnealor?
Unde sunt ei? Unde sunt ele? Unde sunt dl și dna Soare? Unde sunt Maria și Toma? Unde sunt dumnealor?
Ce sunt ei? Ce sunt ele? Ce sunt dl și dna Soare? Ce sunt Maria și Toma? Ce sunt dumnealor?
Cine sunt ei? Cine sunt ele? Cine sunt dl și dna Soare? Cine sunt Maria și Toma? Cine sunt dumnealor?
c)Ce e/este acesta? Acesta e/este un câine. Acesta e/este un pom. Acesta e/este un măr. Acesta e/este un dicționar. Acesta e/este un sifon. Acesta e/este un pahar. Acesta e/este un toc.
Ce e/este aceasta? Aceasta e/este o casă. Aceasta e/este o masă. Aceasta e/este o carte. Aceasta e/este o pisică. Aceasta e/este o lampă. Aceasta e/este cană. Aceasta e/este sticlă.

E3.
Dl Smith este englez. El vine din Anglia. El e profesor. Dna Smith este și ea profesoară. Voi sunteți profesori. Maria și Elena sunt doctorițe. Tom și Maria sunt studenți. Și voi sunteți studenți. Dl Soare este român. Dumnealui vine din România. Dumnealui este profesor. Dna Soare este româncă. Dumneaei vine din România. Și dumneaei este profesoară.

E5.
Ce e dl. Soare? Dl Soare e român. Dl Soare e profesor.
Unde e dumnealui? Dumnealui e în clasă (România, casă, grădină, curte, etc).
Ce e dna Soare? Dna Soare e profesoară. Dna Soare e româncă.
De unde e dumneaei? Dumneaei e din România.
De unde vine dl Smith? Dl Smith vine din Anglia.
De unde e dumnealui? Dumnealui e din Anglia.
Ce sunteți dvs? Eu sunt profesor/profesoară. (doctor/doctoriță, român/româncă, student/studentă, etc.)
Noi suntem profesori. (doctori, români, studenți, etc)
De unde sunteți dvs? Eu sunt din România. Noi suntem din România.
Cine sunt în clasă? În clasă sunt studenții. (profesorul și studenții, dl Soare și Maria, profesorii, etc.)
Cu cine e dl Soare? Dl Soare e cu dna Soare și cu d-șoara Soare.

LESSON 4

4.1 Vocabulary

cafea, cafele F - coffee
ceva *inv.pron.* - something, anything
chiflă, chifle F - roll
ciocolată, ciocolate F - chocolate
cofetărie, cofetării F - confectioner's, café
da - yes
deci *conj.* - so, therefore
George - George
iau *vb.* - (I, they) take
înghețată, înghețate F - ice-cream
la *prep.* - at, to
a lua *vb.* - to take
mai *adv.* - more, else
nimic *inv.pron.* - nothing
numai *adv.* - only
rog *vb.* - (I) ask
stă *vb.* - (he, she, it) sits, stands, stops
tu *pron.* - you
unu *num. M/N* - one
vocabular, vocabulare N - vocabulary

ceai, ceaiuri N - tea
chiar *adv.* - even, indeed
cinci *num.* - five
cât *adv.* - how much
costă *vb.* - (it) costs
de ajuns *adv.* - enough
dumneata (d-ta) *pron.* - you (polite)
ia *vb.* - (he, she, it) takes
iei *vb.* - (you) take
într- *prep.* - in, into
leu, lei M - lion, leu (monetary unit)
luați *vb.* - (you) take
mulțumesc *vb.* - (I, they) thank (you)
nu - no, not
prăjitură, prăjituri F - cake
stau *vb.* - (I, they) sit, stand, stop
trei *num.* - three
una *num.* F - one
vă *acc. pron* - you
zece *num.* - ten

Phrases

cât costă? - how much does it cost, do they cost?
da, o chiflă iau - yes, a roll I will have / I take
dl. Soare ce ia? - what will you have, Mr Soare? (lit. What will Mr Soare have?)
ia patru - take four
mai (...) ceva - something else, anything else
(nu) mai (...) nimic - nothing else
mulțumesc - thank you
și eu - I also, me too
vă rog - please (lit. I ask you)

4.2 Într-o cofetărie

Doamna și domnul Stănescu și doamna, domnul și domnișoara Soare stau la o masă într-o cofetărie. Domnișoara Soare stă lângă doamna Soare.

Dna Stănescu - Dvs ce luați, doamna Soare?
Dna Soare - Eu iau o înghețată. Dvs ce luați?
Dna Stănescu - Eu iau un ceai cu o chiflă. Dl Soare ce ia?
Dl Soare - Eu iau o cafea.
Dna Stănescu - Dar d-șoara Maria ce ia?
Dna Soare - Maria nu ia nimic.
Dna Stănescu - Luați, vă rog, o prăjitură, dna Soare.
Dna Soare - Mulțumesc.
Dna Stănescu - Luați, vă rog și dvs o prăjitură, d-șoara Maria.
Maria - Nu, mulțumesc. Nu iau.
Dna Stănescu - Mai luați ceva, dl Soare?
Dl Soare - Nu, mulțumesc. Nu mai iau nimic.
Dna Soare - Cât costă două prăjituri?
Dna Stănescu - O prăjitură mare de ciocolată costă cinci lei. Deci două prăjituri costă zece lei.
Dna Soare - Cât costă două chifle?
Dna Stănescu - Două chifle costă un leu.
La cofetărie vine și George Stănescu.
Dna Stănescu - Tu, George, ce iei?
George - Eu iau o ciocolată cu lapte.
Dna Stănescu - Pâine iei?
George - Nu, pâine nu iau.
Dna Stănescu - Chifle iei?
George - Da, o chiflă iau; dar numai una.
Dna Stănescu - Iei una sau două prăjituri?
George - Iau chiar trei prăjituri.
Dna Stănescu - Ia patru.
George - Nu, mulțumesc. Trei sunt de ajuns!

4.3 Pronunciation

4.3/1 Vowel Glides

ai (falling) - resembles English *ai* in *Cairo, Shanghai*. Practise: mai, ceai, cai.
eu (falling) - is a glide from Rom. *e* towards *u*, as in *leu*.

ua (rising) - as in *luați*, resembles *wo-* in Eng. *won*. The two diphtongs *oa* and *ua* are similar, if not identical.

iau (triphtong) - as in *iau* - I take, is similar to the *-iaow* in Eng. *miaow.*

4.3/2 Consonants

g - When followed by *e* or *i,* g is pronounced like the English *g's* in *George*. The name *George* also occurs in Romanian, but Romanian it has two syllables *Geor-ge.*

j - as in *de ajuns*, is almost the same as the English consonant sound represented by the letter *s* in *pleasure*, *vision* (cf. French *j* in *jardin*).

The relation between the letters *c, g* and the various sounds associated with them may be summarized in five rules:

1. *c, g + e, i + vowel* (in the same word)
2. *c, g + e, i + consonant* (in the same word)
3. *c, g + final e, i*
4. *ch, gh + e, i*
5. *c, g.*

Note that *j* is always pronounced *zh* never *g*; *c, g + î = kî, gî; i* represents *i* or *zero* and *e* represents *e* or *zero*.

Examples:

ceas, geam - rule 1 Turcia, Belgia - rule 1 cer, ger - rule 2 aduce, merge - rule 3 aduci, mergi - rule 3

chem, ghem - rule 4 unchi, unghi - rule 4 caz, gaz - rule 5 cât, gât - rule 5 arunc, merg - rule 5

4.4 Grammar

4.4/1 Nouns. Plural

a) N-nouns ending in a consonant form their plural by adding the vowel *-e* to the form of the singular:

vocabular - vocabular*e* pahar - pahar*e* text - text*e*

or by adding the ending *-uri*:

tren - tren*uri* vin - vin*uri* ceai - ceai*uri*

b) F-nouns in *-ă* replace this *ă* by *e*:

chifl*ă* - chifl*e* ap*ă* - ap*e* clas*ă* - clas*e* lam*ă* - lam*e*

or by *i*:

pisic*ă* - pisic*i* grădin*ă* - grădin*i*

Those in *-e* take *-i* and those in *-ură* take *-uri*:

ber*e* - ber*i* cart*e* - cărț*i* prăjit*ură* - prăjit*uri* băut*ură* - băut*uri*

Those in *-ie* take *-ii*:

cofetăr*ie* - cofetăr*ii*

From the point of view of pronunciation, we can say that the final *e* is dropped becoming *ii*.

Those in *-ea* take *-ele*:

caf*ea* - caf*ele*

Other, less common, endings are possible, for nouns of all genders, so note carefully the plural forms of new nouns as they appear in the Vocabularies.

4.4/2 Numerals

The first five cardinal numbers are: *unu, doi, trei, patru, cinci*.

The first two, vary according to gender: *unu* M/N, *una* F.

o chiflă iau, dar numai una
cât costă două chifle?

The forms *unu, una* are used only when the noun does not immediately follow. Otherwise, use *un, o*:

iei una sau două prăjituri? - will you have one cake or two?

But:

o prăjitură costă patru lei - a/one cake costs four lei
două chifle costă un leu - two rolls cost a/one leu

Un and *o* in the sense of *one* may be stressed:

iau numai o prăjitură - I'll just have a cake
iau numai o prăjitură - I'll only have one cake

4.4/3 Translation of the Subject Pronoun *You*

Romanian has a number of different second person pronouns, while modern English has only one - *you*. Which one we use depends on the number of people we are addressing and on our relationship to them. The uses of these pronouns are best exemplified in a table:

No, of addressees	Pronoun	Name used (if any)	Relationship between speaker and addressee(s)	Attitude of speaker	Verb form
one	tu	Christian name(s)	Close family relation(s) or friend(s)	(any)	2nd pers.sg.
more than one	voi				2nd pers.pl.
one	tu	(none in particular)	stranger	insulting	2nd pers.sg.
more than one	voi				2nd pers.pl.
one	d-ta	Christian name or surname	colleague, subordinate, servant	commanding friendly, semi-polite	2nd pers.sg.
one or more than one	dvs.	title and surname	superior or (more remote) equal	respectful, polite	2nd pers. pl.

Note that a sg. *you* takes a sg. verb form, a pl. *you* take a pl. verb form, except *dvs.,* which always takes the 2nd person pl. verb form, whether the number of addresses is only one or more than one.

One may also use the third person form of the verb, together with a person's title and name: dl Soare ce ia? - what will you have, Mr Soare?

The attitude is not necessarily facetious, condescending or patronizing, as it may be when we say in English to John *And what will John have then?* The safest form of address to use is *dumneavoastră (dvs.)* with the verb in the second person pl.

4.4/4 The Conjugation of Verbs

a) Verbs take different endings for person, number, tense, etc. The irregular verb *a lua* - to take is conjugated as follows:

iau - I take
iei - you take
ia - he, she, it takes
luăm - we take
luați - you take
iau - they take

b) The Imperative

The Imperative is used for commands and requests. It has two forms, one for the second person sg. and one for the second person pl. The form used for the pl. is the same as that of the present tense. But the form for the sg. is often identical with that of the *third* person sg. of the present indicative: sg. ia! - take! pl. luați! - take!

c) The notion of intention is conveyed in English by the use of certain auxiliaries, e.g. *I shall/will/ am going to...,* etc. and there are various forms for this purpose in Romanian. On the other hand, imminent intentions and decisions can be expressed by the present tense:

dvs. ce luați? - what will you have?
tu ce iei? - what are you going to have?
eu iau o înghețată - I'll have/ am going to have an ice-cream

d) Tense and Aspect

There is no progressive or continuous form for verbs in Romanian. This mean that *eu iau*, besides meaning *I take, I'll take, I'm going to take*, may also mean *I'm taking, I'll be taking*.

4.4/5 The Negative

To express the negative the particle *nu* is placed before the verb:

affirmative	*negative*	
eu iau	eu nu iau	I'm not taking/ I won't have, etc.

Similarly:

ea ia	ea nu ia
el este	el nu este
ei sunt	ei nu sunt

Nothing is translated by *nimic*. When *nimic* is used as the subject or object of a verb, however, the negative particle *nu* is also required:

Maria nu ia nimic - Mary won't have anything
nu mai iau nimic - I won't have anything else
nu e nimic pe masă - there is nothing on the table

Nu is also used as the opposite of *da*:

- iei o cafea? - will you have a coffee?
- nu, mulțumesc, nu iau - no, thank you (I won't)

4.4/6 Prepositions

a) The preposition *în* - in is replaced by *într-* when followed by an indefinite article:
într-o cofetărie - in(to) a café într-un tren - in(to) a train

But: în casă - in(to) the house

b) The preposition *la* translates both *at* and *to*:
ei stau la o masă **-** they are standing/ sitting at a table el vine la cofetărie - he is coming to the café

4.4/7 Clause Word-Order

In Romanian the direct object need not necessarily follow the verb:
o chiflă iau - I'll have a roll/ a roll I will have

The order of elements may be the complete opposite of the order in English:
la cofetărie vine și George Stănescu - George Stănescu also comes to the café

When the subject is accented it may follow the verb:
iau și eu unu - I'll have one too (lit. take also I one)

But it may also precede all other elements:
dvs ce luați, dna Soare? - what will you have, Mrs Soare?

Note the position of *mai* in the following:
mai luați ceva? - will you have anything else?

Note the distinction between a declarative clause (a statement) and an interrogative clause (a question) does not depend on the order of elements but on accentuation and context.

4.4/8 Noun-Phrase Word-Order

In the following examples the adjective modifies the head noun (here, the first noun), the phrase following:

o prăjitură mare de ciocolată - a big chocolate cake
o masă mică, de lemn - a small wooden table

Compare:
o cană mare cu lapte - a large jug of milk

4.5 Exercises

1. Copy out the Text of the Lesson, translate it, and read it aloud several times.

2. Make sentences with the help of the following tables:

a.

(eu, ei) iau (el, ea) ia	un	ceai măr pahar cu apă pahar cu vin
	o	cafea înghețată chiflă cană cu lapte sticlă cu bere

b.

eu	nu	iau	nimic	
			un	ceai măr pahar cu vin
			o	cafea înghețată prăjitură
dvs.		luați	nimic	
			un	ceai măr pahar cu vin
			o	cafea înghețată prăjitură

c.

cât costă	două trei patru cinci zece	prăjituri? chifle? pâini? înghețate? pahare? sticle cu bere?

d.

mai	luați (dvs.) iei (tu)	ceva? - nu mai	iau	nimic
	ia (el, ea)		ia	

3. Add to each of the following nouns the numeral *un* or *o* , as the case may be, and then write the noun in its plural form. Examples: casă - o casă - două case; pom - un pom - doi pomi; pahar - un pahar - două pahare. Check your genders and pl. forms against those given in the Vocabularies.

cameră, casă, chiflă, câine, clasă, cofetărie, dicționar, doctor, înghețată, pahar, pisică, pâine, pom, prăjitură, profesor, român, sticlă, text.

4*. Translate into Romanian.

Who comes to the café? George Stănescu comes to the café. Where are Mr and Mrs Soare sitting? They are sitting at a table in a café. What are they going to have? They are going to have a tea. What is Miss Soare having? She isn't having anything. What will you have? I'll have a coffee. What will George have? He'll have a chocolate with milk. How much do two cakes cost? Two cakes cost ten lei. And how much are five big rolls? Five big rolls are three lei. How much is a cup of coffee? A cup of coffee is four lei. Where are Mr and Mrs Stănescu sitting? They are sitting at a table in a café.

E2.
a) Eu iau un ceai. Ei iau un ceai. Eu iau un măr. Ei iau un măr. Eu iau un pahar cu apă. Ei iau un pahar cu apă. Eu iau un pahar cu vin. Ei iau un pahar cu vin. El ia un ceai. Ea ia un ceai. El ia un măr. Ea ia un măr. El ia un pahar cu apă. Ea ia un pahar cu apă. El ia un pahar cu vin. Ea ia un pahar cu vin.
Eu iau o cafea. Ei iau o cafea. El ia o cafea. Ea ia o cafea. Eu iau o înghețată. Ei iau o înghețată. El ia o înghețată. Ea ia o înghețată. Eu iau o chiflă. Ei iau o chiflă. El ia o chiflă. Ea ia o chiflă. Eu iau o cană cu lapte. Ei iau o cană cu lapte. El ia o cană cu lapte. Ea ia o cană cu lapte. Eu iau o sticlă cu bere. Ei iau o sticlă cu bere. El ia o sticlă cu bere. Ea ia o sticlă cu bere.
b) Eu nu iau nimic. Eu nu iau un ceai. Eu nu iau un măr. Eu nu iau un pahar cu vin. Eu nu iau o cafea. Eu nu iau o înghețată. Eu nu iau o prăjitură. Dumneavoastră nu luați nimic. Dumneavoastră nu luați un ceai. Dumneavoastră nu luați un măr. Dumneavoastră nu luați un pahar cu vin. Dumneavoastră nu luați o cafea. Dumneavoastră nu luați o înghețată. Dumneavoastră nu luați o prăjitură.
c) Cât costă două prăjituri? Cât costă trei chifle? Cât costă patru pâini? Cât costă cinci înghețate? cât costă zece pahare? Cât costă două sticle cu bere?
d) Mai luați ceva? - Nu mai iau nimic. Mai iei ceva? - Nu mai iau nimic. Mai ia ceva? - Nu mai ia nimic.

E3.
cameră - o cameră - două camere
casă - o casă - două case
chiflă - o chiflă - două chifle
câine - un câine - doi câini
clasă - o clasă - două clase
cofetărie - o cofetărie - două cofetării
dicționar - un dicționar - două dicționare
doctor - un doctor - doi doctori
înghețată - o înghețată - două înghețate
pahar - un pahar - două pahare
pisică - o pisică - două pisici
pâine - o pâine - două pâini
pom - un pom - doi pomi
prăjitură - o prăjitură - două prăjituri
profesor - un profesor - doi profesori
român - un român - doi români
sticlă - o sticlă - două sticle
text - un text - două texte

E4.
Cine vine la cofetărie? George Stănescu vine la cofetărie. Unde stau domnul și doamna Soare? Ei stau la masă într-o cofetărie. Ce iau ei? Ei iau ceai. Ce ia domnișoara Soare? Ea nu ia nimic. Tu ce iei? Eu iau o

cafea. Ce ia George? El ia o ciocolată cu lapte. Cât costă două prăjituri? Două prăjituri costă zece lei. Și cât costă cinci chifle mari? Cinci chifle mari costă trei lei. Cât costă o cafea? O cafea este patru lei. Unde stau domnul și doamna Stănescu? Ei stau la masă într-o cofetărie.

LESSON 5

5.1 Vocabulary

acolo *adv.* - (over) there
acum *adv.* - now
ai *vb.* - (you) have
aici *adv.* - here
a avea *vb.* - to have, to get
avem *vb.* - (we) have, (we)'ve got
aveți *vb.* - (you) have
au *vb.* - (they) have
azi *adv.* - today
băiat, băieți *M* - boy, son
birou, birouri *N* - study office, desk
caiet, caiete *N* - exercise-book
carte, cărți *F*- book
cât *M*, câtă *N/F det.pron.sg.* - how much
câți *M,* câte *N/F det.pron.pl.* - how many, both, all, each
creion, creioane *N* - pencil
conversație, conversații *F* - conversation
de *prep.* - of, from
ești *vb.* - (you) are
fată, fete *F* - girl
fotoliu, fotolii *N* - armchair
gram, grame *N* - gramme
gramatică, gramatici *F* - grammar
greu, grea, grei, grele *adj.* - heavy, difficult
lecție, lecții *F* - lesson
masă, mese *F* - table
măr, mere *N* - apple
mână, mâini *F* - hand
noi *pron.* - we
om, oameni *M* - man
scaun, scaune *N* - chair
suntem *vb.* - (we) are
stilou, stilouri *N* - fountain-pen
sută, sute *num.F* - hundred
și... și *conj.* - both... and
voi *pron.* - you

Phrases

Ce lecție aveți azi? - What lesson do you have today?
este - there is
sunt - there are
suntem patru - there are four of us (lit. we are four)

5.2 Conversație

Ce am aici? Aveți un caiet.
Ce aveți dumneavoastră în mână? Am un stilou.
Câte mâini are un om? Un om are două mâini.
Câte mâini au doi oameni? Doi oameni au patru mâini.
Câte mere are Nicu? Nicu are trei mere.
Câte cărți aveți pe masă? Am patru cărți.
Ce lecție aveți azi? Azi avem o lecție grea, avem o lecție de gramatică.
Au domnul și doamna Soare copii? Da, au doi copii: o fată și un băiat.
Câți copii are domnul Smith? Dumnealui are doi băieți și două fete.
Aveți un dicționar? Da, am.
Aveți un caiet? Nu, nu am. (N-am.)
Are Petre un stilou? Da, are.
Are Elena un creion? Nu, nu are (n-are); dar are un stilou.
Aveți un profesor sau o profesoară de română? Avem o profesoară.
Ce este acolo? Acolo este un birou.
Ce e lângă birou? Lângă birou e un fotoliu, un fotoliu greu.
Și lângă fotoliu? Lângă fotoliu e un scaun.
Câte scaune sunt aici? Aici sunt cinci scaune.
Și câte fotolii? Și două fotolii.
Câte caiete și câte creioane sunt pe masă? Pe masă sunt zece caiete și trei creioane.
Unde suntem acum? Suntem în clasă.
Câți suntem aici? Suntem patru.

Sunt și Toma și Maria aici? Nu, ei nu sunt aici, ei sunt în grădină.
Suntem în curte acum? Nu, suntem în casă.
Ce sunteți voi? Noi suntem studenți.
Ești acolo, Toma? Da, da. Sunt aici.
E și Nicu acolo? Nu, nu e.

5.3 Pronunciation

5.3/1 Vowel Glides

iu (falling) - as in *fotoliu*, is aglide from Rom. *i* to *u*.

ou (falling) - is a glide from *o* towards *u*. Avoid any tendency to centralize the first element towards *ă* (as in Eng. *low, bureau*); the first element is a fully rounded back vowel. Practice: *stilou, birou, ou, ouă.*

ioa as in *creioane*, ia a triphtong.

5.3/2 Intonation

As already suggested, in 4.4/4, questions requiring the answer *da* or *nu* are said with a rising intonation, as often is the case in English. Practise:

aveți un dicționar - you have a dictionary aveți un dicționar? - have you got a dictionary?
ești acolo, Toma? - are you there, Tom?

In the case of alternative questions, the first part of the question is spoken with a rising tone and the second with a fall, as in English: aveți un profesor sau o profesoară?

5.4 Grammar

5.4/1 Nouns. Plural

a) On taking a final plural suffix many nouns simultaneously undergo changes in the form of their root. Examples:

singular	*plural*
băiat	băieți
cană	căni
carte	cărți
creion	creioane
curte	curți
fată	fete
ladă	lăzi
masă	mese
măr	mere
mână	mâini
om	oameni
româncă	românce
student	studenți
lampă	lămpi
sală	săli
sifon	sifoane
stradă	străzi

b) Neuter nouns ending in *-ou* add *-ri* to form the plural:

stilou	stilouri
birou	birouri

Those in *-iu* take *ii*:

fotoliu	fotolii
premiu	premii

5.4/2 Determiner Pronoun *cât*

The determiner pronoun *cât* agrees in gender and number with the noun it modifies or replaces. Its forms are as follows:

	M	N	F
sg.	cât	cât	câtă
pl.	câți	câte	câte

Examples:

câtă cafea? - how much coffee?
câți suntem? - how many of us are there?
câte cărți? - how many books?

Cât remains invariable in a phrase like *cât costă?* - how much is it?

5.4/3 Pronouns: *noi, voi*

The plural of *eu* is *noi* - we; the plural of *tu* is *voi* - you.

5.4/4 Verbs

a) The Present Tense of the verb *a avea* - to have is:

eu am - I have
tu/d-ta ai - you have
el, ea, dumnealui, dumneaei are - he, she, it has
noi avem - we have

voi, dvs aveți - you have
ei, ele, dumnealor au - they have

In the negative:

nu am - I have not
nu ai - you have not
nu are - he, she, it has not
nu avem - we have not
nu aveți - you have not
nu au - they have not

It will be seen that the pl. of *dumnealui M* and *dumneaei F* is *dumnealor M/F*. Instead of using these pronouns one often repeats the person's name; thus we may say either:

dl. Soare e român; dumnealui e profesor

or:

dl. Soare e român; dl Soare e profesor

In conversational style the following contracted forms of the negative of *a avea* are used:

n-am, n-ai, n-are, n-avem, n-aveți, n-au

In writing a hyphen is preferred to an apostrophe to mark the omission.

5.4/5 Word Order

Clauses in which the verb precedes the subject are often interrogative (i.e. they require an answer):

are Petre un stilou? - has Peter a pen? sunt și Toma și Maria aici? - are both Tom and Mary here?

Compare: are un $ stilou - he has a pen with are un ☐ stilou? - has he a pen?

5.5 Exercises

1. Copy out the Text of the Lesson, translate it orally, read aloud several times, and learn by heart as many of the questions and answers as you can. When reading the Text aloud, try to give those questions which elicit the response *da* or *nu* rising a tone.

2. Make sentences with the help of the following tables:

a.

(eu) am	o	casă cameră curte grădină masă profesoară lecție pisică
(noi) avem		

b.

el ea dumnealui dumneaei Petre Ana	are	un	profesor dicționar câine birou
ei ele dumnealor Ana Petre	au		

c.

d-ta tu	ai	o	pisică casă grădină profesoară
dvs. voi	aveți		

d.

n-am n-are n-aveți n-au	nimic dicționare cărți creioane

e.

el ea dumnealui dumneaei Ana	este e	în	birou casă clasă curte cameră grădină stradă cofetărie Anglia România
eu ei ele dumnealor Maria și Toma	sunt		

3*. Translate:

Have you got an exercise-book? No, I haven't. Have you got a pen? No, I haven't, but I do have a pencil. Is their teacher a man or a woman? She's a woman. What have you got in your hand? I've got a dictionary. How many books has he got on his desk? He has five books. How many boys and girls are there in the garden? There are ten. What lesson do you have today? Today we have a grammar lesson. What's your occupation (*trans.* what are you), Mr Soare? I am a teacher. Where are you now? I am in the classroom. How many students are there in the classroom? There are five. Is Ann here? No, she isn't; she is over there. How much does this book cost? It costs ten lei.

4. *Supplementary Text.* Read and try to learn by heart the following text:

Sunt student. Sunt în clasă. Clasa (the class) nu e mare. În clasă suntem numai zece studenți. Avem cărți, caiete, stilouri și creioane. Avem un profesor, nu o profesoară. Avem un profesor din România, din București.

Stăm (we sit) la o masă. Stăm pe scaune. Tom stă lângă Peter. Tom și Peter sunt englezi. Ei sunt din Londra. Ei au două dicționare mari.

E2.
a) Eu am o casă. Noi avem o casă. Eu am o cameră. Noi avem o cameră. Eu am o curte. Noi avem o curte. Eu am o grădină. Noi avem o grădină. Eu am o masă. Noi avem o masă. Eu am o profesoară. Noi avem o profesoară. Eu am o lecție. Noi avem o lecție. Eu am o pisică. Noi avem o pisică.

b) El are un profesor. Ea are un profesor. Dumnealui are un profesor. Dumneaei are un profesor. Petre are un profesor. Ana are un profesor. (Analog pentru dicționar, câine, birou)
Ei au un profesor. Ele au un profesor. Dumnealor au un profesor. Ana și Petre au un profesor. (Analog pentru dicționar, câine, birou)

c) Dumneata ai o pisică. Tu ai o pisică. Dumneavoastră aveți o pisică. Voi aveți o pisică. (Analog pentru casă, grădină, profesoară)

d) Eu n-am nimic. Eu n-am dicționare. Eu n-am cărți. Eu n-am creioane. El/ Ea n-are nimic. El/ Ea n-are dicționare. El/ Ea n-are cărți. El/ Ea n-are creioane. Voi n-aveți nimic. Voi n-aveți dicționare. Voi n-aveți cărți. Voi n-aveți creioane. Ei/ Ele n-au nimic.
Ei/ Ele n-au dicționare. Ei/ Ele n-au cărți. Ei/Ele n-au creioane.

e) El este în birou. El e în birou. Ea este în casă. Ea e în casă. Dumnealui este în clasă. Dumnealui e n clasă. Dumneaei este în curte. Dumneaei e în curte. Ana este în cameră. Ana e în cameră. Eu sunt în grădină. Ei sunt în stradă. Ele sunt în cofetărie. Dumnealor sunt în Anglia. Maria și Toma sunt în România.

f) Noi suntem studenți. Voi sunteți studenți. Dumneavoastră sunteți studenti. Noi suntem studente. Voi sunteți studente. Dumneavoastră sunteți studente. (Analog pentru profesori, profesoare, doctori, doctorițe, englezi, români).

E3.
Ai un caiet? Nu, n-am. Ai un stilou? Nu, n-am, dar am un creion. Profesorul lor este bărbat sau femeie? Este femeie. Ce ai în mână? Am un dicționar. Câte cărți are el pe birou? El are cinci cărți. Câți băieți și fete sunt în grădină? Sunt zece. Ce lecție aveți voi azi? Azi avem o lecție de gramatică. Ce sunteți dumneavoastră, domnule Soare? Eu sunt profesor. Unde ești acum? Eu sunt în clasă. Câți studenți sunt în clasă? Sunt cinci. Ana este aici? Nu, nu este; ea este acolo. Cât costă cartea aceasta? Costă zece lei.

LESSON 6

6.1 Vocabulary

alt, altă, alți, alte *det.* - another, other
bine *adv.* - well, good, fine, all right
ca *prep.*,*conj.* - than, as
că *conj.* - that
decât *prep*.,*conj.* - than
englezește *adv.* - (in) English
a face *vb.* - to do, to make
face *vb.* - (he, she, it) does, makes
facem *vb.* - (we) do, make
foarte *adv.* - very
franțuzește *adv.* - (in) French
învață *vb.* - (he, she, it) learns, (they) learn
învăț *vb.* - (I) learn
a învăța *vb.* - to learn
învățați *vb.* - (you) learn
învățăm *vb.* - (we) learn
limbă, limbi *F.* - language, tongue
mai *adv.* - also, more, else
nemțește *adv.* - (in) German
niște *inv.det.pl.* - some
prieten, prieteni *M.* - friend
puțin *adv.* - (a) little
puțin, puțină, puțini, puține *det.* - little, few
românește *adv.* - (in) Romanian
rusește *adv.* - (in) Russian
timp, timpuri *N* - time
ușor, ușoară, ușori, ușoare *adj.* - easy, light
vorbesc *vb.* - (I, they) speak
vorbește *vb.* - (he, she, it) speaks
a vorbi *vb.* - to speak
vorbim *vb.* - (we) speak
vorbiți *vb.* - (you) speak

6.2 Phrases

de mult - for a long time
de puțin timp - for a short time, not very long
din Anglia - from England
din Londra - from London
limba română - Romanian, the Romanian language
mai ... și nemțește - also ... German
învățați de mult? - have you been learning for a long time?

Conversație

Unde sunteți?	Suntem într-o clasă.
Și ce faceți?	Învățăm românește.
Dvs învățați de mult românește?	Nu, învăț românește numai de puțin timp.
E grea limba română?	Este și nu este.
E mai ușoară ca alte limbi?	Da și nu.
Văd că sunteți cu niște prieteni?	Da, învață și ei românește.
Unde sunt ei acum?	Sunt în clasă, cu noi.
Dvs. vorbiți românește?	Da, vorbesc puțin.
Dar dl și dna Smith?	Da, și ei vorbesc.
Cu cine vorbiți dvs. românește?	Cu dl Soare.
Ann și Jane vorbesc bine românește?	Da, ele vorbesc bine românește.
Ce altă limbă mai învață ele?	Ele mai învață și nemțește.
Ce limbă vorbesc ele mai bine?	Ele vorbesc mai bine românește.
Dl Smith vorbește franțuzește?	Nu, dumnealui nu vorbește franțuzește, dar vorbește nemțește și rusește.
Dvs. sunteți român?	Nu, sunt englez, dar vorbesc bine românește.
De unde sunteți?	Sunt din Anglia, din Londra.
Mai sunt și alți englezi aici?	Nu, nu sunt.
Ce învață Elena?	Ea învață englezește.
E grea limba engleză?	Nu, nu e grea. Nu e mai grea decât limba română.
Ce face Elena acum?	Ea vorbește.
Și ce facem noi?	Și noi vorbim.
Ce limbă vorbiți dvs. acum?	Acum vorbim românește.

Foarte bine, vorbiți numai românește, vă rog.

6.3 Grammar

6.3/1 The Definite Article

The definite article in Romanian is a suffix. Its form varies according to the gender and number of the noun with which it is used.

a) The definite article for F-nouns in the singular is *-a*, which used in place of the last vowel:

limbă - language
limba - the language
limba română - the Romanian language
Note that the *-ă* ending of the adjective does not change.

b) The definite article for M-nouns in the plural is *-i*; more accurately, the plural suffix *-i* is replaced by *-ii*.

prieteni - friends
prietenii - the friends
lei - lions
leii - the lions
Note that in this case *-ii* is pronounced *i*.
Note the following:
un copil - a child
copilul - the child
copii - children
copiii - the children

6.3/2 Adjective-Endings

We saw in 2.4/2 that most Romanian adjectives have four forms: M/Nsg., Fsg., Mpl, N/Fpl. In other words, used with N-nouns adjectives take the M-form in the singular and the F-form in the plural. This is also the case with many determiners. Thus the determiner *alt* - other, has the following forms:

	M	N	F
sg.	alt	alt	altă
pl.	alți	alte	alte

singular	*plural*
M. un alt om - another man	alți oameni - other men
F. o altă limbă - another language	alte limbi - other languages
N. un alt stilou - another pen	alte stilouri - other languages

Note how a final *-t* becomes *-ț* with the addition of *-i*. With other modifiers, the changes may be more drastic, as with *greu*: greu, grea, grei, grele. Cf. also: ușor, ușoară, ușori, ușoare.

Some adjectives have only three different forms: mic, mică, mici, mici.
Others again have only two: mare, mare, mari, mari.

6.3/3 Adjectives and Adverbs: Comparative Degree

Romanian uses the adverb *mai* in comparative constructions:

Adjectives	*Adverbs*
mai ușor - easier, more easy	mai ușor - more easily
mai greu - harder, more difficult	mai greu - with greater difficulty
mai bun - better	mai bine - better

Note that the M/N sg. form of an adjective can generally be used as an adverb, in which function it remains invariable. *Bun* constitutes an exception: the corresponding adverb is *bine*.

6.3/4 Verbs: The Present Tense

The following present indicative forms of the verb *a învăța* - to learn and of *a vorbi* - to speak, occur in the Text:

eu învăț - I learn
(el, ea, ei, ele) învață - (he, she) learns, they learn
noi învățăm - we learn
voi/dvs. învățați - you learn
(eu, ei, ele) vorbesc - (I, they) speak
(el, ea) vorbește - (he, she) speaks
noi vorbim - we speak
voi/dvs. vorbiți - you speak

With verbs ending in *-a* in the infinitive, the third person singular and plural have the same ending (e.g. *învață*). With verbs ending in *-i* in the infinitive, the first person singular and the third person plural have the same ending (e.g. *vorbesc*).

The present tense may be translated, for example, *I learn, I am learning* or *I'll learn*. It is used also in some cases where in English we use the perfect, e.g. *I have learnt, I have been learning,* especially in the presence of certain temporal adverbs such as *de mult* and *de puțin timp*:

învățați de mult românește? - have you been learning Romanian (for a) long (time)?
învăț românește numai de puțin timp - I've only been learning Romanian for a short time.

6.3/5 Adverbs

The forms *românește, englezește, franțuzește, nemțește, rusește* are adverbs of manner. They

are invariable and cannot be used as adjectives or nouns (as can the English equivalents):
Patricia vorbește românește mai bine decât William - Patricia speaks better Romanian than William(does)

6.4 Exercises

1. Copy out the Text of the Lesson, translate it, read it aloud several times and learn by heart as many of the questions and answers as you can.

2. Make sentences with the help of the following tables:

a.

el ea ei ele dumnealui dumneaei dumnealor	învață	românește franțuzește nemțește rusește englezește bine
dvs. învățați		

b.

eu ei ele dl. și dna. Roberts	vorbesc	bine foarte bine	românește englezește franțuzește nemțește rusește
dvs. vorbiți			

c.

eu ei ele dl. și dna. Roberts	vorbesc	mai bine	românește franțuzește nemțește englezește rusește	decât ca	ea el dl. Smith Ana
dvs. vorbiți					

3. Answer the following questions, first orally, then in writing. Try to do the exercise without consulting the Text.

Unde suntem?
Ce facem?
E ușoară limba română?
Ce limbă învață dl și dna Smith?
Ce limbă vorbesc Ann și Jane?
Cu cine sunteți aici?
Ce limbă vorbește mai bine dl Smith?
Ce limbă învață acum Jane?
Ce vorbește dl Brown mai bine, românește sau franțuzește?

4. Do Exercise 3 in reverse, that is, compose the questions on a basis of your answers.

5*. Translate into Romanian and underline the stressed vowels:

I see five students in a café. They are sitting at a table.They are sitting on chairs. Three (of them) are boys and two are girls. There are (*trans.* they have) five coffees on the table. There is also a bottle of wine and five glasses on the table. They are learning Romanian and they are speaking a little Romanian. They also speak a little French and German. They speak four languages.

E2.
a) El învață românește. Ea învață românește. Ei învață românește. Ele învață românește. Dumnealui învață românește. Dumneaei învață românește. Dumnealor învață românește. Dumneavoastră învățați românește. (Analog pentru franțuzește, nemțește, rusește, englezește, bine)

b) Eu vorbesc bine românește. Eu vorbesc foarte bine românește. Ei vorbesc bine românește. Ei vorbesc foarte bine românește. Ele vorbesc bine românește. Ele vorbesc foarte bine românește. Domnul și doamna Roberts vorbesc bine românește. Domnul și doamna Roberts vorbesc foarte bine românește. Dumneavoastră vorbiți bine românește. Dumneavoastră vorbișI foarte bine românește. (analog pentru englezește, franțuzește, nemțește, rusește)

c) Eu vorbesc mai bine românește decât ea. Ei vorbesc mai bine românește decât el. Ele vorbesc mai bine românește decât domnul Smith. Donmul și doamna Roberts vorbesc mai bine românește decât Ana. Dumneavoastră vorbiți mai bine românește decât ea.
Eu vorbesc mai bine franțuzește ca ea. Ei vorbesc mai bine franțuzește ca el. Ele vorbesc mai bine franțuzește ca domnul Smith. Domnul și doamna Roberts vorbesc mai bine franțuzește ca Ana. Dumneavoastră vorbiți mai bine franțuzește ca ea. (asemănător, pentru nemțește, englezește, rusește)

E3.
Unde suntem? Suntem la cofetărie. Suntem la școală. Suntem în parc. Suntem acasă. etc.
Ce facem? Stăm la masă. Învățăm. Vorbim cu domnul Soare. Citim.
E ușoară limba română? Da, limba română este ușoară.
Ce limbă învață domnul și doamna Smith? Dumnealor învață limba germană.
Ce limbă vorbesc Ann și Jane? Ann și Jane vorbesc limba engleză.
Cu cine sunteți aici? Suntem cu domnul Soare.
Ce limbă vorbește mai bine domnul Smith? Dumnealui vorbește mai bine englezește decât nemțește.
Ce limbă învață acum Jane? Ea învață acum limba rusă.
Ce vorbește domnul Brown mai bine, românește sau franțuzește? Dumnealui vorbește mai bine românește decât franțuzește.

E5.
Văd cinci studenți într-o cofetărie. Ei stau la masă. Ei stau pe scaune. Trei sunt băieți și doi sunt fete. Ei au cinci cafele pe masă. Pe masă este și o sticlă cu vin și cinci pahare. Ei vorbesc românește. Ei sunt englezi. Ei învață românește și vorbesc puțin românește. De asemenea ei vorbesc puțin franceză și germană. Ei vorbesc patru limbi.

LESSON 7

7.1 Vocabulary

citesc *vb.* - (I, they) read
să citesc *vb.* - (to) read
a citi *vb.* - to read
citiți *vb.* - (you) read
exercițiu, exerciții *N.* - exercise
fac *vb*. - (I, they) do
îmi *pron.dat.* - (to) me, for me
-le *art.N/Fpl.* - the
mai mult *adv.* - more, better
meu, mea, mei, mele *poss.det.* - my
mult *adv.* - much, a lot
mult, multă, mulți, multe *det.* - much, many, a lot
nuvelă, nuvele *F.* - short story, novella
îmi place *vb.* - I like (it)
vă plac *vb.* - you like (them)
vă place *vb.* - you like (it)
a plăcea *vb.* - to like
roman, romane *N.* - novel
românesc *Nsg.,* românească *Fsg.,* românești *N/Fpl. adj.* - Romanian
a scrie *vb.* - to write
scrieți *vb.* - (you) write
să scrieți *vb.* - (to) write
scrisoare, scrisori *F.* - letter
scriu *vb.* - (I, they) write
să scriu *vb.* - (to)write
a ști *vb.* - to know
știți *vb.* - (you) know
știu *vb.* - (I, they) know
tot *adv.* - also, likewise
-ul *art.M/Nsg.* - the
vă *pron.acc/dat.* - (to) you, for you
volum, volume *N.* - volume
să vorbesc *vb.* - to speak

Phrases

ce fel de ... ? - what kind of ... ?
cel mai bine - best (of all)
mai multe cărți - several books (*lit.* more books)
îmi place mai mult - I prefer (*lit.* to me (it) pleases more)
lângă ele - next to them
nu-mi place - I don't like (it)
studenții mei - my students (*lit.* my the students)
știți să scrieți? - do you know how to write?/ can you write?
vă plac romanele? - do you like novels? (*lit.* the novels)
vorbiți românește? - do you speak Romanian?

7.2 Conversație

Ce citiți dvs.? Citesc o carte.
Ce fel de carte? O carte românească.
Știți românește? Da, știu puțin.
Văd că și vorbiți românește. Da, dar tot puțin.
Văd că citiți un roman. Nu, nu e un roman. E o carte cu texte ușoare.
Ce scrieți acolo, vă rog? Scriu o scrisoare.
Știți să scrieți românește? Da, dar foarte puțin.
Ce știți mai bine: să vorbiți, să citiți, sau să scrieți românește? Cel mai bine știu să citesc românește.
Văd că aveți mai multe cărți pe masă. Ce fel de cărți sunt? Sunt cărți românești și englezești. Trei sunt romane, și lângă ele sunt două volume de nuvele.
Vă plac romanele? Da, dar mai mult îmi plac nuvelele.
Dar romanul acesta vă place? Da, îmi place.
De unde aveți romanul acesta? De la profesorul meu.
Și cartea aceasta? Am cartea aceasta de la profesoara mea.
Unde sunt cărțile mele? Cărțile dvs. sunt acolo pe masă.
Unde sunt studenții mei? Studenții dvs. sunt în clasă.
Ce fac ei? Ei scriu și citesc.
Ce limbă știu studenții dvs.? Studenții mei știu românește.

Vă place să scrieți? Nu, nu-mi place să scriu, îmi place mai mult să citesc și să vorbesc.

7.3 Grammar

7.3/1 The Definite Article

a) The definite article for M/N-nouns in the singular whose root ends in a consonant is the suffix *-ul*. Sometimes, some speakers pronounce it just *u;* for that in writing, the ommited *-l* is replaced by apostrophe (copilul - copilu').

M-nouns

un profesor - a teacher	profesorul - the teacher
un om - a man	omul - the man
un băiat - a boy	băiatul - the boy
un pom - a tree	pomul - the tree
un student - a sudent	studentul - the student
un român - a Romanian	românul - the Romanian
un englez - an Englishman	englezul - the Englishman

N-nouns

un roman - a novel	romanul - the novel
un volum - a volume	volumul - the volume
un pahar - a glass	paharul - the glass
un caiet - an exercise-book	caietul - the exercise-book
un scaun - a chair	scaunul - the chair
un tren - a train	trenul - the train
un măr - an apple	mărul - the apple
un ceai - a tea	ceaiul - the tea

If the nouns already ends in *-u*, then only *-l* is added:

un leu M. - a leu	leul - the leu
un exercițiu N. - an exercise	exercițiul - the exercise
un stilou N. - a pen	stiloul - the pen
un fotoliu N. - an armchair	fotoliul - the armchair

M/N-nouns ending in *-e* take *-le*:

un câine - a dog	câinele - the dog

F-nouns ending in *-e* take *-a*; the resulting *-ea* is pronounced as it is.

o carte - a book	cartea - the book
o curte - a courtyard	curtea - the courtyard
o pâine - a loaf of bread	pâinea - the (loaf of) bread

Note: o cafea - a coffee cafeaua - the coffee
o cofetărie - a café cofetăria - the café

b) The definite article for N/F-nouns in the plural is *-le*.

F. cărți - books	cărțile - the books
N. romane - novels	romanele - the novels
N. trenuri - trains	trenurile - the trains
N. fotolii - armchairs	fotoliile - the armchairs

c) The article suffixes may be summarized thus:

	M	N	F
sg.noun	-ul	-le	-a
pl.noun	-i	-le	-le

Note that *-le* is used both for some M/N-singular nouns and for all the N/F-plural nouns. While *câinele M.* is *the dog, romanele N.* is *the novels*.

the N-noun *nume* is invariable as to number, and means *name* or *names*; the form *numele* means *the name* or *the names*.

d) The definite article may be used with plural nouns in a generic sense:

vă plac romanele? - do you like the novels? (*specific items*) or: do you like novels? (*the genre*)

7.3/2 Possessive Determiners

Possessive determiners, like adjectives, have four forms, e.g. *meu M/N, mea F, mei Mpl., mele N/Fpl* - (all mean) *my.* The gender and number agreement is with the noun they modify. The noun takes the definite article in addition. The order of elements is generally: Noun + Article Suffix - Possessive:

M. profesorul meu - my teacher
N. romanul meu - my novel
F. profesoara mea - my teacher
M. studenții mei - my students
N. romanele mele - my novels
F. cărțile mele - my books

Dumneavoastră - you, may be used as a possessive in the sense of *your*. Its form is invariable:

profesorul/ romanul/ cărțile dumneavoastră - your teacher/ novel/ books

	M	N	F
sg.noun	meu	meu	mea
pl.noun	mei	mele	mele

7.3/3 Adjectives

Adjectives ending in *-esc*, like *românesc, englezesc, franțuzesc, etc.* have only three forms: românesc Nsg., românească Fsg., românești N/Fpl. - Romanian

Adjectives of this type are used only with N/F-nouns denoting inanimate objects:

o carte românească - a Romanian book
un roman românesc - a Romanian novel

	N	F
sg.	-esc	-ească
pl.	-ești	-ești

With M-nouns the forms *român, englez, francez* are used. Examples with human nouns:

un profesor român - a Romanian teacher
un student român - a Romanian student

A phrase may be preffered: *un băiat din România* - a Romanian boy.

7.3/4 Verb Forms

a) In the Text of the Lesson we had the following verbs:

a scrie - to write
a face - to do
a citi - to read
a ști - to know

When these verbs and with all verbs ending in the infinitive in *-e* or *-i*, the first person singular and the third person plural take the same ending:

(eu, ei, ele) scriu - I, they write
(eu, ei, ele) fac - I, they do
(eu, ei, ele) citesc - I, they read
(eu, ei, ele) știu - I, they know

b) Clauses introduced by *să* are similar to those introduced by *că* - that. However, preceded by *să* the verb 1 has a different form for the third person (the so-called Subjunctive), and verb 2 often corresponds to an English infinitive construction (rather than to a *that*-clause).

Examples:

știți să citiți? - do you know how to read? / can you read?
știți să vorbiți? - can you speak?
știți să scrieți? - can you write?

c) *A plăcea*

This verb is used in a special construction with the dative case of the personal pronoun:

îmi place - I like (it). (*lit.* to me (it) pleases)
vă place - you like (it)
îmi place cartea aceasta - I like this book
vă place cartea aceasta? - do you like this book?
vă plac romanele? - do you like novels?

Note that the form *place* is the third person singular and *plac* the third person plural of the verb. The subject may be a *să*-clause:

îmi place să citesc - I like to read/ I like reading
vă place să vorbiți - you like to speak

Preceded by *nu, îmi* is reduced to *-mi*, which forms a single syllable with *nu*:

nu-mi place să vorbesc - I don't like speaking.

7.3/5 Comparison of Adverbs

The superlative degree of adverbs is formed by means of the adverbial phrase *cel mai* - the most:

bine / mai bine / cel mai bine - well / better / best
mult / mai mult / cel mai mult - (very) much, a lot, well / more, better / most, best
îmi place mai mult să citesc - I like reading better(more)/ I prefer reading.

In the Text, however, *ce știți mai bine?* is equivalent to *what can you do best?.*

7.4 Exercises

1. Copy out the Text of the Lesson and read it aloud several times.

2*. Write out the four basic forms of the following ten nouns: cafea, câine, cofetărie, copil, ladă, masă, om, pahar, sifon, stradă.

Example:

o carte - a book, cartea - the book, cărți - books, cărțile - the books

3. Make sentences with the help of the following tables:

a.

văd că (dvs.)	vorbiți citiți scrieți	bine	românește englezește franțuzește

b.

eu ei ele Nicu și Ana dl. și dna Smith	citesc	cărți romane nuvele	englezești românești franțuzești nemțești rusești

c.

îmi	place să	vorbesc	românește englezește franțuzește
vă		vorbiți	

d.

unde e	casa cartea scrisoarea	mea?
	stiloul paharul câinele	meu?

e.

unde sunt	studenții prietenii	mei?
	caietele cărțile	mele?

4. Answer the following questions orally:
Ce limbi vorbiți?
Ce citiți?
Ce scrieți?
Ce carte aveți în mână?
Ce știți mai bine: să citiți sau să vorbiți românește?
Unde e caietul meu?
Unde sunt prietenii dvs?
Unde sunt studenții dvs.?
Ce fac studenții dvs.?
Ce citesc prietenii dvs.?
5. Write down a set of answers to the questions in Exercise 4, then reconstruct the questions.
6*. Translate into Romanian

I see a Romanian book on the table. It is a novel and I like reading novels. It is my book. It is next to an exercise-book. It is my exercise-book. It is my exercise-book. I like to write and to read a lot. I like writing letters. Do you like to read short stories? Do you like speaking French? Do you know Romanian? Can you write Romanian? Do you read much?

E2.
o cafea, cafeaua, cafele, cafelele.
un câine, câinele, câini, câinii.
o cofetărie, cofetăria, cofetării, cofetăriile.
un copil, copilul, copii, copiii.
o ladă, lada, lăzi, lăzile.
o masă, masa, mese, mesele.
un om, omul, oameni, oamenii.
un pahar, paharul, pahare, paharele.
un sifon, sifonul, sifoane, sifoanele.
o stradă, strada, străzi, străzile.

E3.
a) Văd că dumneavoastră vorbiți bine românește. Văd că dumneavoastră citiți bine englezește. Văd că dumneavoastră scrieți bine franțuzește.

b) Eu citesc cărți englezești. Ei citesc romane românești. Ele citesc nuvele franțuzești. Nicu ți Ana citesc cărți nemțești. Domnul și doamna Smith citesc romane rusești.

c) Îmi place să vorbesc românește. Îmi place să vorbesc englezește. Îmi place să vorbesc franțuzește. Vă place să vorbiți românește. Vă place să vorbiți englezește. Vă place să vorbiți franțuzește.

d) Unde e casa mea? Unde e cartea mea? Unde e scrisoarea mea? Unde e stiloul meu? Unde e paharul

meu? Unde e câinele meu?

e) Unde sunt studenții mei? Unde sunt prietenii mei? Unde sunt caietele mele? Unde sunt cărțile mele?

E5.
Vorbesc limba română, limba engleză, limba franceză și limba italiană. Ce limbi vorbiți?
Vorbesc româna, germana, rusa și spaniola. Ce limbi vorbiți?
Citesc un roman. Ce citiți?
Scriu o scrisoare. Ce scrieți?
În mână am un dicționar. Ce carte aveți în mână?
Știu mai bine să citesc decât să vorbesc românește. Ce știți mai bine: să citiți sau să vorbiți românește?
Caietul tău este pe masă. Unde e caietul meu?
Prietenii mei sunt la cofetărie. Unde sunt prietenii dumneavoastră?
Studenții mei sunt în clasă. Unde sunt studenții dumneavoastră?
Studenții mei citesc o nuvelă. Ce fac studenții dumneavoastră?
Prietenii mei citesc poezii. Ce citesc prietenii dumneavoastră?

E6.
Pe masă văd o carte românească. Este un roman și îmi place să citesc romane. Este cartea mea. Este lângă un caiet. Este caietul meu. Îmi place mult să scriu și să citesc. Îmi place să scriu scrisori. Vă place să scrieți scrisori? Vă place să citiți nuvele? Vă place să vorbiți franțuzește? Știți românește? Știți să scrieți românește? Citiți mult?

LESSON 8

8.1 Vocabulary

acasă *adv.* - (at) home
apartament, apartamente N. - flat
baie, băi F. - bathroom, bath
bloc, blocuri N. - block of flats, apartment house
bucătărie, bucătării F. - kitchen
cămară, cămări F. - pantry, larder
convorbire, convorbiri F. - talk
de asemenea *adv.*- also, too
desigur *adv.* - certainly
dormitor, dormitoare N. - bedroom
ei *inv.poss.det.* - her
familie, familii F. - family
geografie, geografii F. - geography
hol, holuri N. - (entrance-)hall
iar *conj.* - but, and
iată *adv.* - here is, here are, look!
încearcă *vb.* - (he, she it) tries, (they) try
a încerca *vb.* - to try (to)
între *prep.* - between
a locui *vb.* - to live, to dwell, to reside
locuiesc *vb.* - (I, they) live
locuim *vb.* - (we) live
lui *inv.poss.det.* - his
matematică, matematici F. - mathematics
nevoie, nevoi F. - need
notă, note F. - mark
nostru, noastră, noștri, noastre *poss.det.* - our
nouă *num.* - nine
opt *num.*- eight
pentru *prep.* - for
salon, saloane N. - sitting-room, drawing-room
soț, soți M. - husband
soție, soții, F. - wife
sufragerie, sufragerii F. - dining-room
șase *num.* - six
șapte *num.* - seven
să vorbească *vb.* - (to) speak
toaletă, toalete F. - toilet, lavatory
unii M, unele N/F *det.pron.pl.* - some

Phrases

a avea nevoie de - to need, to have need of
într-un bloc - in a block (of flats)
mai avem - we also have
nota zece - ten out of ten (*lit.* the mark ten)
soții Roberts - the Roberts
și mai multe - even more

8.2 Familia Roberts

William și Patricia Roberts locuiesc la Londra. Ei locuiesc într-un apartament într-un bloc. William e profesor de geografie iar soția lui e profesoară de matematică. Ei învață acum românește. Ei încearcă să vorbească românește acasă.

Iată o convorbire între Patricia și soțul ei.

W: Unde locuim noi, Patricia?
P: Noi locuim într-un apartament.
W: Unde e apartamentul nostru?
P: Apartamentul nostru e într-un bloc
W: Și câte camere avem?
P: Avem cinci camere.
W: Au alți oameni mai multe camere?
P: Da. Unii au șase, șapte, opt sau nouă camere, sau și mai multe.
W: Desigur. O familie mai mare are nevoie de mai multe camere. O familie mai mică are nevoie de mai puține camere.
P: Ce camere avem noi?
W: Avem un hol, un dormitor, o sufragerie, un salon și un birou. Mai avem și o bucătărie, o cămară, o baie și o toaletă.

P: Cum sunt sufrageria și bucătăria noastră?
W: Sufrageria noastră e mare dar bucătăria noastră e mică.
P: Foarte bine. Nota zece pentru lecția de azi.

8.3 Grammar

8.3/1 Possessive Determiners

The possessives used for third-person singular reference are:
M/N-referent: *lui* - his,its and F-referent: *ei* - her

The forms do not change for gender or number:

apartamentul lui - his flat	soția lui - his wife
prietenii lui - his friends	cărțile lui - his books
casa ei - her house	soțul ei - her husband
copiii ei - her children	lecțiile ei - her lessons

8.3/2 Prepositions

The preposition *in* is used with place names when both speaker and listener are in the same locality as the one they refer to. When they are not, the preposition *la* is used.

ei locuiesc în Londra (you and I are in London, and so are they)
ei locuiesc la Londra (you and I are not in London, but they are)

There is thus a relation between *în* and *aici*, and between *la* and *acolo*.

The preposition *într-* is used with nouns preceded by the indefinite article *un* or *o*:
ei locuiesc într-un bloc

Do not confuse *într-* - in with *între - between:* o convorbire între Patricia și William

8.4 Exercises

1. Copy out the Text of the Lesson and read it aloud several times.

2. Make sentences with the help of the following tables:

a.

(eu)am (noi) avem (dvs.) aveți (ei, ele) au	un	apartament birou salon dormitor hol	mare
	o	casă cameră sufragerie bucătărie	

b.

(eu) încerc să	citesc învăț vorbesc scriu	românește englezește

c.

(eu, ei, ele) locuiesc (noi) locuim	în la	Londra București
	într-o	casă cameră
	într-un	apartament bloc

d.

(eu) am (dvs.) aveți (noi) avem (el, ea) are (ei, ele) au	nevoie de	un	profesor dicționar stilou caiet apartament
		o	carte casă
		niște	cărți dicționare lecții

e.

care unde	e este	dormitorul salonul biroul apartamentul	nostru?
		camera sufrageria masa	noastră?
	sunt	profesorii studenții	noștri?
		camerele cărțile	noastre?

3. Pick out the seven F-nouns in this Lesson ending in *-ie* and write them out with the definite article suffix (on the model of *o cofetărie* in 7.3/1). Underline the stressed vowel.
4. Practise using the first ten cardinal numbers (*un/o, doi/două, trei, patru, cinci, șase, șapte, opt, nouă, zece*) with different nouns from this Lesson (e.g. *două familii, opt soți).*
5. Translate the following and then substitute five other nouns each for *pen* and *house*:
Do I need anything? Yes, you need a pen.
Does she need anything? Yes, she needs a house.
6*. Translate into Romanian:
We live in London. We have a small flat. It is in a block of flats. It comprises (*trans.* has) four rooms and a hall. The rooms are: a bedroom, a dinning-room, a drawing-room and a study. There is (*trans.* it has) also a bathroom, a kitchen, a pantry and a toilet. My friend Tom has a big house. I like his house. He is at home now with his wife and they are trying to speak Romanian. They speak a little Romanian and they need an English-Romanian dictionary.

E2.
a) Eu am un apartament mare. Eu am o casă mare. Noi avem un birou mare. Noi avem o cameră mare. Dumneavoastră aveți un salon mare. Dumneavoastră aveți o sufraherie mare. Ei au un dormitor mare. Ei au o bucătărie mare. Ele au un hol mare. Ele au o casă mare.

b) Eu încerc să citesc românește. Eu încerc să învăț englezește. Eu încerc să vorbesc românește. Eu încerc să scriu englezește.

c) Eu locuiesc în Londra. Ei locuiesc în Londra. Ele locuiesc în Londra. Noi locuim în București. Eu locuiesc într-o casă. Ei locuiesc într-o cameră. Ele locuiesc într-o casă. Noi locuim într-o cameră. Eu locuiesc într-un apartament. Ei locuiesc într-un bloc. Ele locuiesc într-un apartament. Noi locuim într-un bloc.

d) Eu am nevoie de un profesor. Dumneavoastră aveți nevoie de un dicționar. Noi avem nevoie de un stilou. El are nevoie de un caiet. Ea are nevoie de un apartament. Ei au nevoie de un profesor. Ele au nevoie de un dicționar. Eu am nevoie de o carte. Dumneavoastră aveți nevoie de o casă. Noi avem nevoie de o carte. El are nevoie de o casă. Ea are nevoie de o carte. Ei au nevoie de o casă. Ele au nevoie de o carte. Eu am nevoie de niște cărți. Dumneavoastră aveți nevoie de niște dicționare. Noi avem nevoie de niște lecții. El are nevoie de niște cărți. Ea are nevoie de niște dicționare. Ei au nevoie de niște lecții. Ele au nevoie de niște cărți.

e) Care e dormitorul nostru? Unde e dormitorul nostru? Care este biroul nostru? Unde este biroul nostru? Care e camera noastră? Unde este camera noastră? Care e sufrageria noastră? Unde este sufrageria noastră? Care sunt profesorii noștri? Unde sunt studenții noștri? Care sunt camerele noastre? Unde sunt cărțile noastre?

E3.
familie, sufragerie, bucătărie, baie, lecție, soție, nevoie.
o familie, familia, familii, familiile.
o sufragerie, sufrageria, sufragerii, sufrageriile.
o bucătărie, bucătăria, bucătării, bucătăriile.
o baie, baia, băi, băile.
o lecție, lecția, lecții, lecțiile.
o soție, soția, soții, soțiile.
o nevoie, nevoia, nevoi, nevoile.

E4.
un pom, un caiet, o casă
doi copii, două fotolii, două profesoare

trei domni, trei mere, trei soții
patru studenți, patru stilouri, patru camere
cinci prieteni, cinci ceaiuri, cinci chifle
șase profesori, șase scaune, șase lămpi
șapte oameni, șapte saloane, șapte prăjituri
opt soți, opt dormitoare, opt mese
nouă români, nouă blocuri, nouă clase
zece băieți, zece apartamente, zece note

E5.
Am nevoie de ceva? Da, ai nevoie de un stilou.
(un caiet, un apartament, un fotoliu, un creion, un pahar)
Ea are nevoie de ceva? Da, ea are nevoie de o casă.
(o masă, o lampă, o ladă, o prăjitură, o prietenă)

E6.
Noi locuim în Londra. Avem un apartament mic. Este într-un bloc de apartamente. Are patru camere și un hol. Camerele sunt: un dormitor, o sufragerie, un salon și un birou. De asemenea, are și o baie, o bucătărie, o cămară și o toaletă. Prietenul meu Toma are o casă mare. Îmi place casa lui. Acum el este acasă cu soția lui și ei încearcă să vorbească românește. Ei vorbesc românește puțin și au nevoie de un dicționar englez-român.

LESSON 9

9.1 Vocabulary

acest, această, acești, aceste *det.* - this, that, these, those
acesta, aceasta, aceștia, acestea *det.*pron. - this, that, these, those
al cui, a cui, ai cui, ale cui *det.pron.* - whose
arată *vb* - (he, she, it) shows
a arăta *vb.* - to show
atunci *adv.* - then
bani *M.pl.* - money
a continua *vb.* - to continue
să continuăm *vb.* - let's continue
a crede *vb.* - to believe, to think
cred *vb.* - (I, they) think
credeți *vb.* - (you) think
crezi *vb.* - (you) think
deloc *adv.* - not at all
doamnă, doamne *F.* - lady
domn, domni *M.* - gentleman
fetiță, fetițe *F.* - little girl
fotografie, fotografii *F.* - photography
frate, frați *M.* - brother
îi *pron.dat.* - (to, for) him, her
a întreba *vb.* - to ask
întreabă *vb.* - (he, she) asks, (they) ask
întreabă (tu) *vb.imp.* - (you) ask
nepoată, nepoate *F.* - niece, granddaughter
nepot, nepoți *F.* - nephew, grandson
a răspunde *vb.* - to answer
răspunde *vb.* - (he, she) answers
soră, surori *F.* - sister
a zice *vb.* - (he, she) says

9.2 O lecție de gramatică

William și Patricia fac azi o lecție de gramatică.
W: Ce este acesta?
P: Acesta este un câine.
W: Ce sunt aceștia?
P: Aceștia sunt niște câini.
W: Ce este aceasta?
P: Aceasta este o pisică.
W: Ce sunt acestea?
P: Acestea sunt niște pisici.
W: Ce este acesta?
P: Acesta este un stilou.
W: Ce sunt acestea?
P: Acestea sunt niște stilouri.
W: Ce sunt aceștia?
P: Aceștia sunt niște câini.
W: Ce este aceasta?
P: Aceasta este o pisică.
W: Ce sunt acestea?
P: Acestea sunt niște pisici.
W: Ce este acesta?
P: Acesta este un stilou.
W: Ce sunt acestea?
P: Acestea sunt niște stilouri.

- Ce crezi? întreabă William. E greu?
- Cred că nu e greu, deloc, răspunde Patricia.
- Atunci să continuăm, zice el.
- Să continuăm, răspunde ea.

Patricia îi arată o fotografie.
P: Cine e domnul acesta?
W: Domnul acesta e fratele meu.
P: Și cine e doamna aceasta?

W: Doamna aceasta e sora mea.
P: Cine e acest băiat?
W: Acest băiat e nepotul meu.
P: Cine sunt acești băieți?
W: Acești băieți sunt nepoții mei.
P: Și cine sunt aceste fetițe?
W: Aceste fetițe sunt nepoatele mele.

- Acum întreabă tu, zice Patricia.

W: Al cui e apartamentul acesta?
P: Acesta e apartamentul nostru.
W: Ai cui sunt acești câini?
P: Aceștia sunt câinii noștri.
W: A cui e această casă?
P: Aceasta e casa noastră.
W: Ale cui sunt aceste pisici?
P: Acestea sunt pisicile noastre.
W: Al cui frate e Nicu?
P: Nicu e fratele meu.
W: A cui soră e Ana?
P: Ana e sora mea.
W: Ai cui sunt acești bani?
P: Aceștia sunt banii mei.
W: Ale cui sunt aceste cărți?
P: Acestea sunt cărțile mele.
W: Foarte bine. Nota zece pentru lecția de azi.

9.3 Grammar

9.3/1 Demonstrative Determiners

The demonstrative determiner has two forms in Romanian.

1. When placed before the noun, the noun then carrying greater emphasis, the forms used are similar to those of adjectives:

M	N	F	
acest	acest	această	+ sg. noun
acești	aceste	aceste	+ pl. noun

M. acest băiat - this boy
N. acest birou - this desk
F. această fetiță - this little girl
M. acești băieți - these boys
N. aceste birouri - these desks
F. aceste fetițe - these little girls

Note that, as in English, the noun is used in its base form, i.e. without the definite article suffix.

2. When placed after the noun so that the determiner itself carries the emphasis, the four forms end in *-a*:

	M	N	F
sg.noun +	acesta	acesta	aceasta
pl.noun +	aceștia	acestea	acestea

M. omul acesta - this man — oamenii aceștia - these men
N. apartamentul acesta - this flat — apartamentele acestea - these flats
F. casa aceasta - this house — casele acestea - these houses

Note that when the demonstrative follows the noun, the noun takes the definite article.

The second set of demonstratives are also used as pronouns. They agree in number and gender with their noun-referents:

acesta e prietenul meu - this is my friend
acesta e un vin bun - this is a good wine
aceasta e o casă nouă - this is a new house
aceștia sunt studenții mei - these are my students
acestea sunt nepoatele mele - these are my nieces (granddaughters)
acestea sunt scaune de lemn - these are wooden chairs

In colloquial speech the forms *ăsta, asta, ăștia, astea* are often used in place of the above forms in *-a*:

de unde aveți asta? - where did you get this? (*lit.* from where do you have this?)
studenții ăștia nu știu nimic - these students don't know anything
fetițele astea vorbesc bine românește - these little girls speak good Romanian

In cases where the gender is unknown, the F-forms *a(cea)sta, a(ce)stea* are used (note such examples in subsequent Lessons). All these forms may be translated *this, these* or *that, those.*

9.3/2 Nouns

a) Diminutives

There is a large number of diminutives in Romanian, formed by means of various suffixes. For example, from the word *fată (pl. fete)* the diminutive *fetiță* is formed using the suffix *-iță*. But the same suffix may have other uses: *-iță* is also used to change masculines into feminines:

un doctor - a (male) doctor
o doctoriță - a (female) doctor

b) *Bani*

The word *ban* means *centime*, a hundred part of one *leu*. The plural *bani* is used in the sense of *money*. Being in the plural, it imposes plural forms in determiners, adjectives and verbs:

aceștia sunt banii mei - this is my money

9.3/3 Pronoms

a) *Al cui*

The genitive form of the interrogative *cine* - who, is *cui* preceded by the possessive marker *al, a, ai, ale,* which agrees in gender and number with the noun denoting the person or thing possessed (not with the possessor). The whole unit functions as a determiner pronoun.

	M	N	F
sg.	al cui	al cui	a cui
pl.	ai cui	ale cui	ale cui

Examples:

al cui frate e Nicu? - whose brother is Nick?
al cui e băiatul? - whose boy/ son is he? (*lit.* whose is this boy?)
a cui e fetița? - whose daughter is the girl?
ai cui sunt banii? - who does the money belong to?
ale cui sunt cărțile? - who do the books belong to?

b) *Îi*

This pronoun is the dative (indirect-object) form of *el, ea*:

William îi arată o fotografie - William shows a photo to her/ shows her a photo
Patricia îi arată o fotografie - Patricia shows him a photo
William îi răspunde - William answers/ replies to/ responds to him(her)

9.3/4 *Să* - Clauses

Verb forms preceded by *să* used as independent clauses function as imperatives. They frequently correspond to English constructions with *let*:

să continuăm - let's continue
să învățăm - let's learn
să vorbim românește - let's speak Romanian
să citească - let him/ her/ them read
să scrieți! - write!

9.3/5 Word Order

a) After a quotation, the verb of saying, replying, etc., comes before the subject:

Atunci să continuăm, zice el. - Let's continue then, he says.
Să continuăm, răspunde ea. - Let's continue, she replies.

b) The conjunction *că* - that, is not generally replaced by zero:

cred că nu e greu - I don't think (that) it's hard

Note the position of *nu* in the sentence: it (more logically) negates the phrase *e greu* rather than the verb *cred*.

9.4 Exercises

1. Copy out the Text of the Lesson and read it aloud several times.

2. Make sentences with the help of the following tables:

a.

acesta	este e	un băiat un student un profesor
aceasta		o fetiță o studentă o profesoară

b.

acest	băiat student profesor om	este e	prietenul fratele nepotul	meu nostru

c.

cine	e este	băiatul studentul profesorul omul	acesta?
		fetița studenta profesoara	aceasta?

d.

al cui	e este	biroul stiloul apartamentul dicționarul	acesta?
a cui		casa cartea camera fetița	aceasta?

e.

ai cui	sunt	copiii câinii	aceștia?
ale cui		fotografiile casele	acestea?

3. Convert the following statements into questions, replacing the subject by the interrogative *cine* or *ce*:

Patricia vorbește românește.
Fratele meu stă la birou și scrie.
Nicu știe englezește.
William învață românește.
Ana scrie o scrisoare.
Dl. Soare e în salon.
Dna. Soare e în sufragerie.
Ceaiul e pe masă.
Masa e sub un pom în grădină.
Stiloul e pe birou.
Paharul e lângă sticlă.

4*. Translate into Romanian (use *dvs.* for *you*).

Patricia shows him a book. Let us read this text. I don't think it is difficult at all. What do you think? I think this text is easy. I like this text. Do you like it too? Yes, I do. Do you like these books? Yes, I do. Whose are these books? They are my books. Do you have Romanian books too? Yes, I do. What other books do you read (*mai citiți*)? I also read English and French books. What other languages do you know? I also know German and Russian.

5. Supplementary Reading Text

Sunt cu soția mea la o masă într-o cofetărie. Cu noi la masă mai sunt: fratele meu, sora ei și prietenii noștri, William și Patricia. Ei sunt acum în București, în România.

Patricia și soția mea iau câte (*each, both*) un ceai și chifle. William ia o cafea. Eu iau tot o cafea. Fratele și sora mea iau prăjituri. Vorbim între noi (*among ourselves/ together*) românește. Prietenii noștri din Anglia știu puțin românește. Noi știm puțin englezește.

E2.
a) Acesta este/e un băiat. Acesta este/e un student. Acesta este/e un profesor. Aceasta este/e o fetiță. Aceasta este/e o studentă. Aceasta este/e o profesoară.

b) Acest băiat este/e prietenul meu. Acest băiat este/e prietenul nostru. Acest student este/e fratele meu. Acest student este/e fratele nostru. Acest profesor este/e nepotul meu. Acest profesor este/e nepotul nostru.

c) Cine e/este băiatul acesta? Cine e/este studentul acesta? Cine e/este omul acesta? Cine e/este fetița aceasta? Cine e/este profesoara aceasta?

d) Al cui e/este biroul acesta? Al cui e/este stiloul acesta? Al cui e/este apartamentul acesta? Al cui e/este dicționarul acesta? A cui e/este casa aceasta? A cui e/este cartea aceasta? A cui e/este camera aceasta? A cui e/este fetița aceasta?

e) Ai cui sunt copiii aceștia? Ai cui sunt câinii aceștia? Ale cui sunt fotografiile acestea? Ale cui sunt casele acestea?

E3.
Cine vorbește românește?
Cine stă la birou și scrie?
Cine știe englezește?
Cine învață românește?
Cine scrie o scrisoare?
Cine e/este în salon?
Unde e/este dna Soare?
Ce e pe masă?
Unde e/este masa?
Unde e/este stiloul? (Ce e/este pe birou?)
Unde e/este paharul? (Ce e/este lângă sticlă?)

E4.
Patricia îi arată o carte. Să citim textul acesta. Nu cred că este dificil deloc. Ce crezi? Cred că acest text este ușor. Îmi place acest text. (Îmi place textul acesta.) Vă place și dumneavoastră? Da, îmi place. Vă plac aceste cărți? Da, îmi plac. Ale cui sunt cărțile acestea? (Ale cui sunt aceste cărți?) Sunt cărțile mele. Aveți și dumneavoastră cărți românești? Da, am. Ce alte cărți mai citiți? Mai citesc cărți englezești și franțuzești. Ce alte limbi mai cunoașteți? Mai știu germana și rusa.

LESSON 10

10.1 Vocabulary

bineînțeles (că) *adv.* - of course, certainly
bomboană, bomboane *F.* - sweet
a costa *vb.* - to cost
a costat *vb.* - (it) (has) cost
a cumpăra *vb.* - to buy
ai cumpărat *vb.* - (you) (have) bought
am cumpărat *vb.* - (I, we) (have) bought
ai cumpărat *vb.* - (you) (have) bought
de *mark.* - by
deoarece *conj.* - as, because
despre *prep.* - about
destul *det.pron.* - enough
dialog, dialoguri *N.* - dialogue
drum, drumuri *N.* - way, road
după *prep.* - after
exact *adv.* - precisely, correct, that's right, that's it
au făcut *vb.* - (they) (have) made
fără *prep.* - without
fel, feluri *N.* - kind, sort, way
folositor, folositoare, folositori, folositoare *adj.* - useful
a ghici *vb.* - to guess
ghici! *vb.imp.* - guess!
ai ghicit *vb.* - (you) (have) guessed
ghid, ghiduri *N.* - guide
greșeală, greșeli *F.* - mistake
ieftin, ieftină, ieftini, ieftine *adj.* - cheap
a invita *vb.* - to invite
a fi invitat *vb.* - to be invited
au fost invitați *vb.* - (they) have been invited, were invited
invitație, invitații *F.* - invitation
a începe (să) *vb.* - to begin, to start (to)
ai început *vb.* - (you) have begun, began
lor *poss.det.* - their
oraș, orașe *N.* - town
plăcere, plăceri *F.* - pleasure
pleacă *vb.* - (he, she) leaves, (they) leave
a pleca (la, în) *vb.* - to go (to), to leave (for)
a plecat *vb.* - (he, she) has gone, went, (has) left
a primi *vb.* - to receive, to get, to accept
au primit *vb.* - (they) (have) received, accepted
privitor la *prep.* - regarding, concerning
au scris *vb.* - (they) have written, wrote
a spune *vb.* - to say, to tell
n-am spus *vb.* - (I, we) haven't said; didn't say
totuși *adv.* - however, nevertheless, yet
a veni *vb.* - to come
vezi *vb.* - (you) see
vin *vb.* - (I, they) come

Phrases

ai ghicit - you've guessed it
ce-ai...? - what have you... ?
ce fel de carte? - what kind of book?
cu plăcere - with pleasure
după-masă - (in the) afternoon, evening, after lunch, dinner
ei au fost invitați în România - they have been invited to Romania
ești pe drumul cel bun - you're on the right track; you're getting warm

10.2 Patricia și William pleacă în România

Patricia și William au fost invitați de prietenii lor Sandu și Ana Tomescu în România. Ei au primit cu plăcere invitația și au scris că vin la București. După-masă William a plecat în oraș și a cumpărat un ghid privitor la România. Deoarece învață românește ei au încercat să vorbească puțin în această limbă. Bineînțeles că au făcut și greșeli dar au făcut totuși un exercițiu foarte folositor.

Iată dialogul lor. (Aici fără greșeli!)

P: Unde ai fost?

W: Am fost în oraș.
P: Și ce-ai făcut?
W: Am cumpărat ceva.
P: Ce-ai cumpărat?
W: Ghici!
P: Bomboane?
W: Nu.
P: O carte?
W: Da. Dar ce fel de carte?
P: Un roman.
W: Nu.
P: Un dicționar.
W: Nu. Dar ești pe drum bun.
P: Ceva despre România.
W: Da. Ai ghicit.
P: Un ghid privitor la România.
W: Exact.
P: A costat mult?
W: Nu. Am cumpărat un ghid ieftin și bun.
P: Ai făcut foarte bine. Vezi, n-am spus *dumneavoastră ați făcut foarte bine*, fiindcă ești soțul meu.
W: Văd că ai început o lecție de gramatică. Mulțumesc, dar pentru azi e destul.

10.3 Grammar

10.3/1 Adjectives

Adjectives ending in *-or* have only three forms. The F-plural is identical with the F-singular:

	M	N	F
sg.	folositor	folositor	folositoare
pl.	folositori	folositoare	folositoare

N. un exercițiu folositor - a useful exercise
exerciții folositoare - useful exercises
F. o carte folositoare - a useful book
cărți folositoare - useful books

10.3/2 Verbs

a) The present Perfect

This tense is formed in a similar way to the English present perfect. In Romanian you use reduced forms of the verb *a avea* - to have, together with the past participle of the selected verb. The verb *a spune* - to say, goes like this:

eu am spus - I (have) said
tu ai spus - you (have) said
el/ea a spus - he/she (has) said
noi am spus - we (have) said
voi/dvs. ați spus - you (have) said
ei/ele au spus - they (have) said

Note that the full forms *are, avem, aveți* are not used in this compound tense. Instead we use the reduced or contracted forms *a, am, ați.* Do not confuse this *a* (as in *a spus* - he has said) with the infinitive marker *a* (as in *a spune* - to say). The other parts of *a avea* are not reduced or contracted.
The use of the perfect tense in Romanian is not so restricted as in English. You may use it as a *past tense*, so that *am spus* often translates *I said* as well as *I have said, I have been saying.*
To form the past participle you add *-t* to infinitives ending in *-a, -i* and *-î*, while you replace the infinitive ending *-ea* by *-ut*. Some infinitives in *-e* replace this *-e* by *-ut*, others replace the final consonant (if there is one) plus the *-e* by *-s*.

Examples:
a cumpăra: am cumpărat - I/we (have) bought
a încerca: a încercat - he/she (has) tried
a citi: ați citit - you (have) read
a veni: au venit - they have come; came
a avea: a avut - he/she (has) had
a începe: am început - you have behun; began
a scrie: ați scris - you have written; wrote
a răspunde: ai răspuns - you (have) answered

Sometimes there are changes in the root:

a face: am făcut - I/we (have) made
a crede: a crezut - he/she (has) believed; thought

And there are a few irregulars:

a fi: ați fost - you have been; were
a ști: au știut - they have known; knew

Check the past participles of other verbs you know in Appendix 2.

b) Contracted Forms

We often use contracted forms in English as in *where's he go/going/gone* where the *'s* stands for *does, is* or *has*, as the case may be. There are a number of comparable forms in Romanian. Instead of an apostrophe, a hyphen is used to denote the contraction in writing:

ce + ai, is written *ce-ai*
ce + ați *ce-ați*

The vowel of *nu* - not, regularly drops with the perfect:

n-am spus - I/we didn't say; haven't said
similarly, n-ai spus, n-a spus, n-ați spus, n-au spus.

c) The Passive Voice

Like English *to be, a fi* is used in passive constructions. These are formed by using *a fi* in an appropriate tense together with the past participle of the verb selected. In this use the past participle is treated as an adjective, with four forms: invitat, invitată, invitați, invitate - invited.

Which form we use depends on the gender and number of the subject:

el a fost invitat - he was/has been invited
ea a fost invitată - she was/has been invited
ei au fost invitați - they were/have been invited
ele au fost invitate - they were/have been invited

The agent of the passive construcțions is introduced by the marker *de* - by:

Patricia și Williams au fost invitați de prietenii lor - Patricia and William have been invited by their friends.

(With a mixed subject, the male has dominance over the female)

With *dvs.* the past participle of the main verb agrees in number and gender with the referent:

dvs. ați fost invitat în România - you (one male) have been invited to Romania
dvs. ați fost invitați în Romaânia - you (more than one male or mixed group) ...
dvs. ați fost invitată în România - you (one female) ...
dvs. ați fost invitate în România - you (more than one female) ...

10.4 Exercises

1. Copy out the Text of the Lesson and read it aloud several times.

2. Make sentences with the help of the following tables:

a.

(dvs.) ați (el, ea) a (ei, ele) au	primit cumpărat	cartea? romanul? nuvela?

b.

unde	ați a am	fost	invitat? invitată?
	ați am au		invitați? invitate?

c.

ați am a au	cumpărat	o	carte casă lampă masă	ieftină
		un	dicționar apartament roman birou stilou	ieftin

d.

cât costă	cartea masa lampa casa fotografia	aceasta?
	dicționarul romanul apartamentul stiloul	acesta?

e.

ce-ați ce-a ce-au	spus? cumpărat?	primit? făcut?

f.

ați a au	spus primit cumpărat făcut	ceva?

g.

n-am n-au n-ați n-a	spus primit cumpărat făcut	nimic

3*. Insert the correct form of the perfect tense in the blanks, using the following verbs: *a face, a fi, a cumpăra, a costa, a fi invitat.*

Unde _____ soțul dvs? _____ în oraș. Ce _____ el? _____ o carte. Ce fel de carte _____? _____ un ghid. Cât _____ ghidul? Ghidul _____ zece lei. Unde _____? _____ în România. De cine _____? _____ de prietenii noștri din România.

4*. Translate into Romanian

Mr and Mrs Tomescu live in Bucharest. They live in a very big house. It is a block (of flats) and they live in a flat with five rooms. They have two children: a boy and a little girl. Their son is learning English and their little girl is learning French. The boy reads English well but he does not speak English so well. The little girl has many French books and she tries to write letters in French (trans. in the French language).

E1.
a) Dumneavoastră ați primit cartea? El/Ea a primit cartea? Ei/Ele au primit cartea? Dumneavoastră ați cumpărat romanul? El/Ea a cumpărat romanul? Ei/Ele au cumpărat romanul? Dumneavoastră ați primit nuvela? El/Ea a primit nuvela? Ei/Ele au primit nuvela?

b) Unde ați fost invitat?(dvs.) Unde a fost invitată? (ea) Unde am fost invitat? (eu-male) Unde am fost invitată? (eu-female) Unde ați fost invitați? (voi, dvs.-pl.) Unde am fost invitați? (noi) Unde am fost invitate? (noi-female group) Unde au fost invitați? (ei) Unde au fost invitate? (ele)

c) Ați cumpărat o carte ieftină. Am cumpărat o carte ieftină. A cumpărat o carte ieftină. Au cumpărat o carte ieftină. (similar pentru casă, lampă, masă)
Ați cumpărat un dicționar ieftin. Am cumpărat un dicționar ieftin. A cumpărat un dicționar ieftin. Au cumpărat un dicționar ieftin. (similar pentru apartament, roman, birou, stilou)

d) Cât costă cartea aceasta? Cât costă masa aceasta? Cât costă lampa aceasta? Cât costă casa aceasta? Cât costă fotografia aceasta?
Cât costă dicționarul acesta? Cât costă romanul acesta? Cât costă apartamentul acesta? Cât costă stiloul acesta?

e) Ce-ați spus? Ce-ați primit? Ce-ați cumpărat? Ce-ați făcut? (dvs./voi)
Ce-a spus? Ce-a primit? Ce-a cumpărat? Ce-a făcut? (el/ea)
Ce-au spus? Ce-au primit? Ce-au cumpărat? Ce-au făcut? (ei/ele)

f) Ați spus ceva? Ați primit ceva? Ați cumpărat ceva? Ați făcut ceva? (dvs./voi)
A spus ceva? A primit ceva? A cumpărat ceva? A făcut ceva? (el/ea)
Au spus ceva? Au primit ceva? Au cumpărat ceva? Au făcut ceva? (ei/ele)

g) N-am spus nimic. N-am primit nimic. N-am cumpărat nimic. N-am făcut nimic. (eu)
N-au spus nimic. N-au primit nimic. N-au cumpărat nimic. N-au făcut nimic. (ei/ele)
N-ați spus nimic. N-ați primit nimic. N-ați cumpărat nimic. N-ați făcut nimic. (dvs./voi)
N-a spus nimic. N-a primit nimic. N-a cumpărat nimic. N-a făcut nimic. (el/ea)

E3.
*Unde **a fost** soțul dvs.? **A fost** în oraș. Ce **a făcut** el? **A cumpărat** o carte. Ce fel de carte **a cumpărat**? **A cumpărat** un ghid. Cât **a costat** ghidul? Ghidul **a costat** zece lei. Unde **ați fost invitați**? **Am fost invitați** în România. De cine **ați fost invitați**? **Am fost invitați** de prietenii noștri din România.*

E4.
Domnul și doamna Tomescu locuiesc la București. Ei locuiesc într-o casă foarte mare. Casa este un bloc și ei locuiesc într-un apartament cu cinci camere. Ei au doi copii: un băiat și o fetiță. Băiatul lor învață englezește și fetița lor învață franțuzește. Băiatul citește bine englezește dar nu vorbește englezește așa bine. Fetița are multe cărți franțuzești și încearcă să scrie scrisori în limba franceză.

LESSON 11

Revision

11.1 Dialog

Ce aveți acolo pe masă? Aici, pe masă, am un dicționar.
Și ce e lângă dicționar? Lângă dicționar e o carte.
Ce aveți în mână? Am un creion.
Cât a costat creionul? A costat doi lei.
Asta e mult? Nu, nu e mult deloc.
Văd că aveți și un stilou. E stiloul dvs.? Da, e stiloul meu.
Cât a costat stiloul? A costat o sută de lei. (= 100 lei)
E mult o sută de lei? Este și nu este.
Ce e mai ieftin, un stilou sau un creion? Un creion, desigur.
Văd că știți românește. Da, știu puțin.
Cred că știți mult, deoarece vorbiți foarte bine. Mulțumesc, dar nu vorbesc așa bine. Știu ceva românește dar nu foarte bine.
De unde știți românește? Am învățat cu un profesor român și am fost și în România.
Cu cine ați fost în România? Am fost cu soția mea.
La cine ați fost? Am fost la niște prieteni.
Unde locuiesc prietenii dvs.? Ei locuiesc în București.
Locuiesc ei de mult în București? Da, de mult.
Ce fel de casă au ei? Ei au un apartament într-un bloc.
Au multe camere? Da, au cinci camere.
Vă place limba română? Da, îmi place foarte mult.
Învățați de mult românește? Nu, nu de mult.
Și citiți acum cărți românești? Da, citesc.
Ce fel de cărți? Romane și nuvele.
Ce este pe biroul meu? Pe biroul dvs. E o fotografie.
Știți a cui e fotografia? Da, e fotografia dvs.
Cine sunt în fotografie? În fotografie sunt: soția dvs, dvs., surorile mele, fratele meu și nepoții și nepoatele mele.
Unde suntem în fotografie? Sunteți după-masă în sufragerie.
Vă place fotografia? Da, îmi place. E o fotografie bună.
Câți copii are sora dvs.? Are trei copii: doi băieți și o fetiță.
Și fratele dvs.? El are doi: o fată și un băiat.
Ce limbă învață fetița? Ea învață franțuzește.
Și băiatul? El învață nemțește.
Vă place lecția asta? Da, îmi place.
Nu e grea? Desigur că e grea, dar e bine că e grea.
Are dl Tomescu un câine? Da, are. Are un câine mare.
Dar dna Stănescu? Nu, dna Stănescu nu are un câine, dumneaei are o pisică.
Vă plac câinii și pisicile? Da, îmi plac, dar mai mult îmi plac câinii.

11.2 Notes on the Text

1. Note the use of *a ști* and *ceva*: știu ceva românește - I know some Romanian

Ceva, like *puțin*, contrasts with *mult*. The verb may be modified by *bine*:
știu ceva românește dar nu foarte bine - I know a little Romanian but not much/but I don't know it very well
de unde știți românește? - how and/or where did you learn Romanian?

2. Clauses modified by such words as *desigur, bine* and *bineînțeles* are introduced by the conjuncție *că* - that: desigur că e grea - certainly it's difficult

3. The phrase *de mult* means *for a long time (now)*, and where it is used with the present tense we would have the perfect in English:
locuiesc ei de mult în București? - have they been living/lived in Bucharest long?

Note:

a) *de mult* is an adverbial phrase made up of the prep. *of* and the adv. *mult* and means: for a long time, from the past, from ancient times.
nu mi-am mai vizitat bunica de mult timp - I haven't visited my grandmother for a long time.
nu am mai mâncat cireșe de mult - I haven't eaten cherries in a long time
To be sure when you write *de mult*, it answers the question *since when?* Also, to be sure when using *de mult* you can use the noun *timp* next to this structure.

b) *demult* is an adverb and means: once upon a time, a long time ago, hence the expression long ago.
demult, pe acest pământ era o cetate - long ago, there was a city on this land
cu acest aparat se lucra în tipografii mai demult - this device was used in printing houses in the past
To be sure when you write *demult*, it answers the question *when?*

11.3 Exercises

1. Read aloud the following lists of words, which present special pronunciation difficulties:

A. Words ending in *-i:*

a) Plural of Nouns
M: băieți, câini, doctori, englezi, nepoți, oameni, pomi, prieteni, profesori, români, soți, studenți.
N: blocuri, dialoguri, drumuri, ghiduri, stilouri, trenuri.
F: cărți, convorbiri, curți, greșeli, grădini, lămpi, lăzi, limbi, mâini, pisici, prăjituri, săli, scrisori, străzi, surori
b) Verb Forms
aveți, citiți, credeți, crezi, ești, ghici, invitați, învățați, luați, scrieți, sunteți, știți, vezi, vorbiți
c) Other Words
acești, aici, alți, atunci, azi, cinci, englezești, ieftini, franțuzești, îmi, mici, mulți, nu-mi, nemțești, românești, rusești, totuși, ușori.
B. Endings incorporating *-i-*:
a) Feminine Singular Nouns with the ending *-ie*:
o bucătărie, o cofetărie, o conversație, o fotografie, o geografie, o invitație, o lecție, o soție, o sufragerie
b) The above nouns with the suffixed article *-ia*:
bucătăria, cofetăria, fotografia, geografia, invitația, lecția, soția, sufrageria. Also: România, Anglia.
c) The same nouns in the plural *-ii*:
bucătării, cofetării, conversații, fotografii, geografii, invitații, lecții, soții, sufragerii.
d) M-nouns in the plural with definite article *-ii*:
banii, băieții, copiii, englezii, leii, oamenii, prietenii, românii, soții, studenții.
C. Certain words with an initial *e-*:
e, ei, el, ele, este, ești, eu, ea.
D. Other Words:
creion, creioane, deoarece, noștri

2*. Recite the singular forms, first with, then without, the definite article, of the nouns in 1.A.a) above.
Example: M. băieți: băiat, băiatul

3*. Recite the F-plural nouns in 1.B.c) above with the definite article. This means adding two syllables.
Example: bucătării: bucătăriile

4. Make sentences with the help of the following tables:

a.

știu vorbesc citesc scriu	(foarte)	bine puțin	românește englezește franțuzește nemțește rusește

b.

îmi	place să	citesc vorbesc scriu	românește englezește franțuzește nemțește rusește
vă		citiți vorbiți scrieți	

5. Turn to the Verb List (Appendix 2) and pick out all the verbs we have introduced so far (over two dozen), and try to learn all the forms listed. Note the similarities and differences in the forms of the endings and any vowel and/or consonant changes in the roots. Use some of them in sentences.

E2.
M.
băieți - băiat, băiatul
câini - câine, câinele
doctori - doctor, doctorul
englezi - englez, englezul
nepoți - nepot, nepotul
oameni - om, omul
pomi - pom, pomul
prieteni - prieten, prietenul
profesori - profesor, profesorul
români - român, românul
soți - soț, soțul
studenți - student, studentul

N.
blocuri - bloc, blocul
dialoguri - dialog, dialogul
drumuri - drum, drumul
ghiduri - ghid, ghidul
stilouri - stilou, stiloul
trenuri - tren, trenul

F.
cărți - carte, cartea
convorbiri - convorbire, convorbirea
curți - curte, curtea
greșeli - greșeală, greșeala
grădini - grădină, grădina
lămpi - lampă, lampa
lăzi - ladă, lada
limbi - limbă, limba
mâini - mână, mâna
pisici - pisică, pisica
prăjituri - prăjitură, prăjitura
săli - sală, sala
scrisori - scrisoare, scrisoarea
străzi - stradă, strada

surori - soră, sora

E3.

bucătării - bucătăriile	*cofetării - cofetăriile*	*conversații - conversațiile*
fotografii - fotografiile	*geografii - geografiile*	*invitații - invitațiile*
lecții - lecțiile	*soții - soțiile*	*sufragerii - sufrageriile*

E4.

a) Știu foarte bine românește/englezește/franțuzește/nemțește/rusește.
Știu foarte puțin românește/englezește/franțuzește/nemțește/rusește.
Vorbesc foarte bine românește/englezește/franțuzește/nemțește/rusește.
Vorbesc foarte puțin românește/englezește/franțuzește/nemțește/rusește.
Citesc foarte bine românește/englezește/franțuzește/nemțește/rusește.
Citesc foarte puțin românește/englezește/franțuzește/nemțește/rusește.
Scriu foarte bine românește/englezește/franțuzește/nemțește/rusește.
Scriu foarte puțin românește/englezește/franțuzește/nemțește/rusește.

b) Îmi place să citesc românește/englezește/franțuzește/nemțește/rusește.
Îmi place să vorbesc românește/englezește/franțuzește/nemțește/rusește.
Îmi place să scriu românește/englezește/franțuzește/nemțește/rusește.
Vă place să citiți românește/englezește/franțuzește/nemțește/rusește.
Vă place să vorbiți românește/englezește/franțuzește/nemțește/rusește.
Vă place să scrieți românește/englezește/franțuzește/nemțește/rusește.

LESSON 12

12.1 Vocabulary

așa *adv.* - so, in this way, that's the way, like this
ca să *conj.* - so that, so as to, in order that
am citit *vb.* - (I, we) (have) read
corect *adv.* - correctly
să fac *vb.* - I (to) do, (to) make
să faceți *vb.* - you (to) do, (to) make
începeți *vb.* - (you) begin
să începem *vb.* - let's begin
întrebare, întrebări *F.* - questions
să învăț *vb.* - I (to) learn
să învățați *vb.* - you (to) learn
să învețe *vb.* - he/she (to) learn
nici *conj.* - nor, neither, not... either
prea *adv.* - too, very, so
a pune *vb.* - to put, to put on
răspundeți *vb.* - you answer
a repara *vb.* - to repair, to mend
repede *adv.* - quickly
a ruga *vb.* - to ask
să rugați *vb.* - you (to) ask
am scris *vb.* - (I, we) wrote, have written
spuneți *vb.* - (you) tell, say
străin, străină, străini, străine *adj.* - foreign
a trebui *vb.* - to have (to), must
trebuie *vb.* - must (all persons)
să vorbim *vb.* - we (to) speak
să vorbiți *vb.* - you (to) speak
am vorbit *vb.* - (I, we) spoke, have spoken
a vrea *vb.* - to want, to like
vreau *vb.* - (I) want
vreți *vb.* - (you) want

Phrases

cât mai multe exerciții - as many exercises as possible
a pune o întrebare - to ask a question
ca să vorbiți - so as to speak, in order to speak
asta și fac - that's just what I do (*lit.* that's I also do/ that I already do)
să vedeți dvs - you see

12.2 Un dialog între un român și un englez

- Vreți să vorbiți românește?
- Da, vreau.
- Să începem atunci. Eu vă pun întrebări și dvs îmi răspundeți.
- Foarte bine. Începeți, vă rog.
- Vreți să învățați mai repede și mai bine românește?
- Desigur că vreau. Ce trebuie să fac pentru asta?
- Trebuie să faceți cât mai multe exerciții ca să vorbiți ca să vorbiți corect. Trebuie să vorbiți mult românește, să citiți și chiar să scrieți.
- Asta și fac. Dar dvs cum ați învățat englezește?
- Eu așa am învățat: am vorbit, am citit și am scris foarte mult în această limbă.
- Știu că știți să vorbiți foarte bine limba engleză.
- Da, dar să vedeți dvs, am avut nevoie de mult timp ca să învăț englezește.
- Vă cred. Nu e ușor pentru un român să învețe englezește.
- Dar pentru dvs a fost greu să învățați românește?
- Nu, nu a fost prea greu; dar nici ușor.

12.3 Grammar

12.3/1 Pronouns *îmi* and *vă*

These pronouns are used with verbs of saying, replying, giving, etc. They come immediately before all parts of the verb:

dvs îmi răspundeți - you reply to me, answer me
eu vă pun întrebări - I'll ask you some questions

12.3/2 Verbs

a)The Subjunctive

After the conjunction *să* the form of the verb (the subjunctive form) for the third person is different from the verb form used in the absence of *să*. In addition, after *să* the form of the verb for the third person singular and third person plural are always identical:

Indicative		*Subjunctive*
sg.	*pl.*	*sg./pl.*
pleacă	pleacă	să plece
învață	învață	să învețe
citește	citesc	să citească
vorbește	vorbesc	să vorbească
face	fac	să facă

When you want to say *he is learning Romanian*, we say: *învață românește*.
But for *he wants to learn Romanian* we say: *vrea să învețe românește*.

Learn the following:

învăț franțuzește - I'm learning French
trebuie să învăț franțuzește - I must learn French
scrieți o scrisoare - you're writting a letter
vă place să scrieți scrisori - you like writting letters
el citește o carte - he is reading a book
el vrea să citească o carte - he wants to read a book

The third person subjunctive form of the verb used in this book is given in Appendix 2.

b)*A vrea*

Când pleacă? - When is he leaving?
Pleacă mâine. - He leaves tomorrow.
Vrea să plece acum. - He wants to leave now.
Vreți să plecați acum? - Do you want to leave now?
Da, vreau. - Yes, I do.

Note, especially the last example. The verb in the question is repeated in the answer, without *să*. There is no equivalent in Romanian to this particular use of *do* in English.

c)*A trebui*

This verb is invariable in the present indicative: (eu/tu/el/ea/noi/voi/ei/ele) trebuie.

Examples:

eu trebuie să plec - I must leave
el trebuie să plece - he has got to leave
dvs trebuie să plecați - you have to leave
ei trebuie să plece - they must leave
a trebuit să vorbesc - I had to speak

This verb is also used impersonally, with a dative pronoun such as *îmi* or *vă*. In this use it indicates need, rather than obligation, and is generally only followed by a noun or pronoun (not a clause)

îmi trebuie ceva - I need something
îmi trebuie un stilou să scriu asta - I need a pen for writting this
asta trebuie reparată - this needs mending (*lit.* this needs (to be) mended)

12.4 Exercises

1. Copy out the Text of the Lesson and read it aloud.

2. Make sentences with the help of the following tables:

a.

învăț am învățat vreau trebuie încerc știu încep îmi place	să	citesc vorbesc scriu	repede bine corect	românește englezește franțuzește nemțește rusește

b.

știu știm cred desigur	că	ați a au ai	scris citit primit	o	carte nuvelă scrisoare
				un	roman

c.

trebuie încercați vă rog	să	vorbiți citiți învățați scrieți	mai	mult bine repede corect	românește englezește franțuzește

d.

trebuie vrea vor	să	cumpere primească ia citească scrie	o	carte nuvelă
			un	roman

3*. Complete the second clause of each sentence with the verb given in brackets. The subject of both clauses is the same.

Vreți să ... acum românește? (a vorbi)
Vreau să vă ... ceva. (a ruga)
Vreau să vă ... o scrisoare. (a scrie)
Eu am început să ... românește. (a învăța)
Noi am început să ... un roman românesc. (a citi)
A vrut să ... o nuvelă. (a scrie)
Eu am vrut să ... acasă. (a sta)

4*. Translate into Romanian (English items in brackets may be omitted):

I went to the café and bought eight cakes. I like chocolate very much, so (*așa că*) I bought six chocolate cakes. There I had a (cup of) coffee, as I also like coffee. I was with my friend Tom. He had a (cup of) milk chocolate. It did not cost (very) much. I think it cost nine lei.

In the afternoon I was invited to my friend's home with my brother. We spoke about Romanian books and dictionaries. My friend Peter has learnt several foreign languages, and he knows enough English, French and German to (*ca să*) read easy short stories in these languages. He likes to read books and write letters in foreign languages.

Do you like to read books in Romanian or other foreign languages? I think you like to buy and read foreign books. If you want to learn a foreign language, you must read a lot in that (*acea*) language.

E3.
vorbiți, rog, scriu, învăț, citim, scrie, stau.

E4.

Am fost la cofetărie și am cumpărat opt prăjituri. Îmi place ciocolata foarte mult așa că am cumpărat șase prăjituri de ciocolată. Am luat acolo o cafea deoarece îmi place și cafeaua. Am fost cu prietenul meu Toma. El a luat o ciocolată cu lapte. Nu a costat mult. Cred că a costat nouă lei.

După-masă am fost invitat la prietenii mei cu fratele meu. Am vorbit despre cărți și dicționare românești. Prietenul meu Petre a învățat mai multe limbi străine și știe destul englezește, franțuzește și nemțește ca să citească nuvele ușoare în aceste limbi. Îi place să citească cărți și să scrie scrisori în limbi străine.

Vă place să citiți cărți în limbi limba română sau în alte limbi străine? Cred că vă place să cumpărați și să citiți cărți străine. Dacă vreți să învățați o limbă străină trebuie să citiți mult în acea limbă.

sau:

Îți place să citești cărți în limba română sau în alte limbi străine? Cred că îți place să cumperi și să citești cărți străine. Dacă vrei să înveți o limbă străină trebuie să citești mult în acea limbă.

LESSON 13

13.1 Vocabulary

aeroport, aeroporturi *N.* - airport
a anunța *vb.* - to inform, to tell, to announce
anunțați *vb.* - (you) inform, tell
a aștepta *vb.* - to wait, to wait for
avion, avioane *N.* - aeroplane
bagaj, bagaje *N.* - luggage
bilet, bilete *N.* - ticket
a călători *vb.* - to travel
călătorie, călătorii *F.* - journey, trip
când *adv.* - when
dimineață, dimineți *F.* - morning
dintre *prep.* - between
fiindcă *conj.* - because, for
înainte de *prep.* - before
încă *adv.* - still, yet
înseamnă *vb.* - (he, she, it) means
a însemna *vb.* - to mean, to signify
lui *mark.* - to
mîine *adv.* - tomorrow
ne *pron.acc.dat.* - us, to us, for us
oră, ore *F.* - hour, time
plecare, plecări *F.* - departure, leaving
poimâine *adv.* - the day after tomorrow
a putea *vb.* - to be able, can, may
a sosi *vb.* - to arrive
sosiți *vb.* - (you) arrive
a sta *vb.* - to stay
telegramă, telegrame *F.* - telegram, cable
a termina *vb.* - to finish (doing)
a trimite *vb.*- to send
a uita (de) *vb.* - to forget (about)
ai uitat *vb.* - (you) forgot, have forgotten
vă, veți, voi, vor *vb.* - will, shall
zi, zile *F.* - day

Phrases

bine că nu plecăm - it's good we're not leaving
cu avionul - by air, by plane
cu trenul - by train
dimineața - in the morning
a face bagajele - to pack, do the packing
a face drumul - to get there, do the journey
ne veți face mare plăcere - we shall be very glad (*lit.* you will do us great pleasure)
în felul acesta - in this way, that way, by these means
în patru ore - in four hours
încă n-am terminat bagajele - I/we haven't finished (the) packing yet
poimâine dimineață - on the morning of the day after tomorrow

13.2 Înainte de plecare

William a cumpărat biletele de avion iar Patricia a început să facă bagajele. Ei vor călători cu avionul și nu cu trenul, fiindcă în felul acesta vor face drumul mai repede și deci vor putea sta mai multe zile în România. Avionul va pleca dimineața din Londra și în patru ore va fi la București.

Iată dialogul dintre ei privitor la călătoria lor:

P: Când plecăm?
W: Poimâine dimineață.
P: Bine că nu plecăm mâine, fiindcă încă n-am terminat bagajele.
W: Mâine voi trimite o telegramă lui Sandu și Ana.
P: Crezi că ne vor aștepta la aeroport?
W: Desigur. Ai uitat ce ne scrie Sandu? "Ne veți face mare plăcere dacă ne anunțați ora când sosiți la București". Asta înseamnă că vor veni la aeroport.
P: Atunci e bine.

13.3 Grammar

13.3/1 Nouns

a) There is a special class of F-nouns which are formed from infinitives by the addition of the suffix *-re*:
a pleca - to leave plecare - departure, leaving

a sosi - to arrive sosire - arrival
a scrie - to write scriere - writing
a vedea - to see vedere - sight
a plăcea - to please plăcere - pleasure
b) The indirect-object marker *lui* - to/for is used before proper names:
Voi trimite o scrisoare lui Sandu - I will send a letter to Sandu
Sandu va trimite o scrisoare lui Petre - Sandu will send a letter to Peter.

13.3/2 Pronouns: *ne*

The personal pronoun *ne* - us/to us/for us, like *îmi* and *vă*, is always placed before the verb:
ne vor aștepta - they'll be waiting for us
dacă ne anunțați - if you tell us
ne veți face mare plăcere - we'll be very pleased
ce ne scrie Sandu - what Sandu writes (to) us

13.3/3 Verbs

a) Future Tense

As in English, there are various grammatical and lexical ways of indicating future time. Again as in English, one of these ways involves the use of an auxiliary verb with the infinitive without the marker *a*. The parts of the auxiliary verb are: *voi, vei, va, vom, veți, vor.*

With *a fi* - to be:
eu voi fi - I will be
tu vei fi - you will be
el/ea va fi - he/she/it will be
noi vom fi - we will be
voi veți fi - you will be
ei/ele vor fi - they will be

ei vor călători cu avionul - they'are going by air/ they'are going to fly
avionul va pleca dimineața - the plane will leave in the morning
mâine voi trimite o telegramă - tomorrow I'll send off a telegram

b) A putea

This verb enters into two constructions, equivalent in meaning. It may be followed by an infinitive without *a* or a *să*-clause.

vor putea să stea - they'll be able to stay

13.4 Exercises

1.Copy out the Text of the Lesson.

2.Make sentences with the help of the following tables:

a.

când	veniți sosiți plecați	la	București? Londra? Paris?
		în	România? Anglia? Franța?

b.

cred	că	voi vei va vom veți vor	putea	veni sosi pleca	mâine poimâine

c.

va vor	încerca învăța putea ști începe	să	citească scrie vorbească	românește englezește franțuzește nemțește rusește

d.

vă rog să	ne îi	scrieți trimiteți	o scrisoare

e.

cred știu	că vom	învăța putea	să	citim vorbim scriem	repede bine	românește englezește franțuzește

3*.Rewrite the following sentences, using the future auxiliary: *voi, vei, va, vom, veți, vor.* (only the verb in the *că*-clause in complex sentences needs to be put into the future)

Plecăm mâine.
Sosește poimâine.
Cred că plec.
Credem că primiți scrisoarea mâine dimineață.
Știu că veniți poimâine.
Știm că locuiți la București.

4*.Complete the following sentences, using the correct form of the verbs given in brackets:

Vă rugăm să ... cu noi. (a veni - dvs.)
Vreau să ... cu dvs. (a vorbi - el)
Vă rog să ... lecția. (a învăța - dvs.)
Știm să ... lecția. (a citi - noi)
Am început să ... românește. (a vorbi - noi)
Patricia și William știu să ... românește. (a vorbi - ei)
Am uitat să ... telegrama. (a trimite - eu)
Nu știu să ... bagajele. (a face - eu)
Trebuie să ... un dicționar. (a cumpăra - dvs.)
Nu vreau să ... scrisoarea. (a scrie - eu)

5*.Translate

Patricia and William have been invited by their friends Ana and Sandu to Romania. They were very pleased to get the invitation (*trans.* they received with great pleasure the invitation). They want to fly (*trans.* travel by plane), so William bought two air tickets. Patricia began to pack quickly. They will leave on the morning of the day after tomorrow, and in three or four hours they will arrive in Bucharest. William bought a big dictionary for Sandu, and Patricia bought two or three English novels for Ana. William and Patricia know that Ana and Sandu will be at the airport.

E3.
Vom pleca mâine.
Va sosi poimâine.
Cred că voi pleca.
Credem că veți primi scrisoarea mâine dimineață.
Știu că veți veni poimâine.
Știm că veți locui la București.

E4.
veniți, vorbească. învățați, citim, vorbim, vorbească, trimit, fac, cumpărați, scriu.

E5.
Patricia și William au fost invitați de prietenii lor Ana și Sandu în România. Ei au primit cu mare plăcere invitația. Ei vor să călătorească cu avionul așa că William a cumpărat două bilete de avion. Patricia a început să facă repede bagajele. Vor pleca poimâine dimineață și în trei sau patru ore vor sosi la București. William a cumpărat un dicționar mare pentru Sandu și Patricia a cumpărat două sau trei romane englezești pentru Ana. William și Patricia știu că Ana și Sandu vor fi la aeroport.

LESSON 14

14.1 Vocabulary

an, ani *M.* - year
anume *adv.* - namely, then
să călătorească *vb.* **-** (to) travel
costum, costume *N.* - suit, costume
costum de baie, costume de baie *N.* - swimming costume
cum *adv.* - as
excursie, excursii *F.* - excursion, trip
frumos, frumoasă, frumoși, frumoase *adj.* - beautiful, nice
ieri *adv.* - yesterday
îi *M.pron.acc.* - them
loc, locuri *N.* - place, room
lor *pron.dat.* - them, to them, for them
lor *poss.det.* - their
lună, luni *F.* - month, moon, Monday
mare, mări *F.* - sea
munte, munți *M.* - mountain
să meargă *vb.* - (to) go
a merge *vb.* - to go, to travel
oare *adv.* - I wonder (if)
parcă *adv.* - apparently, I think, it seems (that)
peste *prep.* - over
a petrece *vb.* - to spend (time), to enjoy oneself
plan, planuri *N.* - plan
săptămână, săptămâni *F.* - week
sigur, sigură, siguri, sigure *adj.* - certain, sure
soare, sori *M.* - sun
și... și *conj.* **-** both...and
știi *vb.* - (you) know
timp *N.* - weather, time
timp de *prep.* - for (a period of)
tot, toată, toți, toate *det.* - all, everything
vai! *int.* - oh!
vară, veri *F.* - summer
a vedea *vb.* - to see
a vizita *vb.* - to visit, to pay a visit

14.2 Planuri pentru România

Patricia și William vorbesc despre plecarea lor în România.

P: Știi, William, sunt sigură că vom petrece foarte bine în România. Vom vedea locuri frumoase, și cum e vară vom avea soare și timp frumos. Vom merge la munte și la mare și peste tot.
W: Iar eu voi vorbi tot timpul numai românește. În felul acesta învățăm într-o săptămână mai mult decât într-un an aici în Anglia.
P: Îi vom ruga pe Ana și Sandu să nu vorbească deloc englezește cu noi.
W: Foarte bine. Vom uita engleza timp de două săptămâni.
P: Parcă am spus că stăm trei săptămâni.
W: Ana și Sandu ne-au invitat să stăm o lună, dar e prea mult.
P: N-avea grijă. Nu vom sta tot timpul la București. Vreau să vizităm mai multe locuri. Vor vrea oare și Ana și Sandu să meargă cu noi?
W: Sunt sigur că vor merge, fiindcă și lor le place să călătorească și să facă excursii. Îi luăm deci cu noi.
P: Vai! Am uitat ceva.
W: Ce anume?
P: N-am costum de baie. Am fost ieri în oraș, dar am uitat de costum.
W: Nici eu n-am costum. Să mergem deci repede în oraș și să cumpărăm costumele, fiindcă mâine dimineață plecăm.

14.3 Grammar

14.3/1 Articles

We have already seen that Romanian economizes with the definite article in some cases, for example, with unmodified nouns after prepositions:
am uitat de costum - I forgot about the costume

Romanian sometimes economizes with the indefinite article too:
n-am costum de baie - I haven't got a bathing costume

14.3/2 Negatives: *nici*

Remember that negative words such as *nici* require *nu* before the verb of the clause in which they occur:

nici eu n-am costum - I haven't got a costume, either

14.3/3 Pronouns

a)*Accusative Pronouns*

Direct-object pronouns such as *îi* - them (accusative of *ei* - they) come immediately before the verb, as we have seen:

(noi) îi vom ruga - we shall ask them

(noi) îi luăm deci cu noi - so we'll take them with us

When the direct object is a noun denoting a human being, the corresponding pre-verbal pronoun is generally also present. This means that if we wish to say *we shall ask Ana and Sandu,* we say in Romanian *we them shall ask Ana and Sandu*. There is a further complication: direct-object nouns denoting human beings are generally preceded by the marker *pe* (to be distinguished from the preposition *pe* - on). This is why in our Text we had:

îi vom ruga pe Ana și Sandu - we'll ask Ana and Sandu

The accusative form of *voi* is *vă*, and of *dvs.* is *vă* (+ *pe dvs)*:

vă vom ruga pe dvs. - we'll ask you

b)*Dative Pronouns*

The indirect-object form of both *ei* and *ele* is *le* - them/to them/for them:

ce le place să facă? - what do they like doing?

The pronoun *le* is unstressed. The corresponding stressed form is *lor*, which is usually an addition to the clause (not a substitute for *le*):

ce le place lor să facă? - what do they like doing?

Stressed dative pronouns are placed after the verb, as in this example, or may precede the unstressed, as in the next:

și lor le place să citească mult - they like reading a lot too

Note that *lor* is not preceded by a marker, nor does it normally stand without *le*, although *le* can stand without *lor*.

14.3/4 *Să*-Clauses

a) The negative particle *nu* follows *să* and subject pronouns but precedes direct and indirect object pronouns:

îi vom ruga să nu vorbească englezește - we'll ask them not to speak English

îi vom ruga să nu ne vorbească - we'll ask them not to speak to us

b) The word *oare* may precede or follow an independent *să*-clause. Such clauses are generally constructed as questions, *oare* being roughly equivalent to *what do you think?* The presence of *oare* lessens the degree of positive personal involvement:

oare să citim acest roman? - shall we read this novel?

să mai așteptăm oare? - should we wait any longer, I wonder?

să citim acest roman - let's read this novel *vs.* să citim acest roman? - shall we read this novel?

14.3/5 Agreement: Adjectives and Past Participles

In 10.3/2c, we saw that past participles in passive constructions agree in number and in gender with the subject. Similarly, adjectives and past participles used as complements (e.g. following the verb *a fi*) agree with the subject:

sunt sigură *F.sg.* - I'm sure (I=Mary)

suntem siguri *M.pl.* - we're sure (we=Tom and Dick or Mary and Tom)

suntem sigure *F.pl.* - they're sure (they=Mary and Ann)

14.3/6 *A vrea*

This verb translates both *to want* and *will*:

vreți să veniți mâine? - do you want to come tomorrow? will you come tomorrow?

14.3/7 Sequence of Tenses

The original tense of an utterance is generally retained when the utterance is reported:

stăm trei săptămâni - we'll stay three weeks

am spus că stăm trei săptămâni - we said we'd stay/ we'll stay three weeks.

14.4 Exercises

1. Make sentences with the help of the following tables:

a.

îi	voi vom va vor veți vei	ruga invita	să	vină stea	aici	mâine poimâine

b.

îmi /vă ne le	place	aici acasă acolo	
		în	Anglia România

c.

aici acolo	învăț învățăm învățați citesc citim	mai mult într-o	zi săptămână lună	decât acasă într-un an

d.

Ana sora mea Nicu fetița băiatul	vorbește citește scrie învață	mai bine decât	fratele meu frații mei Toma Elena copiii noștri

2. Add an adjective to each of the noun phrases. The following adjectives are suitable: *folositor, frumos, ieftin, mare, mic, ușor.* Make sure the form is correct. Check the gender of the noun if necessary.
O zi ...
Un dicționar ...
Niște exerciții ...
O casă ...
Niște grădini ...
O limbă străină ...
Niște costume ...
Doi băieți ...
Trei copii ...
Două apartamente ...
Niște excursii ...
Două orașe ...
O limbă ...
Niște lecții...
O mare ...

3*. Complete the following sentences with the correct form of the verb given in brackets (use a *să*-construction where necessary):
Unde vreți ... mâine? (a merge - noi)
Fratele dvs ... ieri? (a veni)
Când vreți ... la munte? (a pleca - dvs.)
Ce ... acum acolo? (a face - dvs.)
Ce ... acolo ieri? (a face - dvs.)
Unde ... costumul acesta? (a cumpăra - dvs.)
Cât ... cartea aceasta? (a costa - present tense)
Când ați început ... românește? (a învăța)
Ce le place lor ... mai mult? (a citi)
Ce trebuie ... acum? (a face - eu)

4*. Translate into Romanian:

Patricia and William are speaking about their journey to Bucharest. They will leave by plane in the morning, and in four hours they will be at the airport near (*de lângă*) Bucharest. They are sure they will have a very good time in Romania. They want to go to the mountains and to the seaside, and visit many beautiful places.

They will send a telegram and will inform (*a anunța*) Ana and Sandu of (*de*) their arrival (*sosire*) at Bucharest. They know very well that their friends will be waiting for them at the airport.

William wants to speak only Romanian in Romania and to forget the English language for two or three weeks. In this way he thinks he will learn more in three weeks in Romania than in two years at home in London.

[*Note:* The verb *a anunța* enters into either one of two constructions, rather like Eng. *to tell:*
1. *to tell something to someone* - a anunța as used in 13.2
2. *to tell someone of/ about something* - a anunța as used in this translation text.]

E3.
O zi frumoasă/ senină/ călduroasă/ ploioasă/ superbă.
Un dicționar bun/ mare/ mic/ subțire/ gros.
Niște exerciții ușoare/ dificile/ complicate/ scurte/ lungi.
O casă mare/ mică/ luminoasă/ întunecoasă/ înaltă.
Niște grădini bogate/ înflorite/ părăginite/ înverzite/ îngrijite.
O limbă străină dificilă/ neinteligibilă/ armonioasă/ complexă/ fonetică.
Niște costume drăguțe/ urâte/ purtabile/ roșii/ albe.
Doi băieți cuminți/ frumoși/ educați/ bogați/ nesimțiți.
Trei copii mici/ urâți/ gălăgioși/ obraznici/ slabi.

Două apartamente mari/ luxoase/ neîngrijite/ însorite/ goale.
Niște excursii lungi/ scurte/ frumoase/ plăcute/ obositoare
Două orașe dezvoltate/ civilizate/ curate/ poluate/ aglomerate.
O limbă complicată/ complexă/ dificilă/ guturală/ melodioasă.
Niște lecții detaliate/ succinte/ lungi/ plictisitoare/ atractive.
O mare curată/ limpede/ agitată/ albastră/ calmă.

E3.
să mergem, a venit, să plecați, faceți, ați făcut, cumpărați, costă, să învățați, să citească, să fac.

E4.
Patricia și William vorbesc despre călătoria lor la București. Ei vor pleca cu avionul dimineața și în patru ore vor fi la aeroportul de lângă București. Ei sunt siguri că vor petrece bine în România. Vor să meargă la munte și la mare și să viziteze multe locuri frumoase.
Vor trimite o telegramă și vor anunța pe Ana și Sandu de sosirea lor la București. Ei știu foarte bine că prietenii lor îi vor aștepta la aeroport.
William vrea să vorbească numai în românește în România și să uite limba engleză timp de două sau trei săptămâni. În felul acesta el crede că va învăța mai mult în trei săptămâni în România decât în doi ani acasă la Londra.

LESSON 15

15.1 Vocabulary

a ajuta *vb.* - to help
atât(a), atâta, atâția, atâtea *det.pron.* - so much, so many, as much, as many (as that)
braț, brațe *N.* - arm
buton, butoni *M.* - button, stud
buzunar, buzunare *N.* - pocket
chiar *adv.* - even, indeed
dacă *conj.* - if, wether
destul destulă, destui, destule *det.pron.* - enough, sufficient
devreme *adv.* - early
drag, dragă, dragi, dragi *adj.* - dear
ea *F.pron.acc.* - her, it
gata *înv.adj.* - ready, finished, done
geamantan, geamantane *N.* - suitcase
a se grăbi *vb.* - to hurry
îl, l- *M/N.pron.acc.* - him, it
îi, -i *M.pron.acc.* - them
a se îmbrăca *vb.* - to dress, to get dressed
s-au îmbrăcat *vb.* - (they)(have) got dressed
încet *adv.* - slowly
închid *vb.* - (I, they) close
a închide *vb.* - to close, to shut
însă *adv.* - however, though
a se întreba *vb.* - to wonder, to ask oneself
le, le- *N/F.pron.acc.* - them
mașină, mașini *F.* - car, machine
mă *pron.acc.* - me, myself
mănușă, mănuși *F.*- glove
-o *F.pron.acc.* - her, it
pardesiu, pardesiuri *N.* - overcoat
să plece *vb.* - (to) leave
se pregătesc *vb.* - (they) get ready
a se pregăti *vb.* - to get ready, to prepare(oneself)
pui *vb.* - (you) put
pus *past.part.* put
a se scula *vb.* - to get up
s-au sculat *vb.* - (they)(have) got up
se *pron.acc.* - himself, herself, itself, themselves
te *pron.acc.* - you
târziu *adv.* - late
uit *vb.* - (I) forget
umbrelă, umbrele *F.* - umbrella

Phrases

ajută-mă - help me
așa că - so that
chiar mă întreb - I even wonder
destule - enough things
draga mea - my dear
îi pui tu în buzunar și gata - you('ll) put them in your pocket and that'll be that/that'll take care of them
în mână - in my (your, his, *etc.*) hand
lasă acum asta - don't worry about that now (*lit.* leave that now)
mai bine - rather
nu uita mănușile - don't forget the gloves
pe braț - on your arm
prea mergi încet - you're too slow/so slow
să ne grăbim - let's hurry
soții Roberts - the Robertses
te întrebi tu... ? - have you asked yourself/do you realize... ?
tot ce ne trebuie - all (that) we need
unde-i pui? - where will you put them?

15.2 Plecarea din Londra

E dimineață. Soții Roberts s-au sculat devreme, s-au îmbrăcat repede și acum se pregătesc să plece la aeroport.
W: Să ne grăbim, Patricia. E târziu.

P: Sunt gata. Nu uita mănușile. Unde le-ai pus?
W: Le-am pus aici, pe masă, așa că nu le uit. Dar tu umbrela mea ai luat-o?
P: N-am luat-o. N-am loc pentru ea, în geamantane.
W: Atunci o iau în mână. Dar pardesiul meu unde l-ai pus?
P: Îl iei pe braț. E încă în hol.
W: Bine. Și acești butoni unde-i pui?
P: Îi pui tu în buzunar și gata.
W: Foarte bine, dar mă întreb atunci, ce-ai pus în geamantane?
P: Am pus destule. Chiar mă întreb dacă am luat cu noi tot ce ne trebuie?
W: Sunt sigur că ai luat tot, draga mea, dacă plecăm cu atâtea geamantane. Te întrebi tu, însă, cât ne costă avionul cu atâtea bagaje?
P: Lasă acum asta. Mai bine ajută-mă să închid geamantanele. Prea mergi încet!
W: Cu plăcere! Și să mergem repede la mașină.

15.3 Grammar

15.3/1 *soț* and *soție*

un soț - a husband
soțul - the husband
soți - husbands
soții - the husbands, the married couple, Mr and Mrs ..., the family
o soție - a wife
soția - the wife
soții - wives
soțiile - the wives
Learn to say correctly the phrases *soțul meu* and *soția mea*.

15.3/2 Accusative Pronouns: Unaccetend Forms

a) The unstressed forms of the personal pronouns in the accusative case, that is, those that functions as direct object, are as follows:

subject	*direct object*	*English*
eu	mă	me
tu, d-ta	te	you
el	îl	him, it (M/N)
ea	o	her, it (F)
noi	ne	us
voi, dvs.	vă	you
ei	îi	them (M)
ele	le	them (N/F)

Examples:
atunci o iau eu - then I'll take it (*direct object of F-gender or of unknown gender*)
îi pui în buzunar - you put them (M) in your pocket
îl iei pe braț - you carry it (M/N) on your arm
ne vor aștepta - they'll wait for us
nu le uit - I shan't forget them (N/F)

As the examples shows, these pronouns are placed immediately before all parts of the verb. One exception: with past participles, *o* follows instead of preceding:
am pus-o aici - I put it here
umbrela mea ai luat-o? - have you packed my umbrella?(*lit.* my umbrella have you taken it?)

The other pronouns when used in a perfect-tense construction keep their place in front of the verb but undergo certain formal changes:

full form	*before perfect auxiliary*
mă, vă	m-, v-
te, ne, le	te-, ne-, le-
îl, îi	l-, i-

Examples:
l-am pus aici - I put it (M/N) here
le-am pus aici - I put them (N/F) here
unde l-ai pus? - where did you put it? (M/N)
unde i-ai pus? - where did you put them? (M)

The reduced form of *îl* and *îi* are used in certain other cases, too:
unde-i vedeți? - where do you see them?

In such cases the letter *i or l* is attached to the preceding word by a hyphen in writing; in speech, *i* forms a diphtong with the preceding vowel, e.g. *unde-i*. The pronoun *o* may also become part of a diphtong: unde-o vedeți? - where do you see her/it?

Such a reduction only occurs when there is no perfect auxiliary present, and when a grammatical word such as *unde* precedes. In cases where the gender is unknown and a direct object is required, *o* is used as a neutral form.

b) Mambers of a smaller class of adverbs, which includes *mai, prea, și, tot* may intervene between

an accusative pronoun and the verb:
unde vrei să-l mai pun? - where do you want me to put it?
(The *mai* here implies that the speaker cannot find any space left for the object.)
c) There is no formal distiction between *-i=îi* - them, and *-i=e(ste)* - is.
unde-i vedeți? - where do you see them?
unde-i cartea? - where is the book?
d) Just as *l-* - him/it, must be distinguished from *le-* - them, *n-* - not must be distinguished from *ne-* - us:
n-au văzut cartea - they didn't see the book
ne-au văzut - they saw us

15.3/3 Reflexive Pronouns

The accusative pronouns may occur with a reflexive meaning. În English we say *I cut myself, look at yourself in the mirror,* in which *myself, yourself,etc.* are distinct reflexive forms. In Romanian, we use the same forms as those in 15.3/2 for the first and second persons: *mă(m-), te(te-), ne(ne-), vă(v-).* For the third persons, however, there is a special reflexive form, *se(s-)*, covering all genders, thus meaning *himself, herself, itself, oneself, themselves.* Many reflexive-verb constructions in Romanian are equivalent to non-reflexive constructions in English. Examples:
ne-am sculat devreme - we got up early
s-au îmbrăcat repede - they got dressed, dressed (themselves) quickly
mă întreb ce-ai pus în geamantane - I wonder, ask myself what you've put in the cases
mă voi grăbi - I'll hurry

In the present tense, in colloquial style, reflexive verbs may drop an initial vowel:
mă + îmbrac -> mă-mbrac - I get dressed
se + îmbracă -> se-mbracă - they get dressed
vă + întrebați -> vă-ntrebați - you wonder

Distinguish carefully between the following:
v-ați întrebat ce fac aici? - did you wonder what I was doing here?
m-ați întrebat ce fac aici? - did you ask me what I was doing here?
v-am întrebat ce faceți aici - I asked you what you were doing here

15.3/4 Verbs: The Imperative

a) The second person plural form of the imperative is identical with that of the indicative:
luați cartea - you take the book (*statement)*
take the book! *(order)*
nu luați cartea - you don't take the book
don't take the book!

In imperative positive constructions, an unaccented accusative pronoun follows the verb; in imperative negative constructions it precedes the verb. When it follows the verb, the final *i* of the second person plural becomes accented before all pronouns except *-o*, before which it becomes molded.
luați-l - take him/it!
luați-i - take them!
luați-o - take her/it!

Negative imperative:
nu-l luați - don't take him/it!
nu-i luați - don't take them!
nu o luați - don't take it!

The negative imperative is thus identical in form with the negative indicative.
b) The second person singular form of the imperative positive may be identical with that of the present indicative, especially if the verb has only intransitive uses:
dormi! - sleep!
râzi! - laugh!
mergi! - go!

But a number of verbs which have both transitive and intransitive uses also employ this second person form:
vezi! - see!

Most verbs which have transitive uses, however, employ the third person singular form of the present indicative:
ajută-mă! - help-me!
pune-l pe masă! - put in on the table!

This is generally also the case when such verbs are used intransitively, but some verbs that may be used in both ways may have a form for each (e.g. *a crede: crezi!* but *crede-mă!*). You will find the most usual form of the second person singular imperative positive in Appendix 2. Go through this List and note which verbs use the second person form (about 12%) and which have am irregular form (*a da, a face, a veni, etc.)*

Before the pronoun *o* a final *ă* of the verb in the imperative is dropped unless the form is monosyllabic:
las-o pe Ana s-o facă - let Ann do it (*să + o -> s-o*) but fă-o - do it

The form of the second person singular imperative negative is in the most cases identical in form and stress with that of the plain infinitive.
nu-l citi acum - don't read it now
nu o lua - don't take it
nu te duce - don't go
nu uita mănușile - don't forget the gloves
c) Examples of various forms:

Positive		*Negative*	
sg. citește-l	- read it	sg. nu-l citi	- don't read it
pl. citește-l	- read it	pl. nu-l citiți	- don't read it
sg. fă-o	- do it	sg. nu o face	- don't do it
pl. faceți-o	- do it	pl. nu o faceți	- don't do it
sg. ia-le	- take them	sg. nu le lua	- don't take them
pl. luați-le	- take them	pl. nu le luați	- don't take them

15.3/5 Word Order

The neutral order of elements is an indicative clause is: Subject - Verb - Direct Object - Adverb. We have seen that when the direct object is an unstressed pronoun, however, it regularly precedes the verb in such clauses. We have also had examples of marked word-order, whereby the sequence of elements is changed. In the Text of the Lesson there were further examples of such changes in word-order involving words that can be moved into a marked or stressed position, so that they can aquire an accent.
a) Nouns used as direct objects may occur before the verb. When this happens, the corresponding accusative pronoun usually accompanies the verb:
dar tu umbrela mea ai luat-o? - but have you taken my umbrella?
dar pardesiul meu unde l-ai pus? - but where did you put my overcoat?
b) A stressed subject may follow the verb:
îi pui tu în buzunar - you'll put them in your pocket
c) An adverb of degree such as *prea* - too may be separated from the word it modifies:
prea mergi încet - you're so slow (*lit.* too you go slowly)

15.3/6 Tenses

In English the tense of the verb in certain types of subordinate clause may be conditioned by the tense of the verb in the main clause (*he says he will come* as against *he said he would come*). This is not generally the case in Romanian: the tense of the verb in a subordinate clause (one beginning with *să* or *că*, for instance) has greater independence, being conditioned almost solely by the situation.

Examples:
m-ați întrebat ce fac aici - you asked me what I am/was doing here
le-am pus pe masă, așa că nu le uit - I (have) put them on the table so that I shan't/shouldn't forget them/so as to not forget them

In the clause: *dacă am luat cu noi tot ce ne trebuie* we might use the present tense in English if we chose the verb *to take* for *a lua* (if we're taking with us everything we will need), but the perfect tense if we chose *to pack* (if we have packed everything...). The choice of tense may therefore be closely bound up with the choice of verb - in both languages.

15.3/7 Intonation

Remember that certain types of clauses may be statements or questions according to the intonation they are spoken with. When reading the Texts, give all the *yes-no* questions a rising tone. Practise the following, putting the main accent (falling tone or rising tone) on the word *aici*:
m-ați întrebat ce fac ↓aici - you asked me what I was doing here
m-ați întrebat ce fac ↑aici? - did you ask me what I was doing here?

And the following:
dar tu ↓umbrela mea ai ↑luat-o? - but have you packed my umbrella?

In the context of the diaglogue, the English utterance would probably have a falling tone (implying a demand for a satisfactory answer), or possibly a sharp fall-rise tone, on *umbrella*. Marked word-order serves a similar purpose in Romanian. Alternatively, we might say, *(But) what about my umbrella?*

15.4 Exercises

1. Copy out the Text of the Lesson and read it aloud.

2. Make sentences with the help of the following tables:

a.

el ea ei ele Toma copiii fetițele băieții	se	îmbracă scoală	repede încet

b.

când	îl îi o le ne mă	vedeți? vezi? vede? trimiteți? trimiți? trimite?

c.

unde	-l -i -o mă ne le	vedeți? vezi? vede? trimiteți? trimiți? trimite?

d.

m-am v-ați te-ai s-a ne-am s-au	sculat îmbrăcat pregătit	repede încet

e.

când unde cum	i-ai le-ați m-ați l-ați ne-ați	văzut?

f.

am a au	pus toate	lucrurile cărțile scrisorile romanele fotografiile	pe masă în geamantan

(lucru *N.* - thing)

g.

toți	studenții băieții	citesc învață vorbesc scriu	acum aici
toate	fetițele studentele		

3*. The verbs in the following sentences are in the present tense. Put the verbs in italics, those in the main clauses, into the perfect tense. Change the form of the pronoun if necessary.

William și Patricia *se scoală* târziu. Ei *se îmbracă* repede. William *pune* mănușile pe masă. Patricia îl *întreabă* unde le pune. El îi *răspunde* că le pune în buzunar. Ea îi *spune* să le pună în geamantan. El o *ajută* să facă bagajele.

Mă *scol* devreme. Mă *pregătesc* să plec la aeroport. Îl *aștept* pe William. El *vine* azi.

De ce vă *grăbiți* să plecați la aeroport? De ce nu *veniți* cu prietenii dvs.?

4*. Put the verbs in the main clauses in the above sentences in the future tense (*se vor scula, etc.*). Omit the last two sentences.

5*. Insert *nu* in the following clauses:

Am fost în oraș. M-am întâlnit cu (*I met*) un prieten. El a cumpărat un dicționar. Mi-a plăcut dicționarul. Vom merge acasă. Va veni târziu. Veți veni devreme. Vor veni în România. Să învățați două limbi străine. Să veniți mâine. Să ne sculăm mâine târziu. Să se îmbrace.

6*. Translate into Romanian:

- When are Patricia and William arriving? Ana asks Sandu.

- I don't know exactly, he replies. William hasn't told us yet. But I know they are coming tomorrow. I am waiting for a telegram. It will come today, I'm sure. It *must* come! All (*tot ce*) we know is that they are coming by plane.

- Then, says Ana, we'll go to the airport tomorrow morning and will wait for them there. The plane takes four hours to get there (*trans.* in four hours the plane is here), and it must leave from England early in the morning. We won't have to wait too long, I'm sure.

E3.

William și Patricia s-au sculat târziu. Ei s-au îmbrăcat repede. William a ous mămușile pe masă. Patricia l-a întrebat unde le pune. El i-a răspuns că le pune în buzunar. Ea i-a spus să le pună în geamantan. El a

ajutat-o să facă bagajele.
M-am sculat devreme. M-am pregătit să plec la aeroport. L-am așteptat pe William. El a venit azi.
De ce v-ați grăbit să plecați la aeroport? De ce nu ați venit cu prietenii dumneavoastră?

E4.
se vor scula, se vor îmbrăca, va pune, îl va întreba, îi va răspunde, îi va spune, o va ajuta, mă voi scula, mă voi pregăti, îl voi aștepta, va veni.

E5.
n-am fost, nu m-am întâlnit, el n-a cumpărat, nu mi-a plăcut, nu vom merge, nu va veni, nu veți veni, nu vor veni, să nu învățați, să nu veniți, să nu ne sculăm, să nu se îmbrace.

E6.
- Când sosesc Patricia și William? îl întreabă Ana pe Sandu.
- Nu știu exact, răspunde el. William încă nu ne-a spus. Dar știu că vine mâine. Aștept o telegramă. Va veni azi, sunt sigur. Trebuie să vină! Tot ce știm este că ei vin cu avionul!
- Atunci, spune Ana, ne vom duce la aeroport mâine dimineață și îi vom aștepta acolo. În patru ore avionul e aici și trebuie să plece din Anglia devreme dimineața. Nu va trebui să așteptăm prea mult, sunt sigură.

LESSON 16

16.1 Vocabulary

a aduce *vb.* - to bring
afectuos *adv.* - affectionately
a ajunge (la) *vb.* - to arrive (at), to reach
alb, albă, albi, albe *adj.* - white
a se apropia (de) *vb.* - to approach, draw near (to)
astea *det.pron.pl.* - these (things), such things
ca să *conj.* - so that
care *det.pron.* - that, which, who
cauză, cauze, *F.* - reason, cause
chibrit, chibrituri *N.* - match
a circula *vb.* - to circulate, to move (about, along)
câțiva *M.,* câteva *F/N.det.pl.* - some, a few
clădire, clădiri *F.* - building
a coborî *vb.* - to go down, to get out
coborâre, coborâri *F.* - descent, coming down, getting out
a constata *vb.* - to find (out), to notice, to observe, to ascertain
cutie, cutii *F.* - (small) box
a da *vb.* - to give
departe *adv.* - far away, in the distance
dimensiune, dimensiuni *F.* - dimension
a duce *vb.* - to take, to carry
față, fețe *F.* - face, front
furnică, furnici *F.* - ant
gară, gări *F.* - railway station
gării *C-form* of the station
iute *adv.* - quick(ly), fast
a se îmbrățișa *vb.* - to embrace, to hug (each other)
înalt, înaltă, înalți, înalte *adj.* - high, tall
îndată *adv.* - soon, immediately
a îndrăzni (să) *vb.* - to dare (to)
a se întâlni *vb.* - to meet (one another)
a se întâmpla *vb.* - to happen, to occur
jos *adv.* - down, below
a lăsa *vb.* - to leave, to let
lume, lumi *F.* - world
lume *F.sg.* - people
mărime, mărimi *F.* - size
-mi *pron.dat.* - (to, for) me
minut, minute *N.* - minute
moment, momente *N.* - moment
niciodată *adv.* - never
număr, numere *N.* - number, quantity
odată *adv.* - once, one day
opresc *vb.* - (I, they) stop
a (se) opri *vb.* - to stop
pe care *det.pron.acc.* - that, whivh, who(m)
peron, peroane *N.* - platform
ploaie, ploi *F.* - rain
prietenă, prietene *F.* - (female) friend
redus, redusă, reduși, reduse (la) *adj.* - reduced (to)
a săruta *vb.* - to kiss
a se săruta *vb*. - to kiss (each other)
său, sa, săi, sale *poss.det.* - his, her, its
semn, semne *N.* - sign, token, mark
sosire, sosiri *F.* - arrival
și *adv.* - already
-și, și- *pron.dat.* - (to, for) himself, herself, itself, oneself, themselves
tine *pron.acc.* - you
trecut, trecută, trecuți, trecute *adj.* - past, last
a ține *vb.* - to keep, to hold
a uita *vb.* - to forget, to leave (behind)
uite (că) *int.* - look, see
unor *det.C-form.pl.* - of (some)
vamă, vămi *F.* - customs

a se vedea *vb.* - to be seen, to appear
vorbă, vorbe *F.* - word

Phrases

acasă la ei - (at) home with them, to their home, at their home last year
anul trecut - last year
care lăa ținut de vorbă - who kept him talking
ce mi s-a întâmplat - what (had) happened to me
dar să lăsăm acum astea - but let's not worry about such things now (*lit.* but let's leave now these things)
din cauza numărului - because of the number
din cauza Patriciei - because of Patricia
dă-mi te rog mâna, să cobor - please help me down (*lit.* give me please the hand to get down)
a face semn cu mâna - to wave, to beckon
în câteva minute am ajuns - in a few minutes we'll be there/we'll have arrived
în fața casei - in front of the house
în momentul coborârii - on getting out, while getting out, off, down (*lit.* in the moment of the descending)
la ei - at, to their place, home
pardesiu de ploaie - raincoat
pe care l-ai luat - which you took
pe străzi - in the streets
ăă-i spun Anei - to tell Ann
și-a uitat mănușile în avion - he (has) left his gloves in the plane (*lit.* he has forgotten + to himself the gloves + in the plane)
uite că am ajuns - look, we're there, we've arrived
uite-i pe Ana și Sandu - look, there are Ann and Sandu
vezi să nu uităm ceva în avion - see that we don't leave anything behind in the plane

16.2 Sosirea la București

Avionul care îi aduce pe Patricia și William la București se apropie de aeroport. Orașul se vede jos, departe, cu clădirile sale albe și înalte reduse la mărimea unor cutii de chibrituri iar mașinile care circulă pe străzi reduse la dimensiunile unor furnici.

W: Am început să coborâm. Suntem îndată jos. În câteva minute am ajuns.
P: Vezi să nu uităm ceva în avion.
W: Eu nu uit niciodată nimic. Vezi să nu uiți tu ceva.
P: Fiindcă nu uiți niciodată nimic, poți sămi spui cine a uitat odată un geamantan pe peronul gării la Paris?
W: Asta a fost din cauza numărului mare de geamantane pe care l-ai luat cu tine. Dar să lăsăm acum astea. Uite că am ajuns. Lumea a și început să coboare.
P: Dă-mi te rog mâna, să cobor. Uite-i pe Ana și Sandu! Ne fac semn cu mâna. Să mergem repede la vamă ca să terminăm mai iute...

Prietenii se întâlnesc, se îmbrățișează; prietenele se sărută afectuos. Ana și Sandu au venit la aeroport cu mașina lor și îi duc pe Patricia și William acasă la ei.

Când opresc în fața casei, William constată că și-a uitat mănușile în avion. Din cauza Patriciei, spune el, care l-a ținut de vorbă în momentul coborârii.

- Asta nu-i nimic, îi spune Sandu. - Anul trecut, când am fost la Londra, eu mi-am uitat în avion pardesiul de ploaie. Nici n-am îndrăznit să-i spun Anei ce mi s-a întâmplat.

16.3 Grammar

16.3/1 Dative Pronouns: Unaccented Primary Forms

The unstressed indirect-direct object (dative) forms of the personal pronoun are as folows (with the subject and direct-object pronouns for comparison):

subject	*direct object*	*indirect object*	*English*
eu	mă	îmi	(to, for) me, myself
tu, d-ta	te	îți	(to, for) you, yourself
el	îl	îi	(to, for) him, it
ea	o	îi	(to, for) her, it
noi	ne	ne	(to, for) us, ourselves
voi, dvs.	vă	vă	vă (to, for) you, yourself, yourselves
ei	îi	le	le (to, for) them
ele	le	le	le (to, for) them
el, ea, ei, ele	se	își	(to, for) himself, herself, oneself, itself, themselves

Note the three uses of the forms *îi* and *le:*
îi: accusative of *ei*, dative of *el* and *ea.*
le: accusative of *ele*, dative of *ei* and *ele.*

As in the case of the accusative pronouns, the *î-, îmi, îți, îi* and *își* drops when these are adjacent to imperatives and certain grammatical words, and the final *i* is replaces by *i* when linked to a vowel.

dă-mi cartea te reog - give me the book, please
dă-i cartea, te rog - give him/her the book, please
să-mi spui - tell me
mi-am uitat mănușile - I forgot my gloves

Note the last example. Romanian prefers not to use possessive determiners (my, yours) with certain classes of nouns used as direct objects (denoting things the subject possesses). The dative pronouns may be considered reflexive (or pseudo-refelxive) in this use, since for the third person *își* is used in place of *îi* and *le*:
își uită mănușile = he forget his (his own) gloves/she forgets her gloves/they forget their gloves
(el/ea) și-a uitat mănușile = he/she forgot his/her gloves
(ei/ele) și-au uitat mănușile = they forgot their gloves
el a uitat mănușile (pe care i le-am dat) - he forgot the gloves (I gave him)

16.3/2 Declensions

a) Certain words in Romanian are said to decline, that is, they change the form of their ending according to their function in the phrase or clause in which they are used. The changes affect pronouns (as we have seen), nouns, and words that modify nouns, viz. determiners and adjectives.

Besides the special sets of suffixes to designate gender and number, there is, then, another set of endings used to designate CASE. Altogether, Romanian has five cases, traditionally called Nominative, Accusative, Genitive, Dative and Vocative. However, for nouns and noun-modifiers, it is not necessary to invoke all these five cases, as their forms remain unchanged for most of the roles they play in the phrase or clause. We will stick to the traditional case-names when discussing the pronouns, but when discussing nouns and noun-modifiers we will use the term *B-form* from the *base form* (nominative and accusative) and *C-form* for the *case form* (genitive and dative), as strictly speaking the system in question has only two terms.

b) *The Indefinite Article*

The indefinite article is declined as follows:

	singular		*plural*
	M/N	*F*	*M/N/F*
B-form	un	o	zero
C-form	unui	unei	unor

The non-pronominal determiner *niște* - some, is sometimes regarded as a minimum determiner with plural nouns and is thus called *indefinite article*; it may replace *zero*.

The C-forms mean *of a..., to a..., for a..., of...'s, to...s', for...'s:*
un prieten - a (male) friend
unui prieten - of/to/for a friend
prieteni - friends
niște prieteni - some friends
unor prieteni - of/to/for/ some friends
o prietenă - a (female) friend
unei prietene of/to/for a friend
prietene - (female) friends
niște prietene - some friends
unor prietene - of/to/for some friends

Note that, while (as one would expect) *unui* precedes a noun (M,N) in the singular, *unei* precedes a noun (F) whose form is identical with that of plural, although the meaning is singular.

c) *Noun and Article Declesions Combined*

The arrows show from which B-form the C-form is derived. The form-changes are expressed in graphemes as far as possible.

M-nouns

	B-forms	*C-forms*	*noun-form-change*
a friend	un prieten	unui prieten	none
the friend	prietenul	prietenului	add *-ul*
friends	prieteni	unor prieteni	none
the friends	prietenii	prietenilor	drop -i; add *-lor*
a dog	un câine	unui câine	none
the dog	câinele	câinelui	drop *-e;* add *-ui*
dogs	câini	unor cîini	none
the dogs	câinii	câinilor	drop *-i;* add *-lor*

Note that the *-le* of *câinele* is reduced to *-l* before *-ui*.

Note that the *-ii* of *prietenii* and *câinii* is reduced to *-i* before *-lor*. This is only an orthographic change, since both *-ii* and *-i-* are pronounced *i*.

N-nouns

	B-forms	*C-forms*	*noun form-change*
a pen	un toc	unui toc	none
the pen	tocul	tocului	add *-ui*

pens	tocuri	unor tocuri	none
the pens	tocurile	tocurilor	drop *-e;* add *-or*

F-nouns

	B-forms	*C-forms*	*noun form-change*
a café	o cofetărie	unei cofetării	pl.form, no change
the café	cofetăria	cofetăriei	add *-ei;* drop *-i*; add *-ei*
cafés	cofetării	unor cofetării	no change
the cafés	cofetăriile	cofetăriilor	drop *-e*, add *-or*
a station	o gară	unei gări	pl.form, no change
the station	gara	gării	add *-i*
stations	gări	unor gări	no change
the stations	gările	gărilor	drop *-e;* add *-or*

Note how the changes from the B-forms to the C-forms are effected, and that the pronunciation change and ortographic change are not always comparable.

Note that you use the plural B-form or F-nouns in both singular and plural C-forms. In the case of F-nouns whose plural suffix is *-e*, the added *-i* (*mesei* - of the table*)*. We can summarize the C-form endings of F-nouns as follows:

B-form	C-forms		
without article	without article	with article	
pl.	*sg.pl.*	*sg.*	*pl.*
gări	gări	gării	gărilor
cofetării	cofetării	cofetăriei	cofetăriilor
case	case	casei	caselor
cafele	cafele	cafelei	cafelelor

Note that the article suffix for all C-form plurals is *-lor*. Stress remains constant throughout the declensions. Check that you understand how the C-forms in the Text (*casei, coborârii, numărului*) are arrived at.

d) *Proper Names*

Proper names in C-form functions are preceded by the marker *lui*:

lui Sandu- of/to/for Sandu

lui Carmen (și lui Sandu) - of/to/for Carmen (and Sandu)

F-names ending in *-a* may, instead of taking the marker, change this *-a* into *-ei*. Thus, instead of *lui Ana* we may say *Anei*; similarly, *lui Maria* or *Mariei*. *Lui* is also used as a C-form marker with the names of the months and the years:

la începutul lui august - at the beginning of August

la sfârșitul lui 1960 - at the end of 1960

e) *Uses of the C-forms*

1. Romanian uses C-forms where English uses a possessive phrase with *-'s* or *-s'* before the head-noun or an *of*-phrase following the head-noun:

dimensiunile unor furnici - the dimensions (size) of ants

în momentul coborârii - on getting out, coming down

peronul gării - the station platform, the platform of the station

mănușile Patriciei - Patricia's gloves

Note that the C-form nouns *follows* its B-form head. C-form nouns in this function may be replaced by possessive determiners:

dimensiunile lor - their dimensions

mănușile ei - her gloves

2. Most prepositions are followed by B-form nouns:

cartea e pe masă - the book is on the table

am venit cu avionul - I came by plane

avionul se apropie de aeroport - the plane is approaching the airport

But C-forms are used after some prepositions and preposition-like phrases:

din cauza Patriciei - because of Patricia

în fața casei - in front of the house

3. The C-forms of animate nouns are used as indirect objects. When a noun-especially a proper noun is used as an indirect object, a dative pronoun corresponding in gender and number to the C-form noun may accompany the verb:

am dat cărțile profesorului - I gave the books to the teacher

nici n-am îndrăznit să-i spun Anei - nor did I dare tell Ann (*lit.* to her Ann)

dă-i lui Sandu mănușile - give the gloves to Sandu

dă-i Anei mănușile - give Ann the gloves

We may also say: *dă-i mănușile Anei,* which may also mean *give Ann the gloves* too, since with two noun objects either one may precede the other. However, this example could also mean *give him Ann's gloves* or *give her Ann's gloves*. *Anei* being constructed as genitive instead of dative. Some constructions involving C-forms may therefore be ambiguous out of context; in real situations, however,

ambiguity is rare. There is a naturally no such ambiguity in:
dă-mi mănușile Anei - give me Ann's gloves

We may sometimes omit the dative pronoun, but not if the indirect-object noun precedes the verb.

lui Sandu i-am dat cartea - I gave the book to Sandu
Anei îi place să citească - Ann likes reading

16.3/3 Negatives

A series of negative words (*nu* - not, *nimic* - nothing, *nimeni* - nobody, *niciodată* - never, *nicăieri* - nowhere*, niciun/nici un* - no, not a, not one; etc.) - do not cancel each other out in Romanian. They are therefore often equivalent to English forms in *any-*. This is the case with clauses, in which *nu* is obligatory if any of the others are present:

eu nu uit niciodată nimic - I never forget anything
el n-a uitat niciodată nicăieri nimic - he's never left anything anywhere
nici eu n-am costum - I haven't got a costume either

16.3/4 Relatives and Interrogatives: *care*

The word *care* is used as a relative in the sense of *which, who, that* and as an interrogative in the sense of *which?, which ones?, who?.* Used as subject:

avionul care îi aduce la București - the plane bringing them (that, which brings them, is bringing them) to Bucharest.
mașinile care circulă pe străzi - the cars moving along the streets
care sunt fotografiile dvs? - which are your photos?

The direct-object form of *care* is *pe care* plus accusative pronoun:

avionul pe care l-ați văzut - the plane you saw
mașinile pe care le-ați văzut - the cars you saw
geamantanele pe care le-ai luat cu tine - the cases which you took with you

Naturally, *pe care* also mean *on which*:

pe care masă ați pus tocul? - on which table did you put my pen?

Note that in Romanian a preposition can never be separated from its head as in English (which table did you put my pen on?). A further example:

îmi trebuie un stilou cu care să scriu - I need a pen to write with (*lit.* with which to write)

16.4 Exercises

1. Copy out the Text of the Lesson and read it aloud.
2. Go through the Text carefully and note the order of words in the sentences.
3. Make sentences with the help of the following tables:

a.

am dat	cărțile caietele creioanele scrisorile dicționarele	unui	student băiat copil prieten profesor
		unor	studenți băieți copii prieteni profesori

b.

am dat	cărțile caietele creioanele scrisorile dicționarele	unei	studente fetițe
		unor	profesoare prietene

c.

am dat	cărțile caietele stilourile scrisorile dicționarele	studentului copilului băiatului profesorului
		studenților copiilor băieților profesorilor

d.

am dat	cărțile caietele stilourile scrisorile dicționarele	studentei fetiței profesoarei
		studentelor fetițelor profesoarelor

e.

eu ei ele Ana și Sandu	nu	scriu citesc vorbesc spun văd aduc cred fac	niciodată nimic

f.

să	coborâm mergem citim cumpărăm	
	nu	coborâm mergem citim cumpărăm

g.

să	-mi -i ne le	dai dați	cartea dicționarul stiloul
		spui spuneți	ceva

h.

dă	-mi	cartea mănușile pardesiul stiloul	te	rog
dați			vă	

4*. Insert the verb given:

1.Ieri după-masă ... la aeroport. (noi + a fi)
2.Mâine ... un dicționar român-englez. (eu + a cumpăra, *future*)
3.... foarte mult săptămâna aceasta. (ei + a învăța, *perfect*)
4.Îl ... azi pe fratele dvs. (el + a aștepta, *present*)
5.Îmi ... să învăț limba română. (eu + a plăcea, *present*)
6.Unde ... dvs. acum? (a locui, *present*)
7.Ce ... ea azi acolo? (a face, *present*)
8.Ce ... ? (dvs. + a spune, *perfect*)
9.Profesorii noștri ... mâine la munte. (a pleca, *future*)
10.Ele ... ieri la gară. (a se întâlni)

5*. Translate the following sentences:

1.Give me the book, please. (dvs.)
2.Put this jug on the table. (tu)
3.Now I'll put the pen in my pocket. (present tense)
4.Take this book and give it (dă-i-o) to Mary. (tu)
5.You have forgotten your gloves. (dvs)
6.All right, I'll give them (M.) an answer tomorrow. (future tense)
7.Last year we went to Romania.
8.I stayed at home because of the rain.
9.We met in front of the station.
10.Don't leave anything (behind) in the house. (dvs)
11.They kissed and set off for home.
12.He forgot the gloves I gave him. (pe care i le-am dat)
13.There are (*trans.* is) a lot of people on the platform.
14.Quick, wave to him! (tu)

15.My girl friend is coming to visit me tomorrow.
16.Let's get off here.
17.Who was (present tense*)* that man (domn) you spoke to (cu) yesterday?
18.Sandu never tells me anything.
19.Take (du or adu) this box to Peter. (tu)
20.Give her some more (*trans.* more give her some) sweets. (dvs)

5*. Translate:

The car stopped in front of Ann's and Sandu's house. On getting out of (*din*) the car, William noticed that he didn't have his gloves (with him) any more. "That's nothing", Sandu tells him. "Last summer when I went (*am fost*) to England I left my overcoat in the plane".

E4.
am fost, voi cumpăra, au învățat, așteaptă, place, locuiți, face, ce-ați spus?, vor pleca, s-au întâlnit.

E5.
1.Dați-mi cartea, vă rog.
2.Pune cana aceasta pe masă./Pune această cană pe masă.
3.Acum pun stiloul în buzunar.
4.Ia cartea aceasta și dă-i-o Mariei./Ia această carte și dă-i-o Mariei./Ia cartea aceasta (această carte) și dă-i-o lui Maria.
5.V-ați uitat mănușile.
6.Bine, le voi da un răspuns mâine.
7.Anul trecut am fost în România.
8.Am stat acasă din cauza ploii.
9.Ne-am întâlnit în fața gării.
10.Nu uitați nimic acasă.
11.S-au sărutat și au plecat acasă.
12.El a uitat mănușile pe care i le-am dat.
13.E multă lume pe peron.
14.Iute, fă-i semn cu mâna.
15.Prietena mea vine să mă viziteze mâine.
16.Să coborâm aici.
17.Cine-i acest domn/domnul acesta cu care ați vorbit ieri?
18.Sandu nu-mi spune niciodată nimic.
19.Du-i această cutie/cutia aceasta lui Peter.
20.Mai dați-i câteva bomboane.

E6.
Mașina s-a oprit în fața casei lui Ana și Sandu. În momentul coborârii din mașină William a constatat că nu mai are mănușile. "Asta nu-i nimic", îi spune Sandu. "Vara trecută când am fost în Anglia, mi-am uitat pardesiul în avion".

LESSON 17

17.1 Vocabulary

a se adresa (+dat.) *vb.* - to speak to, to address
aliment, alimente *N.* - food
alimentară, alimentare *F.* - food-shop, grocer's
apă minerală, ape minerale *F.* - mineral water
apoi *adv.* - then
autoservire, autoserviri *F.* - self-service
borcan, borcane *N.* - jar
casă, case *F.* - cash-desk
cel, cea, cei, cele *det.pron.* - the (one)
ci *conj.* - but
clar *adv.* - clearly
coș, coșuri *N.* - basket
cumpărătură, cumpărături *F.* - purchase, (*pl.*) things one buys, shopping
distrat, distrată, distrați, distrate *adj.* - absent-minded
a dori *vb.* - to want, to wish
a se duce *vb.* - to go
el *pron.acc.* - him, it
făină, făini *F.* - flour
griș *N.* - semolina
grăbit, grăbită, grăbiți, grăbite *adj.* - in a hurry
înapoi *adj.* - back
însă *conj.adv.* - but, however
a înțelege *vb.* - to understand
a se înțelege (cu) *vb.* - to understand one another, to make oneself understood, to get on (with)
kilogram, kilograme *N.* - kilogram, litre
marmeladă, marmelade *F.* - marmalade, jam
mine *pron.acc.* - me
orez *N.* - rice
oțet *N.* - vinegar
a plăti *vb.* - to pay
practic, practică, practici, practice *adj.* - practical
prăvălie, prăvălii *F.* - shop
prin *prep.* - in, though, about
rar *adv.* - slowly, rarely
a revedea *vb.* - to meet again, to see again
revedere, revederi *F.* - seeing again
tău, ta, tăi, tale *poss,det.* - your
a se uita (la) *vb.* - to look (at)
unii *M.pl.*, unele *N/F.pl.det.pron.* - some
untdelemn *N.* - (olive) oil
unul *M/N*, una *F.pron.* - one
ușor *adv.* - easily
vânzătoare, vânzătoare *F.* - sales-assistant, shopkeeper, vendor
vânzător, vânzători *M.* - sales-assistant, shopkeeper, vendor
zahăr *N.* - sugar
zahăr tos *N.* - castor sugar
zahăr pudră *N.* - powder sugar

Phrases

am plecat - I'm on my way (*lit.* I've left)
bună ziua - good morning, good afternoon
cel mai bun - the best
din cel mai bun - of the best
cu plăcere - not at all, that's all right, don't mention it
a se duce după (*or* la) cumpărături - to go shopping, to do the shopping
în loc de zahăr - instead of sugar
în locul tău - in place of you, instead of you
într-o dimineață - one morning
la noi - here, at our shop
la revedere - goodbye, cheerio
lasă-mă pe mine să mă duc - let me go
mai greu va fi să-i înțelegi însă tu pe ei - but what will be harder will be for you to understand them
mă pot înțelege cu vânzătorii - the shop-assistants and I can understand each other
știi ceva - do you know what?, I say!

și-i spune - and says to her
vă luați ce doriți - take (for yourself) what you want

17.2 După cumpărături

Într-o dimineață Patricia îi spune Anei: - Știi ceva, Ana? Lasă-mă pe mine să mă duc azi după cumpărături în locul tău. Vreau să văd dacă mă pot înțelege cu vânzătorii prin prăvălii.
A: Foarte bine. Asta e cea mai bună lecție practică de limba română. E mai bună decât o conversație cu mine. Sunt sigură că te vei înțelege foarte bine cu vânzătorii și vânzătoarele. Ei te vor înțelege foarte ușor fiindcă tu vorbești rar și clar românește. Mai greu va fi să-i înțelegi tu pe ei.
P: Am plecat. La revedere.
A: La revedere.

Patricia se duce la o alimentară să cumpere alimente. Ea se adresează unei vânzătoare.
P: Bună ziua.
V: Bună ziua. Ce doriți?
P: Vreau să cumpăr niște zahăr, orez, și niște undelemn din cel mai bun.
V: La noi e cu autoservire. Vă luați ce doriți și plătiți la casă.
P: Mulțumesc.
V: Cu plăcere, doamnă.

Patricia ia un coș și pune în el un kilogram de zahăr tos, unul de zahăr pudră, unul de orez, o sticlă de undelemn, două borcane de marmeladă, o sticlă de vin și una de apă minerală. Se duce apoi la casă, plătește și pleacă. Când ajunge acasă pune cumpărăturile pe masă. Ana se uită la cumpărături și-i spune: - Ce-ai făcut Patricia? În loc de zahăr tos ai adus griș; în loc de zahăr pudră ai adus făină; în loc de vin ai adus oțet. Așa știi tu să citești românește?
P: Citesc foarte bine românește, știi tu asta prea bine! Dar văd că am fost grăbită și distrată. Acum trebuie să mă duc înapoi la prăvălie.

17.3 Grammar

17.3/1 Accusative Pronouns: Accented Forms

The accusative and dative pronouns listed in 15.3/2 and 16.3/1 accompany the verb and are generally unstressed. There are additional sets of accented pronouns (cf. dative *lor* in 14.3/3). Most of the accented accusative pronouns are identical with the nominative (subject) pronouns, but they are preceded by the accusative marker *pe* (cf. *pe care* în 16.3/4):

Nominative	*Accusative Unaccented*	*Accusative accented*	*English*
eu	mă (m-, -mă)	pe mine	me
tu	te (te-, -te)	pe tine	you
d-ta	te (te-, -te)	pe d-ta	you
el	îl (l-, -l)	pe el	him
ea	o (-o)	pe ea	her
noi	ne (ne-, -ne)	pe noi	us
voi	vă (v-, -vă)	pe voi	you
dvs	vă (v-, -vă)	pe dvs	you
ei	îi (i-, -i)	pe ei	them
ele	le (le-, -le)	pe ele	them

The accented forms are always additions; they never replace the unaccented forms in the function of direct object:
lasă-mă pe mine să mă duc - let me go
lăsați-i pe ei să se ducă - let them go
l-am văzut pe el ieri - I saw him yesterday
pe dvs. v-a văzut - it was you he saw

Read off the seven sentences from this table (meaning *you read now, please/ I'll ask him to read now*):

te	rog pe	tine	să	citești	acum
vă		dvs.		citiți	
		voi			
îl		el		citească	
o		ea			
îi		ei			
le		ele			

The accented forms (without *pe*) are also used after prepositions and after *decât* - than, and *ca* - than/as. In such cases, the third person pronouns may have an inanimate referent, *el, ea* being equivalent to *it*:
la noi e cu autoservire - we have self-service here
e mai bună decât o conversație cu mine - it's better than a conversation with me
nu a cumpărat-o pentru mine ci pentru ea - he didn't buy it for me but for for her

Note: *ci* is used instead of *dar*, in contradictions of this kind following a negative (clause).
Patricia pune în ea un kilogram de zahăr - Patricia puts a kilo of sugar in it
el este mai mare ca mine - he's bigger than me
el vorbește mai bine ca mine - he speaks better than I do

ea e mai frumoasă decât tine - she's more beautiful than you

The accented form of *se (s-, -se*) - the third person singular and plural accusative reflexive pronoun - is *pe sine* - himself/herself/itself/oneself/themselves, but generally (less formally) the non-reflexive forms *(pe el, pe ea, pe ei, pe ele*) are used instead:

nu m-a spălat pe mine ci s-a spălat pe ea - it wasn't me she washed but herself (*a spăla* - to wash)

17.3/2 Dative Pronouns: Unaccented Primary Forms

The unaccented dative pronouns were listed in 16.3/1. The reduced or contracted forms are used after imperatives, before accusative pronouns and after certain other grammatical words such as *cine, care, ce, să, că, și, unde, nu*:

și-mi spune - and he tells me
și-ți spune - and he tells you
și-i spune - and he tells him/her

Note that *și ne, și vă, și le* are not hyphenated, as no syllable reduction are involved. Other examples:

lăsați-mi dicționarul - leave me the dictionary
lăsați-i dicționarul - leave him/her the dictionary
ce-ți cumperi? - what are you buying (for) yourself?
ce ți-ai cumpărat? - what did you buy yourself?

Regarding the order of preference in this linking process, the tense auxiliary takes priority over any grammatical item.

17.3/3 Adjectives: The Superlative Degree

For the superlative degree of adjectives (*the most + adj, adj + -(e)st*), the following forms are used (with the adjective *bun* as an example):

	M	N	F
sg.	cel mai bun	cel mai bun	cea mai bună
pl.	cei mai buni	cele mai bune	cele mai bune

Examples:

cea mai bună lecție practică - the best practical lesson
niște untdelemn din cel mai bun - some of the best oil/ some oil of the best kind
cei mai înalți băieți - the tallest boys
cele mai mari clădiri - the biggest buildings

The noun may precede the adjective, in which case the definite article suffix is added:

băieții cei mai înalți
clădirile cele mai mari

17.4 Exercises

1. Make sentences with the help of the following tables:

a.

profesorul studentul elevul	m- te- v- l- ne- i- le-	a ajutat foarte mult

b.

m-am te-ai s-a ne-am v-ați s-au	dus	acasă în oraș	
		la	prăvălie aeroport prietenii mei

c.

dați trimiteți lăsați	-mi -i -ne -le	vă rog	cartea dicționarul	dvs. profesorului lui Sandu Anei

2.* Insert the correct unaccented form of the pronoun given in the brackets:

1. Dați- ... cartea, vă rog. (dat. of *el*)
2. Dă- ... dicționarul, te rog. (dat. of *eu*)
3. Trimiteți- ... o telegramă, vă rog. (dat. of *ele*)
4. Duceți- ... repede la aeroport. (acc. of *dvs*)
5. Lasă- ... dicționarul pe masă, te rog. (dat. of *noi*)
6. Cumpără- ... și lui Ana un caiet dacă te duci în oraș. (dat. of *ea*)
7. Spuneți- ... unde ați fost. (dat. of *ele*)
8. Pune- ... pardesiul mai repede, te rog. (dat. of *tu*)

9. Apropie- ... , te rog. (acc. of *tu*)
10. Ajutați- ... , vă rog. (acc. of *noi*)

3*. Translate:

Yesterday we went with some friends to a café. My friend Sandu had a coffee. His wife doesn't like coffee, so she had a (cup of) tea. I had a coffee. We all (*toți*) had some cakes, too. It didn't cost us much.

Ann went shopping this morning. She went to a grocery-shop and bought several (*mai multe*) things: bread, sugar, rice, oil, wine, vinegar, beer, mineral water, sweets, jam, coffee, chocolate, tea. She asked where she should *(trebuie*) pay and paid at the cash-desk.

E2.
dați-i, dă-mi, trimiteți-le, duceți-vă, lasă-ne, cumpără-i, spuneți-le, pune-ți, apropie-te, ajutați-ne.

E3.
Ieri ne-am dus cu niște prieteni la o cofetărie. Prietenul mau Sandu a luat o cafea. Soției lui nu-i place cafeaua așa că a luat un ceai. Eu am luat o cafea. Toți am luat niște prăjituri. Nu ne-a costat mult.
Ana s-a dus azi dimineață la cumpărături. Ea s-a dus la o alimentară și a cumpărat mai multe lucruri: pâine, zahăr, orez, untdelemn, vin, oțet, bere, apă minerală, bomboane, marmeladă, cafea, ciocolată, ceai. A întrebat unde trebuie să plătească și a plătit la casă.

LESSON 18

18.1 Vocabulary

a *int.* - oh!
adesea *adv.* - often
adică *adv.* - that is (to say), namely
atent, atentă, atenți, atente *adj.* - attentive, careful
de aceea *adv.* - that's why, therefore
de la *prep.* - from
a se hotărî (să) *vb.* - to decide (to)
iarăși *adv.* - again
a încurca *vb.* - to mix up, to confuse
a se încurca cu *vb.* - to get... (all) mixed up, to muddle (up)
întâi *adv.* - first (of all)
a se întoarce *vb.* - to return
învățare, învățări *F.* - learning
mie, mii *F.* - thousand
mijloc, mijloace *N.* - means, method, middle
milion, milioane *N.* - million
modern, modernă, moderni, moderne *adj.* - modern
necăjit, necăjită, necăjiți, necăjite *adj.* - upset. worried, annoyed
a număra *vb.* - to count
numeral, numerale *N.* - numeral, number
piață, piețe *F.* - market(-place), square
până la *prep.* - up to
rău, rea, răi, rele *adj.* - bad
singur, singură, singuri, singure *adj.* - simple
singur, singură, singuri, singure *adj.* - alone, single, on one's own, by oneself
sută, sute *F.* - hundred
tare *adv.* - very, hard
totul *pron.* - everything
vorbit, vorbită, vorbiți, vorbite *adj.* - spoken

Phrases

așa ceva - such a thing, such things, things like that, things of that kind.
ce e? - what's the matter?
dar nici ușor - but it's not easy, either
de exemplu (de ex.) - for example
din când în când - from time to time, now and then
etc. - etc.
în limba vorbită - colloquially
în oraș - in(to) (the) town
în schimb - on the other hand, by contrast, instead
într-o zi - one day
mai departe - further on, after that
mai rău - worse
numeralul - the numbers, the numeral(s)
pe dinafară - by heart
pe românește - in Romanian
pe urmă - then, next, afterwards
să te ajut - all right, I'll help you
se numără - one counts, you count
se spune - it is said, one says, you say
stai puțin, să le scriu - hold on/wait/stop a moment, let me write/so I can write/while I write them down
și așa mai departe(ș.a.m.d.) - and so on, etc.
tot mai e nevoie și de așa ceva - there is still a need for such things (*i.e.* you've still got to do rote learning, learn things by heart
toate astea - all this, all these things

18.2 Numeralul

Într-o zi Patricia, care s-a dus singură în oraș, după cumpărături, se întoarce acasă tare necăjită.
- Ce e, Patricia? o întreabă Ana.
P: Sunt foarte necăjită, Ana. Am fost la cumpărături și m-am încurcat cu numeralul. Am văzut că nu știu să număr pe românește și m-am hotărât să învăț să număr. Ajută-mă tu!
A: Să te ajut. Te rog, însă, să numeri ti întâi de la unu până la zece, fiindcă asta știi.
P: A, da! Asta știu. Unu sau una, doi sau două, trei, patru, cinci, șase, șapte, opt, nouă, zece.
A: Foarte bine. Mai departe spui: unsprezece (11), doisprezece(M) sau douăsprezece(N/F) (12), treisprezece (13), paisprezece (14), cincisprezece (15), șaisprezece (16), șaptesprezece (17),

optsprezece (18), nouăsprezece (19), douăzeci (20).
P: Stai puțin, să le scriu... Mulțumesc. Nu e greu dar nici ușor.
A: Trebuie să fii însă atentă fiindcă vânzătorii din prăvălii și din piață spun *-șpe* în loc de *-sprezece*, adică unșpe (11), doișpe (12), treișpe (13)... continuă tu!
P: Să încerc. Paișpe (14), cinșpe (15), șaișpe (16)...
A: Șapșpe (17), opșpe (18), nouășpe (19). Pe urmă însă e ușor. De exemplu: douăzeci (20), treizeci (30), patruzeci (40), cinzeci (50), șaizeci (60), șaptezeci (70), optzeci (80), nouăzeci (90), o sută (100).
P: Și cum se numără de la douăzeci la treizeci, de ex.?
A: Foarte simplu: douăzeci și unu(M) sau douăzeci și una(N/F) (21), douăzeci și doi(M) sau douăzeci și două(N/F) (22), douăzeci și trei (23), etc. Trebuie să fii iarăși atentă fiindcă în limba vorbită se spune adesea: douăzășunu (21), douăzăjdoi (22), douăzăștrei (23), etc. De aceea cred că nu te-ai înțeles cu vânzătorii. În schimb, mai departe, totul e iarăși foarte simplu. De ex. spunem: o sută (100), două sute (200), trei sute (300), patru sute (400), cinci sute (500), șase sute (600), șapte sute (700), opt sute (800). nouă sute (900), o mie (1000), două mii (2000), șapte mii (7000), și așa mai departe.
P: Mulțumesc, dar ce e mai rău e că trebuie să învăț acum toate astea pe dinafară.
A: Draga mea, cu toate mijloacele moderne pentru învățarea limbilor străine tot mai e nevoie și de așa ceva din când în când.

18.3 Grammar

18.3/1 Numerals: Cardinal

a) The numerals 1 to 20 and the tens are listed in the Text. Note especially the colloquial forms *unșpe (11), doișpe (12),* and so on, up to *nouășpe (19)*, which are the ones used in fast colloquial speech. *Cinci* and *opt* are usually reduced to *cin* and *op* when non-final in compound numbers (e.g. in 15, 18, 50, 80, 500, 800). Before a voiced consonant such as *z,* the *p(t)* in *opt-* is pronounced *obzeci(80)*
Note that *patru* and *șase* are reduced to *pai* and *șai* in *paisprezece (paișpe) (14), șaisprezece (șaișpe) (16),* and *șaizeci (60),* while *patru* is retained in *patruzeci (40).* In 21 to 99 the element *-zeci și* is colloquially reduced to *-zăș, -zeș,* or *-ș* (*-j* before a voiced consonant): *două(ză)șunu (21), două(ză)jdoi (22), patruștrei (43), șaijdoi (62),* etc.

Further examples:

33 treizeci și trei
45 patruzeci și cinci
56 cinzeci și șase
67 șaizeci și șapte
78 șaptezeci și opt
89 optzeci și nouă
101 o sută unu, o sută una
115 o sută cinsprezece
357 trei sute cinzeci și șapte
698 șase sute nouăzeci și opt
1969 o mie nouă sute șaizeci și nouă
13265 treisprezece mii două sute șaizeci și cinci
45987 patruzeci și cinci de mii nouă sute optzeci și șapte

b) Thousands are separated in English by means of a comma. In Romanian, a full-stop is used for this purpose, while a coma is equivalent to a decimal point.

Thus:

1,255 kg = 1 kg and 255g = 1.255 kg (Eng.)
1.255 kg = 1,255 kg (Eng.)

c) Immediately before a noun head, but only then, the indefinite article *un, o* is placed of *unu(M/N), una (F). Doi* is used with, or refers to, M-nouns, *două* N/F-nouns. The plural form of *zece*, viz. *zeci*, is used in the tens; 20 is *douăzeci*. An article is used with *sută* and *mie*: *o sută, două sute, o mie, două mii. Milion* is an N-noun: *un milion, două milioane.*

d) From 20 onwards, the numbers are linked to their noun by the particle *de*:

treizeci de lei - 30 lei
o sută cinzeci de cartofi - 150 potatoes
douăzeci și unu (de kilograme) de mere - 21 (kilos of) apples
două mii de oameni - 2,000 people
cinzeci de mii de oameni - 50,000 people
dicționarul costă douăzeci și doi de lei - the dictionary costs 22 lei

Note that 1900 is always expressed as one thousand nine hundred: *o mie nouă sute.*

The numerals *o mie* and *un milion* are regarded as noun heads and therefore linked by *de* to a preceding number, if this number is 20 or greater:

patruzeci de milioane nouă sute de mii de oameni - 40,900,000 people

18.3/2 Reflexive Constructions

In expressions such as *they say, you have to do it this way, one never knows*, the subject may not refer to any *specific* individual or group of individuals, even though you may include yourself or your listener. In such cases Romanian frequently uses a reflexive verb in the third person singular without a subject pronoun:

se spune adesea - one ofteb says, you often say, it is often said
și cum se numără? - and how do you count?

Reflexive verbs are also frequently used where in English the passive voice is employed:
ce limbi se vorbesc aici? - what languages are spoken here?

In such cases the form of the verb is either singular or plural, depending on the subject. A further example:
se spune că materialul acesta se spală foarte ușor - this material is said to wash very easily

18.4 Exercises

1*. Write down in words the numbers from 1,110 to 1,121.

2. Count orally in Romanian from 350 to 371.

3. Make sentences with the help of the following tables:

a.

cartea nuvela romanul	costă a costat	opt unsprezece șaisprezece	lei

b.

cartea dicționarul	costă a costat	treizeci și doi patruzeci și cinci o sută douăzeci și patru	de lei

c.

alimentele mănușile	costă au costat au costat	o sută patru o sută optsprezece	lei
		cincizeci și patru patruzeci și șapte	de lei

d.

cum se spune pe	românește franțuzește nemțește	”how are you?” ”how do you do?” ”that’s all right?”

e.

ce limbi se	vorbesc învață știu	aici?

4*. Translate:

A: Where have you been?
P: Shopping.
A: And what did you buy?
P: I bought some food (*pl.)*
A: Can you tell me what food you bought and how much you paid for (*pentru*) it?
P: I think so (*cred că da*). Let me try. I bought a kilo of sugar and paid nine lei for it (*trans.* for it nine lei). Then I took two bottles of oil and paid twenty-three lei for them. I also bought four small bottles of beer (*trans.* four bottles of beer small), because Sandu and William like Romanian beer. I paid fourteen (*full form*) lei for them. The shop-assistant said they cost fourteen (*colloquial form*) lei.
A: Was that the lot (*tot*)?
P: At the grocer’s, yes. But I went to another shop to (*să*) buy William (*lui William*) some gloves.
A: And? (*trans.* And what did you do?)
P: I bought some very nice gloves, for which I paid eighty-six lei.

E1.
o mie o sută zece, o mie o sută unsprezece, o mie o sută doisprezece, o mie o sută treisprezece, o mie o sută paisprezece, o mie o sută cincisprezece, o mie o sută șaisprezece, o mie o sută șaptesprezece, o mie o sută optsprezece, o mie o sută nouăsprezece, o mie o sută douăzeci, o mie o sută douăzeci și unu.
E4.
A: Unde ai fost?
P: După cumpărături.
A: Și ce-ai cumpărat?
P: Am cumpărat niște alimente.
A: Poți să-mi spui ce alimente ai cumpărat și cât ai plătit pentru ele?
P: Cred că da. Să încerc. Am cumpărat un kilogram de zahăr, și am plătit pe ntru el nouă lei. Apoi am luat două sticle de untdelemn și am plătit pentru ele douăzeci și trei de lei. Am cumpărat și patru sticle de bere mici fiindcă lui Sandu și lui William le place berea românească. Am plătit pentru ele paisprezece lei. Vânzătoarea a spus că costă paișpe lei.
A: Asta a fost tot?
P: La alimentaraă, da. Dar m-am dus la o altă prăvălie să-i cumpăr lui William niște mănuși.
A: Și ce-ai făcut?
P: Am cumpărat niște mănuși foarte frumoase pentru care am plătit optzeci și șase de lei.

LESSON 19

19.1 Vocabulary

adevărat, adevărată, adevărați, adevărate *adj.* - true, real
aproape *adv.* - near, nearby, nearly
apropiere, apropieri *F.* - proximity, neighbourhood, vicinity
a căuta *vb.* - to look for
cel, cea, cei, cele *pron.* - the one(s), those
centru, centre *N.* - centre
cerneală, cerneluri *F.* - ink
a cheltui *vb.* - to spend
colț, colțuri *N.* - corner
cui *pron.dat.* - to whom, who(m)... to
debit de ziare, debite de ziare *N.* - news-stand, kiosk
a depinde (de) *vb.* - to depend (on)
dinte, dinți *M.* - tooth
drogherie, drogherii *F.* - chemist's
ei *pron.dat.* - (to, for) her, it
englezesc, englezească, englezești, englezești *adj.* - English
a fuma *vb.* - to smoke
fumător, fumători *M.* - smoker
a găsi *vb.* - to find
a se găsi *vb.* - to exist, to be, can be found
hârtie, hârtii *F.* - paper
iar *adv.* - again
lucru, lucruri *N.* - thing, object
mie *pron.dat.* - (to, for) me
mulțime, mulțimi *F.* - crowd, great number, lot(s)
nefolositor, nefolositoare, nefolositori, nefolositoare *adj.* - useless
ochelari *M.pl.* - spectacles, glasses
papetărie, papetării *F.* - stationer's
parcă *adv.* - it seems (as if), apparently
pastă, paste *F.* - paste
perie, perii *F.* - brush
pieptene, piepteni *M.* - comb
plic, plicuri *N.* - envelope
poate *adv.* - perhaps, maybe
poștal, poștală, poștali, poștale *adj.* - postal
prost, proastă, proști, proaste *adj.* - stupid, poor, bad (in quality)
revistă, reviste *F.* - magazine, periodical, journal
săpun, săpunuri *N.* - soap
tare, tare, tari, tari *adj.* - strong
timbru poștal, timbre poștale *N.* - postage stamp
tot *adv.* - also, likewise
totodată *adv.* - at the same time, also
tutungerie, tutungerii *F.* - tobacconist's
ție *pron.dat.* - (to, for) you
țigară, țigări *F.* - cigarette
ziar, ziare *N.* - newspaper

Phrases

ăștia se găsesc..., nu-i așa? - you can get some, them, these..., can't you?
am mai multe lucruri de cumpărat - I have several things to buy
ce să mai cumpăr - other things to buy (*lit.* what more to buy)
cele pe care le am nu-mi mai plac - those I have I don't like any longer, I'm tired of the ones I have now
dar parcă văd că cheltuiești - but I can see you intend to spend, but I suppose you're going to spend
de ce? - why?
după colț - round the corner
hârtie de scrisori - writting paper (*lit.* paper of letters)
în stânga noastră - on our left, to the left of us
mai întâi - first (of all)
(mie) îmi place țigara - I like the cigarette
(mie) îmi plac țigările - I like (the) cigarettes
pe dreapta - on the right
pe stânga - on the left

prin apropiere - near here, in the neighbourhood, in the vicinity
spune-mi, Sandule - tell me, Sandu
și... ca și... - both... and...
ție ți-am luat românești - for you I took (bought, chose) Romanian ones.
țigări ți-am cumpărat eu - I've bought cigarettes for you

19.2 Lucruri folositoare și nefolositoare

W: Spune-mi, te rog, Sandule, ce prăvălii sunt prin apropiere. Am mai multe lucruri de cumpărat și nu știu dacă le pot găsi prin apropiere sau trebuie să mă duc în centru.
S: Depinde de ce vrei să cumperi.
W: Mai întâi vreau să mă duc la o tutungerie să-mi cumpăr niște țigări.
S: De ce? Țigări ți-am cumpărat eu! Ție ți-am luat românești fiindcă știu că-ți plac, și lui Patricia i-am luat englezești. Și ei ca și Anei îi plac țigările englezești.
W: Mie îmi plac toate felurile de țigări, poate fiindcă nu sunt un adevărat fumător și fumez foarte puțin. Trebuie însă să-mi cumpăr niște hârtie de scrisori, plicuri, timbre poștale și niște cerneală.
S: Astea le găsești la papetărie, nu departe după colț, pe dreapta.
W: Vreau să cumpăr și câteva ziare și reviste românești.
S: Astea se găsesc la debitul de ziare, tot după colț, dar pe stânga.
W: A, da. Știu unde. Vreau, apoi, să caut niște ochelari de soare, fiindcă soarele e prea tare la București. Aștia se găsesc la drogherie, nu-i așa? Vreau totodată să cumpăr niște săpun, săpun de ras, pastă de dinți, o perie de dinți și un pieptene - fiindcă cele pe care le am nu-mi mai plac. Și găsesc eu ce să mai cumpăr.
S: Drogheria e foarte aproape. În stânga noastră. Dar parcă văd că iar cheltuiești o mulțime de bani și iar îți spune Patricia că ai cumpărat lucruri nefolositoare.

19.3 Grammar

19.3/1 Vocative Case

Nouns that are used in addressing people are said to be in the Vocative Case when used as such. In this use they do not form an element in a clause but are separate from it. We generally use exclamation marks and commas to show this in writing:

John!
Mary!
tell me, Sandu...

In Romanian, you usually employ the B-forms of nouns for this purpose:

Ion! - John!
Maria! - Mary!
doamnă! - madam!
domnișoară - miss!
prieteni - friends!
copii - children!

But certain suffixes may also be used. With M-nouns, *-(u)le* or *-e* may be added in the singular:

apune-mi, te rog, Sandule... - tell me, Sandu, please...
prostule! - fool, (you) stupid man!
domnule! - sir!
omule! - man!
Ioane! - John!

With F-nouns in the singular, *-o* may replace *-a:*

Mario! - Mary!
Ano! - Ann!

The C-form suffix *-lor* may be used with plural nouns of either gender, especially in such common collocations as:

doamnelor și domnilor! - ladies and gentlemen!

One also says:

fetelor! - girls!

19.3/2 The Particle *de*

a) In English, nouns may be put together to form a compound unit, as in *station + platform, watch + maker, tooth + brush,* etc. In Romanian, the order of elements is generally the reverse, and the second is either in its C-form or is attached to the first by the word *de*:

peronul gării - the station platform
o perie de dinți - a toothbrush

In English we can also say *the platform of the station, a brush for the teeth,* and this is similar to how we express the phrases in Romanian. Note that *de* functions like a preposition and the following noun will not normally take the definite article. Some further examples of such *de*-phrases:

un debit de ziare - a news stand
săpun de ras - shaving soap
ochelari de soare - sunglasses

b) *De* may also be used with past participles. Such phrases are frequently used in cases where English has an infinitive:

am mai multe lucruri de cumpărat - I have several things to buy

The verb in the clause may be *a avea*, as in this example, or *a fi:*

aici sunt multe de văzut - there are lots of things to see, there's lots to see here

In this use the past participle remains invariable.

19.3/3 Pronouns: *cel, cea, cei, cele*

We saw in 17.3/3 that *the* in superlative constructions was rendered by *cel, cea, cei, cele.* These forms are also used as pronouns in the sense of *the one*, *the ones, those:*

cele pe care le am - the ones I have, those that I've got

cel ce vorbește/ cel care vorbește - the one who speaks, whoever speaks, he who speaks.

cea ce stă pe scaun/ cea care stă pe scaun - the one (the woman, the girl) standing on the chair

cei ce vorbesc/ cei care vorbesc - those (men, boys) speaking

19.3/4 Accented Dative Pronouns

In lesson 14 we had the phrase *lor le place* - they like, in which there are two dative pronouns, *lor* and *le*. As we saw in 16.3/1, *le* is an unaccented dative pronoun, and just there is a set of accented accusative pronouns, so too is there a set of accented dative pronouns; *lor* is the accented counterpart of *le*. The accented dative pronouns are used without a marker and may come before or after the verb; in most cases they are optional additions (see 20.3/6a, while the unaccented forms are obligatory. The complete list is as follows (with the third person reflexive added at the end):

	Indirect Object		*Indirect Object*
Subject	*Unaccented*		*Accented*
eu	îmi	mi-, -mi	mie
tu	îți	ți-, -ți	ție
d-ta	îți	ți-, -ți	dumitale (d-tale)
el	îi	i-, -i	lui
ea	îi	i-, -i	ei
noi	ne	ne-, -ne	nouă
voi	vă	v-, -vă	vouă
dvs.	vă	v-, -vă	dvs.
ei	le	le-, -le	lor
ele	le	le-, -le	lor
el, ea, ei, ele	își	și-, -și	lui, ei, lor, lor

Note the homonyms:

mie - 1.accented dat. of *eu;* 2.numeral: *thousand*

lui - 1.M/N poss.det. *his, its;* 2.accented dat. of *el*; 3.C-form marker before proper names:*to, for, of.*

ei - 1.M subject pron. *they;* 2.F.poss.det. *her, its;* 3.accented.dat. of *ea*

nouă - 1.accented dat. of *noi;* 2.numeral *nine;* 3.F.sg. of adj. *nou - new (nou, nouă, noi, noi)*

dvs. - 1.subject pronoun *you* (polite); 2.poss.det. *your;* 3.accented dat. of *dvs.; 4.*accented acc. *pe+dvs*

lor - 1.M/F/N poss.det. *their;* 2.accented dat. of *ei, ele*

(For *îi* and *le* see 16.3/1; for *-i* also 3.4/4) Remember that *îmi, îți, ne* and *vă* may also be reflexive in meaning.

The enclitic forms *-ne, -vă, -le* occur, for example, after imperatives.

The presence of the hyphen indicates that they form a single word with the verb form, so that the final *-i* of imperative forms is pronounced *i.*

dați-le cartea - give them the book

19.3/5 Dative Pronouns: Uses

a) The dative pronouns are used with verbs such as *a plăcea* and *a trebui*, may be used impersonally:

mie îmi place să citesc mult - I like to read a lot

mie adesea îmi place să citesc în pat - I often like to read in bed

cartea asta îmi place mie - I like this book

îmi trebuie un dicționar - I need a dictionary

Remember to use the C-forms of nouns with such verbs together with the corresponding dative pronoun (inserted especially when the indirect-object noun is a proper name and precedes the verb):

Anei îi plac țigările - Ann likes English cigarettes

lui Patricia îi place să citească - Patricia likes reading

As replacements, *lui* replaces M/N-nouns, while *ei* replaces F-nouns:

lui îi place asta - he likes this

ei îi place asta - she likes this

Thus:

băiatului - îi (+lui)

lui Sandu - îi (+lui)

fetei - îi (+ei)

lui Carmen - îi (+ei)

Anei - îi (+ei)

Do not confuse, then, the use of the C-form marker *lui* with the use of the accented dative pronoun *lui.*

b) The dative form of *cine* is *cui+îi:*

Cui îi place asta? - Who likes this?
Mie - I do
Cui i-ați dat cartea? - Who did you give the book to?
Lui Carmen - To Carmen.

Note that Eng. *who... to, to whom* is not always translated by *cui+îi.* Certain verbs require a preposition:

la cine te duci? - who are you going to (see, visit)?
la cine te uiți? - who are you looking at?
la cine te gândești? - who are you thinking of?

c) The dative pronouns are used with verbs such as *a cumpăra, a lua, a spune, a da.*

i-am cumpărat o carte - I bought him, her a book
țigări ți-am cumpărat eu - I've bought cigarettes for you
ție ți-am luat românești - I chose Romanian ones for you

With such verbs the reflexive pronoun may be used.

Compare:

el mi-a cumpărat o carte - he bought me a book
with:
mi-am cumpărat o carte - I bought myself a book
și-au cumpărat niște cărți - they bought themselves some books
nu-și cumpără niciodată romane - they never buy themselves novels

In such constructions either the accented form or a prepositional phrase may be added for emphasis:

mi-am cumpărat mie o carte/ mi-am cumpărat o carte pentru mine - I bought myself a book

d) The following are a few of the many verbs with which may be used the pseudo-reflexive dative pronoun:

a-și aduce - to bring (along)
a-și arăta - to show
a-și citi - to read
a-și găsi - to find
a-și lăsa - to leave (behind)
a-și scrie - to write
a-și uita - to forget

The direct object noun usually has the definite article:

mi-am uitat mănușile - I forgot my gloves

(Don't confuse this construction with *m-am uitat la mănuși* - I looked at the gloves)

își va aduce prietenii - he will bring along his friends

e) The dative pronouns are also used with constructions such as *a fi greu* - to be difficult:

mie mi-e greu să învăț atâta gramatică - it's difficult for me, I find it hard to learn so much grammar
mi-e foame - I'm hungry

Note that when a phrase such as *for you* occurs as the complement of a verb such as *to be*, as in *this is for you*, Romanian does not use the dative pronoun but, as in English, a prepositional phrase:

asta e pentru tine - this is for you

19.3/6 Prepositions

Note the differences between *pe, la* and *în* used with *dreapta* - the right, and *stânga* - the left:

circulați pe stânga - keep to the left, walk, drive on the left
când veniți din centru - when you come from the centre, the University is on the left
întoarceți la stânga - turn to the left
în stânga sălii - on the left-hand side of the hall
în dreapta noastră - on our right

Roughly speaking, *pe* indicates a fixed position in relation to a moving person or thing, *la* movement towards a position, while *în* (indicating a fixed position) is largely grammatically controlled, being used especially when *dreapta* and *stânga* are modified.

19.3/7 Word-Order

There are some more examples in the Text of the verb coming before the subject:

și găsesc eu ce să mai cumpăr - and I'll certainly find some other things to buy
și iar îți spune Patricia - and again Patricia will tell you

These are examples of merked word-order. When a particular element is selected for emphasis, the word-order may be changed, the elements being transposed, to conform to the regular, relatively more rigid patterns of accentuation. The subject and the object may change places for similar reasons:

țigări ți-am cumpărat eu - I've bought cigarettes for you

Note that in English we rely almost exclusively on stress and intonation to mark or point items; in Romanian such marking is achieved less by changes in stress and intonation patterns that by variations in the order of clause elements, which is freer than in English.

In the following clause *astea* is the subject:

astea se găsesc la debitul de ziare - you can get those at the kiosk (*lit.* those are found, got, etc.)

In the following, however, it is the object. Note the occurence of the accusative pronoun:
astea le găsești la papetărie - these you can get at the stationer's

19.3/8 *nu-i așa*

The fixed clause *nu-i așa?* - is it not so? is used similar ways to English question-tags of the kind *iesn't it?, did you? were they?* It is invariable:
ăștia se găsesc la drogherie, nu-i așa? - you can get these at the chemist's, can't you?
ai fost la București, nu-i așa? - you've been to Bucharest, haven't you?
nu știți nemțește, nu-i așa? - you don't know German, do you?
puteți citi textul acesta, nu-i așa? - you can read this text, can't you?

It is generally spoken with a rising intonation.

Instead of *nu-i așa?*, the form *nu?* may be used:
ăștia se găsesc la drogherie, nu?

19.4 Exercises

1*. Insert the unaccented dative or accusative form of the pronoun given:

1.Unde ... a dus Sandu? (*el* **-** acc.reflex.)
2.Ce ... a adus Sandu? (*dvs.* - dat.)
3.Ce ... au spus Ana și Patricia lui Sandu și William? (*ei* - dat.)
4.Ce ... a cumpărat William? (*el* - dat.reflex.)
5.Unde ... am pus caietul? (*eu* - dat.reflex.)
6.Cine ... a spus asta Anei? (*ea* - dat.)
7.De ce nu ... ați așteptat? (*ei* - acc.)
8.De ce nu ... ați spus și nouă? (*noi* - dat.)
9. ... ați găsit acasă? (*ele* - acc.)
10. ... ați trimis telegrama? (*ei* - dat.)

2. Composite suitable answers to the questions in Exercise 1.

3. Make sentences with the help of the following tables:

a.

i- ți- v- le-	am a au	trimis o	scrisoare telegramă carte

b.

i- te- v- l- le-	am a au	văzut găsit trimis	în	oraș centru
			la	aeroport gară

c.

ieri azi	mi-am ți-ai v-ați și-a și-au ne-am	cumpărat niște	cărți lame de ras mănuși săpun reviste ziare

d.

îmi îți vă îi ne le	dă trebuie cumpără trimite arată aduce	o	carte revistă
		un	dicționar ziar
		niște câteva	cărți reviste ziare dicționare

e.

vorbiți românește, locuiți la Londra, nu sunteți român, sunteți profesor, v-ați cumpărat dicționarul, n-ai fost acasă,	nu-i așa?

4*. Translate:

I have some friends in Romania. They live in Bucharest. They have invited me (*add* to them) several times (*de mai multe ori*) and I have been very pleased to go (*trans.* I went with much pleasure). From London to Bucharest you can travel (*reflexive*) very well and quickly by plane. It doesn't cost much,

either. In a few hours you are (*ești*) in Bucharest. By train it takes (*trans.* you need) almost three days, and I think it costs you even more than by plane, as you spend (*add* at the same time) a lot of money on the way. I love flying. But then who doesn't? (*trans.* but who (*cui*) doesn't like this?). Today, people do a great deal of travelling by air (*trans.* today one travels very much by plane).

E1.
s-a dus, v-a adus, le-au spus, și-a cumpărat, mi-am pus, i-a spus, i-ați așteptat, ne-ați spus, le-ați găsit, le-ați trimis.

E4.
Am niște prieteni în România. Ei locuiesc la București. M-au invitat la ei de mai multe ori și m-am dus cu multă plăcere. De la Londra la București se călătorește foarte bine și repede cu avionul. Nici nu costă mult. În câteva ore ești la București. Cu trenul îți trebuie aproape trei zile și cred că te costă chiar mai mult decât cu avionul, deoarece cheltuiești totodată o mulțime de bani pe drum. Mie îmi place foarte mult să călătoresc cu avionul. Dar cui nu-i place asta? Azi se călătorește foarte mult cu avionul.

LESSON 20

20.1 Vocabulary

acestor *det.C-form pl.* - to these, for these, of these
apropo *adv.* - by the way, incidentally, that reminds me, in that connection
apus - apusuri (de soare) *N.* - sunset
baie, băi *F.* - bath
bar, baruri *N.* - bar, nightclub
celălalt, cealaltă, ceilalți, celelalte *det.pron.* - the other
cetate, cetăți *F.* - city, citadel, fortress
al câtelea *M/N.*, a câta *F.det.pron*. - which
concert, concerte *N.* - concert
dorință, dorințe *F.* - wish
după ce *conj.* - after
etaj, etaje *N.* - floor, storey
fiecare *inv.det.pron.* - each, every(body)
ghiol, ghioluri *N.* - lake (by the sea)
hotel, hoteluri *N.* - hotel
a înota *vb.* - to swim
lac, lacuri *N.* - lake
li *pron.dat.* - them
lift, lifturi *N.* - lift
litoral, litoraluri *N.* - seaside, coast
lună, luni *F.* - month, moon
mare, mări *F.* - sea
mi *pron.dat.* - me
nămol, nămoluri *N.* - mud
nisip, nisipuri *N.* - sand
negru, neagră, negri, negre *adj.* - black
nord *N.* - north
parte, părți *F.* - part, side
pat, paturi *N.* - bed
a se părea *vb.* - to seem
peste *prep.* - across, over, after
plajă, plăji *F.* - beach
port, porturi *N.* - port
a privi (la) *vb.* - to look (at), to watch, to concern
a răsări *vb.* - to rise
răsărit, răsărituri (de soare) *N.* - sunrise
ruină, ruine *F.* - ruin
seară, seri *F.* - evening
sus *adv.* - (high) up, high
a ține minte *vb.* - to remember
vechi, veche, vechi, vechi *adj.* - old, stale
luni - Monday
marți - Tuesday
miercuri - Wednesday
joi - Thursday
vineri - Friday
sâmbătă - Saturday
duminică - Sunday
Constanța
Eforie
Istria
Mamaia
Marea Neagră - the Black Sea

Phrases

așa e bine - that's the best way (to do things)
a avea dreptate - to be right
băile de nămol - the mud baths
cel puțin - at least
cât mai sus - as high as possible
cu mașina - by car
cum li se spune acestor lacuri - as these lakes are called
dimineața - in the morning
dintr-o săptămână - in a week
din toate câte puțin - a little of everything

fie cum vrei tu - (be it) as you wish
iată-i - here they are
într-o parte - on one side
în cealaltă - on the other
la al câtelea (etaj) - on which (floor)
la (etajul) al nouălea - on the ninth (floor)
la mare - at, to the seaside, by the sea
la nord de - to the north of
mi se pare - it seems to me, I think
pe litoral - at the seaside, coast
pe litoralul Mării Negre - at the Black Sea coast
a pleca pe litoral - to set off for the coast
ruinele vechii cetăți - the ruins of the old city
săptămâna asta - this week
seara - in the evening
să stăm la soare - to lie, sit in the sun
să știu și eu - so that I'll know too
știu eu, depinde... - how do I know? it depends...
tot așa de bine ca (și) - (just) as well as
ușor de ținut minte unde stăm - easy to remember where we are staying

20.2 Pe litoralul Mării Negre

Patricia, Ana, William și Sandu au plecat cu mașina pe litoralul Mării Negre. Iată-i acum la Mamaia, la nord de portul Constanța.

P: Ce facem mai întâi, Ana?
A: Mai întâi mergem la un hotel. Vom lua două camere cu două paturi și baie, fiecare.
W: La al câtelea etaj vreți voi?
S: Știu eu, depinde de dorința doamnelor.
P: Eu vreau cât mai sus. La al nouălea sau al zecelea cel puțin.
A: Și de ce?
P: De acolo pot privi marea într-o parte și lacul în cealaltă. Dimineața pot privi un răsărit de soare pe mare și seara un apus de soare peste lac, sau peste ghiol, cum li se spune pe românește acestor lacuri de mare. Iar seara, mi se pare că săptămâna asta putem privi luna cum răsare din mare.
A: Fie cum vrei tu. Liftul ne duce tot așa de bine la etajul al treilea ca și la al treisprezecelea.
W: Da, dar parcă nici prea sus nu e cel mai bine. Să stăm la etajul al cincilea sau al șaselea.
P: Mai bine la al șaptelea. Nu e nici prea sus și e ușor de de ținut minte unde stăm, după numărul zilelor dintr-o săptămână. Apropo, ce zi e azi?
S: Azi e miercuri. Ai uitat că ieri a fost marți?
P: Ai dreptate, am uitat. Dar să nu uităm că vineri seara mergem la concert.
A: Iar sâmbătă seara mergem la un bar.
W: Și luni la Eforie să vedem băile de nămol.
P: După ce mergem duminică la ruinele vechii cetăți Istria.
S: Bine, bine. Dar când mai mergem și la plajă, să stăm pe nisip la soare și să înotăm în mare, să știu și eu că am venit la mare?
P: Din toate câte puțin, Sandule, așa e bine.

20.3 Grammar

20.3/1 C-forms

a) The C-forms of the non-pronominal determiner *acest, această, aceste* - this, that, etc., are:

	M	N	F	
sg.	acestui	acestui	acestei	(to, of) this, that
pl.	acestor	acestor	acestor	(to, of) these, those

In our C-form tables, these forms replace *unui, unei, unor:*

soția acestui domn - this gentleman's wife
soțiile acestor domni - these gentlemen's wives
soțul acestei doamne - this lady's husband
soții acestor doamne - these ladies' husbands

The forms of the corresponding determiner pronoun take an extra *-a:*

domnului acestuia, doamnei acesteia, doamnelor acestora

b) The C-forms of adjectives follow the same pattern as those of nouns. Whichever comes first, the noun or the adjective, takes the appropriate endings. Thus we may say *tânărului om,* or *omului tânăr* - of, to the young man (contrast this latter form with *omului acestuia*, in which both elements take a C-form ending). It is simplest to place the adjective after the noun, in which case the noun alone takes the article and case endings. In this position the C-forms of adjectives are identical with the B-forms, except in the case of F-forms, in which a single form - a plural form - is used with both singular and plural nouns. Thus the forms of *bun* following a noun are:

	M-noun	N-noun	F-noun
sg.	bun, bun	bun, bun	bună
pl.	buni, buni	bune, bune	bune, bune

The same distribution of forms applies equally to the possessive determiners:

sg.	meu, meu	meu, meu	mea
pl.	mei, mei	mele, mele	mele, mele

M.	B-forms	C-forms
a good comb	un pieptene bun	unui pieptene bun
the good comb	pieptenele bun	pieptenelui bun
good combs	piepteni buni	unor piepteni buni
the good combs	pieptenii buni	pieptenilor buni
N.		
a beautiful lake	un lac frumos	unui lac frumos
the beautiful lake	lacul frumos	lacului frumos
beautiful lakes	lacuri frumoase	unor lacuri frumoase
the beautiful lakes	lacurile frumoase	lacurilor frumoase
F.		
a black sea	o mare neagră	unei mări negre
the black sea	marea neagră	mării negre
black seas	mări negre	unor mări negre
the black seas	mările negre	mărilor negre

c) Note these C-forms in the Text:
litoralul Mării Negre - the Black Sea coast
dorința doamnelor - the ladies' wish
numărul zilelor dintr-o săptămână - the number of days in a week

When the order is adjective plus noun, the adjective patterns like the noun in the above tables and the noun like the adjective:
ruinele vechii cetăți - the ruins of the old city

Vechii cetăți, from the B-form pl. *vechi cetăți* - old cities, the C-form sg. of *vechea cetate* - the old city. In this order, then, the C-form of a F-noun is always that of its B-form pl. (The C-form pl. would be *vechilor cetăți*).

d) In the Text we had the phrase:
ruinele vechii cetăți Istria - the ruins of the old city of Histria

In English, the name of a place is linked to the word *county, city, town, village, etc,* by the marker *of.* In Romanian, the two words stand in simple apposition and only the first takes the suffixes:
portul Constanța - the port of Constanța
cetatea Istria - the city of Histria
orașul București - the city of Bucharest

20.3/2 Possessive Marker: *al, a, ai, ale*

In Lesson 9 we saw that to express the notion of *whose* the particle *al, a, ai, ale* was used together with *cui*. Which of the four forms is used depends on the gender and number of the person or thing possessed. They are used not only with *cui* but also with the possessive determiners when these are used pronominally (i.e. without a noun):
băiatul e al meu - the boy is mine
băieții sunt ai mei - the boys are mine
fetița e a mea - the girl is mine
fetițele sunt ale mele - the girls are mine

M/Nsg. referent:
acesta e al ei - this is hers

Mpl. referent:
aceștia sunt ai tăi - these are yours

Fsg. referent:
aceasta e a lor - this (thing) is theirs

N/Fpl. referent:
acestea sunt ale lui - these (things) are his

See also 29.3/1. (In subsequent paragraphs (e.g. in 20.3/3, 20.3/4) we shall examine some of the other uses of *al.*)

20.3/3 Ordinal Numbers

The ordinal numbers (the first, the second, etc) have two forms, an M/N-form and an F-form. The following are the forms to use with singular B-form nouns:

	M/N-form	F-form
1st	primul, întâiul	prima, întâia
2nd	al doilea (al 2-lea)	a doua (a 2-a)
3rd	al treilea (al 3-lea)	a treia (a 3-a)
4th	al patrulea (al 4-lea)	a patra (a 4-a)

The usual way of abbreviating the ordinals is given in brackets. *Primul, prima* generally precede a noun, while *întâiul, întâia* are preferred when no noun is present. All the others may precede or follow a noun, or stand on their own. When the ordinal comes first, the noun takes no article suffix, but when it follows, the article is suffixed to the noun:
e primul student din clasă - he's the first, best student in the class
e prima studentă din clasă - she's the best student in the class
e întâia în clasă - she's top of the class
al doilea student/ studentul al doilea - the second student
a doua studentă/ studenta a doua - the second student

Note that *primul, prima, întâi(ul), întâia* are not preceded by the ordinal marker *al, a.* The M/N-form of the rest of the ordinals is formed from the cardinals by using the initial marker *al* and by adding the suffix *-(u)lea:*
al+doilea, treilea, patrulea, cincilea, șaselea, șaptelea, optulea, nouălea, zecelea, unsprezecelea, douăzecilea, douăzeci și unulea, etc.

For the F-forms *-a* is added; a resulting *-ea* is pronounced:
a+doua, treia, patra, cincea, șasea, șaptea, opta, noua, zecea, unsprezecea, douăzecea, douăzeci și una, etc.

Note that *twenty-first, thirty-first, etc* employ *un-,* not *prim-, întâi-.*

Only the last element of a number takes the suffix:

11th	al unsprezecelea, a unsprezecea
111th	al o sută unsprezecelea, a o sută unsprezecea
1111th	al o mie o sută unsprezecelea, a o mie o sută unsprezecea
100th	al o sutălea, a o suta
101st	al o sută unulea, a o sută una
200th	al două sutelea, a două suta
2000th	al două miilea, a două mia
1000000th	al milionulea, a milioana

The ordinals *primul, prima, întâiul, întâia* follow other determiners in having C-forms and plural forms. The others have no C-forms or plural forms. To translate, say, *the third five*, we have to say, for example, *the third group of five (al treilea lot de cinci)*. The phrase *cel de-* + ordinal may be used, with *cel* declined accordingly:
iată apartamentul celui de-al treilea băiat - here's the third boy's flat

20.3/4 Adjectives: Superlative Degree

We saw in 17.3/3 that the superlative degree of adjectives was formed by means of *cel, cea, cei, cele* plus *mai.* The C-forms are:

	M	N	F	
sg.	celui	celui	celei	+mai
pl.	celor	celor	celor	+mai

These forms precede the adjective and noun. The forms of the adjective and noun are identical with those following *unui, unei, unor:*
scrisoarea celui mai bun student - the letter of the best (male) student, the best (male) student's letter
scrisorile celor mai buni studenți - the best students' letters
scrisorile celor mai bune studente - the best students' letters

Genitive phrases used pronominally as complements are preceded by the positive marker *al, a, ai, ale.* Note that the marker agrees in gender and number with the subject noun (F *scrisoare, scrisori)*, while the determiner (*unui, unei, unor/ celui, celei, celor*) agrees with its own noun head. Consider the following:

Am dat unor studenți să scrie niște scrisori în limba română. Iată scrisorile lor:
prima e a unei fete - the first is a girl's
a doua scrisoare e a unui băiat mai bun - the second is a better boy's
a treia e aunei studente mai bune decât prima - the third was written by a student who is better than the first
a patra e a celui mai bun student din clasa mea - the fourth is that of the best boy in my class
a cincea e a celei mai bune studente din clasa mea - the fifth is the one done by the best girl in my class
scrisorile celor mai bune studente sunt mai bune decât ale celor mai buni studenți - the letters of the best girls are better than those of the best boys
cei mai buni studenți nu scriu scrisori așa frumoase - the best boys do not write such nice letters as the best girls
scrisorile sunt ale celor mai buni studenți - the letters are those of the best boys
scrisorile sunt ale celor mai bune studente - the letters are those of the best girls

20.3/5 Adverbs: Superlative Degree

We saw in 7.3/5 that the superlative of adverbs is formed by placing *cel mai* before the adverb. Note that *cel* in this use is invariable:
dl.Smith vorbește cel mai bine românește - Mr Smith speaks Romanian best
d-na Smith vorbește cel mai bine românește - Mrs Smith speaks Romanian best
d-șoara Smith învață cel mai greu românește-Miss Smith has the greatest difficulty in learning Romanian

20.3/6 Dative Pronouns: Unaccented Secondary Forms

a) When we have two unaccented pronouns in a clause, a dative and an accusative (cf. English *I lent him it, I lent it (to) him*), the dative always precedes the accusative in Romanian and requires special forms, which we will call *secondary*. Some of these forms resemble the reduced primary unaccented forms (which are used when no accusative pronoun follows), but they are not identical.

Subject	Indirect Object Primary Forms (full)	Indirect Object Secondary Forms
eu	îmi	mi
tu,d-ta	îți	ți
el, ea	îi	i
noi	ne	ni
voi,dvs.	vă	vi
ei,ele	le	li
el,ea,ei,ele	își	și

Note the form *și*, which is identical with the adv./conj. *și* - and, also, already.

The primary forms are used with acc. *o*:

mi-o va da - he'll give it to me
v-o va da - he'll give it to you
le-o va da - he'll give it to them
mi-ai făcut-o - you did it (to me)
dați-mi-o - give it to me
dați-le-o - give it to them
dați-i-o - give it to him, her

Before other accusative pronouns the secondary forms are used:

mi-l va da (mie) - he'll give it (M/N) to me
mi-i va da - he'll give them (M) to me
mi le va da - he'll give them (N/F) to me
vi-l va da (vouă) - he'll give it to you
vi-i va da/ vi le va da - he'll give them to you
dați-mi-l - give it to me
dați-mi-i - give them to me
dați-mi-le - give them to me
dați-i-l (lui, ei)- give it to him, her
dați-i-i lui/ dați-i-le - give them to him
ți l-a dat - he gave it to you
ți le-am dat/ ți i-am dat - I gave them to you

The same set of accented dative pronouns (19.3/4) is used with the secondary unaccented as with the primary unaccented.

There are restrictions of some of the possible combinations. For example, there is a strong tendency to avoid using *li* (especially before *le*), except before the reflexife *se*. One either repeats one of the objects in its full noun-form, or omits one of them entirely, or uses an accented dative pronoun alone for the third person. Consider the following:

am dat băieților câinii - I gave the boys the dogs
le-am dat câinii - I gave them the dogs
i-am dat băieților - I gave them to the boys
i-am dat lor (li - to them, is omitted) - I gave them to them
am dat băieților cărțile - I gave the boys the books
le-am dat cărțile - I gave them the books
le-am dat băieților - I gave them to the boys
le-am dat lor (li - to them, is omitted) - I gave them to them

Similarly, one frequently hears *dați-i lui* in place of *dați-i-i* and *dați-le (lui)*.

The restrictions concern combinations of third person pronouns. The most common combinations are: *i+l, i+o, i+le, le+o.* The following may also be used: *i+i, li+l, li+i;* but *li+le* is rare.

b) All the secondary unaccented dative pronouns commonly occur before the accusative reflexive *se:*

se pare că putem privi luna - it seems that we can look at the moon
mi se pare că putem privi luna - I think we'll be able to watch the moon
cum li se spune acestor lacuri - as these lakes are called (*lit.* as is said of these lakes)

As this last example shows, the English equivalent is frequently a passive construction. In the following three examples, the noun is the subject of the clause:

i s-a trimis o telegramă - he, she was sent a telegram (*lit.* to him, her was sent a telegram)
vi se vor face niște fotografii - some photos will be taken of you, they'll take some photos of you
ni s-au adus cărțile - we were brought the books

In *cum li se spune acestor lacuri, se spune* is equivalent to *are called.* But the same construction may mean *is, are said* or *is, are told*:

se spune că e frumoasă - she is said to be beautiful
li s-a spus lui Ana și Sandu ce să facă - Ann and Sandu were told what to do

20.3/7 Markers: *al*

The interrogative forms *al câtelea*(M/N), *a câta*(F) are used in the sense of *which one*, in the given series, in the given order, and require a response containing an accented ordinal:
al câtelea etaj e acesta? - which floor is this?
a câta zi a săptămânii e vineri? - which day of the week is Friday?

Notice the two occurrences of *a* in the second example: *a* is F, agreeing with the F-noun *zi.* The possessive marker is used in this way, to link a C-form noun to its head *(săptămânii* to *zi)*, when the head does not have the definite article suffix or haz a modifier as well. Consider the following:
el e un prieten al meu - he's a friend of mine
el e un prieten al surorii mele - he's a friend of my sister's
el e un prieten al surorilor mele - he's a friend of my sisters'
ea e o prietenă a surorilor mele - she's a friend of my sisters'

But:
el e prietenul meu - he's my friend
el e prietenul surorii mele - he's my sister's friend
el e prietenul surorilor mele - he's my sisters' friend
ea e prietena surorilor mele - she's my sisters' friend

See also 24.3/1

20.3/8 Adverbs: Temporal

When the names of the days of the week are used adverbially, no article accompanies them:
mergem duminică la ruine și luni la Eforie - we'll go to the ruins on Sunday and to Eforie on Monday

On the other hand, *dimineață* and *seară* do take the article when used adverbially:
dimineața pot privi un răsărit de soare - in the morning I'll be able to watch the sunrise (*lit.* a rise of the sun)
vineri seara mergem la concert - on Friday evening we'll go to the concert

See also 21.3/3

20.4 Exercises

1. Read the Text out loud several times.

2. Make sentences with the help of the following tables:

a.

spuneți, vă rog	acestui	om băiat student	ce să	citescă scrie facă
	acestei	femei fetițe studente		
	acestor	oameni femei băieți fetițe studenți studente		

b.

locuim în blocul al	doilea patrulea șaptelea zecelea	de aici, la etajul al	treilea cincilea șaselea nouălea

c.

mi ni ți vi i li	s-a	spus arătat amintit	că	am avem aveți	dreptate

(*mi s-a amintit* - I was reminded)

d.

mâine poimâine duminică joi miercuri sâmbătă	plecăm vom pleca ne ducem ne vom duce	la	mare Mamaia Constanța București Eforie Istria

e.

butonul paharul	acesta	e	al	meu tău dvs. lui ei lor
cartea casa	aceasta		a	mea ta dvs. lui ei lor

f.

banii butonii	aceștia	sunt	ai	mei tăi dvs. lui ei lor
cărțile paharele	acestea		ale	mele tale dvs. lui ei lor

3. Collect or compose sentences illustrating uses of all the various pronunciation-forms of the acc.and dat. pronouns. For example, English *me* may be equivalent to the forms mă,m(+pe mine) or îmi, mi (+mie).

4*. Insert the correct form of the dative pronoun.

1. ... s-a spus că aveți dreptate. (*dvs)* *(You were told that you were right.)*
2.Cred că ... s-a mai spus asta. *(noi)* *(I think we were told that before.)*
3. ... s-a trimis o scrisoare și lui. *(el)* *(He was sent a letter too.)*
4. ... s-a părut că sunteți aici. *(ele)* *(They thought you were here.)*
5. ... se pare grea lecția? *(tu)* *(Do you find the lesson difficult?)*
6.Cum ... se spune acestui lucru pe românește? *(el)* *(What's this thing called in Romanian?)*
7.Ce ... s-a dat? *(ea)* *(What was she given?)*
8. ... s-a atras adesea atenția. *(ei)* *(Their attention has often been drawn to it.)*
9.Nu ... s-a amintit că e târziu. *(noi)* *(We weren't reminded it was late.)*
10.Când ... s-au adus bagajele? *(voi)* *(When did you get the luggage?)*

5*. Insert the correct form of the verb.

1. ... să-mi aduc dicționarul. (*a uita.* perfect)
2. ... acasă vineri. (*noi, a se întoarce.* 3 tenses)
3.Unde ... pe sora mea ieri? (*dvs, a vedea*)
4.Unde ... poimâine? (*ele, a se duce*. 2 tenses)
5.Cine ... ce e și unde e Constanța? (*a ști*)

6. Read in Romanian the following numerals:

a) 13; 33; 118; 3854; 11452; 23796.
b)* al 18-lea, a 15-a, al 31-lea, a 54-a, a 111-a, al 1504-lea, al 71-lea.

7*. Translate:

Yesterday morning we drove (*trans.* went by car) to the sea(side). Ann wanted to go by train because by train it is (*trans.* goes) quicker, but Patricia doesn't like trains (*trans.* the train), so that the (*cei*) four friends left by car for Mamaia. Mamaia is near Constanța. Not far from Constanța are Eforie and Histria. At Eforie there are a lot of new hotels and blocks of flats, but at Histria there are only ruins.

E4.
vi s-a spus; ni s-a mai spus; i s-a trimis; li s-a părut; ți se pare; i se spune; i s-a dat; li s-a atras; nu ni s-a amintit; vi s-au adus.

E5.
am uitat; ne-am întors/ ne întoarcem/ ne vom întoarce; ați văzut-o; se duc/ se vor duce; știe.

E6b.
al optsprezecelea; a cinsprezecea; al treizeci și unulea; a cinzeci și patra; a o sută unsprezecea; al o mie

cinci sute patrulea; al șaptezeci și unulea.

E7.
Ieri dimineață ne-am dus cu mașina la mare. Ana a vrut să meargă cu trenul fiindcă cu trenul se merge mai repede, dar lui Patricia nu-i place trenul, așa că cei patru prieteni au plecat cu mașina la Mamaia. Mamaia e lângă Constanța. Nu departe de Constanța sunt Eforie și Istria. La Eforie sunt o mulțime de hoteluri și blocuri noi, dar la Istria sunt numai ruine.

LESSON 21

21.1 Vocabulary

a-și aduce aminte (de) *vb.* - to remember
alt, altă, alți, alte *det.* - another, (a) different, other
altădată *adv.* - another time
amiază, amiezi *F.* - noon
a aminti (+*dat.*)*vb.* - to remind, to recall
a-și aminti (de) *vb.* - to remember
atenție, atenții *F.* - attention
a atrage *vb.* - to attract, to draw
ba *int.* - oh, no
cald, caldă, calzi, calde *adj.* - warm
ce *adv.* - how
ceas, ceasuri *N.* - watch, clock
a cere *vb.* - to ask (for), to request
dată, date *F.* - date
după-amiază *adv.* - (in the) afternoon
fierbinte, fierbinte, fierbinți, fierbinți *adj.* - hot
frig *N.* - cold
a se gândi (la) *vb.* - to think (of), to consider
idee, idei *F.* - idea
(în) curând *adv.* - soon, presently
jumătate, jumătăți *F.* - half
noapte, nopți *F.* - night
oră, ore *F.* - hour
optimist, optimistă, optimiști, optimiste *adj.* - optimistic
ordine, ordini *F.* - order
pesimist, pesimistă, pesimiști, pesimiste *adj.* - pessimistic
până când (să) *conj.* - until, before
a rămâne *vb.* - to remain
scuză, scuze *F.* - excuse, apology, pardon
sfert, sferturi *N.* - quarter
sfârșit, sfârșituri *N.* - end
a ști de *vb.* - to know of, about
televiziune, televiziuni *F.* - television
timp, timpuri *N.* - time
toamnă, toamne *F.* - autumn
a trece *vb.* - to pass (by), to go by
trecut, trecută, trecuți, trecute *adj.* - past, last
viitor *N.* - future
viitor, viitoare, viitori, viitoare *adj.* - future, next
lunile anului - the months of the year
ianuarie, februarie, martie, aprilie, mai, iunie, iulie, august, septembrie, octombrie, noiembrie, decembrie (all *M.*)

Phrases

azi după-amiază - this afternoon
ca să fiu - to be, so that I may be
ca să-ți amintesc - so that I may remind you
ce cald! - how warm, how hot
cât e ora, vă rog?/ cât e ceasul, vă rog? - what is the time, please?
îmi pare bine - I'm glad; (I'm) delighted to meet you
îmi pare rău - I'm sorry, I feel sorry
la (ora) opt fără un sfert - at quarter to eight (*lit.* at eight less a quarter)
mai e mult - it's still a long time, there's still a lot (of time, distance, etc.)
noaptea - at night, during the night
nu... decât - only
nu-mi rămâne acum decât să... - all I can do now is (*lit.* it only remains to me now to...)
nu fi... - don't be...
omule! - man!
plecăm înapoi la Londra - we're returning to London
poftim - right, here we go, here we are, here you are
pot să te învăț - I can teach you
săptămâna viitoare - next week
șase și jumătate - half past six (*lit.* six and half)
și să-mi cer scuze - and apologise, and ask him to excuse me (*lit.* and ask excuses for myself)
voi englezii - you English (*lit.* you the English(men))

vrei să-mi spui? - will you tell me?
să-ți amintești ce ai de făcut - to remember what you have to do

21.2 Timpul

W: Ce dată avem azi, Sandule, te rog?
S: Azi e joi douăzeci și trei august (23 August) o mie nouă sute șaizeci și opt (1968). Ieri parcă a fost douăzeci și două august? Sau azi e vineri?
W: Nu știu. Tu știi mai bine. De aceea te-am întrebat. Știi, la treizeci și unu august plecăm înapoi la Londra, cu avionul. Lui Patricia nu-i place să călătorească cu trenul noaptea... Am avut o vară frumoasă aici. Putem însă spune că a trecut vara, nu-i așa?
S: Da, da, vara a trecut. Cum trece timpul! Și timpul e bani, cum spuneți voi englezii. Săptămâna viitoare începe toamna. E întâi septembrie. Ce cald, ba chiar ce fierbinte a fost luna trecută și când te gândești că în curând începe frigul.
W: Nu fi așa pesimist, omule. Fii mai optimist. Până când să înceapă frigul mai e mult. Mai bine spune-mi lunile anului pe românește.
S: Cu plăcere. Îmi pare bine că pot să te învăț ceva. Poftim: ianuarie, februarie, martie, aprilie, mai, iunie, iulie, august, septembrie, octombrie, noiembrie, decembrie.
W: Mulțumesc. Dar acum, în altă ordine de idei, vrei să-mi spui, te rog, cât e ceasul?
S: Cu plăcere. E șase și jumătate. Ba, ca să fiu mai exact, e șase și douăzeci și cinci de minute. Peste o oră și ceva, la opt fără un sfert sau fără zece, avem un concert foarte frumos la televiziune.
W: Vai, mi-am adus acum aminte că am uitat să mă duc la gară azi după-amiază la ora două și un sfert să văd un prieten. Nu-mi rămâne acum decât să-i scriu o scrisoare și să-mi cer scuze.
S: Îmi pare rău că n-am știut de asta. De ce nu mi-ai spus? Altădată să-mi atragi atenția când trebuie să faci ceva ca să-ți amintesc eu, să te ajut să-ți amintești ce ai de făcut.
W: Mulțumesc. Voi face așa în viitor.

21.3 Grammar

21.3/1 The Date

Cardinal numbers are used in dates:
26 martie (douăzeci și șase martie) - the 26th of March, March 26th
5 mai (cinci mai) - the 5th of May
For "the second", the F-form *două* is used:
2 ianuarie (două ianuarie) - 2nd January
For "the first", the ordinal *întâi* is used:
1 ianuarie (întâi ianuarie) - 1st January
We thus have:
întâi iulie, două iulie, trei iulie, patru iulie, etc.
Note:
azi suntem în 2 ianuarie/ azi e 2 ianuarie - it is 2nd January
Note that the names of the months, like the names of the days of the week, are spelt with an initial small letter.
Further examples:
suntem în 1969 (o mie nouă sute șaizeci și nouă) - it is 1969
azi e 24 ianuarie 1970(douăzeci și patru ianuarie o mie nouă sute șaptezeci)- today is 24th January,1970
la 24 ianuarie - on 24th January

21.3/2 The Time

e (ora) șapte - it's seven (o'clock)
e șapte și cinci (minute) - it's five (minutes) past seven (*lit.* it's seven and five)
e șapte fără cinci (minute) - it's five (minutes) to seven (*lit.* it's seven less five)
e șase și douăzeci și cinci (de minute) - it's twenty-five past six
e șase fără douăzeci - it's twenty to six
e unu și cinci - it's five past one
e două și jumătate - it's half past two
Note that *unu* is used for "one" and *două* for "two".
e douăsprezece fără zece - it's ten to twelve
e unsprezece fără douăzeci - it's twenty to eleven
e cinci și un sfert - it's a quarter past five
e cinci fără un sfert - it's a quarter to five
We may also say:
e nouă cincizeci - it's nine fifty
e nouă douăzeci și șapte - it's nine twenty-seven
e trei și douăsprezece - it's three twelve
la trei și douăzeci după-amiază - at 3.20 in the afternoon
la nouă și zece seara - at ten past nine in the evening, at 9.10 p.m.
la ora două noaptea - at two o'clock at night, at 2 a.m.

21.3/3 The Days of the Week

joi - (on) Thursday
joia - on (most) Thursdays (*lit.* the Thursday)

joia viitoare - next Thursday
joia trecută - last Thursday
mă duc la concerte vinerea - I go to concerts on Fridays (*when* I go)

The definite-article suffix *-a* is added when the noun is modified or indicates a more or less regular series of occasions. The resulting forms are:

lunea, marțea, miercurea, joia, vinerea, sâmbăta, duminica.

We thus have:

Singular	*Plural*
vineri - Friday, on Friday	vineri - Fridays
sâmbătă	sâmbete

With the article:

Singular

vinerea - on Fridays (i.e. not necessarily every Friday, but if I go then it's on a Friday)
sâmbăta

Plural

vinerile - (always, regularly) on Fridays
sâmbetele

While the names of the days are F-forms, the months are M-nouns:

într-o altă duminică - on another Sunday
un mai cald și frumos - a fine warm May

The following phrases are worth noting:

dimineața - in the morning
într-o dimineață - one morning
bună dimineața! - good morning
ieri dimineață - yesterday morning
seara - in the evenings (not necessarily every evening)
vineri seara - on Friday evening (*lit.* Friday in the evening)
mâine seară - tomorrow evening
în fiecare seară (*somewhat formal*) - every evening
serile - in the evenings, every evening
mă duc acolo vineri - I'm going there on Friday, next Friday
vinerea - on Fridays (if I go)
vinerile - (regularly) on Fridays, every Friday
în fiecare vineri - every Friday
vinerea seara - on Friday evenings (generally)
în toate serile de vineri - every Friday evening
astă-seară, deseară, în seara asta - this evening, tonight
aseară - yesterday evening, last night
în fiecare zi - every day
noaptea - in the night, at night
la noapte - tonight
noaptea trecută - last night
după-amiază, după-masă - in the afternoon
astăzi, azi - today
azi după-amiază - this afternoon
vineri după-amiază, vineri după-masă - on Friday afternoon
după-amiezile, vinerea după-amiază - on Friday afternoons

21.3/4 *a fi:* Subjunctive

The subjunctive of *a fi* "to be" involves a different form for each person:

Indicative	*să-form*
eu sunt	să fiu
tu ești	să fii
el/ea este	să fie
noi suntem	să fim
voi sunteți	să fiți
ei/ele sunt	să fie

The forms *fii* and *fiți* are used for the imperative positive, *nu fi* and *nu fiți* for the imperative negative:

nu fi așa pesimist! - don't be so pessimistic
fii mai optimist - be more optimistic

21.4 Exercices

1. Read aloud the following numbers: 3; 8; 12; 19; 21; 117; 198; 536; 1435.
2. Read aloud the following ordinals: al 2-lea, al 6-lea, a 9-a, a 51-a, al 99-lea, al 234-lea, al 2100-lea, a 4513-a.
3. Read aloud the following dates: 3 aprilie, 17 februarie, 1 mai, 25 decembrie 1969, 19 octombrie 1943, 2 iulie 1504, 31 martie 1971.

4*. Read aloud the following times: 8.30; 10.45; 2.20; 9.5; 7.28; 4.55; 3.30 a.m.; 4.15 p.m; 11.50 a.m.

5. Make sentences with the help of the following tables:

a.

nu-mi aduc aminte amintește-mi, te rog, adu-mi aminte, te rog.	ce trebuie să fac unde trebuie să mă duc ce trebuie să cumpăr	azi după-amiază mâine dimineață săptămâna viitoare

b.

cât e	ceasul, ora,	vă rog?	e	unu două șase zece douăsprezece	și fără	un sfert zece douăzeci și două trei

c.

îmi ne îi le vă	pare foarte	rău bine	pentru	Toma el George și Maria

6*. Translate:

Mr and Mrs Smith left London by train (*trans.* left by train from (*din*) London) for Bucharest. They left on a Tuesday morning at half past ten from (*de la*) Victoria Station and arrived in Paris at seven in the evening. They left Paris (*trans.* from Paris they left) at twenty to twelve on Tuesday night, and after trevelling (*trans.* after (*după ce*) they travelled) all day Wednesday and of Thursday (*trans.* all the day of (*de*) Wednesday and of Thursday) they arrived on Thursday evening at 9.25 at the North Station in Bucharest (*trans.* at B. in the Station of (*de*) the North). Thus (*trans.* in this way) they were on the train (*trans.* travelled by train) 54 1/2 hours (*trans.* fifty-four hours and half) or a little more than (*de*) two days and a quarter.

E1.
trei, opt, doisprezece, nouăsprezece, douăzeci și unu, o sută șaptesprezece, o sută nouăzeci și opt, o mie patru sute treizeci și cinci.

E2.
al doilea, al șaselea, a noua, a cincizeci și una, al nouăzeci și nouălea, al două sute treizeci și patrulea, al două mii o sutălea, a patru mii cinci sute treisprezecea.

E3.
trei aprilie; șaptesprezece februarie; întâi mai/ unu mai; douăzeci și cinci decembrie o mie nouă sute șaizeci și nouă; nouăsprezece octombrie o mie nouă sute patruzeci și trei; doi iulie o mie cinci sute patru; treizeci și unu martie o mie nouă sute șaptezeci și unu.

E4.
opt și jumătate; unsprezece fără un sfert; două și douăzeci; nouă și cinci; șapte și douăzeci și opt; cinci fără cinci; trei și jumătate noaptea; patru și un sfert după-amiază; douăsprezece fără zece dimineața.

E6.
Doamna și domnul Smith au plecat cu trenul din Londra la București. Ei au plecat într-o marți dimineață la ora zece și jumătate de la Gara Victoria și au sosit la Paris la ora șapte seara. De la Paris au plecat la ora douăsprezece fără douăzeci marți noaptea și după ce au călătorit toată ziua de miercuri și de joi au sosit joi seara la ora nouă și douăzeci și cinci la București în Gara de Nord. În felul acesta au călătorit cu trenul cincizeci și patru de ore și jumătate sau puțin mai mult de două zile și un sfert.

LESSON 22

22.1 Vocabulary

aproape de *prep.* - near
apropo de *prep.* - concerning, with regard to, talking about
băutură, băuturi *F.* - drink
biftec, biftecuri *N.* - (beef) steak
cartof, cartofi *M.* - potato
chelner, chelneri *M.* - waiter
compot, compoturi *N.* - stewed fruit
crap, crapi *M.* - carp
desert, deserturi *N.* - dessert
excelent, excelentă, excelenți, excelente *adj.* - excellent
friptură, fripturi *F.* - (piece of) roast meat, fried meat
grătar, grătare *N.* - grill
icre *F.pl.* - roe
icre negre *F.pl.* - caviar
a intra (în) *vb.* - to enter
înăuntru *adv.* - inside
listă, liste *F.* - list, menu
mic, mici *M.;* mititel, mititei *M.* - highly spiced rolled mince-meat
a mânca *vb.* - to eat
morun, moruni *M.* - sturgeon
mușchi, mușchi *M.* - fillet steak, muscle
orchestră, orchestre *F.* - orchestra
ou, ouă *N.* - egg
a parca *vb.* - to park
persoană, persoane *F.* - person
pește, pești *M.* - fish
plată, plăți *F.* - payment, bill
porc, porci *M.* - pig, pork
a prăji *vb.*- to fry
a prefera *vb.* - to prefer
proaspăt, proaspătă, proaspeți, proaspete *adj.* - fresh
restaurant, restaurante *N.* - restaurant
roșie, roșii *N.* - tomato
salam *N.* - salami
salată, salate *F.* - salad
a servi *vb.* - to serve
supă, supe *F.* - soup
tort, torturi *N.* - (slice of) cake
țuică, țuici *F.* - plum-brandy
vacă, vaci *F.* - cow, beef
verde, verde, verzi, verzi *adj.* - green
vermut, vermuturi *N.* - vermouth
a vota *vb.* - to vote

Phrases

am să iau - I'll have, I'm going to have
se apropie de ei - (he) comes up to them
aș zice - I'd say, I should say, I suggest
cartofi prăjiți - chips
ce spui, Patricia? - what do you say, Patricia?
ce-ai vrea tu? - what would you like?
un compot de mere - (a dish of) stewed apples
a face plata - to pay the bill
iar ca băutură? - and to drink? (*lit.* and as drink?)
a intra înăuntru - to go inside
la grătar - grilled
un loc de parcare - a parking place
mi-e destul - it's, it will be enough for me
mie adu-mi un mușchi - I'll have a steak (*lit.* bring me a steak)
poftiți pe aici - this way, please
și la dvs. așteptăm mult - we have to wait a long time at your restaurant too
veți fi serviți îndată - you'll be served right away
vin de desert - dessert wine
vin de masă - table wine
voi ce-ați vrea? - what would you like?

22.2 La restaurant

Soții Roberts și prietenii lor merg la restaurant. Ei parchează mașina într-un loc de parcare, în fața restaurantului, și intră înăuntru. Un chelner se apropie de ei.
Sandu: Vrem o masă pentru patru persoane dar nu prea aproape de orchestră.
Chelnerul: Poftiți pe aici. Vă place masa aceasta?
S: Da, e bună. Ce aveți pe listă?
C: Tot ce doriți. Pește, fripturi, băuturi. Doriți să începeți cu o supă?
S: Ce mâncăm? Voi ce-ați vrea? Eu aș zice mai întâi niște icre de crap sau chiar icre negre și puțin salam. Ce zic doamnele?
P: Eu votez pentru icre negre și salam. Vreau însă și niște țuică tare.
A: Și eu vreau țuică.
S: Noi ce luăm, William?
W: Eu iau un vermut.
S: Eu am să iau o țuică. Și ce luăm după asta?
C: Nu doriți un pește? Avem un morun foarte bun și proaspăt, sau crap dacă preferați.
A: Ce spui, Patricia? Ce-ai vrea tu?
P: Eu vreau morun la grătar, cu cartofi și o salată de roșii. După salam și icre mi-e destul.
A: Eu am să iau un mușchi de porc la grătar.
W: Eu iau biftec cu ou și o salată verde.
S: Mie adu-mi, te rog, un mușchi de vacă cu cartofi prăjiți și o salată de roșii. A, da - și niște mici pentru toată lumea.
Toți: Da, da, bună idee!
C: Foarte bine. Iar ca băutură?
S: Ce doresc doamnele?
P: Un vin românesc de masă.
W: Eu vreau și un vin de desert.
A: Apropo de desert. Luăm tort și înghețată, nu?
P: Eu iau un compot de mere.
W: Eu prefer înghețată și cafea.
S: Eu am să iau tort și cafea.
C: Mulțumesc. Veți fi serviți îndată.
S: Știm că aici serviți bine. Numai când vrem să facem plata și la dvs. așteptăm mult.

Note: a list of the names of common food follows the English-Romanian Vocabulary.

22.3 Grammar

22.3/1 *dumneata, dumneavoastră*

Note that you may use *d-ta* when addressing a single waiter:
mie adu-mi, te rog, un mușchi de vacă - bring me a fillet steak, please

The plural of *d-ta* is *dvs.*:
ce aveți pe listă? - what do you have on the menu?

A waiter addresses one or more guests as *dvs.*:
nu doriți un pește? - would(n't) you like (some) fish?

Note the last example. Negative interrogative clauses are more common in Romanian than in English and more frequently convey a "neutral" attitude (in English they may have a plaintive or patronising note, or convey surprise, impatience, annoyance, etc.).

22.3/2 The Future Tense

We saw in 4.4/4 that the present tense may be used to indicate future time as well as present time. In 13.3/3 we noted that there was a special auxiliary verb which may be used for the same purpose: *voi, vei, va, vom, veți, vor.* There is yet a third way of indicating future time, and that is to use the verb *a avea* plus a *să*-clause. Stylistically, this is a colloquial construction, and in a very casual style the form *o* may replace all the forms of *a avea*. Thus we may say:

I'll take	*you'll take*	*he'll take*	*they'll take*
iau	luați	ia	iau
voi lua	veți lua	va lua	vor lua
am să iau	aveți să luați	are să ia	au să ia
o să iau	o să luați	o să ia	o să ia

In the Text we had:
eu am să iau o țuică - I'm going to have (a glass of) țuică
eu am să iau tort - I'm going to have (a slice of) cake

Note that, while the *voi*-forms are followed by the plain infinitive, the *a avea*-forms are followed by a *să*-clause. Note also that *iau* may be either "I'll take" or "they'll take". Be careful not to confuse *(dvs.) veți* (future auxiliary/ you'll/ you're going to) with *(dvs.) vreți* (full verb/ you want/ you like); or *voi* - you (as in *voi ce-ați vrea?* - what would you like?) with *voi* - I'll (as in *voi lua* - I'll take). Note also *(ei) vor lua* - they'll take, and *(ei) vor să ia* - they want to take.

Read off sentences from the following table:

am	să	iau	o friptură
ai		iei	
are		ia	
avem		luăm	
aveți		luați	
au		ia	

Read off a few more, substituting *o* for any of the forms in the first column.

22.3/3 The Conditional Mood

A special auxiliary is used to form the present conditional: *aș, ai, ar, am, ați, ar.* (Do not confuse this with the perfect auxiliary: *am, ai, a, am, ați, au*). The auxiliary is followed by the plain infinitive, as in English:

voi ce-ați vrea? - what would you like?
ce-ai vrea tu? - what would you like?
eu aș zice - I should say

The English translation of the conditional auxiliary is generally *should, would,* or *d* (sometimes *should like, would like*).

Read off some clauses from the following table:

eu	aș	zice
noi	am	vrea
tu, d-ta	ai	lua
voi, dvs.	ați	dori
el, ea, ei, ele	ar	

The forms of the accusative and dative pronouns used with verbs in the conditional are the same as those used with verbs in the perfect:

le-aș spune - I should tell them
v-ar da-o - he'd give it to you

22.3/4 *te rog, vă rog, poftim, poftiți*

If initial in a clause, *te rog* and *vă rog* are often followed by a *să*-clause. Compare:

te rog, pe aici - this way, please
vă rog să-mi dați cartea - please give me the book
dați-mi cartea, vă rog - give me the book, please

If the request comes from more than one person, *rugăm* is used in place of *rog*:

te rugăm să ne întrebi - please ask us

Poftim, poftiți (related to the verb *a pofti* - to want/ to invite) are generally used on their own, rather like interjections. They accompany the action of handing or offering something to someone. In the preceding Lesson, Sandu said *poftim* before reciting, on request, the names of the months. *Poftim*, the more common of the two, corresponds to *tu, d-ta*, and *poftiți* to *voi, dvs.* (The nearest English equivalent is perhaps a smile, sometimes *please (do), go ahead, there you are, etc)* In this Lesson the waiter says *poftiți, pe aici* which is the same as *vă rog, pe aici.* If an offer involves an order, *poftim/poftiți* may precede an imperative:

poftim, întreabă-mă - please ask me, go ahead and ask me
Cf. te rog să mă întrebi.

Poftim/poftiți are also used for *what did you say?* to a person known or unknown. At a more familiar level, you may also use *cum* in the sense; at a less familiar level the verb *a scuza* or *a ierta* may be used:

scuză-mă, iartă-mă, scuzați-mă, iertați-mă - excuse me

You may also call out *poftim/poftiți* when you hear a knock on your door, meaning *yes?* or *come in, please = te rog să intri, vă rog să intrați.*

22.4 Exercises

1. Make sentences with the help of the following tables:

a.

are au	să	vină sosească plece plătească răspundă	îndată azi mâine	
			săptămâna luna lunea marțea	viitoare

b.

aș am ar	aștepta merge veni	la	gară aeroport restaurant hotel Mamaia

c.

cred credem sunt sigur suntem siguri	că	vă place v-ar plăcea v-a plăcut	acolo aici	
			la	noi mare munte Eforie

2*. Rewrite the following sentences, converting the verb underlined from the present tense into:

a) the perfect tense
b) the future with *voi*
c) the future with *a avea*
d) the conditional mood

Use the reduced forms of *îmi, îi* and *ce* where appropriate.

1) Eu *citesc* un roman românesc.
2) Cred că *locuiți* într-un hotel mare.
3) Soții Roberts *pleacă* cu mașina la mare.
4) *Mergem* cu ei la munte.
5) Patricia *vrea* să mai stea în România.
6) Ce *luați* dvs.?
7) Îmi *cumpăr* un dicționar.
8) Cred că îi *place* aici.

3*. Translate:

- What would you (*tu*-form) like to do tomorrow evening?
- I'd like to go to a restaurant. We haven't been to a restaurant now (*mai*) for a long time (*de mult*), and I'd like something grilled.
- Right you are (*foarte bine*). We'll go (*mergem*) to a restaurant down town (*trans.* in the centre) to be (*ca să fim*) nearer the hotel. I know (*știu eu*) a restaurant where they do some very good *mititei* and roasts, and where they have some excellent Romanian wines.
- What time (*trans.* when) do you whant to go? Fairly early (*trans.* return home) quicker. I know you don't like going about (*prin*) town at night (*trans.* at night about town).

E2.

a) am citit, ați locuit, au plecat, am mers, a vrut, ce-ați luat, mi-am cumpărat, i-a plăcut.
b) voi citi, veți locui, vor pleca, vom merge, va vrea, veți lua, îmi voi cumpăra, îi va place.
c) am să citesc, aveți să locuiți, au să plece, avem să mergem, are să vrea, aveți să luați, am să-mi cumpăr, are să-i placă.
d) aș citi, ați locui, ar pleca, am merge, ar vrea, ce-ați lua, mi-aș cumpăra, i-ar place.

E3.

- Ce-ai vrea să facem mâine seară?
- Aș vrea să mergem la un restaurant. Nu am mai fost de mult la un restaurant și aș vrea ceva la grătar.
- Foarte bine. Mergem la un restaurant în centru ca să fim mai aproape de hotel. Știu eu un restaurant unde se fac niște mititei și niște fripturi foarte bune și unde au niște vinuri românești excelente.
- Când vrei să mergem? Mai devreme sau mai târziu?
- Cred că e bine mai devreme ca să ne putem întoarce acasă mai repede. Știu că nu-ți place să mergi noaptea prin oraș.

LESSON 23

23.1 Vocabulary

același, aceeași, aceiași, aceleași (ca) *det.pron.* - the same (as)
aer, aere *N.* - air
balcon, balcoane *N.* - balcony, dress- or upper-circle
bărbat, bărbați *M.* - man
categorie, categorii *F.* - category
cinema (*no pl.*) *N.* - cinema
cinematograf, cinematografe *N.* - cinema
comedie, comedii *F.* - comedy
de la *prep.* - at, by, from, since
deseară *adv.* - this evening, tonight
după ce *conj.* - after
film, filme *N.* - film, (motion) picture
fotoliu, fotolii *N.* - armchair, orchestra stall, seat in the orchestra stalls
grădină, grădini *F.* - garden, open-air theatre, open-air cinema
în loc de *prep.* - instead of
liber, liberă, liberi, libere *adj.* - free, open
loc, locuri *N.* - place, seat
lojă, loji *F.* - box (in the theatre)
minunat, minunată, minunați, minunate *adj.* - wonderful
mod, moduri *N.* - way, manner
muzical, muzicală, muzicali, muzicale *adj.* - musical
muzică, muzici *F.* - music
obicei, obiceiuri *N.* - habit, custom
obișnuit, obișnuită, obișnuiți, obișnuite *adj.* - usual, ordinary
piesă, piese *F.* - play
plăcut, plăcută, plăcuți, plăcute *adj.* - pleasant, nice
preț, prețuri *N.* - price
a propune *vb.* - to propose, to suggest
răcoare, răcori *F.* - coolness, cool (air)
rece, rece, reci, reci *adj.* - cold
a reține *vb.* - to book, to reserve, to retain
revistă, reviste *F.* - review, show
a rezerva *vb.* - to book, to reserve
scump, scumpă, scumpi, scumpe *adj.* - expensive
spectacol, spectacole *N.* - show, entertainment
stal, staluri *N.* - stall
teatru, teatre *N.* - theatre
a telefona *vb.* - to telephone, to ring up
telefon, telefoane *N.* - telephone, (telephone) call
tot așa cum *conj.* - as
tragedie, tragedii *F.* - tragedy
ziua *adv.* - in the daytime, during the day

Phrases

am putea - we'd be able, we could
ar prefera - (they) would prefer
aș prefera la o revistă - I'd rather, I'd prefer to go to a show
ca să nu spun - not to say
categoriile "rezervat" și "staluri"-the categories "reserved"(=front stalls) and "stalls"(=back stalls)
ce-ați zice voi bărbații? - what would you say, man? what would you men say? (*lit.* the men)
cred că da - I think so
dacă am merge - if we went (*lit.* if we should go)
de obicei - usually, generally
e răcoare - it's cool
în același timp - at the same time
în aer liber - in the open air
a merge la cinema - to go to the pictures
a merge la un film - to go and see a film
mergem mai bine la teatru - it would be better to go to the theatre
prin telefon - by phone
un teatru de vară - a summer theatre, an open-air theatre
unul din restaurantele de la lacuri - one of the restaurants by the lakes, one of the lakeside restaurants
se pot reține locurile - (the) seats can be reserved, you can reserve (the) seats
să ni se rezerve o masă - and (have them) reserve us a table

se vorbește de - you speak about, one talks of

23.2 La spectacole

P: Ce facem deseară, Ana?
A: Mergem la cinema. Mergem la un film, dacă vreți.
P: Ce fel de filme am putea vedea?
A: Depinde. Putem vedea un film românesc sau un film străin. Putem merge la un cinema sau o grădină, dacă e cald și frumos.
P: Aș vrea mult să mergem la un spectacol în aer liber. Vara e cald ziua la București, dar seara e răcoare și plăcut, nu putem spune rece, așa că aș prefera să mergem la o grădină.
A: Cred că și William și Sandu ar prefera același lucru, dar v-aș propune să mergem mai bine la un teatru de vară. Iar după teatru am putea merge la un restaurant. Apropos, William, ce-ați zice voi, bărbații, dacă am merge la un teatru de vară și apoi la unul din restaurantele de la lacuri?
W: Aș zice că ai o idee minunată, ca să nu spun excelentă. Dar aș vrea să te întreb ceva. Sunt scumpe locurile la un teatru de vară? Acolo nu ai fotolii, staluri, balcoane, loji, așa că nu poți avea prea multe prețuri.
S: Desigur că nu sunt scumpe. De obicei se vorbește de categoriile rezervat și staluri, sau de categoria întâia și a doua, tot așa cum avem locuri de trei categorii la cinematografe. În același timp, locurile sunt mai ieftine la teatrele de vară.
W: Se pot reține locurile prin telefon?
S: Cred că da.
W: Dar la restaurante?
S: Și la restaurante se rețin mese, în mod obișnuit.
P: Atunci să mergem la un teatru de vară. Aș prefera la o revistă sau o comedie muzicală, în loc de o piesă obișnuită sau o tragedie.
A: Sandule, după ce telefonezi la teatru, telefonează și la unul din restaurantele de la lacuri să ni se rezerve o masă.

23.3 Grammar.

23.3/1 Pronouns: *unul, una, unii, unele*

This pronoun means *one (of them)* in the singular, and *some (of them)* in the plural:

Am cumpărat două dicționare. Unul e pentru tine. - I've bought two dictionaries. One (of them) is for you
Am cumpărat două cărți românești. Una e pentru tine. - I've bought two Romanian books. One is for you.
Au venit niște studenți din România. Unii (dintre ei) sunt din București. - Some Romanian students have arrived. Some (of them) are from Bucharest.
Au venit niște studente din România. Unele dintre ele știu englezește. - Some students have arrived from Romania. Some of them know English.
În cartea noastră sunt treizeci și două de lecții. Unele sunt mai grele, altele mai ușoare. - There are thirty -two lessons in or book. Some are rather hard, others are fairly easy.

Note the translation of "of them" in these constructions:

unii dintre ei *M.,* unele dintre ele *N./F.* - some of them

Similarly:

mulți dintre băieți - many of the boys

Din is also used in this sense, especially before nouns:

unul din restaurantele de la lacuri - one of the lakeside restaurants

The plural forms *unii M.* and *unele N./F.* are also used as determiners to modify nouns. They are then very similar in meaning to *niște* - some. In the following examples the determiners are stressed:

unii englezi știu puțin românește - some English people know a little Romanian
unele persoane nu vor să învețe limbi străine - some people don't want to learn foreign languages

Niște has no C-form; the C-form of the determiner *unii, unele,* viz. *unor*, is also used as the C-form of *niște* and of the zero-article (see 16.3/2b).

23.3/2 Appositional Vocatives

In Lesson 21 we had the phrase *voi englezii* - you English. It is usual in Romanian to have an article with a noun in apposition to *noi* or *voi*:

ce-ați zice voi, bărbații? - what would *you* say, men (*i.e.* you who are the men)?

We may also say:

ce-ați zice voi, voi bărbații? - what would you men say?

Similarly:

noi, bărbații, nu spunem nimic - we men (*i.e.* we who are the men here) say nothing

The C-form of *noi bărbații* is *nouă bărbaților*:

nouă bărbaților ne place să fumăm - we men like smoking

23.3/3 Verbs

a) Impersonal Constructions

Impersonal constructions in English are usually introduced by the pronoun *it* or *that*, as in *it's raining, it's cold, that depends, that's all right.*

No such subject need be expressed in Romanian, so that we say *plouă, e rece, depinde, e bine.* Similarly: *e cald, e răcoare, e frig, e frumos, e plăcut, e devreme, e târziu.*

We also say:

e dimineață acum la New York - it's morning now in New York
e noapte acum la Tokio - it's night now in Tokio
e seară acum la Delhi - it's evening now in Delhi

Note also:

mi-e cald - I feel hot
i-e cald - he/she feels hot

b) Reflexive Constructions

Romanian has frequent recourse to reflexive-verb constructions where English prefers a personal subject such *you, we, they, one* (with more or less vague referents) or a passive constructions (see 20.3/6b). The grammatical subject in such constructions, if there is one, follows the verb:

se pot reține locuri - seats can be reserved, one can reserve seats
se vorbește de două categorii - we speak of two categories
să ni se rezerve o masă - to reserve us a table

Note that the verb form is the third person singular, unless the grammatical subject is plural, in which case it too will be plural form.

c) The first or second person of the verb may, as in English, be used with a fairly vague subject referent:

acolo nu ai fotolii - you don't have orchestra stalls there
nu poți avea prea multe prețuri - you can't have, one can't have, thre can't be too many prices
tot așa cum avem locuri de trei categorii - just as we have seats of three categories, three prices

23.3/4 Conditional Clauses

The conditional mood is used in *dacă*-clauses in sentences whose main clause has a verb in the conditional. (In corresponding English sentences we generally use the past tense in the *if*-clause).

Examples:

ce-ați zice voi dacă am merge la un teatru? - what would you say if we went to a theatre?/ how about going to the theatre? (*lit.* if we should go...)
aș merge la un film dacă aș avea timp - I'd go and see a film if I had time
am merge la un cinema dacă am avea timp - we'd go to a cinema if we had time

This applies only to *dacă*-clauses as a rule, not to other kinds, such as *să*-clauses (which always require a subjunctive verb-form):

aș prefera să mergem la o grădină - I'd prefer to go to an open-air cinema

A future tense form may also occur in a *dacă*-clause:

voi cumpăra mașina dacă voi primi banii - I'll buy the car if I get the money, if I'm going to get the money.

23.3/5 Conjunctions

Note the difference between *ca să* - so, so that, in order that, introducing clauses of purpose, and *așa că* - să, so that, in such a way that, introducing clauses of result:

ai o idee minunată, ca să nu spun excelentă - that's a wonderful idea (you have there), not to say an excellent one
trebuie să faceți cât mai multe exerciții ca să vorbiți corect - you must do all the exercises you can in order to speak correctly
seara e răcoare și plăcut, așa că aș prefera să mergem la o grădină - it's nice and cool in the evening, so I'd rather we went to an open-air cinema

23.4 Exercises

1. Make sentences with the help of the following tables:

a.

aș	vrea dori încerca	să	te vă -l o le îi	rog ceva

Note: *să o* may optionally be reduced to *s-o.*

b.

n-ați n-ai n-ar	vrea să mergem la un	film? cinema? teatru? spectacol? restaurant?

c.

se pot	reține rezerva	locurile la	restaurant teatru spectacole

d.

mi- ți- i- ne vă le	e	cald frig rece

2*. Rewrite the following sentences, changing the verb in both clauses from the future to the conditional:

1. Voi cumpăra mașina dacă voi primi banii.
2. Vom merge la teatru dacă vom găsi locuri.
3. Se vor duce la mare dacă vor avea timp frumos.
4. Se vor întoarce devreme dacă va găsi o mașină.
5. Dacă nu va trebui să mai stea la București, vor pleca mâine la Londra.
6. Dacă nu ne veți ajuta, nu vom putea face exercițiile.
7. Dacă nu îi veți invita dvs, nu vor veni la București.
8. Dacă nu va fi rece, ne vom duce la o grădină.

3*. Translate:

1. My pen is (*trans.* has) the same colour (*culoare* F) as yours.
2. Your pen is like (*la fel ca*) mine.
3. I'm reading the same book as you.
4. It's the same thing.
5. He's as (*la fel de* or *așa de*) big as my brother.
6. The same thing happened to me (*trans.* it happened in the same way) (*la fel*) with me).

4*. Translate:

Ana: Patricia, please tell us in Romanian what you did last Sunday.
P: With pleasure. Let me try. Last Sunday we went to (*trans.* we were at) the seaside. But first I must tell you that it was very hard for us to agree about (*trans.* we agreed (*a se înțelege*) with great difficulty) how to get there (*cu ce să mergem*). I wanted to go by car, but Ana wanted (to go) by train, because it's (*trans.* one travels) much quicker by train, that is (*trans.* of course) provided (*trans.* if) the train doesn't stop at (*prin*) (any) stations between Bucharest and Constanța (*trans.* from B. to C.). So (*deci*) we took the train from the North Station. Our train didn't stop at (*în)* any stations (*nici o gară*), so that in about two and a half hours we got to Constanța. We went from there to a hotel in Eforie (*trans.* to Eforie to a hotel) where we took two rooms with two (*cu câte două*) beds each, on the first floor. Then we went to the beach where we stayed a few hours on the sand, in the sun. After that we swam a lot in the sea.
A: Patricia! What's the matter with you? None (*trans.* nothing) of (*din*) what you say is true!
P: Certainly it isn't true. It doesn't need to be true, either. What we are doing now is (having) a conversation exercise (*trans.* an exercise of conversation). I am trying to speak Romanian, to say something in Romanian.
A: And I can only (*nu... decât*) say that you have spoken very nicely and correctly.

E2.
1. Aș cumpăra mașina dacă aș primi banii.
2. Am merge la teatru dacă am găsi locuri.
3. S-ar duce la mare dacă ar avea timp frumos.
4. S-ar întoarce devreme dacă ar găsi o mașină.
5. Dacă n-ar trebui să mai stea la București, ar pleca mâine la Londra.
6. Dacă nu ne-ați ajuta, n-am putea face exercițiile.
7. Dacă nu i-ați invita dvs, n-ar veni la București.
8. Dacă n-ar fi rece, ne-am duce la o grădină.

E3.
1. Stiloul meau are aceeași culoare ca al tău.
2. Stiloul tău e la fel ca al meu.
3. Citesc aceeași carte ca tine.
4. Este același lucru.
5. E la fel/ tot așa de mare ca fratele meu.
6. S-a întâmplat la fel cu mine.

E4.
Ana: Patricia, te rog să ne spui pe românește ce ai făcut duminica trecută.
P: Cu plăcere. Să încerc. Duminica trecută am fost la mare. Dar mai întâi trebuie să vă spun că ne-am înțeles foarte greu cu ce să mergem. Eu am vrut să mergem cu mașina dar Ana a vrut cu trenul, fiindcă cu trenul se călătorește mult mai repede, bineînțeles dacă trenul nu se oprește prin gări de la București la Constanța. Deci am luat trenul din Gara de Nord. Trenul nostru nu a oprit în nicio gară așa că în aproape două ore și jumătate am sosit la Constanța. Ne-am dus de acolo la Eforie la un hotel unde am

luat două camere cu câte două paturi fiecare la etajul întâi. Apoi ne-am dus pe plajă unde am stat câteva ore pe nisip, la soare. După aceea am înotat mult în mare.
A: Patricia! Ce e cu tine? Nimic din ce spui nu e adevărat!
P: Sigur că nu e adevărat. Nici nu e nevoie să fie adevărat. Ce facem noi acum e un exercițiu de conversație. Eu încerc să vorbesc românește, să spun ceva pe românește.
A: Și nu pot spune decât că ai vorbit foarte frumos și corect.

LESSON 24

24.1 Vocabulary

a aplica *vb.* - to apply
a se arăta *vb.* - to be shown
articol, articole *N.* - article, item, object
a auzi *vb.* - to hear
bunăvoință, bunăvoințe *F.* - goodwill, kindness
carnet, carnete *N.* - notebook, exercise-book
către *prep.* - towards
a se chema *vb.* - to be called
client, clienți *M.* - customer, client
cumpărător, cumpărători *M.* - customer
curios, curioasă, curioși, curioase *adj.* - curious, inquisitive, odd, strange
curios *adv.* - curiously, oddly
curios, curioși *M.* - inquisitive person
de altfel *adv.* - however, moreover
des *adv.* - often
a deschide *vb.* - to open
după cum *conj.* - as
era *vb.* - (he, she, it) was
general, generală, generali, generale *adj.* - general
glumă, glume *F.* - joke
în timp ce *conj.* - while
încurajare, încurajări *F.* - encouragement
lege, legi *F.* - law
magazin, magazine *N.* - shop, store, magazine
mincinos, mincinoasă, mincinoși, mincinoase *adj.* - lying
mincinos, mincinoși *M.* - liar
a mulțumi (+dat.)*vb.* - to thank
a nota *vb.* - to write down, to make a note of
notam *vb.* - (I, we) noted down, was, were noting down
oarecum *adv.* - somehow, somewhat, sort of
obiect, obiecte *N.* - object, thing
ocupat, ocupată, ocupați, ocupate *adj.* - busy, occupied, engaged
ospitalitate, ospitalități *F.* - hospitality
pălărie, pălării *F.* - hat
pe măsură ce *conj.* - as
scriitor, scriitori *M.* - writer
sistem, sisteme *N.* - system
spre *prep.* - towards
spunea *vb.* - (he, she, it) told, was telling
străin, străini *M.* - foreigner
a suna *vb.* - to ring (a bell)
școală, școli *F.* - school
totdeauna *adv.* - always
turist, turiști *M.* - tourist
tuturor *det.pron.C-form pl.* - (of, to, for) all
țară, țări *F.* - country
ușă, uși *F.* - door
a se vedea *vb.* - to see each other

Phrases

ai făcut foarte bine, că ai întrebat - you did very well to ask
așa ceva - such a thing, a thing like that
bună seara - good evening, good night
ca de obicei - as usual
ce mai faci? - how are you?
ce-ai mai făcut azi? - what have you done today?
celălalt e un mincinos - the other is a liar
cum se cheamă pe românește? - what's it, are they (called) in Romanian?
dar tu? - and how are you?
în acele momente - at those moments, times
în general - in general, generally (speaking)
în loc să servească - instead of serving
mi-a răspuns la întrebări - she replied to my questions
o lege a ospitalității - a law of hospitality
s-o auzim și noi - let us hear it too

spre seară - towards evening
străinilor li se arată multă bunăvoință - foreigners are shown a great deal of kindness
toată ziua - all day
tot felul de - all kinds of
totul e numai ca... să fie... - always provided that... are...
vânzătoarei i s-a părut oarecum curios acest lucru - the shop-assistant thought it rather odd (*lit.* this thing seemed somewhat odd to the shop-assistant)

24.2 O lecție practică

Patricia se întoarce spre seară din oraș. Sună la ușă. Sandu îi deschide.

P: Bună seara, Sandu.
S: Bună seara, Patricia. Ce mai faci?
P: Bine, mulțumesc. Dar tu? Nu ne-am văzut toată ziua.
S: Mulțumesc, bine și eu. Am fost foarte ocupat la școală. Ce-ai mai făcut azi?
P: Ca de obicei, am fost în oraș. Apropo, mi se pare că am făcut azi o greșeală. Am intrat într-un magazin cu tot felul de obiecte și am început să întreb o vânzătoare, care era liberă, cum se cheamă pe românește unele articole din magazin. Pe măsură ce mi le spunea, eu le notam într-un carnet. Ea s-a uitat curios la mine dar mi-a răspuns la întrebări.
S: Nu mi se pare că ai făcut o greșeală. Desigur că vânzătoarei i s-a părut oarecum curios acest lucru, dar după cum ai văzut, ți-a răspuns. De altfel cred că nu li se întâmplă lor prea des așa ceva. Nu toți turiștii sunt așa de curioși. În general, în toate țările străinilor li se arată multă bunăvoință. E o lege a ospitalității. Totul e numai ca vânzătorii sau vânzătoarele să nu fie ocupați cu clienții în acele momente. Ce-ar zice cumpărătorii dacă, în timp ce ei așteaptă, în loc să-i servească pe ei, vânzătorii ar da lecții tuturor turiștilor care vin în magazine? Dar ai făcut foarte bine, că ai întrebat.
P: Îți mulțumesc pentru încurajare. Trebuie să mai aplic sistemul și altădată.

O glumă

W: Sandule, am auzit azi o glumă bună.
S: S-o auzim și noi.
W: De ce din doi oameni care se întâlnesc unul e un curios și celălalt e-un mincinos?
S: Nu știu. Spune-mi tu.
W: Fiindcă unul întreabă, ”Ce mai faci?”, iar celălalt răspunde, totdeauna, ”Bine, mulțumesc.”

24.3 Grammar

24.3/1 The Noun Phrase

a) The definite-article suffix is used with a noun modified by *tot, toată, toți, toate,* also in cases where English has zero-article:
tot felul de obiecte - all kinds of things

Note that *felul* is singular.

în toate țările - in all countries, in every country
toată ziua - all (the) day (long)

Note the position of *nu* in the following:

nu toți turiștii sunt așa curioși - not all (the) tourists are so curious

The plural forms *toți, toate* have a common C-form, *tuturor*:
vânzătorii ar da lecții tuturor turiștilor - the shop-assistants would give lessons to all the tourists

Note that the modified noun is also in its C-form (this is exceptional; cf. d) below).

b) English abstract nouns only take the definite article when they are post-modified. The corresponding nouns in Romanian, like pl. nouns used generically, may take the article suffix whether modified or not:
o lege a ospitalității - a law of hospitality

As we saw in 20.3/7, the possessive marker is used, as in this example, to link a C-form noun (*ospitalității*) to another noun (its head, *lege*) when the latter is modified by the indefinite article (as in this example) or by an adjective. In other words, *al* is only omitted when the head noun is modified by the definite article alone and the C-form noun follows immediately; in all other cases (e.g. if the definite article is absent, or an adjective present with the head noun, or if the head noun is separated from its C-form modifier by a copulative verb as in 20.3/2, *al* is used. Compare the following:
ruinele unui vechi oraș - the ruins of an old town
ruinele vechiului oraș - the ruins of the old town
ruinele vechii cetăți - the ruins of the old city
ruine ale vechiului oraș - ruins of the old town
ruinele vechi ale cetății - the old ruins of the city
cartea scriitorului - the writer’s book
cartea cea nouă a scriitorului/ noua carte a scriitorului - the writer’s new book
pălăriile soției mele - my wife’s hats
noile pălării ale soției mele - my wife’s new hats

Note this last example: the adjective takes the article suffix as it precedes the noun; the plural form *mele* is used as its F-noun head (*soția*) is in its C-form (*soției*); and the form *ale* agrees in number

(pl) and gender (F) with the F-pl. head (*pălării*).
c) Frequently the word *acest(a)* translates both *this* and *that*. When it is necessary to stress the difference, the form *acel(a)* is used for *that*. Here is the summary of all the forms of both words:
1. The forms placed before the noun, the noun taking no article, are non-pronominal:
B-forms

	M	N	F
sg.	acest	acest	această
	acel	acel	acea
pl.	acești	aceste	aceste
	acei	acele	acele

C-forms

	M/N	F
sg.	acestui	acestei
	acelui	acelei
pl.	acestor	acestor
	acelor	acelor

2) The following forms in *-a* may be placed after the noun, the noun taking the article suffix, or used as pronouns:
B-forms

	M	N	F
sg.	acesta	acesta	aceasta
	acela	acela	aceea
pl.	aceștia	acestea	acestea
	aceia	acelea	acelea

C-forms

	M/N	F
sg.	acestuia	acesteia
	aceluia	aceleia
pl.	acestora	acestora
	acelora	acelora

The only difficult formations are those of the B-form F-sg. of the pronoun determiners:
această + -a = aceasta acea + -a = aceea
Now write down a number of phrases using *acest(a)* and *acel(a)* in their various forms (e.g.*domnii aceia, îmi plac mult acestea*). Note that a demonstrative-plus-noun construction is declined in the same way as an adjective-plus-noun construction (e.g. *pălăria acestei fete;* see 20.3/1a).
d) We thus have two types of determiner-plus-noun construction in C-form functions:
1. The case may be shown by the determiner alone:

acestor - these	turiști	le	place
altor - other	copii		trebuie
câtorva - some	oameni		
multor - many	studenți		
unor - some	femei		
la cinci - five	fete		
	studente		
celor mai mulți - most	turiști	le	place
celorlalți - the other	oameni		trebuie
la puțini - (a) few	studenți		
celor mai multe	femei		
celorlalte	fete		
la puține	studente		

Note that C-forms *la puțini, la puține* and *multor (puținor* and *la mulți, la multe* also occur); *la* is the dative marker before numerals above *un(u):*
am dat stilouri la cinci copii - I gave pens to five children
The genitive marker for numerals above *un(u)* is *a* invariable; compare:
hainele celor *doi* studenți - the two students' clothes
hainele a *doi* studenți - two students' clothes
The C-form of *câți, câte* - how many, is *câtor*:
câtor turiști le trebuie ajutor medical? - how many tourists need medical assistance?
2. Or the case may be shown (much more rarely) by both elements:

tuturor	turiștilor	le place
	studenților	
	studentelor	

turiștilor	acestora	le place
studenților	acelora	
studentelor		

24.3/2 Pronouns

a) Note the examples in the text of the uses of the secondary forms of the dative pronouns (*mi, ți, i, ni, vi, li, și*).Remember that these forms are used before an accusative pronoun(except before *o*;see 20.3/6)

mi se pare că am făcut o greșeală - I think I made a mistake, did something wrong
pe măsură ce mi le spunea - as she told me them

Note the word-order in the next examples, in which the dative pronoun is present in addition to the C-form noun (see 16.3/2 e3):

vânzătoarei i s-a părut curios acest lucru - the shop-assistant thought it strange
străinilor li se arată multă bunăvoință - foreigners are shown great kindness

Note in the next example the position of *nu*, which, more logically than in English perhaps, negates the verb *a se întâmpla* rather than *a crede* (cf. 9.3/5 b):

cred că nu li se întâmplă lor prea des așa ceva - I don't think such things happen to them very often

b) The accusative pronouns *ne, vă, se,* (plural) may be used in a "reciprocal" sense, meaning "each other", "one another":

nu ne-am văzut toată ziua - we haven't seen each other all day

Read off a few sentences from the following table:

nu	ne-am	văzut	toată	ziua
	v-ați	întâlnit		săptămâna
	s-au			
			de	mult
				trei zile
				vinerea trecută
				-o lună
				-un an

Example: nu ne-am văzut toată ziua; nu s-au întâlnit de trei zile; nu v-ați văzut de-o lună

Note the meaning of *de* in these examples (*for* a long time; *for* three days; *since* last Friday). *De + un/ o* may be reduced to one syllable: *de-un/ de-o.*

24.3/3 Verbs

a) The Imperfect Tense

So far we have been using the perfect tense (e.g. *a venit*) both where English uses the perfect (*he has come, he has been coming*) and where English uses the past (*he came, he was coming*). There are other tenses in Romanian which convey the notion of past or prior action, and one of these is called the Imperfect. This tense, generally indicates a continuing or repeated past action or state, so that we may translate the imperfect from *venea* as *he was coming/ he used to come*, or simply as *he came* as appropriate. Note the three occurrences of this tense in the Text (*era, spunea, notam*).

To form the imperfect you add a set of stressed endings to the infinitive form of the verb minus its final vowel. For verbs whose infinitives end in *-a* or *-î* you add stressed *-am, -ai, -a, -am, -ați, -au* (which are exactly the same forms as those constituting the perfect auxiliary). For all other verbs you add the same set of endings but insert an *e-* before each one.

Examples:

a lua	*a avea*	*a coborî*
stem: *lu-*	stem: *ave-*	stem: *cobor-*
imperfect	imperfect	imperfect
luam	aveai	coborai
lua	avea	cobora
luam	aveam	coboram
luați	aveați	coborați
luau	aveau	coborau

For other verbs (i.e. those in *e-* and *-i*) you add an *-e-* to the final consonant of the stem first:

a pune	*a dori*
stem: *pun-*	stem: *dor-*
imperfect	imperfect
puneam	doream
puneai	doreai
punea	dorea
puneam	doream
puneați	doreați
puneau	doreau

Some special cases:

a fi	*a da*	*a sta*	*a vrea*	*a ști*	*a scrie*	*a face*	*a locui*
eram	dădeam	stăteam	voiam	știam	scriam	făceam	locuiam
etc.	*etc.*	*etc.*	*etc.*	*etc.*	*etc.*	*etc.*	*etc.*

b) Sequence of Tenses

Note the uses of the conditional present and the indicative present in the sentence in the Text begining *ce-ar zice cumpărătorii...* In English, only the first verb would be in the conditional, while the others would be in the indicative past. In Romanian, there is mood agreement only between the main clause (interrogative here) and the *dacă*-clause; the remaining clauses are independent as regards tense and mood, and use the indicative or subjunctive present.

24.3/4 Adverbs: *mai*

The word *mai* is used in various senses: more, again, left, still, else, etc. It indicates that something remains, or is repeated, or is an addition:

e mai atent decât ea - he's more attentive than her
mai des - more often
mai vrei unu? - would you like another one?
aș mai spune ceva - I'd like to say something else.
aș vrea să mai vin la voi - I should like to come and see you again
trebuie să mai aplic sistemul și altădată - I must apply the system again, another time

The following use combines the two ideas "what else did you do?" and "what did you do after that?": ce-ai mai făcut după aceea?

(This would generally mean "what *else* did you do after you did *that*?" and not "what *else* did you do after *that*?").

But generally the question *ce-ai mai făcut?* is used in situations where English has, simply, *what have you done?* or *what have you been doing?*.

Other uses:

mai întâi - first (of all)
mai ales - especially
mai deunăzi - recently, the other day
ce mai faci? - how are you?

Mai comes immediately before the adjective or adverb in a comparative construction, but in other uses it generally adheres to the verb:

(e) mai puțin - (it's, there's) less
mai e puțin - there's a little left, it's a bit further
mai e puțin și ajungem - just a bit further and we'll be there

24.4 Exercises

1. Copy out the Text of the Lesson and read it aloud.

2. Answer the following questions:

1. Când s-a întors Patricia acasă?
2. Cine i-a deschis ușa?
3. Ce i-a spus Patricia lui Sandu?
4. Ce i-a răspuns Sandu?
5. Cum se spune "how are you?" pe românește?
6. De unde venea Patricia?
7. Ce a început Patricia să o întrebe pe vânzătoarea din magazin?
8. Pentru ce i-a mulțumit Patricia lui Sandu?

3. Make sentences with the help of the following tables:

a.

în acel moment când au intrat când au venit la noi în timp ce mă aștepta	citeam scriam	o scrisoare
	vorbeam cu sora mea eram la ușă fumam o țigară	

b.

voiam doream veneam	să	vă le	întâlnesc vorbesc ajut	
			spun întreb	ceva

c.

mi ni i li	se pare că	am ai a ați au	făcut	o greșeală un lucru bun

4*. Translate (unless otherwise indicated, use the perfect tense for the English past):

It was (*imperfect*) towards (*către*) evening when Patricia returned from town. She rang at the door and waited a little. Sandu opened the door. She said ”Good evening” to him. After answering her (*trans.* after he answered her), he asked her, ”How are you?”. She answered (*add* him), ”(Very) well, thank you”. Then she told him how she (had) entered a shop selling (*trans.* with) all kinds of things and how she had begun (*trans.* began) to ask a shop-assistant what some of the things (*trans.* articles) in the shop were called (*trans.* are called) in Romanian. She wrote them down in her notebook while the shop-assistant watched (*imperfect*) her, curiously (*trans.* looked curiously at her).

E4.
Era către seară când Patricia s-a întors din oraș. Ea a sunat la ușă și a așteptat puțin. Sandu i-a deschis ușa. Ea i-a spus, ”Bună seara”. După ce i-a răspuns el a întrebat-o ”Ce mai faci?” Ea i-a răspuns, ”Bine mulțumesc”. Apoi i-a spus cum a intrat într-un magazin cu tot felul de lucruri și cum a început să întrebe pe o vânzătoare cum se cheamă pe românește unele articole din magazin. Ea le-a notat în carnetul ei în timp ce vânzătoarea se uita curios la ea.

LESSON 25

25.1 Vocabulary

altfel *adv.* - otherwise
a amenința *vb* - to threaten
a apărea *vb.* - to appear
artă, arte *F.* - art
autobuz, autobuze *N.* - bus
bulevard, bulevarde *N.* - boulevard, avenue
cer, ceruri *N.* - sky, heaven
direct *adv.* - straight, direct
floare, flori *F.* - flower
galerie, galerii *F.* - gallery
iarbă, ierbi *F.* - grass
a ieși (din) *vb.* - to go out, to come out (of)
istorie, istorii *F.* - history
kilometru, kilometri *M.* - kilometre
monument, monumente *N.* - monument
muzeu, muzee *N.* - museum, art gallery
natural, naturală, naturali, naturale *adj.* - natural
național, națională, naționali, naționale *adj.* - național
nor, noră *M.* - cloud
parc, parcuri *N.* - wood(s)
pe când *conj.* - while
pictură, picturi *F.* - painting
a se plimba *vb.* - to walk, to go for a walk
a ploua *vb.* - to rain
sat, sate *N.* - village
stație, stații *F.* - bus-stop, tram-stop
a se strica *vb.* - to break, to deteriorate, to get worse, to get broken
șosea, șosele *F.* - high-road, roadway
taxi, taxiuri *N.* - taxi
troleibuz, troleibuze *N.* - trolley-bus
universal, universală, universali, universale *adj.* - international, world-, universal
a se urca *vb.* - to climb, to get (on, in)
vizitare, vizitări *F.* - visit, visiting
vreme, vremuri (*or* vremi) *F.* - weather, time
vreun, vreo, vreunii, vreunele *det.* - a, some (... or other)
vreunul, vreuna, vreunii, vreunele *pron.* - one, some

Proper Names

București - Bucharest
vreunul din parcurile Bucureștiului - one of the parks of Bucharest
pădurea Băneasa - the Băneasa woods
orașul București - the city of Bucharest
Snagov - Snagov
Muzeul Satului - the Village Museum
Muzeul Zambaccian - the Zambaccian Museum

Phrases

aș fi..., ar fi..., am fi... - (I, he, we) would have
am fi avut mai mult de mers - we'd have had further to go, walk
am fi putut ajunge - we could have arrived, would have been able to arrive
dacă am fi luat - if we had taken
ce-am putea vizita? - what could we visit?
așa de bine - so well
bulevardele cele mari - the big boulevards
ce păcat! - what a pity!
de la Șosea - *i.e.* in the Șosea Kiseleff (a well-known avenue in Bucharest)
e numai la patruzeci de kilometri de București - it's only 40 km from Bucharest(*lit.*it's only at 40...
ies din muzeu - they come out of the museum
între timp - meanwhile, in the meantime
la timp - in time
până acum - up to now
să mă gândesc - let me think

25.2 Prin București

Cei patru prieteni pleacă într-o zi prin oraș să continue vizitarea muzeelor și monumentelor de artă.

P: Ce-am putea vizita azi, Sandule?

S: Să mă gândesc. Am fost până acum la Galeria Națională de Pictură, la Muzeul Zambaccian, la Muzeul de Artă Universală, de Artă Națională, de Istoria Orașului București, la Muzeul Satului...
A: Să mergem la unul din muzeele de la Șosea. Să luăm pentru asta un troleibuz sau un autobuz, fiindcă cu mașina mergem prea repede și nu mai putem vedea nimic din oraș.

La una din stațiile de autobuze și troleibuze prietenii noștri se urcă într-un troleibuz.

A: Cred că ar fi fost mai bine dacă am fi luat un autobuz; am fi putut ajunge mai repede.
S: Nu știu dacă ar fi fost totuși așa de bine, deoarece am fi avut mai mult de mers chiar dacă am fi mers mai repede. Autobuzul nu merge direct, pe când troleibuzul merge direct, pe bulevardele cele mari, din centru.
W: Aș fi vrut să mergem și la pădurea Băneasa sau să ne plimbăm în vreunul din parcurile sau grădinile Bucureștiului.

Ana privește cerul pe care au apărut între timp nori negri.

A: Ce păcat că s-a stricat vremea și amenință să plouă, fiindcă altfel am fi putut merge la Snagov, care e numai la 40 de kilometri de București.
S: Nu știu dacă știți, dar la Snagov e un lac mare și o pădure foarte mare și frumoasă cu iarbă verde și flori multe.

La Șosea prietenii noștri coboară din troleibuz și se duc la Muzeul de Istorie Naturală. Când ies din muzeu începe să plouă, dar Sandu vede la timp un taxi liber. ”Iată un taxi care vine la timp”, zice el. ”Repede înăuntru!”

25.3 Grammar

25.3/1 Determiners: *cel, cea, cei, cele*

The plural forms *cei, cele* are used before numeral modifiers; the noun does not take the article suffix:

cei patru prieteni - the four friends
cele două prietene - the two friends
iată camerele celor trei băieți - here are the three boys’ rooms

Both the singular and plural forms may occur before adjective-modifiers. The meaning they convey lies somewhere between that conveyed by the definite article and that conveyed by the demonstrative *acel(a)*:

bulevardele mari - the big boulevards
bulevardele cele mari - the, those big boulevards
bulevardele acelea mari - those big boulevards
See also 30.2/2

25.3/2 Verbs: The Conditional Mood, Past Tense

This tense is formed by means of the present conditional (see 22.3/3) of *a fi* together with the past participle of the verb to be conjugated. It may be translated *”...’d have...”, ”...should have...”, ”...would have...”.*

Note: The Conditional Past is often replaced by the Imperfect.

eu aș	fi + past participle (invariable)	
tu ai	”	
el ar	”	
noi am	”	
voi ați	”	
ei au	”	

ar fi fost mai bine - it would be better
ar fi fost mai bine - it would have been better (*lit.* it would have been better)
am avut mai mult de mers - we had further to go
am avea mai mult de mers - we would have further to go
am fi avut mai mult de mers - we would have had further to go

Don’t confuse the following:

(eu, noi) am avut - I, we (have) had
(noi) am fi avut - we would have had, we’d have had

The past conditional is also used in *dacă*-clauses:

cred că ar fi fost mai bine dacă am fi luat un autobuz - I think it would have been better if we had (*lit.* would have) taken a bus

Further examples:

am fi putut ajunge mai repede - we could have got there quicker
am fi putut merge la Snagov - we could have gone to Snagov
aș fi vrut să mergem și la pădurea Băneasa - I’d have liked to go, I’d like to have gone, I’d have liked to have gone to the Băneasa woods

When the verb is in the conditional (present or past), the pronoun *o* follows the main part of the verb, just as it does in the case of the perfect:

dacă i-ai trimite-o - if you sent it her
dacă i-ai fi trimis-o - if you’d sent it to her

25.3/3 Verbs: *a trebui*

Further examples:

trebuie să mă duc acolo - I must go there
a trebuit să mă duc acolo - I had to go there
n-a trebuit să mă duc acolo - I didn't have, need to go there
n-ar fi trebuit să mă duc acolo - I needn't have gone there
n-aș vrea să trebuiască să mă duc acolo - I shouldn't like to have to go there

25.3/4 Conjunctions

The following examples contain conjunctions equivalent to English *as, when, while.* Some of the forms are near-synonyms. With some, the imperfect is commonly used in past-tense constructions.

(după) cum spuneam - as I was saying
cum auzea un cuvânt nou, îl scria în caiet - when he heard a new word, he wrote it down in his exercise-book
pe măsură ce înaintam spre nord, se făcea tot mai rece - as we advanced northwards, it grew colder and colder
(*a înainta* - to advance; *a se face* - to become; *tot mai* - more and more)
când/ după ce termin (*present tense*) cartea, am să ți-o dau și ție - when I'm through with the book, I'll pass it on to you
(*și ție* suggests "so that you'll be able to read it too")
pe când/în timp ce mă întorceam acasă... - while returning home, on my way home, as I was returning home...
în timpul cât ai fost în concediu - while you were on holiday, on leave
cât ai lipsit am terminat lucrarea - while you were away I finished the work (*a lipsi* - to be away, *lucrare F.* - work)

Note also the translation of *as* - *dacă* and *așa cum* in Exercises 4 and 5.

25.4 Exercises

1. Copy out the Text of the Lesson and read it aloud

2. Answer the following questions:

1. Ce muzee au vizitat până acum soții Roberts?
2. Unde vreau(*imperfect)* ei să se ducă azi cu prietenii lor?
3. Cu ce se pot duce ei la Șosea?
4. Unde ar fi vrut să se plimbe William?
5. Ce ar fi vrut Ana să facă?
6. Ce spune Sandu că este (*there is*) la Snagov?
7. Unde coboară cei patru prieteni?

3. Make sentences with the help of the following tables:

a.

să	luăm urcăm într-	un	autobuz troleibuz taxi
am	luat venit cu		

b.

e ai aveți avem au	mult puțin destul	de	mers urcat coborât citit scris învățat

c.

câți kilometri sunt	până de	la	București? Londra? Constanța? Sinaia? Brașov?

d.

să	mergem ne plimbăm stăm	în	grădină parc pădure curte

4*. Change the tense of the verbs in the following sentences into a) the present conditional, and b) the past conditional. (In the first two sentences as they stand, *dacă* means *as, because*; with the conditional (as with the future) it means *if*).

1. Dacă am plecat devreme am ajuns la timp (1st pers.sg.)
2. Dacă m-ai ajutat am terminat exercițiile mai repede.
3. Dacă mă întrebi îți răspund.
4. Dacă vei învăța vei ști lecția.
5. Poți să ajungi la timp dacă te duci mai repede.

6. Ana va primi telegrama până (*by*) joi dacă i-o trimiți azi.

5*. The translation text below includes a number of new words. Study the new vocabulary first, before attempting the exercise.

Vocabulary

amabilitate, amabilități *F.* - kindness, friendliness
arhitectură, arhitecturi *F.* - architecture
atrăgător, atrăgătoare, atrăgători, atrăgătoare *adj.* - nice, pleasant, attractive
bucureștean, bucureșteni *M.* - Bucharestian
căldură, călduri *F.* - heat
cu adevărat *adv.* - truly, really
cunoscut, cunoscută, cunoscuți, cunoscute *adj.* - well-known
a impresiona *vb.* - to impress
interesant, interesantă, interesanți, interesante *adj.* - interesting
larg, largă, largi, largi *adj.* - wide
a merita *vb.* - to be worth, to merit
oameni *M.pl.* - people
obiectiv, obiective *N.* - objective, target, aim
abișnuit, obișnuită, obișnuiți, obișnuite (cu, să) *adj.* - used (to), accustomed (to)
statuie, statui *F.* - statue
turistic, turistică, turistici, turistice *adj.* - tourist
ceva locuri - any places
a merge pe munte, a merge pe munți - to walk in the mountains
merită văzut - it is worth seeing
obiectiv turistic - sight

-Did you have time to see any really interesting places on (*în*) your trip to Bucharest?
-Yes, of course. We saw all the more important buildings, museums, parks, statues - all the well-known sights. But of course we didn't have time to see everything that's worth seeing.
-What impressed you most?
-Oh, the wonderful wide boulevards, the parks, the flowers, the architecture, the food - and especially the kindness of the people.
-And what did you like least?
-That's (*iată*) a very difficult question to answer (*la care e greu de răspuns)!* Perhaps the heat, which we're not used to in England. Summer is not the best time to (*pentru a*) visit the Romanian capital (*trans.* the capital of Romania). Bucharest (*Bucureștiul*) is pleasantest in spring and autumn. It's better to go (*să mergi*) to Mamaia, for example, or Sinaia in summer - swim (*să înoți*) in the Black Sea or walk in (*pe*) the mountains. Do as the Bucharestians do (*trans.* do as (*fă așa cum*) do the B.)!

E4a.
1. *Dacă aș pleca mai devreme aș ajunge la timp.*
2. *Dacă m-ai ajuta aș termina exercițiile mai repede.*
3. *Dacă m-ai întreba ți-aș răspunde.*
4. *Dacă ai învăța ai ști.*
5. *Ai putea să ajungi la timp dacă te-ai duce mai repede.*
6. *Ana ar primi telegrama până joi dacă i-ai trimite-o azi.*

E4b.
1. *Dacă aș fi plecat mai devreme am fi ajuns la timp.*
2. *Dacă m-ai fi ajutat aș fi terminat exercițiile mai repede.*
3. *Dacă m-ai fi întrebat ți-aș fi răspuns.*
4. *Dacă ai fi învățat lecția ai fi știut.*
5. *Ai fi putut să ajungi la timp dacă te-ai fi dus mai repede.*
6. *Ana ar fi primit telegrama până joi dacă i-ai fi trimis-o azi.*

E5.
-Ați avut timp să vedeți ceva locuri cu adevărat interesante în călătoria la București?
-Da, desigur. Am văzut toate clădirile mai importante, muzeele, parcurile, statuile - toate obiectivele turistice cunoscute. Dar, desigur, nu am avut timp să vedem tot ce merită (să fie) văzut.
-Ce v-a impresionat cel mai mult?
-A, minunatele bulevarde largi, parcurile, florile, arhitectura, mâncarea - și mai cu seamă amabilitatea oamenilor.
-Și ce v-a plăcut cel mai puțin?
-Iată o întrebare la care e greu de răspuns! Poate căldura cu care noi nu suntem obișnuiți în Anglia. Vara nu e cel mai bun timp pentru a vizita capitala României. Bucureștiul e cel mai atrăgător primăvara și toamna. E mai bine să mergi vara la Mamaia, de exemplu, sau la Sinaia - să înoți în Marea Neagră sau să mergi pe munți. Fă așa cum fac bucureștenii!

LESSON 26

26.1 Vocabulary

a adăuga *vb.* - to add
ajutor, ajutoare *N.* - help, assistance
așadar *adv.* - then, therefore
bogat, bogată, bogați, bogate *adj.* - rich
bravo *int.* - well done, well said, bravo
câmpie, câmpii *F.* - plain
coastă, coaste *F.* - coast
a cunoaște *vb.* - to know
se cunoaște *vb.* - one can see, it is noticeable, clear
deal, dealuri *N.* - hill
deltă, delte *F.* - delta
a despărți *vb.* - to divide, to separate
desparte *vb.* - (he, she, it) divides, separates
enorm, enormă, enormi, enorme *adj.* - enormous, huge
est *N.* - east
a se face (din) *vb.* - to be made (from)
fluviu, fluvii *N.* - (major) river
a forma *vb.* - to form
ia *int.* - come, now
inel, inele *N.* - ring
a izvorî *vb.* - to spring, to rise
izvorăște *vb.* - (it) rises
în jurul (+gen.) *prep.* - (a)round
mănăstire, mănăstiri *F.* - monastery
medieval, medievală, medievali, medievale *adj.* - aediaeval
a menționa *vb.* - to mention
nume, nume *N.* - name
podiș, podișuri *N.* - plateau, table-land
prin *prep.* - through
printre *prep.* - among
regiune, regiuni *F.* - region, district
râu, râuri *N.* - river
a sări *vb.* - to jump
stuf *no pl.* - reed
sud *N.* - south
sud-est *N.* - south-east
știință, științe *F.* - knowledge, science
tocmai *adv.* - just, precisely, as far (away) as
a se vărsa *vb.* - to flow, to pour
vărsare, vărsări *F.* - (river) mouth, flowing
vecin, vecină, vecini, vecine (cu) *adj.* - neighbouring, bordering (on), adjacent (to)
vest *N.* - west
vestit, vestită, vestiți, vestite *adj.* - famous, renowned

Phrases

ar mai fi de adăugat câteva nume - there are (*lit.* would be) some names to add, to be added, one ought to add
să te vedem cum stai cu... - let's see how it is with..., how you stand regarding..., how good you are at...
ești tu tare la... - you're good at...
foarte bine - very good, quite correct, right
ia să văd - let me see now, come let's see
în centrul României - in the centre, middle of Romania
în jurul podișului - round the plateau
în sud-estul Europei - in the south-east Europe
la vărsarea ei în mare - at its mouth, where it flows into the sea
mai e ceva de spus - there's something more to say, to be said
nota zece la toate lecțiile - ten out of ten in all the lessons, every lesson
să-mi sari în ajutor - to come to my rescue, jump to my aid
vrea să-mi arăt eu știința - she wants me to display my knowledge
William fii gata... - William be ready..., you be ready,William...
vestita regiune a mănăstirilor - the famous region of the monasteries

Nume Geografice - Geographical Names

Africa - Africa	America - America	Asia - Asia	Australia - Australia
Europa - Europe	Albania - Albania	Anglia - England	Austria - Austria

Belgia - Belgium	Bulgaria - Bulgaria	Cehoslovacia - Czechoslovakia	Danemarca - Denmark
Elveția - Switzerland	Finlanda - Finland	Franța - France	Germania - Germany
Grecia - Greece	Irlanda - Ireland	Islanda - Iceland	Italia - Italy
Norvegia- Norway	Olanda - Holland	Iugoslavia - Yugoslavia	Polonia - Poland
Portugalia - Portugal	România - Romania	Marea Britanie - Great Britain	Rusia - Russia
Scoția - Scotland	Spania - Spain	Suedia - Sweden	Turcia - Turkey
Țara Galilor - Wales	Ungaria - Hungary	Africa de Sud - South Africa	Argentina - Argentina
Brazilia - Brazil	Canada - Canada	China - China	Egipt - Egypt
India - India	Iran - Iran	Israel - Israel	Japonia - Japan
Mexic - Mexico	Noua Zeelandă - New Zeeland		Pakistan - Pakistan

Statele Unite ale Americii/ S.U.A. - United States of America/ S.U.A.

Rivers

Argeșul - the Argeș	Dunărea - the Danube	Mureșul - the Mureș	Oltul - the Olt
Prahova - the Prahova	Prutul - the Prut	Siretul - the Siret	

despre Dunăre - about the Danube
din nordul Dunării - north of the Danube

Regions, etc

Moldova - Moldavia	Muntenia - Muntenia, Wallachia	Transilvania - Transylvania

din nordul Moldovei - of/in northern Moldavia
podișul Transilvaniei - the plateau of Transylvania
Carpații - the Carpathians
munții Carpați - the Carpathian mountains
câmpia Bărăganului - the Bărăgan plain

26.2 O lecție de geografie

S: Ia să văd, Patricia, ce știi tu despre România? Ești tu tare la matematică, dar să te vedem cum stai cu geografia.
P: Poftim întreabă-mă. William fii gata să-mi sari în ajutor.
S: Unde este România?
P: România este în sud-estul Europei, pe coasta Mării Negre.
S: Care sunt țările vecine cu România?
P: La sud Bulgaria, la est și nord Moldova și Ucraina... William ajută-mă!
W: La vest Ungaria și Serbia.
S: Foarte bine. Acum ceva despre munți, dealuri, râuri și câmpii.
P: În centrul României sunt munții Carpați care formează un inel în jurul podișului Transilvaniei. Mai departe îți răspunde William.
W: Credeți că nu știe? Știe, dar vrea să-mi arăt eu știința. Așadar să continuăm. Cel mai mare râu al României este Dunărea, fluviul Dunărea, cum se spune pe românește unui râu foarte mare. Dunărea izvorăște tocmai din Germania și trece prin Austria, Slovacia, Ungaria, Croația, Serbia, apoi desparte România de Bulgaria, și după ce trece prin România, o desparte de Ucraina și se varsă în Marea Neagră.
A: Foarte bine. Se cunoaște că avem printre noi un profesor de geografie. Dar, William, mai e ceva de spus despre Dunăre.
W: Desigur. La vărsarea ei în mare Dunărea formează o deltă enormă, bogată în pește și stuf din care se face hârtie. Ar mai fi de adăugat câteva nume de râuri: Olt, Mureș, Siret, Prut... și de menționat câmpia Bărăganului, toată câmpia din nordul Dunării.
P: William, nu uita vestita regiune a mănăstirilor medievale din nordul Moldovei.
A: Bravo, Patricia, nota zece la toate lecțiile.

26.3 Grammar

26.3/1 Nouns

a) *Geographical Names*

Those in *-a* are F, others are M:

	B-form	*C-form*
M.	București(ul)	Bucureștiului
M.	Olt(ul)	Oltului
F.	Dunăre(a)	Dunării
F.	Prahova	Prahovei
F.	Transilvania	Transilvaniei

After a preposition the article suffix is omitted in the case of names of M-gender and *Dunărea* if the noun is not modified:
despre Dunăre - about the Danube
în Olt - in the Olt

Other F-nouns retain the article:
în Prahova - in Prahova
prin România - through Romania
See further 32.5.

Note the following examples:
la sud - to the south

în sud-estul Europei - in the south-east of Europe
(fluviul) Dunărea - the (River) Danube (*lit.* (the River) the Danube)
Oltul/ râul Olt - the (River) Olt
toată câmpia din nordul Dunării - all the plain, the whole (of the) plain (to the) north of the Danube
mănăstirile medievale din nordul Moldovei - the mediaeval monasteries in northern Moldavia

Note how *din* is used to link the one noun phrase to the other; it may be convenient to think of it as being equivalent in this use to *de+în.*

b) Invariable Forms

Some nouns are invariable as to number, that is, the same form is used for both the singular and the plural; there is no distinctive plural suffix:

M. un mușchi - a steak
mușchiul - the steak
(niște) mușchi - (some) steaks
mușchii - the steaks

N. un nume - a name
numele - the name
(niște) nume - (some) names
numele - the names

F. o vânzătoare - a sales-assistant
vânzătoarea - the sales-assistant
(niște) vânzătoare - (some) sales-assistants
vânzătoarele - the sales-assistants

The C-forms with the article:
mușchiului, mușchilor; numelui, numelor; vânzătoarei, vânzătoarelor

Generally the modifiers present and/or a verb-form indicate(s) the number in question, but there may be ambiguity in the case of invariable N-nouns with the sing./pl. article suffix *-le (numele* - the name, or the names)

c) A noun governed by the preposition *cu* takes the article suffix in many cases, even when unmodified:
a face semn cu mâna - to wave (*lit.* to make sign with the hand)
cu avionul - by plane, by air
cum stai cu geografia? - how's your geography?

But:
o cafea cu lapte - a white coffee
cu plăcere - with pleasure

26.3/2 The Possessive Marker

As we saw in 24.3/1, the possessive marker *al, a, ai, ale* is used to link a C-form noun to its head when the latter is modified by an adjective:
cel mai mare râu al României - the largest river in Romania (*lit.* of Romania)
vestita regiune a mănăstirilor - the famous region of the monasteries

23.3/3 Pronouns: Unaccented Dative

We have already seen that these pronouns are frequently used where English uses possessive determiners (*my, your,* etc.) Some further examples:
să-mi arăt știința - (let me) show (off) my knowledge
să-ți faci lecțiile - do your lessons, homework
să ne punem cărțile pe masă - (let's) put our books on the table

26.3/4 Word-Order

Note the inversion of subject and verb:
ești tu tare la matematică, dar să te vedem cum stai cu geografia - you are good at maths (that we know), but let's see what your geography is like (*lit.* but let's see how you stand with geography)
mai departe îți răspunde William - William will carry on from there
vrea să-mi arăt eu știința - you want me to air my knowledge

26.4 Exercises

1. Make sentences or phrases with the help of the following tables:

a.

aceasta unde care	e regiunea	dealurilor? munților? pădurilor? lacurilor? mănăstirilor?

b.

în	nordul estul vestul sudul	Angliei României Franței Uniunii Sovietice

c.

la	nord sud est vest sud-vest nord-est	de	Londra Constanța Liverpool București

d.

în	centrul jurul	Angliei României Europei podișului Transilvaniei câmpiei Bărăganului deltei Dunării regiunii mănăstirilor

e.

vă	rog rugăm	să	le -i	citiți dați luați trimiteți	scrisoarea cartea romanul

2*. Insert the correct form of the verb given in brackets. If the tense or mood is not entirely conditioned by the context, use the one suggested.

1. Aș cumpăra acest dicționar dacă ... bani la mine (*on me*). *(a avea)*
2. Eu ... acest dicționar ieri. (*a cumpăra,* perfect)
3. Ne ... la București poimâine. (*a se întoarce, voi-* future)
4. Când l-am întâlnit pe George, ... acasă. (*a se duce,* imperfect)
5. Aș fi venit la voi dacă m- ... . (*a invita*)
6. Sandule, ... la mine (*to see me*) la birou. (*a veni*)
7. Dacă vreți, Paul vă ... acum cărțile. (*a da, voi-* future)
8. Am crezut că Ana și Sandu ... săptămâna trecută telegrama. (*a primi*, perfect)

3*. Translate.

Romania is a country on the coast of the Black Sea, in the south-east of Europe. The countries bordering on Romania are: to the east and north Moldova and Ukraine, to the west Serbia and Hungary, and to the south Bulgaria. Through Romania passes the river Danube, the second longest river (*fluviu*) in (*din*) Europe. The Danube rises in central Europe (*trans.* in (*din*) the centre of Europe), in Germany, and flows (*trans.* passes) through ten countries: Germany, Austria, Slovakia, Hungary, Croatia, Serbia, Romania, Bulgaria, Moldova and Ukraine. In Romania there are high mountains and large rivers and woods. On the sea-coast, Mamaia, to the north of Constanța, and Eforie, to the south, are renowed throughout (*trans.* in all) Europe for their beach(es), sun and sea.

E2.

aș avea, am cumpărat, ne vom întoarce, se ducea, m-ați fi invitat, vino, vă va da, au primit.

E3.

România e o țară pe coasta Mării Negre, în sud-estul Europei. Țările vecine cu România sunt: la est și nord Moldova și Ucraina, la vest Serbia și Ungaria iar la sud Bulgaria. Prin România trece fluviul Dunărea, al doilea fluviu din Europa. Dunărea izvorăște din centrul Europei, din Germania, și trece prin zece țări: Germania, Austria, Slovacia, Ungaria, Croația, Serbia, România, Bulgaria, Moldova și Ucraina. În România sunt munți înalți și râuri și păduri mari. Pe coasta mării, Mamaia, la nord de Constanța, și Eforie, la sud, sunt vestite în toată Europa pentru plaja, soarele și marea lor.

LESSON 27

27.1 Vocabulary

adăpost, adăposturi *N.* - shelter
apăru *vb.* - (he, she, it) appeared (*past historic*)
apărător, apărători *N.* - defender, guard
a bate *vb.* - to knock, to beat, to blow
bătea *vb.* - (he, she, it) blew, was blowing *(imperfect)*
bătu *vb.* - (he, she, it) knocked, beat *(past historic)*
biserică, biserici *F.* - church
căută *vb.* - (he, she, it) looked for, sought *(past historic)*
cerând *pres.part.* - asking, requesting, begging, demanding
citi *vb.* - (he, she, it) read *(past historic)*
a construi *vb.* - to build, to construct
domnitor, domnitori *M.* - hospodar, voivode, ruling prince
Dumnezeu *M.* - God
fereastră, ferestre *F.* - window
fiu, fii *M.* - son
istoric, istorică, istorici, istorice *adj.* - historical, historic
în cele din urmă *adv.* - in all, altogether
a înălța *vb.* - to raise, to build, to erect
înălță *vb.* - (he, she) erected *(past historic)*
a se înălța *vb.* - to be erected, to stand (high), to rise
se înalță *vb.* - (he, she, it) stands, rises, (they) stand, rise
a înștiința *vb.* - to inform, to nitify
înștiințară *vb.* - (they) informed *(past historic)*
întoarse *vb.* - (he, she, it) returned *(past historic)*
întrebând *pres.part.* - asking
a învinge *vb.* - to defeat, to conquer
învins, învinsă, învinși, învinse *adj.* - defeated, conquered
învinse *vb.* - (he, she, it) conquered *(past historic)*
legendă, legende *F.* - legend
luptă, lupte *F.* - battle, fight
mamă, mame *F.* - mother
mulțumire, mulțumiri *F.* - satisfaction, gratitude, thanks
să moară *vb.* - (to) die
a muri *vb.* - to die
neamț, nemți *M.* - German
nimeni *pron.sg.* - nobody, no one
peste *adv.* - over, more than
să piardă *vb.* - (to) lose
a pierde *vb.* - to lose
pierzând *pres.part.* - losing
poartă, porți *F.* - gate
a primi *vb.* - to get, to receive, to accept
rănit, rănită, răniți, rănite *adj.* - wounded
răspunse *vb.* - (he, she, it) answered *(past historic)*
rușinat, rușinată, rușinați, rușinate *adj.* - ashamed
secol, secole *N.* - century
turc, turci *M.* - Turk
turn, turnuri *N.* - tower
unuia *M/N*, uneia *F. C-form pron.* - of one, to one, for one
vânt, vânturi *N.* - wind
voie, voi *F.* - permission, consent

Phrases

ca semn de mulțumire - as a token of gratitude
care se întoarce ... și cere ... - who was returning (*lit.* is returning) ... and requesting ...
că e el, fiul ei - that it was he, her son
a-și căuta adăpost - to look for seek shelter (for oneself)
a cere voie înăuntru - to ask permission to enter (*lit.* to ask permission inside)
Cetatea Neamțului - Neamț Citadel (*or* Teuton's Fortress, near town of Târgu Neamț)
domnitorul bate la poartă - the prince was beating (*lit.* is beating) on the gate
legenda spune - the story goes, the legend tells

27.2 O legendă istorică

Iată ce citi William într-o carte cu legende istorice:

Nu departe de regiunea mănăstirilor din nordul Moldovei se înalță ruinele Cetății Neamțului. Legenda spune că în secolul al XV-lea Ștefan cel Mare, domnitorul Moldovei, pierzând o luptă cu

turcii, își căută adăpost în Cetatea Neamțului unde erau soția și mama sa.

Era noapte și bătea un vânt rece când Ștefan bătu la poarta cetății, cerând voie înăuntru. Nimeni nu-i răspunse.

Apărătorii cetății înștiințară pe cele două doamne că domnitorul bate la poartă. Mama lui Ștefan apăru la fereastra unuia din turnuri, întrebând cine bate.

Ștefan îi răspunse că e el, fiul ei, care se întoarce rănit și învins din luptă și cere adăpost în cetate.

Mama lui însă îi răspunse că el nu poate fi Ștefan, deoarece fiul ei nu se întoarce niciodată învins din luptă.

Dacă însă el e Ștefan cu adevărat și a fost învins de turci, atunci ea nu-l primește în cetate, și îi spune că e mai bine să moară în luptă decât să-și piardă țara.

Rușinat, Ștefan se întoarse iar la liptă și în cele din urmă îi învinse pe turci. Iar ca semn de mulțumire lui Dumnezeu înalță o mănăstire.

În total Ștefan cel Mare a construit peste 40 de mănăstiri și biserici în Moldova.

27.3 Pronunciation

You will have noticed that two adjacent vowels may either a)form or belong to separate syllables, or b)form a diphthongal glide within a single syllable. In normal fast speech, diphthongs occur across word boundaries:

ce ați făcut? ≡ ce-ați făcut?

The most regular syllable reductions, particularly those involving grammatical words, are indicated in writing by means of a hyphen between the two vowels forming a glide.

The Romanian orthography has no special means of differentiating the two possibilities within a word. Note the following standards contrasts:

a căuta	a că-u-ta	ruină	ru-i-nă
rău	rău	uite	ui-te
străin	stră-in	fiul	fi-ul
răi	răi	fiu	fiu
real	re-al	leul	le-ul
rea	rea	leu	leu

Note that the orthography uses a hyphen to indicate a vowel glide or the omission of a sound-segment. In our transcriptions we occasionally use a hyphen, as in the examples above, to indicate a syllable boundary. Be careful not to confuse the two! (Thus: *ce-ați* - one syllable; re-al - two syllables).

27.4 Grammar

27.4/1 Determiners: *cel, cea*

In the names of kings, etc, the determiner *cel, cea* is equivalent to English *the*:

Ștefan cel Mare - Stephen the Great
Alexandru cel Bun - Alexander the Good
Caterina cea Mare - Catherine the Great

27.4/2 Pronouns: *unul, una, unii, unele*

The C-forms of these pronouns (see 23.3/1) are the same as those of the indefinite article with the addition of a suffix *-a*:

	M/N	F
sg.	unuia	uneia
pl.	unora	unora

Examples:

unul din turnuri - one of the towers
unuia din turnuri - of one of the towers
una din doamne - one of the ladies
uneia din doamne - of, to, for one of the ladies
unii din ei/unele din ele - some of them
unora din ei/unora din ele - of, to, for some of them

Ștefan apăru la fereastra unuia din turnuri - Stefan appeared at the window of one of the towers

Note the use and omission of the definite article in this example. This article is used with nouns preceded by markers and (most) prepositions only when the nouns are modified.

Thus, *la fereastră*, but *la fereastra unuia din turnuri*, in which *unuia din turnuri* modifies *fereastra*, and in which *turnuri* is without article because it is unmodified.

Similarly:

bate la poartă - he beats on the gate
bătu la poarta cetății - he beat on the gate of the citadel, the citadel gate

27.4/3 Numerals: Use of the Ordinals

Roman figures are used for writing the number of a monarch or a century:

Elisabeta a II-a - Elizabeth II
Henric al V-lea - Henry V
secolul al XX-lea - the twentieth century

27.4/4 Verbs

a) The Past Historic Tense

In Standard Romanian the tenses used for indicating that an action took place in the past are perfect (for

a complete action) and the imperfect (for emphasizing the continuity of an action in relation to the other actions). In some dialects, and (in its past-tense use) in the standard written medium in non informal styles, the perfect is replaced by another tense, which we shall call the Past Historic. (Other names for this tense are: past definite, simple past, simple perfect, and preterite.)
The past historic is rarely used in standard spoken Romanian, so that, unless you wish to write formally, you do not need to master its forms; you do need to learn to recognize them, however, for you will see them in print. Its characteristic endings are:
stressed vowel + -i, -și, -(zero), -răm, -răți, -ră
Examples:

a căuta: căutai, căutași, căută (see Note), căutarăm, căutarăți, căutară.
a apărea: apărui, apărui, apăru, apărurăm, apărurăți, apărură.
a avea: avui, avuși, avu, avurăm, avurăți, avură.
a putea: putui, putuși, putu, puturăm, puturăți, putură.
a fi: fui, fuși, fu, furăm, furăți, fură.
a citi: citii, citiși, citi, citirăm, citirăți, citiră.
a coborî: coborâi, coborâși, coborî, coborârăm, coborârăți, coborâră.
a începe: începui, începuși, începu, începurăm, începurăți, începură.

Note: Verbs in *-ia* like *a apropia* take *-e* here in place of *-ă.*
The stressed vowel of the ending is generally the same as the stressed vowel of the ending of the past participle (cf. the past participles *căutat, apărut, avut, putut, citit, coborât, început*). Verbs whose infinitives end in unstressed *-e* and their past participles in *-s* generally follow this pattern:

a merge: mersei, merseși, merse (*note stress)*, merserăm, merserăți, merseră (*note stress*)
a scrie: scrisei, scriseși, scrise, scriserăm, scriserăți, scriseră.

The verb *a fi* may also follow this pattern:

fusei, fuseși, fuse, fuserăm, fuserăți, fuseră

Note the following:

a da: dădui, dăduși, dădu, dădurăm, dădurăți, dădură.
a sta: stătui, stătuși, stătu, stăturăm, stăturăți, stătură.

Uses in the Text:

iată ce citi William - here is what William read
își căută adăpost - he sought shelter
Ștefan bătu la poartă - Stephen beat on the gate
Ștefan îi răspunse că e el - Stephen replied that it was he

Pick out the seven other occurences in the Text (the stress is marked in all these). Don't confuse this tense with the present or imperfect.
b) The Imperfect Tense
Note the use of the imperfect in the Text:

era noapte - it was night(=a continuing state of affairs at the time, contrasting with the occurence of other, shorter events)
și bătea un vânt rece - and a cold wind was blowing
unde erau soția și mama sa - where his wife and mother were

c) Present Participles
Verbs whose infinitives end in *-i, -ia* and *-ie* form their present participle by adding *-ind* to their root:

a citi: citind - reading
a scrie: scriind - writing

Other verbs add *-ând* to their root:

a căuta: căutând - seeking
a bate: bătând - beating

English verb-forms in *-ing (e.g. running)* may be used in all kinds of ways, for example, as nouns (he's good at running), as noun modifiers (the running man), as adverbials (he fell over running), and in certain kinds of tenses (he was running). Romanian present participles are generally only used adverbially in clause-like phrases (in fairly formal style):

Ștefan cel Mare, pierzând o luptă, își căută adăpost... - Stephen the Great, losing a battle, sought shelter...
Ștefan bătu la poartă, cerând voie înăuntru - Stephen beat on the gate, requesting permission to enter.
mama lui apăru la fereastră, întrebând cine bate - his mother appeared at the window, asking who was knocking (*lit.* who is knocking)

A pronoun used with a present participle *follows* it, just as it does with a verb in the imperative. In such cases, the ending of the present participle takes an extra *-u*, except before *-o*:

pierzând banii - losing the money
pierzându-i - losing it
pierzând lupta - losing the battle
pierzând-o - losing it

Present participles are invariable. The prefix *ne-* is used to make them negative, e.g. *nepierzând-o* - not losing it.

Some others:

fiind - being	venind - coming	vorbind - speaking	având - having	bând - drinking
deschizând - opening		dând - giving	făcând - doing	luând - taking
mergând - going		plecând - leaving	punând - putting	stând - staying
putând - being able to		văzând - seeing	vrând/voind - wanting	

d) Past Participles

We saw in Lesson 10 that the past participle was used in the formation of the passive voice:

a fost învins de turci - he was defeated by the Turks

(Note that the agent marker *de* - by, functions like a preposition, in other words, the following noun, if unmodified, does not take the definite article. This is also the case with nouns following the direct-object marker *pe:* Ștefan îi învinse pe turci - Stephen defeated the Turks. See also 28.3/1a).

Past participles may be used to modify nouns. As when used in the passive, they agree in number and gender with the noun referred to or modified:

se întoarse rănit și învins - he returned wounded and defeated

rușinat, Ștefan se întoarse iar la luptă - ashamed, Stephen went back to the battle again

While we would say:

rușinați, Ștefan și Sandu...

rușinată, Maria...

27.4/5 Sequence of Tenses

Note the examples of reported speech in the Text. In Romanian you retain the original tense of the speech situation, whereas in English we commonly turn it back into the past:

înștiință pe cele două doamne că domnitorul bate la poartă - he told the two ladies that the prince was knocking (*lit.* is knocking) at the gate

întrebând cine bate - asking who was knocking

îi răspunse că e el - he replied that it was he

Pick out several other uses of the present tense in the Text which would normally be rendered by a past tense in English.

In a similar way the perfect may be used where in English the past perfect would be preferred:

dacă însă el e Ștefan cu adevărat și a fost învins de turci... - if, however, he really was Stephen and had been defeated by the Turks...

27.5 Exercises

1. Copy out the Text of the Lesson and read it aloud.

2. Make sentences with the help of the following tables:

a.

Mama Sandu el ea	merse veni sosi plecă		la	gară București
	se	duse întoarse	acasă repede	

b.

am a ați au	construit	o	casă gară
		un	bloc sat oraș

c.

cine	bate a bătut bătu	la	ușă? fereastră? poartă?

3*. Change the verbs in the following sentences from the perfect to the past historic:

1. Mi-a cerut o carte (he asked me for a book).
2. I-am dat dicționarul.
3. Ne-a întrebat unde locuim.
4. Nu ne-a răspuns nimic.
5. Nu le-a plăcut nimic.
6. Au citit foarte mult.
7. Cum ne-au văzut, au venit la noi.

4*. Translate:

-Who is knocking at the gate?

-Me (*trans.I)*, Stephen.

-Which Stephen?

-Stephen, the prince. I have been defeated by the Turks. Open the gate for me (*dat.*)

-You can't be Stephen. Stephen never returns defeated from (a) battle.

-Mother, it is me, your son Stephen. I'm wounded.
-You are no longer my son if you let yourself (be) defeated. Better it is to die in battle than to lose your country.
-I'll obey you (*te ascult*), mother. I'll return (*trans.* leave again) to the battle.

5. Retell the story in writing, without consulting the Text if possible. Then try to tell it orally from memory.

E3.
Îmi ceru o carte. Îi dădui dicționarul. Ne întrebă unde locuim. Nu ne răspunse nimic. Nu le plăcu nimic. Citiră foarte mult. Cum ne văzură, veniră la noi.

E4.
-Cine bate la poartă?
-Eu, Ștefan.
-Care Ștefan?
-Ștefan, domnitorul. Am fost învins de Turci. Deschideți-mi poarta.
-Tu nu poți fi Ștefan. Ștefan nu se întoarce niciodată învins din luptă.
-Mamă, sunt eu fiul tău Ștefan. Sunt rănit.
-Tu nu mai ești fiul meu dacă te lași învins. Mai bine e să mori în luptă decât să-ți pierzi țara.
-Te ascult, mamă. Plec iar la luptă.

LESSON 28

28.1 Vocabulary

acum... *adv.* - ... ago
a asculta *vb.* - to listen to, to obey
aspirină, aspirine *F.* - aspirin
a bea *vb.* - to drink
bei *vb.* - (you) drink
bolnav, bolnavă, bolnavi, bolnave *adj.* - ill, sick
cam *adv.* - a little, rather, somewhat, about
cap, capete *N.* - head
caz, cazuri *N.* - case
a chema *vb.* - to call
cât *conj.* - as long as, while
dentist, dentiști *M.* - dentist
doare *vb.* - (it) hurts, aches
doctorie, doctorii *F.* - medicine
dor *vb.* - (they) hurt, ache
a durea *vb.* - to hurt, to ache
durere, dureri *F.* - ache, pain
ficat, ficați *N.* - liver
fier, fiare *N.* - iron
gât, gâturi *N.* - neck, throat
inimă, inimi *F.* - heart
a se îmbolnăvi *vb.* - to become ill, to be ill
a îngriji *vb.* - to take care of, to look after
lămâie, lămâi *F.* - lemon
operetă, operete *F.* - musical comedy, operetta
perfect *adv.* - perfectly
piept, piepturi *N.* - chest, breast
pilulă, pilule *F.* - pill
până *prep.* - by
policlinică, policlinici *F.* - (poly)clinic
răceală, răceli *F.* - cold
a răci *vb.* - to catch (a) cold
rinichi, rinichi *M.* - kidney
rom, romuri *N.* - rum
sănătate, sănătăți *F.* - health
sănătos, sănătoasă, sănătoși, sănătoase *adj.* - healthy, well
a schimba *vb.* - to change
serios, serioasă, serioși, serioase *adj.* - serious
a se simți *vb.* - to feel
slavă, slăvi *F.* - glory, praise
spate (*no pl.*) *N.* - hospital
stomac, stomacuri *N.* - stomach
șstrand, șstranduri *N.* - (open-air) swimming pool
ud, udă, uzi, ude *adj.* - wet

Phrases

are să trebuiască să mă vadă un doctor - I'll have to see a doctor (*lit.* it will be necessary for a doctor to see me)
ce e cu mine? - what's the matter with me?
dacă-i așa - if that's the case, if it's like that
i-a trecut - it (has) passed, he (has) got over it, he's all right again (*lit.* it has passed to him)
îi chemăm acasă - we send for them (to come and see us) (*lit.* we call them home)
lasă că... don't worry, rest assured that...
mă doare capul - I have a headache
mă doare în gât - I have a sore throat
n-ai nimic - you're all right, there's nothing wrong with you
nu am nimic din toate acestea - I haven't got any of those things
nu e cazul să mergi - you don't have to go (*lit.* it's not the case that you go)
sau să iei doctorii - or take any medicine (*lit.* or take medicines)
parc-a și început să-mi fie mai bine - I think I've already begun to feel better (*lit.* it seems it has already started to be better to me)
parcă mă doare și puțin în spate - I think I've got a bit of a pain in my back too, my back seems to be hurting, aching a bit too
până după-masă îți trece durerea de cap - by this afternoon your headache will have gone, your headache will go by this afternoon

să știi - I'm sure; it's clear; you know
o sănătate de fier - a cast-iron constitution, excellent health
a se simți bine - to feel well
a se simți rău - to feel ill, bad
slavă Domnului - praise the Lord, thank heavens, thank goodness
și-mi pare rău - and I regret it

28.2 Patricia e puțin bolnavă

P: Ana, mă doare capul și mă doare în gât. Nu știu ce e cu mine. Nu mă simt bine.
A: Să știi că ai răcit ieri la ștrand. Eu ți-am spus că ai să răcești dacă nu-ți schimbi costumul de baie, care era ud, fiindcă bătea vântul și era cam rece, dar nu m-ai ascultat. Acum stai în casă, să bei un ceai fierbinte cu rom și lămâie și să iei o aspirină.
P: Parcă mă doare și puțin în spate. Cred că m-am îmbolnăvit și are să trebuiască să mă vadă un doctor. Unde pot găsi un doctor?
A: Lasă că nu e nimic serios. Dar, dacă vrei să știi, doctorii îi găsim la spitale și policlinici sau îi chemăm acasă. Dar tu n-ai nimic. Acum te cunosc bine. Și tu și William sunteți perfect sănătoși. Dacă te-ar durea stomacul, sau ficatul, sau rinichii, sau în piept, sau inima, aș înțelege, dar așa, pentru o mică răceală, nu e cazul să mergi la doctor, sau să iei doctorii.
P: Slavă Domnului că nu am nimic din toate acestea! Nici dinții nu mă dor, așa că nu am nevoie de dentist cât sunt aici.
A: Eu nu-mi prea îngrijesc sănătatea și-mi pare rău.
P: Acum câteva zile nici William nu s-a simțit bine. A luat însă niște pilule și i-a trecut. El nu e niciodată bolnav. Are o sănătate de fier.
A: Lasă că nici tu n-ai nimic. Până după-masă îți trece durerea de cap și mergem deseară la Teatrul de Operetă.
P: Dacă-i așa, parc-a și început să-mi fie mai bine.

28.3 Grammar

28.3/1 Nouns

a) As noted in 7.3/1d, nouns may be used in the plural generically, that is, without having any reference to a restricted number of items. Nouns used in such a sense may take the definite article in Romanian:
   îmi plac copiii - I like the children (*lit.* the children)
   doctorii îi găsim la spitale - you find doctors at (the) hospitals (*lit.* the doctors)

Note that the direct-object marker *pe* is not always used before human nouns (*pe doctori* is also possible here, though). But remember that the definite article is regularly omitted in the case of unmodified nouns after prepositions and markers, where English has an article:
   îi învinse pe turci - he conquered the Turks
   nu am să am nevoie de dentist - I shan't need a dentist
   la restaurant - at a, the reataurant
   la restaurante - at (the) restaurants

But:
   unul din restaurantele de la lacuri - one of the lakeside restaurants

b) In the Text the form *doctorii* occurs twice. The written form in isolation is ambiguous, unless the stress is marked:

a doctor - un doctor	a medicine - o doctorie
the doctor - doctorul	the medicine - doctoria
doctors - doctori	medicines - doctorii
the doctors - doctorii	the medicines - doctoriile

28.3/2 Verbs: Tenses

a) Study the tenses of the verbs in the following sentence:
   Eu ți-am spus că ai să răcești dacă nu-ți schimbi costumul de baie, care era ud, fiindcă bătea vântul și era cam rece, dar nu m-ai ascultat.
We might translate this:
   I told you you'd catch cold if you didn't change your swimming costume, which was wet, because the wind was blowing and it was quite cold, but you didn't listen to me.
Note that in Romanian the tenses used in the words actually spoken are retained when the speech is reported. The words spoken were:
   -Ai să răcești dacă nu-ți schimbi costumul de baie.
The other verbs in the sentence are in either *a)* the perfect tense, used for single completed actions in the past (the Text is informal, so the past historic is not used):
   eu ți-am spus - nu m-ai ascultat
or *b)* the imperfect tense, used for actions or conditions prevailing at the time the others occurred and presumably continuing after the others were completed:
era ud bătea vântul era cam rece
b) Note the use of the present tense after such adverbials as *până după-masă*, where English prefers the future or future perfect:
   până după-masă îți trece durerea de cap - by this afternoon your headache will have gone

The perfect tense may also be used *(ți-a trecut).*

28.3/3 Adverbs: *cât, ce, cum*

The adverb *cât* is used in a variety of senses. Here are a few examples:

cât costă asta? - how much does this cost?
cât e ceasul? - what's the time?
cât mai stați aici? - how long are you going to stay here?
nu știu cât - I don't know (how long)
pe cât știu - as far as I know
cât e până acolo? - how far is it?
cât mai e până acolo? - how much further is it?
cât e de vechi acest vin? - how old is this wine?
câți ani aveți? - how old are you?
cât de lung e drumul acasă! - what a long way we have to go to reach home!
cât e de bine! - how lucky it is!
cât e de tânăr! - how young he is!
mergi cât mai ușor! - walk as lightly as possible!
eu vreau cât mai sus - I want to be as high up as possible
cu cât mai curând, cu atât mai bine - the sooner the better

In a question *cât mai* many mean *how much* or *how much more*, and in a statement or exclamation *as...as possible, very.*

Ce may be used in place of *cât de* in the sense of *how!*:

ce cald a fost!/cât de cald a fost!/cât a fost de cald! - how warm it's been!
ce bine vorbește!/cât de bine vorbește!/cât vorbește de bine! - how well he speaks!

The subject if present follows the verb in such exclamations:

ce tânăr e el!/cât de tânăr e el!/cât e el de tânăr! - how young he is!

Cum is used when it is a verb that is modified (and not an adjective or adverb):

cum îi place să înoate! - how he enjoys swimming!
cum trece timpul! - how time flies!

28.3/4 Word-Order

Note the position of *prea* in the following:

eu nu-mi prea îngrijesc sănătatea - I don't take much care of my health

28.3/5 Markers: *pe*

The direct-object marker is, as we have seen, used before proper names and sometimes before other human nouns. It is also used with the accented accusative pronouns (17.3/1) and with certain other pronouns such as *cine, care, acesta, unii, toți, altul, etc.*

am invitat pe altul - I invited another (man, boy)
nu le pot menționa pe toate - I can't mention them all

For *altul* see next paragraph.

28.3/6 Determiners and Pronouns: Other

a) To translate *another, others* there are two sets of forms. The following are those of the non-pronominal determiner:

(un) alt, (o) altă, alți, alte
(*C-forms* : altui, altei, altor, altor)

Examples:

dați-mi (un) alt stilou, vă rog - give me another pen, please
alți oameni sunt mai discreți - other people are more discreet

The following are those of the non-determiner pronoun (cf. the forms of *unul*):

altul, alta, alții, altele
(*C-forms*: altuia, alteia, altora, altora)

Example:

unul mi-a spus una, altul alta - one person told me one thing, another another (thing)

b) To translate *the others, the other one(s)* the following may be used as a determiner pronoun:

celălalt, cealaltă, ceilalți, celelalte
(*C-forms*: celuilalt, celeilalte, celorlalți, celorlalte

Examples:

prefer celălalt dicționar - I prefer the other dictionary
unele sunt aici, celelalte sunt acolo - some are here, the others are there

Don't confuse the non-determiner pronoun *altul* - another (one), with the determiner pronoun *celălalt* - the other (one).

28.4 Exercises

1. Make sentences with the help of the following tables:

a.

mă /vă îl / o îi / le te	doare	capul / spatele mâna / stomacul ficatul / un dinte în gât

b.

mi- ne i- le	e	mai mult mai puțin mai tot mai foarte	bine rău
mă simt se simt ne simțim			

Note: *tot mai* - more and more
Ex: Mi-e mult mai bine. Mă simt mult mai bine.

2*. Rewrite the following sentences, changing the tense of the verb to:

a) the imperfect
b) the perfect
c) the past historic
d) the future with *voi*
e) the future with *am să*
f) the conditional

1. Mă duc la un cinema.
2. Se întoarce acasă.
3. Mergem cu voi.
4. Vă rog ceva.
5. Ei își cumpără un dicționar.
6. Venim și noi la voi.

3*. Translate, using as far as possible structures from the Lesson; use *dvs.* for *you*:

1. How are you feeling?
2. I shan't need a doctor.
3. I have a headache and toothache.
4. You must change your swimming costume.
5. Have a hot drink of tea with rum.
6. You'll have to see a doctor.
7. If you want to know, I'll tell you.
8. You don't need any medicine.
9. Take care of your health.
10. I didn't feel well, either, a few days ago.
11. Your backache will have gone (*trans.* goes) by tomorrow.
12. Don't worry, there's nothing the matter with them.
13. You'll catch cold if you aren't careful.

4*. Translate, paying particular attention to the tenses:

One day Patricia didn't feel *(perfect or imperfect)* too well. She had a slight headache and also had a sore throat. She wanted to go to the doctor('s) but Ann stopped *(past historic)* her. Ann told *(past historic)* her to take an aspirin and to drink one or two cups of tea with rum and lemon. Patricia obeyed *(past historic)* her and soon felt *(past historic)* better *(trans.* well). In the evening the two friends went *(perfect or past historic)* with their husbands to the operetta *(trens.*operetta theatre).

E2.

a) mă duceam, se întorcea, mergeam, vă rugam, își cumpărau, veneam.
b) m-am dus, s-a întors, am mers, v-am rugat, și-au cumpărat, am venit.
c) mă dusei, se întoarse, merserăm, vă rugai, își cumpărară, venirăm.
d) mă voi duce, se va întoarce, vom merge, vă voi ruga, își vor cumpăra, vom veni.
e) am să mă duc, are să se întoarcă, avem să mergem, am să vă rog, au să-și cumpere, avem să venim.
f) m-aș duce, s-ar întoarce, am merge, v-aș ruga, și-ar cumpăra, am veni.

E3.

1. Cum vă mai simțiți?
2. Nu am să am nevoie de doctor.
3. Mă doare capul și mă dor dinții.
4. Trebuie să vă schimbați costumul de baie.
5. Să beți un ceai fierbinte cu rom.
6. Are să trebuiască să vă vadă un doctor.
7. Dacă vreți să știți, vă spun (vă voi spune, am să vă spun).
8. Nu aveți nevoie de doctorii. (Nu aveți nevoie de nicio doctorie).
9. Îngrijiți-vă sănătatea!
10. Nici eu nu m-am simțit bine acum câteva zile.

11. Până mâine vă trece (v-a trecut) durerea de spate.
12. Lăsați că n-au nimic.
13. Aveți să răciți dacă nu sunteți atent (atentă, atenți, atente).

E4.
Într-o zi, Patricia nu s-a simțit (se simțea) prea bine. O durea puțin capul și o durea și în gât. Ea voia să se ducă la doctor dar Ana o opri. Ana îi spuse să ia o aspirină și să bea unul sau două ceaiuri cu rom și lămâie. Patricia o ascultă și se simți îndată mai bine. Seara cele două prietene s-au dus (se duseră) cu soții lor la teatrul de operetă.

LESSON 29

29.1 Vocabulary

alcool, alcooluri *N.* - alcohol
altceva *pron.* - something else, anything else
antinevralgic, antinevralgice *N.* - antineuralgia pill, headache pill
anume *adv.* - namely, exactly
bancă, bănci *F.* - bank, bench
bancnotă, bancnote *F.* - banknote
cititor, cititori *M.* - reader
a se coafa *vb.* - to have one's hair done
coafat, coafaturi *N.* - hairdo, hairdressing
coafor, coafori *M.* - (ladies') hairdresser
coafură, coafuri *F.* - hairdo, hairdressing
cuvânt, cuvinte *N.* - word
ei *int.* - well
expresie, expresii *F.* - expression, phrase
a se face *vb.* - to be done, to be made (up), to become
farmacie, farmacii *F.* - chemist's, pharmacy
femeie, femei *F.* - woman
fie *conj.* - be it, whether, either (...or)
frizer, frizeri *M.* - barber
frizerie, frizerii *F.* - men's hairdresser's, barber shop
a lipsi *vb.* - to be absent, to be omitted, to be missing, to lack, to be away
manual, manuale *N.* - textbook, manual
medicament, medicamente *N.* - medicine, drug
oriunde *adv.* - anywhere, wherever
pansament, pansamente *N.* - dressing, bandage
păr, peri *M.* - hair
pierdut, pierdută, pierduți, pierdute *adj.* - lost
pildă, pilde *F.* - example, model
poștă, poște *F.* - post, post-office
prin *prep.* - in
a (se) rade *vb.* - to shave (oneself), to have a shave, to get a shave
ras, rasuri *N.* - shave
rest, resturi *N.* - rest, remainder, change
rețetă, rețete *F.* - prescription, recipe
a râde *vb.* - to laugh
salon, saloane *N.* - drawing-room, saloon
a (se) spăla *vb.* - to wash (oneself)
a se tunde *vb.* - to have one's hair cut, to have a haircut
tuns, tunsuri *N.* - haircut
vată, vate *F.* - cotton-wool
a vopsi *vb.* - to dye, to colour, to paint
vopsit, vopsituri *N.* - dyeing, painting

Phrases

adesea sunteți întrebați - you're often asked
al nostru - ours
anume ce? - what, then?
biroul obiectelor pierdute - the lost-property office
de multe ori - many times, often
de pildă - for instance
dragă Sandule - my dear Sandu
femeile își spală părul - (the) women wash their hair, have their hair washed
înainte de a te duce - before going, before you go
la frizer - at the barber's
mare lucru - very much, a great deal
ne lipsește ceva - we're omitting something, some things; some things are missing (*lit.* something is lacking to us)
se poate - it may be, possibly, perhaps
nu se poate altfel - it can't be otherwise, there's no alternative, we'll have to
un salon de coafură - a ladies' hairdresser's
și ce-i cu asta? - and what's wrong with that, what of it, so waht?

29.2 Alte cuvinte și expresii

W: Dragă Sandule, ne lipsește ceva.
S: Anume ce?
W: N-am pus acolo în manualul nostru nimic despre: la frizer, la coafor, la farmacie, la dentist, la doctor,

la poștă, la bancă, la biroul obiectelor pierdute, la...
S: Ei, și ce-i cu asta? Fiindcă ai văzut toate acestea prin alte manuale, crezi acum că trebuie să le punem și noi într-al nostru?
A: Nu se poate altfel, dragă. Vrei să spună cititorii noștri că am uitat de aceste lucruri?
P: Uite, de pildă, de ce se duc bărbații la frizer și femeile la coafor?
S: Bărbații se tund și se rad la frizer, iar femeile își spală părul, și-l vopsesc și se coafează la coafor. Nu-ți trebuie să știi mare lucru când te duci la o frizerie sau la un salon de coafură. Tot ce trebuie să știi este: "Cât costă un tuns?" "Cât costă un ras, vă rog?" "Cât costă un coafat sau vopsitul părului, vă rog?" Bineînțeles, trebuie să mai știi să numeri pe românește și să nu uiți să-ți iei restul când plătești cu o bancnotă de o sută de lei sau douăzeci și cinci de lei.
W: Bine, și ce trebuie să știm să spunem când intrăm într-o farmacie?
A: Întâi, "Bună ziua."
W: Bine, asta știm. Asta spunem oriunde intrăm, fie într-un birou, fie într-o prăvălie sau magazin.
A: Apoi spui: "Vă rog să-mi dați niște antinevralgice", dacă ai dureri de cap sau de dinți, sau "Unde se fac rețetele, vă rog?", dacă ți-a dat doctorul o rețetă. La farmacie se găsesc pilule, medicamente, pansamente, vată, alcool, etc. Și nu uitați, adesea sunteți întrebați: "Altceva mai doriți?"
S: Cum vedeți, nu e greu deloc. Dar de multe ori înainte de a te duce la farmacie trebuie să te duci la doctor.
P: Aș propune să lăsăm doctorii și doctoriile pentru altă dată.

29.3 Grammar

29.3/1 Pronouns: Possessive Forms

We saw in 20.3/2 that forms equivalent to English *mine, yours, hers,* etc., consisted of the marker *al, a, ai, ale* (to agree with the gender and number of the noun whose referent is the thing(s) possessed) together with the possessive determiners (agreeing similarly in form). In the Text we had:
crezi acum că trebuie să le punem și noi într-al nostru? - do you think that we should also put them in ours?
The form *al nostru* agrees in gender and number with *manual* (N-noun, sg.). (Note, incidentally, that the form *într-* is selected before the possessive pronouns, not *în*.) The complete table is as follows:

	mine	**yours**	**his**	**hers**
al+	meu	tău	lui	ei
a+	mea	ta	lui	ei
ai+	mei	tăi	lui	ei
ale+	mele	tale	lui	ei

	his/hers	**ours**	**yours**	**theirs**
al+	său	nostru	vostru	lor
a+	sa	noastră	voastră	lor
ai+	săi	noștri	voștri	lor
ale+	sale	noastre	voastre	lor

The form with *lui* and *ei* are much more common than the *său*-forms.
The second person sg. polite forms are: *al, a, ai, ale* + *dvs.*

29.3/2 Verbs: Past Participles and Infinitives

Past participles may be used as adjectives and as nouns.
For example:

a spăla - to wash: spălat *adj.* - washed	spălat *N.* - washing, laundering
a rade - to shave: ras *adj.* - shaved, shaven	ras *N.* - shave
a tunde - tu cut (hair): tuns *adj.* - cut, trimmed, shorn	tuns *N.* - haircut

Other nouns of this type (all N-nouns):
coafat - hairdressing vopsit - dyeing râs - laugh(ter)
Thus past participles used as nouns in Romanian often correspond to present participles used as nouns in English (gerunds). Romanian infinitives may also correspond in use to English gerunds:
de multe ori înainte de a te duce la farmacie - many times before going to the chemist's
Prepositions such as *înainte de, fără, pentru* may be followed by infinitives in this way. Further examples:
înainte de a pleca acasă - before leaving for home, before going home
înainte de a pleca de acasă - before leaving home, before going away
înainte de a veni în România - before coming to Romania
fără a întreba pe cineva - without asking someone
fără a ruga pe nimeni - without asking anyone
obiectul acesta e pentru a deschide sticle - this thing's for opening bottles (with)

29.3/3 Verbs: Tenses

In 6.3/4 it was noted that certain time adverbs require the verb to be in the present tense where the corresponding English prefers a perfect tense. The table in 24.3/2b contains examples of similar time expressions with the verbs in the perfect tense, as in English. You will notice that the verbs in each case are of a different kind. The present tense is used only if the action can be conceived as not having been concluded at the time of speaking(e.g. living, learning, knowing). Consider the sentences in the following

table. You will see that, according to the sense, *de mult*, for instance, may be equivalent to *for a long time* or *a long time ago*; *din anul 1965* to *since 1965* or *in 1965*, and so on. The system is much simpler in Romanian than in English. The table will repay careful study.

locuiesc aici	de mult
învăț engleza	de puțin timp
îl cunosc pe Nicu	de multă vreme
am plecat de aici	de mai mulți ani
am luat diploma	de șase luni
nu l-am văzut	din anul 1965
nu i-am întâlnit	din toamna trecută
nu le-am scris	de astă toamnă

Note the following:

odată - once, sometime
de două ori - twice
de multe ori - many times, frequently
de mai mulți ani - for several years, several years ago
de astă toamnă - this autumn, since this autumn
din toamna trecută - last autumn, since last autumn

29.4 Exercises

1. Copy out the Text of the Lesson and read it aloud.

2*. Insert three of four nouns in each of the blank squares in the following table and read off some of the completed pairs of sentences:

Am	cumpărat	un	☐.	E	al	meu/nostru
	primit	o	☐.		a	mea/noastră
	adus	niște	☐.	Sunt	ai	mei/noștri
	găsit	niște	☐.		ale	mele/noastre

Example: Am cumpărat un stilou. E al meu.

3. Read off some more sentences from the above (completed) table, substituting *ați* for *am, dvs.* for *meu, mea, mei, mele,* and *vostru* (etc.) for *nostru* (etc.).

4*. Add a sentence to each of the following on the model:

Am cumpărat un ceas. E al meu.

1. Dvs. ați primit un dicționar. E ...
2. Sandu și Ana au niște reviste. Sunt...
3. Patricia are în mână niște ochelari. ...
4. Prietenii noștri locuiesc într-un apartament. ...
5. Voi ați cumpărat niște țigări. ...
6. Toma mi-a arătat niște fotografii. ...
7. Tu ai primit un carnet. ...
8. Ana citește o carte englezească. ...

5*. Translate:

-What do you do (*tu*-form) when you are ill?
-I go to the doctor.
-And what does the doctor give you?
-He gives me a prescription.
-What do you do with the prescription?
-I take it (*trans.* go with it) to the chemist's.
-But if you haven't been to the doctor's what do you do?
-I go to the chemist's and buy medicines that one can buy without a prescription.
-What kind of drugs can you buy at the chemist's?
-For example, aspirin, pills - I don't know any others (*trans.* others I don't know more)!
-You should make yourself (*Să-ți faci*) a list so that you know what the various (*diferitele*) kind of drugs and medicines are called in Romanian. You may (*poate să*) need them some day (*odată*).
-I shan't need them. I never get ill.
-Are you so (*chiar așa de*) sure?
-Yes, I have a very strong constitution.
-Good for you (*bravo*)! But then why did we have this talk (*trans.* dialogue)?
-So we could have (*ca să facem*) some (*puțină*) conversation in Romanian. You know I need that (*așa ceva*).

6. Compose a short dialogue between yourself and a shop-assistant.

E2.
un + stilou, caiet, dicționar, ziar (M,N)
o + carte, mașină, casă, revistă (F)
niște + pești, mititei, ochelari (M)
niște + caiete, ziare, cărți, reviste (N,F)

E4.
E al dvs. Sunt ale lor. E al lor. Sunt ale voastre. Sunt ale lui. E al tău. E a ei.

E5.
-Ce faci când ești bolnav?
-Mă duc la doctor.
-Și doctorul ce-ți dă?
-Îmi dă o rețetă.
-Ce faci cu rețeta?
-Mă duc cu ea la farmacie.
-Dar dacă n-ai fost la doctor, ce faci?
-Mă duc la farmacie și cumpă doctorii care se pot cumpăra fără rețetă.
-Ce fel de medicamente poți cumpăra la farmacie?
-De pildă: aspirină, pilule, ... altele nu mai știu.
-Să-ți faci o listă ca să știi cum se cheamă pe românește diferitele feluri de medicamente și doctorii. Poate să ai nevoie de ele odată.
-N-am să am nevoie de ele. Eu nu mă îmbolnăvesc niciodată.
-Ești chiar așa de sigur?
-Da. Am o sănătate de fier.
-Bravo! Dar atunci de ce am mai avut dialogul ăsta?
-Ca să facem puțină conversație în limba română. Știi că am nevoie de așa ceva.

LESSON 30

30.1 Vocabulary

acoperit, acoperită, acoperiți, acoperite (de) *adj.* - covered (with)
adânc, adâncă, adânci, adânci *adj.* - deep
ascensiune, ascensiuni *F.* - mountain climbing, climb, ascent
astă-seară *adv.* - this evening
cabană, cabane *F.* - chalet, cabin
coastă, coaste *F.* - coast, slope
creastă, creste *F.* - ridge, crest, summit
a se culca *vb.* - to go to bed, to lie down
a curge *vb.* - to flow
decor, decoruri *N.* - setting, scenery, décor
diferit, diferită, diferiți, diferite *adj.* - different (from), various
a dormi *vb.* - to sleep
echipament, echipamente *N.* - equipment, outfit, kit, gear
foame *F.* - hunger
ger, geruri *N.* - frost
iarnă, ierni *F.* - winter
iarna *adv.* - in winter
în jur *adv.* - all around
a ninge *vb.* - to snow
ori de câte ori *conj.* - whenever, every time (that)
patinaj *N.* - skating
păcat, păcate *N.* - sin, (it's a) pity
plimbare, plimbări *F.* - walk, hike
plin, plină, plini, pline *adj.* - full
a porni *vb.* - to start, to begin
primăvară, primăveri *F.* - spring
primăvara *adv.* - in spring
program, programe *N.* - programme
răspoimâine *adv.* - the day after the day after tomorrow, in three days' time
repede, repede, repezi, repezi *adj.* - quick, fast
a se sătura *vb.* - to have one's fill, to have enough
schi, schiuri *N.* - ski, skiing
sete *F.* - thirst
somn *N.* - sleep
a spera *vb.* - to hope
a speria *vb.* - to frighten
splendid, splendidă, splendizi, splendide *adj.* - splendid
sport, sporturi *N.* - sport
stațiune, stațiuni *F.* - (holiday, health) resort
toamna *adv.* - in autumn
uneori *adv.* - sometimes
ura *int.* - hurray, hurrah
vale, văi *F.* - valley
vara *adv.* - in summer
vârf, vârfuri *N.* - top, peak, summit

Phrases

care e programul nostru? - what's our programme, what are our plans, what are we going to do?
ce frumos e sus! - how lovely it is up there, high up
echipament de munte - mountaineering equipment
a face o ascensiune - to climb a mountain
frumoasa stațiune de munte Sinaia - the beautiful mountain resort of Sinaia
în plină vară - at the height of summer
a lua masa - to lunch, to dine, to have a meal
m-am săturat de hoteluri - I'm fed up with (staying at) hotels
mai bine zis - or rather (*lit.* better said)
mi-e foame - I'm hungry
mi-e sete - I'm thirsty
mi-e somn - I'm sleepy
munții Bucegi - the Bucegi mountains
nu ne speria prietenii - don't frighten our friends
pe cât(e) știu - as far as I know
stai să-mi amintesc - stop, let me try to remember
o stațiune de munte - a mountain resort

poimâine și răspoimâine - the day after tomorrow and the day after that, the next day and the day after
valea Prahovei - the Prahova valley

30.2 O plimbare la munte

P: Ce zi e mâine, Ana?
A: Mâine e duminică.
P: Și care e programul nostru pentru mâine?
A: Mâine, poimâine și răspoimâine mergem la munte.
P: Stai să-mi amintesc. Urcăm pe valea Prahovei până la frumoasa stațiune de munte Sinaia, și ajungem în munții Bucegi. Ce facem acolo, Sandule? Facem vreo ascensiune?
S: Cum vreți voi. În mașină putem să ne luăm echipament de munte și prdesiu de ploaie, așa că facem, dacă vreți, și o ascensiune, bineînțeles pe unul din vârfurile mai mici.
P: Ah, ce frumos e sus, pe un vârf de munte, de unde poți privi în jur numai creste înalte și coaste acoperite de păduri, în timp ce jos prin văile dintre munți curg râuri repezi!
A: Splendid, Patricia!
W: Și în acest decor minunat, sper că vom dormi la cabane, sus pe munte. M-am săturat de hoteluri ori de câte ori călătorim.
S: Desigur. Două nopți dormim la cabane. Mașina o lăsăm jos în vale și noi mergem pe creste.
A: Să sperăm că nu plouă, mai bine zis, că nu plouă prea mult. La munte plouă adesea. Uneori chiar și ninge în plină vară.
S: Nu ne speria prietenii, dragă! Au să creadă că e și ger vara în Bucegi. Asta se întâmplă iarna și uneori și primăvara, dar nu vara. Chiar și toamna avem vreme frumoasă la munte.
P: Păcat că nu am venit iarna în România. Am putea face schi la munte.
A: Și patinaj la București.
W: Dragele mele, să lăsăm acum sporturile de iarnă. Mie mi-e foame, mi-e sete și mi-e somn, și pe câte știu, astă-seară luăm masa la restaurant. Ar fi bine să plecăm de acasă mai repede și să nu ne culcăm prea târziu, fiindcă mâine ne sculăm devreme și pornim la munte.
P: Ura!

30.3 Grammar

30.3/1 Nouns

a) The full forms of *femeie* - woman are as follows:

o femeie	unei femei
femeia	femeii
femei	unor femei
femeile	femeilor

b) *Compounds with "de"*

The word *de* is used in many functions, one of which is to link two nouns to form a compound, as we saw in 19.3/2a:

o masă de lemn - a wooden table
o sănătate de fier - a strong constitution
o stațiune de munte - a mountain resort
echipament de munte - mountaineering equipment
sporturi de iarnă - winter sports
un pardesiu de ploaie - a raincoat, mackintosh
nori de ploaie - rain-clouds
o durere de cap - a headache

30.3/2 Noun-Phrase Word-Order

It was mentioned in 20.3/1 that in a structure comprising the definite article, an adjective and a noun whichever comes first, the adjective or the noun, takes the article and C-form suffixes:

stațiunea frumoasă/frumoasa stațiune - the beautiful resort
stațiunii frumoase/frumoasei stațiuni - of the beautiful resort
stațiunile frumoase/frumoasele stațiuni - the beautiful resorts
stațiunilor frumoase/frumoaselor stațiuni - of the beautiful resorts

The adjective generally follows the noun, but it may precede, for instance, when modifying the first element in a compound, as in:

frumoasa stațiune de munte - the beautiful mountain resort
diferitele feluri de medicamente - the various kinds of drugs

When we have a noun phrase that includes both a possessive determiner and an adjective, the elements may be ordered in two different ways:

adj.+article suffix - poss.det. - noun
noun+article suffix - poss.det. - *cel* - adj.

The second method lays stress on the adjective and is more common. For *your new car* we may say, then, either: *noua ta mașină* or *mașina ta cea nouă.* Turning these into the plural:

noile tale mașini/mașinile tale cele noi - your new cars

As we are dealing here with an F-noun, plural forms will be used both singular and plural C-forms:

noii tale mașini/mașinii tale celei noi - of your new car

noilor tale mașini/mașinilor tale celor noi - of your new cars

Example:

care e culoarea noii tale mașini?/care e culoarea mașinii tale celei noi? - what's the colour of, what colour's your new car?

30.4 Exercises

1*. Rewrite the following sentences changing the tense of the verbs into:

a) the imperfect
b) the perfect
c) the *voi*-future
d) the *am să*-future

1. Ne culcăm devreme și ne sculăm devreme.
2. Plouă și ninge în fiecare zi la munte.
3. E frumoasă toamna la Sinaia.
4. Mă gândesc adesea la voi.
5. Prietenii noștri se plimbă prin pădure la munte.
6. Vă e foame și sete după atâta plimbare, nu?

2*. Complete the following tables yourself with the types of words suggested. Compare your answers with those suggested in the Key, then read off again a number of sentences in each.

a) Insert verbs or verbal phrases in the last column that say something about the weather:

nu	-mi -ți -i ne vă le	place când	...

b) Insert nouns in the second column that say where you suggest we take a walk:

să ne plimbăm prin ...

c) Insert verbs (first person plural present-tense forms) in the third column:

vrem	să	...	la	mare
sperăm				munte
ne gândim				București
ne-am hotărât				Mamaia

3*. Translate:

It took us a long time to decide (*ne-a trebuit mult până când ne-am hotărât*) where to (*unde să*) go first. Some of us wanted (*imperfect tense*) to go to the mountains (*la munte*), others to the sea. Some wanted to climb up (*să urce pe*) the mountains, others wanted to stay down in the valley. Some of us wanted to sleep at the chalets, others wanted (to sleep) at the hotel, where there are large rooms, (a) bath and hot water all day, and you don't (*trans.* one doesn't) have to wash often in (*cu*) cold water. Then up on the peaks and ridges the wind blows very hard and it rains a lot - sometimes there's even snow (*chiar ninge*).

As you see, it wasn't (*perfect tense*) so (*prea*) easy to decide what to do, but in the end we had to (*perfect tense*) agree, because otherwise we would never have started (*nu mai plecam*) for the mountains.

E1.

a) Ne culcam devreme și ne sculam devreme. Ploua și ningea în fiecare zi la munte. Era frumoasă toamna la Sinaia. Mă gândeam adesea la voi. Prietenii noștri se plimbau prin pădure la munte. Vă era foame și sete după atâta plimbare, nu?

b) Ne-am culcat devreme și ne-am sculat devreme. A plouat și a nins în fiecare zi la munte. A fost frumoasă toamna la Sinaia. M-am gândit adesea la voi. Prietenii noștri s-au plimbat prin pădure la munte. V-a fost foame și sete după atâta plimbare, nu?

c) Ne vom culca devreme și ne vom scula devreme. Va ploua și va ninge în fiecare zi la munte. Va fi frumoasă toamna la Sinaia. Mă voi gândi adesea la voi. Prietenii noștri se vor plimba prin pădure la munte. Vă va fi foame și sete după atâta plimbare, nu?

d) Avem să ne culcăm și să ne sculăm devreme. Are să plouă și are să ningă în fiecare zi la munte. Are să fie frumoasă toamna la Sinaia. Am să mă gândesc adesea la voi. Prietenii noștri au să se plimbe prin pădure la munte. Are să vă fie foame și sete după atâta plimbare, nu?

E2.

Sample answers:

a) plouă, ninge, e ger, bate vântul, e prea cald, e frig (Nu-mi place când plouă.)

b) oraș, parc, grădină, pădure, țară, București, Sinaia (Să ne plimbăm prin oraș.)

c) mergem, plecăm, pornim, ne ducem, ne întoarcem, ne oprim, stăm, venim (Vrem să mergem la mare)

E3.

Ne-a trebuit mult până când ne-am hotărât unde să ne ducem mai întâi. Unii dintre noi voiau să meargă la munte, alții la mare. Unii voiau să urce pe munți, alții voiau să stea jos în vale. Unii dintre noi voiau să doarmă la cabane alții voiau la hotel unde sunt camere mari, baie și apă caldă toată ziua și nu trebuie să se spele adesea cu apă rece. Apoi sus pe vârfuri și creste bate vântul foarte tare și plouă mult, uneori chiar ninge.

Cum vedeți nu a fost prea ușor să ne hotărâm ce să facem, dar în cele din urmă a trebuit să ne înțelegem, fiindcă altfel nu mai plecam la munte.

30.5 Supplementary Dialogue

Vocabulary

abia *adv.* - hardly, only (... up to now)
a aprinde *vb.* - to light, to switch on (the light)
a ascunde *vb.* - to hide
brichetă, brichete *F.* - lighter
a se căsători *vb.* - to marry, to get married
de când *conj.* - since
a iubi *vb.* - to love
pe atunci *adv.* - then, at that time
a promite *vb.* - to promise
a stinge *vb.* - to put out, to switch off
a treia - the third
o țigară de foi - a cigar

Ea: Iar ai aprins o țigară! Te rog s-o stingi!
El: Dar e abia a treia azi după-masă.
Ea: Știi că nu-mi place când fumezi. Apropo, unde ai găsit chibriturile? Credeam că le-am ascuns bine.
El: N-am găsit chibriturile. Mi-am cumpărat însă o brichetă.
Ea: Vezi, înainte de a ne căsători mi-ai promis că n-ai să mai fumezi. Pe atunci mă iubeai.
El: Te iubesc și acum, dar pe atunci fumam țigări de foi și de când ne-am căsătorit nu mai fumez țigări de foi.

LESSON 31

31.1 Vocabulary

albastru, albastră, albaștri, albastre *adj.* - blue
a alege *vb.* - to choose, to select
ales *past part.* - chosen, selected
bătrân, bătrână, bătrâni, bătrâne *adj.* - old
bătrân, bătrâni *M.* - old man
bătrână, bătrâne *F.* - old woman
culoare, culori *F.* - colour
deși *conj.* - although
drăguț, drăguță, drăguți, drăguțe *adj.* - nice, cute, sweet
exemplu, exemple *N.* - example
a folosi *vb.* - to use
galben, galbenă, galbeni, galbene *adj.* - yellow
gând, gânduri *N.* - thought
gol, goală, goi, goale *adj.* - empty
gras, grasă, grași, grase *adj.* - fat
gri, gri, gri, gri *adj.* - grey
haină, haine *F.* - coat, (*pl.*)coats, clothes
harnic, harnică, harnici, harnice *adj.* - hard-working, industrious
important, importantă, importanți, importante *adj.* - important
a îmbogăți *vb.* - to enrich
început, începuturi *N.* - beginning, start
literatură, literaturi *F.* - literature
lung, lungă, lungi, lungi *adj.* - long
neplăcut, neplăcută, neplăcuți, neplăcute *adj.* - unpleasant, nasty
obosit, obosită, obosiți, obosite *adj.* - tired
a omite *vb.* - to omit
pantof, pantofi *M.* - shoe
a povesti *vb.* - to relate, to tell, to narrate
povestire, povestiri *N.* - story, anecdote
radio, radiouri *N.* - radio, wireless
a răsfoi *vb.* - to look, to glance, to skim
rochie, rochii *F.* - dress
roșu, roșie, roșii, roșii *adj.* - red
sărac, săracă, săraci, sărace *adj.* - poor
scurt, scurtă, scurți, scurte *adj.* - short
a se sfârși *vb.* - to end, to come to an end
slab, slabă, slabi, slabe *adj.* - thin, weak
televizor, televizoare *N.* - television-set
a traduce *vb.* - to translate
ultimul, ultima, ultimii, ultimele *adj.* - the last
urât, urâtă, urâți, urâte *adj.* - ugly, nasty
viață, vieți *F.* - life

Phrases

am să vă dau să adăugați printre lecții listele mele - I'll give you my lists to put between the lessons
ca cititorii noștri să poată... - for our readers to be able to...
ca românii - like (the) Romanians
de acum - from now on
dintr-o limbă într-alta - from one language into another, the other
dragă William - my dear William, William old boy
fără să vrem - without wanting to
n-avem ce face - we can't help it, we can't do anything about it, we have no choice
ne era gândul la... - we were thinking of...
ne lipsesc încă o mulțime de cuvinte - a lot of words are still missing, there are a lot of words we haven't put in yet
pe de altă parte - on the other hand
singuri - on our own, by ourselves
viața - life (*lit.*the life)

31.2 Ultima lecție

W: Știi ceva, Sandule?! Ne lipsesc încă o mulțime de cuvinte românești ca să putem vorbi ca românii.
S: Știu, dragă William, dar n-avem ce face. Nu puteam folosi prea multe cuvinte în lecțiile noastre. De aceea le-am ales. Am omis de exemplu, fără să vrem, unele cuvinte ca: *obosit, urât, sărac, gras, slab, scurt, gol,* fiindcă nouă ne era gândul numai la lucruri plăcute, deși sunt și destule lucruri neplăcute în viață.

A: Da, dar răsfoind prin carte vedem că nu găsim toate cuvintele importante. Unde sunt de pildă: *drăguț, lung, harnic, bătrân?* Unde sunt culorile: *albastru, galben, gri, roșu?* Pe de altă parte nu credeți că e important ca cititorii noștri să poată povesti ușor ceva sau să traducă o povestire dintr-o limbă într-alta sau să citească puțină literatură română?
P: Cuvintele pe care le-ai spus sunt de acum aici și le putem învăța! Dar să nu uităm că ne-am îmbogățit vocabularul și singuri. Crezi că ascultând la radio, privind la televizor sau mergând prin prăvălii nu am învățat destule? Am să vă dau să adăugați printre lecții listele mele de cuvinte în care găsiți: *haine, pantofi, rochii...*
W: Stai, Patricia, mai încet. Nu trebuie să te grăbești așa în viață, fiindcă atunci viața se sfârșește prea repede. Cartea noastră e numai un început în învățarea limbii române.

31.3 Grammar

31.3/1 Adjectives

a) Some adjectives are invariable, that is, they do not change their form or take any endings for gender or number. Examples are: *gri* - grey, *maro* - brown, *șic* - smart, elegant, chic. Thus, we say:
o haină gri - a grey coat
niște pantofi gri - some grey shoes
un pardesiu gri - a grey overcoat
două rochii gri - two grey dresses

They normally always follow the noun they modify.

b) Before names (in the vocative) the M-form *drag* - dear is replaced by the F-form *dragă*:
dragă William dragă Sandule dragă Patricia

This adjective is regularly used between men as between women and between women and men, so that *dragă William* can be variously translated as *dear William, my dear William, William old chap, William dear, etc.* On the other hand, if we address William simply as *my dear*, we may say *dragul meu* (pl. *dragii mei* - my dears).

31.3/2 *Să*-Clauses

Note the uses of *ca+să.* First, *ca să* in the sense of "in order that", "so that" (see 23.3/5):
am avut nevoie de mult timp ca să învăț englezește - I needed a lot of time; it took me a long time to learn english
ca să fiu mai exact, e șase și douăzeci - more precisely; to be precise it's 6.20
ne lipsesc o mulțime de cuvinte românești ca să putem vorbi ca românii - we need to know a lot of more words before we can speak, in order to speak like Romanians.

Secondly, *ca ... să* with a noun-subject in between:
totul e numai ca vânzătorii să nu fie ocupați cu clienții - provided that the shop-assistants aren't occupied with the customers
e important ca cititorii noștri să poată povesti ușor ceva - it's important for our readers to be able to relate, tell something without too much difficulty, easily

Note the position of the noun-subject in these two examples, viz. between *ca* and *să* (cf.the English *for... to...*). This is the rule when you want a noun-subject to precede the verb in a *să*-clause (*ca*+noun+*să*+verb).

Thus we may say:
vreau ca Sandu să plece la Londra - I want Sandu to leave for, go to London

Alternatively:
vreau să plece Sandu la Londra - I want Sandu (and no one else) to go to London
Sandu vreau să plece la Londra - It's Sandu I want to go to London (he's the one I meant)

We already had an example of the first alternative in Lesson 29:
vrei să spună cititorii noștri... - do you want our readers to say...

31.4 Exercises

1*. In each of the following substitution tables one column has been left blank for your own insertions. Examples of possible insertions will be found in the Key; compare your own with these, then recite as many of the examples as you can from memory.

a. Insert five colour-adjectives:

am	cumpărat văzut primit	o	haină rochie umbrelă pălărie	

b. Insert ten adjectives:

care e mai		dintre noi	doi? patru? toți?

c. Insert five adjectives:

Lucia Maria Diana Roxana sora mea	e	

d. Insert five adjectives:

drumul până la	Sinaia Brașov	e		pe	aici acolo

(*pe aici* - this way, along here)

e. Insert five adjectives:

vreau să	-ți vă -i le	spun povestesc	ceva	

f. Insert five N-nouns and five F-nouns:

aș am	vrea să	mergem ne ducem mergeți vă duceți	deseară mâine seară sâmbăta viitoare într-o seară	la	un	
					o	

2*. Insert the adjectives in their correct form:

1. Cât costă haina aceea ... ? (negru)
2. Care e prețul rochiei ... ? (roșu)
3. Care e prețul acelor pantofi ... ? (alb)
4. Vreau o umbrelă ... . (gri)
5. Apa mării e ... . (albastru)
6. Și cerul e ... . (albastru)
7. Norii nu sunt ... . (negru)
8. Iarba trebuie să fie ... ca să fie ... . (verde, frumos)
9. Blocurile ... sunt foarte ... . (modern, înalt)
10. Cabanele sunt în general ... . (mic)
11. Care e culoarea ... dvs. mașini? (nou)
12. Soțiile noastre sunt foarte ... . (drăguț)

3*. Translate:

When we go to (*trans.* into) a foreign country it is good to (*să*) be able to speak a little of the language (*trans.* a little the language) of that country. Only in that way (*așa*) may (*trans.* can) we find a hotel easily. We can agree (*trans.* understand each other) about (*în privința*+ gen.) the room: whether (*trans.* if) it should have (*trans.* has) one bed or two, whether it should have (a) bathroom or not, whether it should cost a lot or a little. Then, when we go to a (*trans*. the) restaurant, we have to be able to understand at least a few of (*din)* the names of the dishes (*mâncărurilor*) on (*de pe*) the menu.

When we go round (*prin*) the shops we must know what (*ce să*) to ask for, understand the prices (*trans.* which is the price) of articles and things (*trans.* the things and articles), and where we (should) pay. We must be able to ask where the railway station is, where the airport is, where we (may) find a taxi or which (*trans.* what) buses or trolleybuses go to the station or airport. And there are many other (*trans.* and more are still many) things (which we ought) to mention (*de*+past.part.)but we cannot mention them all (*pe toate)* here now.

31.5 Supplementary Dialogue

Vocabulary

a afla *vb.* - to hear (of, about)
bridge *N.* - bridge, a game of bridge
a câștiga *vb.* - to win, to earn, to gain
fotbal *N.* - football (the game)
a se juca *vb.* - to play
meci, meciuri *N.* - match, game
minge, mingi *F.* - ball
rezultat, rezultate *N.* - result
Roma - Rome
ai noștri - ours, our side
ce-ar fi să invităm - how would it be if we invited, how about inviting
cu doi la zero - two nil

a face un bridge - to have a game of bridge
s-a făcut - done, settled, agreed, right, fine
fiindcă veni vorba de - talking about

El: Unde sunt copiii?
Ea: Se joacă cu mingea în grădină.
El: Apropo, ai aflat rezultatul meciului de fotbal de la Roma?
Ea: Nu. Au câștigat ai noștri?
El: Da. Cu doi la zero.
Ea: Fiindcă veni vorba de ”a juca”: n-am mai jucat de mult bridge. Ce-ar fi să invităm niște prieteni și să facem mâine seară un bridge?
El: S-a făcut.

E1.
a) albastră, albă, galbenă, gri, maro, neagră, roșie, verde
b) înalt, mare, bătrân, harnic, obosit, slab, gras, bogat, atent, curios, distrat
c) frumoasă, drăguță, înaltă, harnică, optimistă
d) lung, scurt, ușor, greu, frumos, urât
e) interesant, nou, plăcut, neplăcut, drăguț
f) N. spectacol, restaurant, teatru, film, concert, cinema
F. piesă, revistă, tragedie, comedie, operetă

E2.
neagră, roșii, albi, gri, albastră, albastru, negri, verde, frumoasă, moderne, înalte, mici, noii, drăguțe.

E3.
Când mergem într-o țară străină e bine să putem vorbi puțin limba acelei țări. Numai așa putem găsi ușor un hotel. Ne putem înțelege în privința camerei: dacă are un pat sau două, dacă are baie sau nu, dacă ne costă mult sau puțin. Apoi când mergem la restaurant trebuie să putem înțelege cel puțin câteva din numele mâncărurilor de pe listă.
Când mergem prin prăvălii trebuie să știm ce să cerem, să înțelegem care e prețul lucrurilor și articolelor și unde plătim. Trebuie să putem întreba unde e gara, unde e aeroportul, unde găsim un taxi sau ce autobuze sau troleibuze ne duc la gară sau la aeroport. Și mai sunt încă multe lucruri de menționat dar nu le putem menționa acum pe toate aici.

LESSON 32

32.1 Vocabulary

a se acoperi *vb.* - to cover oneself, to become overcast
se acoperise *vb.* - (it) had become overcast
activitate, activități *F.* - activity
a se anunța *vb.* - to announce oneself, to be announced
se anunțase *vb.* - (he, she, it) had been announced
a (se) arunca *vb.* - to throw (oneself)
bazin de înot, bazine de înot *N.* - swimming-pool
bucuros, bucuroasă, bucuroși, bucuroase *adj.* - glad
câte un, câte o *det.* - some (...or other), a
concediu, concedii *N.* - holiday, leave
de asemeni *adv.* - also, too, likewise
decur *N.* - course
a deschide *vb.* - to open, to arouse, to give
a se despărți *vb.* - to separate, to part, to say goodbye
a deveni *vb.* - to become
din nou *adv.* - anew, again, once more
dor, doruri *N.* - longing, love
drag *N.* - love, affection
dragoste, dragoste *F.* - love
a exista *vb.* - to exist
fericit, fericită, fericiți, fericite *adj.* - happy
furtună, furtuni *F.* - storm
fusese *vb.* - (he, she, it) had been
impresie, impresii *F.* - impression
împreună *adv.* - together
în fine *adv.* - in fine, in short, at last, finally
în străinătate *adv.* - abroad
în urma (+gen.) *prep.* - after, following, as a result of, behind
înapoiere, înapoieri *F.* - return
a se încălzi *vb.* - to warm (up), to get warm
întâmplare, întâmplări *F.* - happening, occurrence, chance
a întoarce *vb.* - to return
întotdeauna *adv.* - always
a se învăța cu *vb.* - to get used to, to get to know
învățaserăm *vb.* - (we) had got used
a lipsi *vb.* - to be missed by
mâncare, mâncăruri *F.* - food, dish
nerăbdare, nerăbdări *F.* - impatience
pe aici *adv.* - this way, over here
plouase *vb.* - it had rained
poftă de mâncare, pofte de mâncare *F.* - appetite
practică, practici *F.* - practice
a relua *vb.* - to resume, to take up again
a reuși *vb.* - to succeed, to manage
schimbare, schimbări *F.* - change
tânăr, tânără, tineri, tinere *adj.* - young
trecuse *vb.* - (he, she, it) had passed, had gone past
a se usca *vb.* - to dry, to get dry, to dry oneself
se uscaseră *vb.* - (they) had dried
vizită, vizite *F.* - visit
zilnic, zilnică, zilnici, zilnice *adj.* - daily

Phrases

am călătorit bine la înapoiere - we had a good journey back
căldura de la Mamaia - the heat at Mamaia
când ne întoarceți vizita în Anglia? - when are you going to repay our visit and come to England?
cu câtă plăcere - with how much pleasure, how pleased, glad we were to..., how lovely it was to...
cu mult dor și drag - (with) all our love, best wishes and love
destul de bine - (well) enough, quite well, a fair amount (of)
drumul cel bun - the right road
după plăcutul nostru concediu - after our nice holiday
era de așteptat așa ceva - this was to be expected. such was to be expected
ne gândim adesea cu drag la voi - we're often thinking of you (with affection, fondly)
iată-ne din nou - here we are again
în decursul timpului petrecut cu voi - during (*lit.*in the course of) the time spent with you

în urma practicii făcute în România - as a result of the practice we had in Romania
într-o zi fierbinte de vară - on a hot summer day
ne învățaserăm numai cu plimbări - we'd got used to just going for walks
ne-am învățat unii cu alții - we got accustomed to each other, got to know each other very well
la soare - in the sun
ne veți lipsi - we shall miss you
și noi vă vom lipsi vouă - and you will miss us too
ne-a părut foarte rău - we were very sorry
pe viitor - in the future
am pornit, în fine,... - we've at last started...
să știți - we want you to know

32.2 O scrisoare

Londra, 30 august

Dragă Ana și Sandu,

După plăcutul nostru concediu în România iată-ne din nou acasă. Am călătorit bine la înapoiere, deși ne-am întâlnit cu ploaie și furtună. Înainte de a pleca de la Paris cerul se acoperise și la aeroport se anunțase schimbarea vremii. Fusese o zi foarte caldă așa că era de așteptat așa ceva. Când am sosit însă la Londra ploaia trecuse iar străzile se uscaseră deși plouase și acolo.

Ne-am reluat activitatea zilnică deși ne-a fost greu la început, fiindcă ne învățaserăm numai cu plimbări și excursii.

Ne gândim adesea cu drag la voi și la timpul petrecut în România. Să știți că ne-a părut foarte rău când ne-am despărțit, fiindcă în decursul timpului petrecut cu voi am devenit și mai buni prieteni.

Ne-am învățat unii cu alții și ne veți lipsi mult pe viitor. Suntem siguri că și noi vă vom lipsi vouă.

Avem impresia că am reușit să învățăm destul de bine românește și că, în urma practicii făcute în România, am pornit, în fine, pe drumul cel bun pentru învățarea limbii române.

Ne aducem aminte, cu multă plăcere, de locurile vizitate, de mâncărurile românești și de pofta de mâncare pe care acestea ne-o deschideau.

Ne amintim și de căldura de la Mamaia. Pe aici nu e niciodată așa de cald, vara, ca în România... Dar cu câtă plăcere ne aruncam în apă după ce ne încălzeam la soare, pe plajă, sau chiar la București, când mergeam la câte un șirand sau bazin de înot, într-o zi fierbinte de vară.

Am fost foarte fericiți în concediul petrecut cu voi și ne vom aduce întotdeauna aminte cu plăcere de frumoasele zile petrecute împreună.

Când ne întoarceți vizita în Anglia?

Vă așteptăm cu nerăbdare.

Cu mult dor și drag,
Patricia și William

32.3 Grammar

32.3/1 Prepositions

a) A noun or pronoun following a preposition is normally in the accusative case (B-form noun). However, a small number of prepositions and preposition-like phrases require the noun or pronoun to be in the genitive case, which means that a noun is in its C-form, while in the case of a pronoun the corresponding possessive determiner is used. Such prepositions and the heads of preposition-like phrases are treated as F-nouns if they end in *-a*, while *jur* in *în jurul* and *spate* in *în spatele* are N-nouns. Examples:

contra - against
deasupra - above, over
dinaintea - before
împotriva - against, versus
înaintea - before, in front of
în dreapta - to, on the right of
în fața - in front of
în stânga - to, on the left of
în urma - after, behind
în jurul - round
în spatele - behind, at the back of

Examples:

deasupra	casei
în dreapta	hotelului
în fața	grădinii
în spatele	mașinilor
în stânga	nostru

contra	mea
împotriva	lui
în dreapta	ei
	lor
	fraților săi
	noastră

în jurul	meu
în spatele	ei
	nostru
	vostru

b) A few prepositions govern the dative case (C-forms in the case of nouns):

datorită - owing to, because of

grație - owing to, thanks to
mulțumită - thanks to

Examples:

datorită grație mulțumită	lui ție acestui om fratelui meu doamnei Soare	am reușit am găsit casa aceasta

c) The prepositions *în*-in, *din* - from, *prin* - through, are replaces by *dintr-, într-, printr-* before the indefinite article:

locuiesc stau	în acest într-un	sat oraș hotel
	în această într-o	casă nouă cameră vilă

(vilă, vile *F.* - villa)

sunt vin	din acest dintr-un	sat oraș
	din această dintr-o	provincie bogată țară africană

(provincie, provincii *F.* - province)

trecem	prin prin acest printr-un	sat oraș
	prin printr-o	pădure grădină

d) As a revision esercise, ceck that you understand the following phrases and compose suitable contexts for some of them:

1. *Cu*

cu mine; cu mâna; cu fratele meu; cu trenul; cafea cu lapte; o cană cu apă; o sticșă cu bere; cu adevărat; cu trei la zero.

2. *De*

de lemn; de fier; o haină de iarnă; greu de răspuns; de aceea; timp de; de ajuns; de ce; de altfel; de loc; în loc de; un loc de parcare; de obicei; de pildă; de acum; de când; de unde; de mult; de la Mamaia; de la Mamaia la București; de la lacuri; de pe listă; tot așa de; apropo de; a se apropia de; mai mult de.

3. *Din*

din Anglia; din nordul Angliei; din nou; din cauza; din greșeală; din când în când.

Note: *din* is frequently used instead of *în* to link an *în*-phrase to a preceding noun; think of it as being equivalent (in this use) to *de+în* (cf.*de la, de lângă, de pe, etc.*)

4. *În*

în apă; în mai; în aer liber; în dreapta; în glumă (as *a joke, in fun*), în schimb; în România; în timp ce; în același timp; în gât; în urma; în oraș; în felul acesta; în fiecare zi.

5. *La*

la Londra; la munte; la fratele meu; la ei; la ora trei; la 1 mai; la anul; la timp; la soare; la grătar; la cinema; la nord de; tare la.

6. *Pe*

pe masă; pe litoral; pe cer; pe stradă; pe aici; pe jos; pe viitor; pe brat; pe românește; pe urmă; pe dreapta; pe dinafară; pe mine.

32.3/2 Verbs: The Pluperfect Tense

The Pluperfect or Past Perfect tense is formed by adding certain endings to a stem which in most cases is the same as the infinitive. The endings are: *-sem, -seși, -se, -serăm, -serăți, -seră.*

Example:

întrebasem ce e de făcut - I had asked what was to be done

Note the place of the stress, which is constant throughout:

tu întrebaseși - you had asked
voi întrebaserăți - you had asked

Read off some more from the following table:

eu	căuta citi coborî cumpăra încerca învăța locui lua plăti prefera veni vorbi	-sem
tu/ d-ta		-seși
el, ea		-se
noi		-serăm
voi/ dvs.		-serăți
ei, ele		-seră

The stem of verbs whose infinitives end in *-e* and *-ea* ends in *-u* (cf.the past participle and the past historic stem):

putusem - I had been able
cerusem - I had asked
văzusem - I had seen
vrusem - I had wanted
făcusem - I had made
băusem - I had drunk
știusem - I had known
crezusem - I had tought

Note also:

dădusem - I had given
stătusem - I had stayed

The stem may end in *-se:*

avusesem - I had had
răspunsesem - I had replied
scrisesem - I had written
fusesem - I had been
mersesem - I had gone

The use of the pluperfect in Romanian often corresponds to the use of the pluperfect in English. However, it is not used so much in indirect speech; the perfect is generally used instead:

mi s-a spus că ați cumpărat dicționarul - I was told you had bought the dictionary
n-am îndrăznit să-i spun Anei ce mi s-a întâmplat - I didn't dare to tell Ann what had happened to me

Pick out half a dozen uses in the Text.

32.3/3 *Iată*

In our Text we have:

iată-ne din nou acasă - here we are back home again

Some further examples of *iată*:

iată-mă - here I am
iată-l că vine - here he comes, there he is
iată-vă împreună - there you are, together (at last)
iată-i și în fototgrafia asta - here they are in this photo too
iată-le când erau tinere - here they are when they were young

32.3/4 Letter-Writing

How to write the date is explained in 21.3/1. In private correspondence it is customary to write only the name of the place you are writing from at the top of the page and the full address on the back of the envelope. You begin a letter to a friend with *dragă* plus the Christian name. In a formal letter you use the following adjective: *stimate, stimată, stimați, stimate* - esteemed, respected, Dear

So you may begin:

Stimate domn - Dear Sir
Stimate/ Dragă domnule professor - Dear Sir, Dear Mr X, Dear Professor X
Stimate/ Dragă domnule Ionescu - Dear Mr Jones
Stimată doamnă - Dear Madam
Stimată/ Dragă doamnă profesoară - Dear Madam, Dear Mrs X, Dear Professor X

You end a familiar letter with, for example:

cu bine - yours (ever), cheerio
cele mai bune urări - best wishes
cu drag/ cu dor - love
cu toată dragostea - (with) all my, our love

A formal letter with:

cu stimă/ cu toată stima - yours sincerely, faithfully

On the envelope you use abbreviated C-forms:

D-lui George Stănescu - (to) Mr G.S.

D-nei Maria Stănescu - (to) Mrs M.S.
D-rei Ana Stănescu - (to) Miss A.S.

32.3/5 Vocatives

Some distinctive forms exist in the two mediums.
Consider the following:

Non-vocative	*Vocative (speech and writing)*
domnul - the gentleman	domnule! - sir!
doamna - the lady	doamnă! - madam!
domnișoara - the young lady	domnișoară! - miss!

Non-vocative	*Vocative*	
	Speech	*Writing*
domnul Ionescu - Mr Jones	domnul Ionescu!	domnule Ionescu!
doamna Ionescu - Mrs Jones	doamna Ionescu!	doamnă Ionescu!
domnișoara Ionescu - Miss Jones	domnișoara Ionescu!	domnișoară Ionescu!

32.4 Exercises

1. Copy out the Text of the Lesson and read it aloud.

2*.Insert words and phrases into the following substitution tables and read off some of the completed sentences or phrases. (Sample insertions in the Key)

a. Insert five or six human nouns or noun phrases:

când	am ați	ajuns sosit	acasă la Sinaia		tocmai încă nu	plecase venise

b. Insert three or four verbs in the pluperfect tense:

(el) nu		niciodată mai înainte totdeauna	acolo la munte la mare la Mamaia în străinătate

3*. Convert the tense of all the verbs in the following sentences into the pluperfect:

1. Am terminat de citit cartea (I've finished reading the book)
2. Ne-am dus la plimbare în parc.
3. Credeam că n-ai dreptate.
4. Nu s-au văzut de o lună.
5. Mama a primit de mult scrisoarea mea.
6. Nimeni nu a ajutat-o.
7. Copiii nu au venit încă acasă.

4. Go through the Text once more, and note the uses of different tense forms in the verbs.

5*. Insert the correct form of *acest(a)* in the blanks:

1. ... stilou e al meu.
2. Al cui e stiloul ... ?
3. Cine sunt oamenii ... ?
4. Am citit și eu povestea ... .
5. Oaspeții sunt aici, în ... sală. (oaspete, oaspeți *M.* - guest)
6. I l-am dat ... om.
7. Fetelor ... le place cel mai mult înghețata.

6*. Insert the correct form of *acel(a)* in the blanks:

1. Cine e ... doamnă?
2. ... e mașina mea.
3. ... e fratele meu.
4. ... sunt vecinii mei. (vecini, vecini *M.* - neighbour)
5. Cine e ... tânăr?
6. Numele soției ... om e Maria.
7. ... fete le place cel mai mult înghețata.

7*. Translate:

Bucharest, 11th September

Dear Patricia and William,

Many thanks for (*trans.*we received) your kind (*frumoasa*) letter, which reminded (*a reaminti*) us too of the nice days we spent together here last month.

We are glad (*bucuroși*) your visit to Romania helped you a lot (*trans.* very much) with (*în*) the learning of Romanian, but all (*tot ceea ce*) you have to do now is to (*să*) read a lot of Romanian and speak Romanian to each other (*unul cu altul*) at home. Listen, too (*de asemeni*), to Radio (*radio*) Bucharest and write us long letters in Romanian. Next year (*la anul*) when we'll (*vom*) return your visit and come to England, we want to find you speaking (*vorbind)* our language like us.

We'll write you another, longer letter soon, as we are leaving Bucharest today (*chiar azi*) for a few days (*trans.* for a few days, today).

All our love,
Ana and Sandu

8. Write another letter, longer than the one above, from Ana and Sandu to Patricia and William. Don't be too ambitious - as far as possible use only phrases that you *know* are right or which you can at least check somewhere in the book.

32.5 Supplementary Dialogue

El: Cum să terminăm cartea?
Ea: Cu un dialog.
El: De ce?
Ea: E mult mai plăcut.
El: Bine. Fie cum vrei. Să începem atunci.
Ea: Să începem.
El: Ce-ai vrea să faci mâine?
Ea: Să mergem la Snagov.
El: Unde e Snagovul?
Ea: Cum? Nu știi? Nu departe de București.
El: Și cum ne ducem acolo?
Ea: Cu mașina ta fiindcă cu autobuzul se merge (*it takes*) o oră.
El: Și ce putem face la Snagov?
Ea: Numai lucruri minunate. Ne plimbăm prin pădure. Ne culcăm pe iarbă, privim la flori și sus printre pomi la cerul albastru. Putem sta la soare - fiindcă sperăm să fie soare ca azi - și putem înota în lac, iar seara luăm masa la restaurantul de la Snagov.
El: Minunat. Excellent. Și cum în lac e pește servim (*we'll have*) o ciorbă de pește și pește prăjit.
Ea: Poate vrei și o prăjitură de pește? Ce bine (*thank goodness*) că așa ceva nu există în limba română, așa că te oprești numai la primele două feluri de mâncare de pește!

Notes on the Text

1. The use of *să* in *cum să terminăm cartea?* implies that the speaker is asking for suggestion rather than known facts: *how shall we end the book?, how do you suggest we should end the book?*

Contrasts:

cum terminăm cartea? - how do we finish the book?

Further examples:

ce să vă dau? - what shall I give you?
unde să mă duc? - where shall, should I go?
când să mă întorc? - when shall I return?
ce să facem? - what shall we do?
nu știu ce să fac - I don't know what to do, what I should do

2. Geographical names of M-gender usually take at the definite article when not preceded by a preposition, that is, when, for example, they are used as the subject of a clause. Thus we say:

să mergem la Snagov - let's go to Snagov
but unde e Snagovul? - where is Snagov?
acest râu se varsă în Olt - this river flows into the Olt
but Oltul e un râu mare - the Olt is a big river
sunt din Brașov - I'm from Brasov
but acesta e Brașovul - this is Brasov
vin din București - I come from Bucharest
but îmi place Bucureștiul - I like Bucharest
and Bucureștiul e cel mai atrăgător primăvara - Bucharest is nicest in spring

Geographical names of F-gender do not change (e.g. Prahova, Constanța, Anglia).

3. The plural forms of *primul, prima* are *primii M., primele N/F.*

primele două feluri de mâncare - the first two kinds of food
primii băieți care să sosească - the first boys to arrive

(Cf. *ultimul, ultima, ultimii, ultimele* - the last)

E2.
Sample answers:
a. mama, sora mea, fratele meu, fiul meu, fiica mea, prietena mea, Sandu, Ana, profesorul, doamna Ionescu
b. fusese, călătorise, mersese, se plimbase, se dusese

E3. terminasem, ne duseserăm, crezusem/crezuserăm că nu avuseseși, nu se văzuseră, mama primise, nimeni nu o ajutase, copiii nu veniseră

E5. acest, acesta, aceștia, aceasta, această, acestui, acestora.

E6.
acea, aceea, acela, aceia, acel, acelui, acelor

E7.

București,
11 septembrie

Dragă Patricia și William

Am primit frumoasa voastră scrisoare care ne-a reamintit și nouă de plăcutele zile (zilele plăcute) pe care le-am petrecut împreună aici, luna trecută.

Suntem bucuroși că vizita voastră în România v-a ajutat foarte mult la învățarea limbii române, dar tot ceea ce trebuie să faceți acum este să citiți mult românește și să vorbiți românește unul cu altul, acasă. Ascultați de asemeni radio București și scrieți-ne scrisori lungi în limba română. La anul, când vă vom întoarce vizita și vom veni în Anglia, vrem să vă găsim vorbind limba noastră ca noi.

Vă vom scrie o altă scrisoare mai lungă, în curând, deoarece plecăm din București pentru câteva zile, chiar azi.

Cu toată dragostea
Ana și Sandu

APPENDIX 1

Alphabet and Pronunciation

1. THE ALPHABET

The standard graphemes or letters and their names are as follows:

Letter	Pronunciation of name	Letter	Pronunciation of name
A a	/a/	N n	/ne/
Ă ă	/ă/	O o	/o/
Â â	/î/	P p	/p/
B b	/be/	Q q	/kju/
C c	/če/	R r	/re/
E e	/e/	Ș ș	/she/
F f	/ef/	T t	/te/
G g	/ge/	Ț ț	/tse/
H h	/ha/	U u	/u/
I i	/i/	V v	/ve/
Î î	/î/	W w	/dublu ve/
J j	/zhe/	X x	/iks/
K k	/ka/	Y y	/igrec/
L l	/le/	Z z	/ze/
M m	/me		

Notes

1. *Â â* and *Î î* are both equivalent to /î/; *Â â* is only used today into the words. (România, mâine, gând) but Î î (înot, început, a urî, a târî)

2. *K k, Q q, W w, Y y* only occur in proper names and in certain recent borrowings from other languages. (e.g. *kilogram, whisky).*

2. THE SOUND-SYSTEM

2.1 Vowels (see Lessons 1 and 2)

Phonemes and graphemes

	Front	*Central*	*Back (rounded)*
Close	*/i/ i (mic)*	*/î/ î, â (cât, român)*	*/u/ u (nu)*
Half-open	*/e/ e (des)*	*/ă/ ă (măr)*	*/o/ o (loc)*
Open		*/a/ a (lac)*	

2.2 Pseudo-Vowel (Lesson 2)

/ĭ/ i (bani)

/ĭ/ may be regarded as a symbol indicating palatalization of the preceding consonant. Considered as a separate sound, it is voiceless and non-syllabic. It is dropped or replaced by /i/ when a second suffix or an enclitic is added: /pomĭ/ (pomi), /pomi/ (pomii), /străzĭ/ (străzi), /străzile/ (străzile), /datsĭ/ (dați), /datsimĭ/ (dați-mi).

2.3 Semi-Vowels (Lesson 2-5)

	Front	*Back*
Close	*i, zero (iar, el)*	*u (lua)*
Half-open	*e (deal)*	*o (foame)*

With the addition of a suffix or enclitic a semi-vowel may be replaced by the corresponding vowel: leu, leul, cofetării, cofetăriile.

2.4 Vowel Glides (Lesson 2-5 and 27)

Examples:

Rising diphthongs

ie, e (ieri, el)
ia (iar)
ea (deal)
iu (iute)
io (ghiol)
uă (luăm)
ua (luați)
eo (vreo)
oa (soare)

Falling diphtongs

-glides to i		*-glides to u*	
ii (fii)	*oi (doi)*	*iu (știu)*	*ou (birou)*
ei (lei)		*eu (leu)*	
îi (pâine)		*îu (râu)*	
ăi (tăi)		*ău (rău)*	
ai (ai)		*au (au)*	
ui (lui)		*uu (continuu)*	

Triphthongs

iei, ei (miei) *eai (beai*
eu (eu) *eau (beau)*
i-ai (i-ai) *oai (englezoaică)*
iau (iau) *uai (luai)*
ioa (creioane

Other vowels glides arise in fast speech, especially across word-boundaries. Many speakers us an on-glide before vowels in word-initial position, e.g. *om (uom), un (uun)*; such pronunciations are regarded as non-standard.

Notes

1.The letter i and the group ii represent various sounds:
străzi, inel, metri, apoi, ciocolată, prieten, speria, pomii, metrii, cofetării, copii, cofetăriile
A single final -i after consonants is pronounced unless stressed or preceded by the group consonant l, r (after which both -i and -ii are pronounced i - copiii).
2.Note the following:
car, chiar, ceai, Grecia, geamantan, geografie, regiune
3.The symbols used in this book for the vowel phonemes are the same as those of the alphabet, with the addition of diacritics for the pseudo-vowels and semi-vowels. î and ă correspond to the symbols i and ə of the IPA; for the symbol suggested by the IPA for showing palatalization, viz. j, we use ĭ (in a broader transcription, showing morpheme boundaries, j or y can be used for both /ĭ/ and /j/).

2.5 Consonants (Lessons 1-4)

The twenty consonants phonemes are as follows:

	place of articulation					
manner of articulation	bilabial	labio-dental	dental	palato-alveolar	palatal/ velar	glottal
plosives	p, b		t, d		k, g	
affricates			ts	č, ğ		
fricatives		f, v	s, z	sh, zh		h
nasals	m		n			
lateral			l			
trill			r			

Where a pair of symbols occurs in the same box, the first represents a voiceless consonant, the second its voiced counterpart.
The graphemes used are the following:
/p/ p (pun)
/b/ b (bun)
/t/ t (ta)
/d/ d (da)
/k, g/ are palatals ([c, ɟ])before front vowels and /ĭ/; the occurrence of [c, ɟ] before central and back vowels is shown by the insertion of a front semi-vowel:
palatal /k/ (+front semi-vowel) ch, k (+i, e) (chem /kem/, chiar /kiar/, kilogram, the second k in kaki / kaki/
velar /k/ c, k (+î, ă, a, u, o) (caz, car, the first k in kaki)
palatal /g/ (+front semi-vowel) gh (+i, e) (ghem, ghiol)
/ts/ ț (țară)
/č/ c (+i, e) (cer)
/ğ/ g (+i, e) ger
/f/ f (fin)
/v/ v (vin)
/s/ s (sac)
/z/ z (zac)
/sh/ ș (șoc)
/zh/ j (joc)
/h/ h (hol, șah)
/m/ m (muc)
/n/ n (nuc)
/l/ l (lac)
/r/ r (rac)

Notes

1.Unlike English /h/, Romanian /h/ occurs finally in syllables, as *șah*. It is strongly pronounced and may

have some supra-glottal friction and be voiced. /h/ does not occurs after a consonant (in the same word), but h occurs in the diagraphs *ch, gh* in the orthograpgy, and *h* occurs in our notation in sh and zh.
2.The sound [ŋ] (as *ng* in Eng. *sing*) occurs only as a conditioned variant of /n/ before /k, g/. A final /g/ g is always pronounced [g], thus *lung* /lung/ =[luŋg] (and not [luŋ]).
3.Final plosives are fully released and frequently aspirated; initial plosives on the other hand are not aspirated (this is the reverse of the realisation of the corresponding English plosives).
4.The symbols used in this book for the consonants are the same as those of the IPA with the exception of č, ğ, sh and zh (IPA tʃ, dʒ, ʃ and ʒ). For these four tš, dž, š and ž could also be used.

2.6 Regular Sound Changes (Lessons 5 and 6)

Manny different kinds of sound alternations occur in the roots of Romanian words with the addition of suffixes and/or when the stress shifts from one syllable to another. You will have noticed, for example, how a stressed /a/ in a word may become /ă/ when the stress changes: /las/, /lăsați/. Similarly /pot/, /putem/. A final /i/, /ĭ/, /e/ or /ă/ may cause a change to a preceding vowel and or consonant: /fată/, /fete/, /stradă/, /străzi/, /kuvînt/, /kuvinte/. Vowels may alternate with diphtongs: /întreb/, /întrębă/, /negru/, /nęagră/, /frumos/, /frumơasă/, /florĭ/, /flơare/. Consonants alone may change: /merg/, /merğĭ/ /vorbesk/, /vorbeshte/, /ashtept/, /ashteptsĭ/, and (optionally) /englez/, /englezhĭ/. Not all such changes apply to the whole corpus of the Romanian vocabulary, so that one can only note the changes that do occur and try to remember them. The most regular ones are easily assimilated (e.g. -s(t) + -i →-ș(t)i, -d + -i → -zi).

2.7 Connected Speech

2.7/1 Vowels and Consonants (e.g.Lesson 18)

Vowels across word- (or morpheme-) boundaries in close-knit phrases may be reduced or form diphtongs and triphtongs, usually with the loss of a syllable: /čaų spus/ (*ce-au spus*?), /undęatsĭ fost/ (*unde-ați fost*?). The vowels /i, e, u, o/ are commonly reduced to /i, ę, ų, ơ/. Regular syllable reductions may be shown in writing by means of a hyphen, as in *ce-au spus?, nu-i așa?* (/nuį/ from /nuįe/; in this case the vowel grapheme is also changed). Also certain vowel elisions are regularly made, for instance, in pronoun combinations (*ni-l* from *ni+îl*). But sometimes (e.g. in imperative+enclitic pronoun constructions) an elision occasions an addition, so that the original number of syllables is retained or increased: /da-tsimĭ/ (*dați-mi*) from /datsĭ/ + /îmĭ/, /datsimă/ from /datsĭ/+/mă/. Note the omission of initial and final vowels in the following: *parc-a și-nceput să-mi fie mai bine.* Regular omissions in Standard Romanian are indicated in writing by means of a hyphen, but their omissions, especially those of consonants, and which do not necessarily result in word coalescens, are generally shown by means of an apostrophe (e.g. *da'=dar*). The definite article suffix *-ul* is written thus but is usually pronunced /u/.

Just as in English, adjacent consonants in close-knit phrases frequently change one of their features. In English, it is generally the place of articulation that is affected, so that, for example, *shot-gun* may sound like *shock-gun*. In Romanian, it is the *voicing* that is regularly affected, so that /p/ and /b/, /t/ and /d/, /č/ and /ğ/, etc, may interchange: /obzečĭ/ (*optzeci*), /l(u)ųadzĭ biletul/ (*luați biletul*), /vă rok sămĭ datsĭ lista/ (*vă rog să-mi dați lista*). Note that this kind of assimilation is regressive: consonant affects a preceding consonant, not vice versa. As a rule, we may say that voiceless consonants are only preceded by voiceless consonants the assimilation is optional (thus either /optzečĭ/ or /obzečĭ/). If apause intervenes between the two or more consonants in question, assimilation does not take place (e.g. in slow counting: /opt/.../zečĭ/... /doįshpe/).

2.7/2 Accentuation (see especially Lessons 1, 16 and 19)

As in English, certain words in an utterance are more proeminent than others. Such words are accented or stressed on a particular syllable-their stressed syllable. Non-proeminent words, on the other hand, may lose the stress they have in isolation or when accented. However, the distinction between strong and weak syllables is much less marked in Romanian than in English, and unstressed syllables usually maintain their quality what-ever the speed of delivery. (in this respect it is difficult to distinguish between style and dialect, e.g. the alternation between certain unstressed vowels, especially between /e/ and /ă/, may be more stylistic than dialectal: /kelner/ - /kelnăr/ (chelner), /două(ze)zhdoi/ - /două(ză)zhdoi/ (douăzeci și doi), /deunăzĭ/ - /dăunăzĭ/ (deunăzi). If you are uncertain of the stress of a word, give each syllable equal proeminence and you will invariably be understood.

A change in word-order or the addition of certain words, with or without a resulting change in accentuation, often corresponds only to a varitaion in accentuation in English (see the paragraphs on Word-Order).

2.7/3 Intonation (Lessons 1, 3-5, 15, 19, 26)

Not much is formally known about the intonation of Romanian, but certain features are clear. As in English, a rising tone (↑) indicates an incomplete utterance or raises a query (it's true (if)..., it might be true, is it true?, etc):

are o ↑ carte?

This contrasts with:

are o ↓ carte,

which would most frequently fill a context requiring a statement or assertion. In such short questions, especially, the object and verb may be reversed:

o ↑ carte aveți? o ↓ carte ↑ aveți? - have you got a ↑ book?

More subtly, these cotrasts with:

o carte ↑ aveți? - you've (actually) ↑ got a book?

Non-polarity questions (clauses begining with *care, cine, ce, etc)* generally have a falling tone:

pe ↓ cine ați văzut? - who did you ↓ see?, who did you ↑ see?

pe cine ați ↑ văzut? - ↓ who did you ↑ see?, ↑ who did you see?, ↑ who did you say you saw?

Note these last examples. In English, ↓ *who did you see*? sounds impatient or disbelieving, whereas the same kind of intonation used with the Romanian utterance may not, and may therefore be equivalent to a different kind of intonation and/or voice quality in English. It is at this point that the comparison begins to get a little complicated and technical. In the long run, it is more profitable and quicker to rely on your ear: listen to as much Romanian as you can and try to mimic Romanian voices.

APPENDIX 2

Verb List

Note carefully:

1.The Infinitives are listed in alphabetical order, together with their central meanings.
2.The Present Indicative is given in full. Where a single form appears it is either the third person singular (e.g. plouă) or the sole form used for each person (e.g. trebuie). Where two forms appear, the first is the third person singular and the second is the third person plural. In the second person singular the final -i may be pronounced /i/, /į/ or /ĭ/: preceded by a vowel it is pronounced /i/ (e.g. spui), preceded by a consonant +l,r it is pronounced /ĭ/ and written -ĭ in this List.
3.The secon person plural positive and negative forms of the Imperative are identical with the corresponding present indicative forms (e.g. spuneți, nu spuneți). The second person singular negative is identical in form with the infinitive (e.g. nu spune), with the same stress pattern but without the infinitive marker a. The second person singular positive is in most cases identical with either the second person on the third person singular form of the present indicative (see 15.3/4); in some cases the form varies according to whether the verb is being used transitively or intransitively. In this List the usual (or more frequently occuring) form of the second person singular positive is given; remember that it is a singular and positive form only. Some verbs have no imperative form.
4.Except in the case of *a fi*, the forms of the finite verb in a *să*-clause differ from the present indicative in only one respect: the third person singular and plural employ an identical form which is regularly different from the form(s) used for these persons in the present indicative. Thus the *Subjunctive* form given in this list is that used for the third person singular and plural.
5.The Past participle ia used in the formation of the Present Perfect, the Conditional Past, the Subjonctive Past, and the Passive Voice (the subjonctive past, e.g. *să fi spus* (for all persons), is not introduced in this work). Many past participles are also used as adjectives.
6. Omissions. You will notice that many verbs (of different roots) follow similar patterns in their conjugations. We have listed the forms in full, however, to facilitate learning. It is a simple matter to conjugate the few verbs we have left out, e.g. *a deveni* (conjugated in the same way as *a veni*), *a relua* (as *a lua*), *a închide (*as *a deschide*), *a apărea* (as *a părea*), and so on. Verbs are only given in their reflexive form if this is the sole form introduced. Note that in many of the uses of the verbs an accusative or dative reflexive pronoun is required.
7.Traditional Classifications. On a basis of differences in the endings of the infinitives and present indicative conjugations, Romanian verbs are traditionally grouped into four classes: I infinitives in *-a,* II infinitives in *-ea*, III infinitives in *-e*, IV infinitives in *-i* and *-î*. A useful exercise, as an aid to memory, would be for you to re-group them this way, on paper or mentally, noting any root changes as you go, and then to sub-group them (e.g. Class I: a) root+ending, b) root+ -ez- +ending; Class IV: a) root + ending, b) root + -esc/ăsc- +ending; etc); alternatively, sub-group them on other bases (e.g. Group A1: first person singular=third person plural, Group A2: third person singular=third person plural, Group B1: root vowel change, Group B2: no root vowel change; Group C1: verbs used transitively (in the Lessons), Group C2: verbs used intransitively, etc.)

One example:

să fi spus eu asta, cum te-ai fi supărat! - had I said that, how cross you'd have been!

Verbs	**Persons I,II,III sg/pl**	**Imp.**	**Subj.**	**Pp.**
a acoperi to cover	acopăr, acoperi, acoperă acoperim, acoperiți, acoperă	acoperă	să acopere	acoperit
a adăuga to add	adaug, adaugi, adaugă adăugăm, adăugați, adaugă	adaugă	să adauge	adăugat
a dresa to address	adresez, adresezi, adresează adresăm, adresați, adresează	adresează	să adreseze	adresat
a aduce to bring	aduc, aduci, aduce aducem, aduceți, aduc	adu (adă)	să aducă	adus
a afla to hear	aflu, afli, află aflăm, aflați, află	află	să afle	aflat
a ajunge to arrive	ajung, ajungi, ajunge ajungem, ajungeți, ajung		să ajungă	ajuns
a ajuta to help	ajutăm, ajuți, ajută ajutăm, ajutați, ajută	ajută	să ajute	ajutat
s slege to choose	aleg, alegi, alege alegem, alegeți, aleg	alege	să aleagă	ales

a amenința to threaten	amenință, amenințăm, amenințați, amenință amenințăm, amenințați, amenință	amenință	să amenințe	amenințat
a aminti to remind	amintesc, amintești, amintește amintim, amintiți, amintesc	amintește	să amintească	amintit
a anunța to announce	anunț, anunți, anunță anunțăm, anunțați, anunță	anunță	să anunțe	anunțat
a aplica to apply	aplic, aplici, aplică aplicăm, aplicați, aplică	aplică	să aplice	aplicat
a aprinde to light	aprind, aprinzi, aprinde aprindem, aprindeți, aprind	aprinde	să aprindă	aprins
a se apropia to approach	mă apropii, te apropii, se apropie ne apropiem, vă apropiați, se apropie	apropie-te	să se apropie	apropiat
a arăta to show	arăt, arăți, arată arătăm, arătați, arată	arată	să arate	arătat
a arunca to throw	arunc, arunci, aruncă aruncăm, aruncați, aruncă	aruncă	să arunce	aruncat
a asculta to listen	ascult, asculți, ascultă ascultăm, ascultați, ascultă	ascultă	să asculte	ascultat
a ascunde to hide	ascund, ascunzi, ascunde ascundem, ascundeți, ascund	ascunde	să ascundă	ascuns
a aștepta to wait	aștept, aștepți, așteaptă așteptăm, așteptați, așteaptă	așteaptă	să aștepte	așteptat
a atrage to attract	atrag, atragi, atrage atragem, atrageți, atrag	atrage	să atragă	atras
a auzi to hear	aud, auzi, aude auzim, auziți, aud	auzi	să audă	auzit
a avea to have	am, ai, are avem, aveți, au	ai	să aibă	avut
a bate to beat	bat, bați, bate batem, bateți, bat	bate	să bată	bătut
bea to drink	beau, bei, bea bem, beți, beau	bea	să bea	băut
a se căsători to marry	mă căsătoresc, te căsătorești, se căsătorește ne căsătorim, vă căsătoriți, se căsătoresc	căsătorește-te	să se căsătorească	căsătorit
a căuta to look for	caut, cauți, caută căutăm, căutați, caută	caută	să caute	căutat
a cere to ask	cer, ceri, cere cerem, cereți, cer	cere	să ceară	cerut
a cheltui to spend	cheltuiesc, cheltuiești, cheltuiește cheltuim, cheltuiți, cheltuiesc	cheltuiește	să cheltuiască	cheltuit
a chema to call	chem, chemi, cheamă chemăm, chemați, cheamă	cheamă	să cheme	chemat

a circula to circulate	circul, circuli, circulă circulăm, circulați, circulă	circulă	să circule	circulat
a citi to read	citesc, citești, citește citim, citiți, citesc	citește	să citească	citit
a câștiga to win	câștig, câștigi, câștigă câștigăm, câștigați, câștigă	câștigă	să câștige	câștigat
a se coafa to do one's hair	mă coafez, te coafezi, se coafează ne coafăm, vă coafați, se coafează	coafează-te	să se coafeze	coafat
a coborî to get off	cobor, cobori, coboară coborâm, coborâți, coboară	coboară	să coboare	coborât
a constata to find out	constat, constați, constată constatăm, constatați, constată	constată	să constate	constatat
a construi to construct	construiesc, construiești, construiește construim, construiți, construiesc	construiește	să construiască	construit
a continua to continue	continui, continui, continuă continuăm, continuați, continuă	continuă	să continue	continuat
a costa to cost	cost, coști, costă costăm, costați, costă		să coste	costat
a crede to believe	cred, crezi, crede credem, credeți, cred	crezi	să creadă	crezut
a se culca to go to bed	mă culc, te culci, se culcă ne culcăm, vă culcați, se culcă	culcă-te	să se culce	culcat
a cumpăra to buy	cumpăr, cumperi, cumpără cumpărăm, cumpărați, cumpără	cumpără	să cumpere	cumpărat
a cunoaște to know	cunosc, cunoști, cunoaște cunoaștem, cunoașteți, cunosc	cunoaște	să cunoască	cunoscut
a curge to flow	curge curg		să curgă	curs
a da to give	dau, dai, dă căm, dați, dau	dă	să dea	dat
a depinde to depend	depind, depinzi, depinde depindem, depindeți, depind		să depindă	depins
a deschide to open	deschid, deschizi, deschide deschidem, deschideți, deschid	deschide	să deschidă	deschis
a despărți to separate	despart, desparți, desparte despărțim, despărțiți, despart	desparte	să despartă	despărțit
a dori to wish	doresc, dorești, dorește dorim, doriți, doresc	dorește	să dorească	dorit
a dormi to sleep	dorm, dormi, doarme dormim, dormiți, dorm	dormi	să doarmă	dormit
a duce to take	duc, duci, duce ducem, duceți, duc	du	să ducă	dus
a durea to hurt	doare dor		să doară	durut
a exista to exist	exist, exiști, există existăm, existați, există		să existe	existat
a face to do	fac, faci, face facem, faceți, fac	fă	să facă	făcut

a fi to be	sunt, ești, este suntem, sunteți, sunt	fii	să fiu, să fii, să fie, să fim, să fiți, să fie	fost
a folosi to use	folosesc, folosești, folosește folosim, folosiți, folosesc	folosește	să folosească	folosit
a forma to form	formez, formezi, formează formăm, formați, formează	formează	să formeze	format
a fuma to smoke	fumez, fumezi, fumează fumăm, fumați, fumează	fumează	să fumeze	fumat
a fura to steal	fur, furi, fură furăm, furați, fură	fură	să fure	furat
a găsi to find	găsesc, găsești, găsește găsim, găsiți, găsesc	găsește	să găsească	găsit
a ghici to guess	ghicesc, ghicești, ghicește ghicim, ghiciți, ghicesc	ghici	să ghicească	ghicit
a se gândi to think	mă gândesc, te gândești, se gândește ne gândim, vă gândiți, se gândesc	gândește-te	să se gândească	gândit
a se grăbi to hurry	mă grăbesc, te grăbești, se grăbește ne grăbim, vă grăbiți, se grăbesc	grăbește-te	să se grăbească	grăbit
a hotărî to decide	hotărăsc. hotărăști, hotărăște hotărâm, hotărâți, hotărăsc	hotărăște	să hotărască	hotărât
a ieși to go out	ies, ieși, iese ieșim, ieșiți, ies	ieși	să iasă	ieșit
a impresiona to impress	impresionez, impresionezi, impresionează impresionăm, impresionați, impresionează	impresionează	să impresioneze	impresionat
a intra to enter	intru, intri, intră intrăm, intrați, intră	intră	să intre	intrat
a invita to invite	invit, inviți, invită invităm, invitați, invită	invită	să invite	invitat
a iubi to love	iubesc, iubești, iubește iubim, iubiți, iubesc	iubește	să iubească	iubit
a izvorî to rise	izvorăște izvorăsc		să izvorască	izvorât
a îmbogăți to enrich	îmbogățesc, îmbogățești, îmbogățește îmbogățim, îmbogățiți, îmbogățesc	îmbogățește	să îmbogățească	îmbogățit
a se îmbolnăvi to get ill	mă îmbolnăvesc, te îmbolnăvești, se îmbolnăvește ne îmbolnăvim, vă îmbolnăviți, se îmbolnăvesc	îmbolnăvește-te	să se îmbolnăvească	îmbolnăvit
a se îmbrăca to dress	mă îmbrac, te îmbraci, se îmbracă ne îmbrăcăm, vă îmbrăcați, se îmbracă	îmbracă-te	să se îmbrace	îmbrăcat
a îmbrățișa to hug	îmbrățișez, îmbrățișezi, îmbrățișează îmbrățișăm, îmbrățișați, îmbrățișează	îmbrățișează	să îmbrățișeze	îmbrățișat
a înălța to raise	înalț, înalți, înalță înălțăm, înălțați, înalță	înalță	să înalțe	înălțat

a încălzi to warm	încălzesc, încălzești, încălzește încălzim, încălziți, încălzesc	încălzește	să încălzească	încălzit
a începe to begin	încep, începi, începe începem, începeți, încep	începe	să înceapă	început
a încerca to try	încerc, încerci, încearcă încercăm, încercați, încearcă	încearcă	să încerce	încercat
a încurca to mix up	încurc, încurci, încurcă încurcăm, încurcați, încurcă	încurcă	să încurce	încurcat
a îndrăzni to dare	îndrăznesc, îndrăznești, îndrăznește îndrăznim, îndrăzniți, îndrăznesc	îndrăznește	să îndrăznească	îndrăznit
a îngriji to look after	îngrijesc, îngrijești, îngrijește îngrijim, îngrijiți, îngrijesc	îngrijește	să îngrijească	îngrijit
a înota to swim	înot, înoți, înoată înotăm, înotați, înoată	înoată	să înoate	înotat
a însemna to mean	însemn, însemni, înseamnă însemnăm, însemnați, înseamnă	înseamnă	să însemne	însemnat
a înștiința to inform	înștiințez, înștiințezi, înștiințează înștiințăm, înștiințați, înștiințează	înștiințează	să înștiințeze	înștiințat
a se întâmpla to occur	se întâmplă		să se întâmple	întâmplat
a întâlni to meet	întâlnesc, întâlnești, întâlnește întâlnim, întâlniți, întîlnesc	întâlnește	să întâlnească	întâlnit
a întoarce to return	întorc, întorci, întoarce întoarcem, întoarceți, întorc	întoarce	să întoarcă	întors
a întreba to ask	întreb, întrebi, întreabă întrebăm, întrebați, întreabă	întreabă	să întrebe	întrebat
a înțelege to understand	înțeleg, înțelegi, înțelege înțelegem, înțelegeți, înțeleg	înțelege	să înțeleagă	înțeles
a învăța to learn	învăț, înveți, învață învățăm, învățați, învață	învață	să învețe	învățat
a învinge to defeat	înving, învingi, învinge învingem, învingeți, învinge	învinge	să învingă	învins
a juca to play	joc, joci, joacă jucăm, jucați, joacă	joacă	să joace	jucat
a lăsa to leave	las, lași, lasă lăsăm, lăsați, lasă	lasă	să lase	lăsat
a lipsi to be missed	lipsesc, lipsești, lipsește lipsim, lipsiți, lipsesc		să lipsească	lipsit
a locui to live	locuiesc, locuiești, locuiește locuim, locuiți, locuiesc	locuiește	să locuiască	locuit
a lua to take	iau, iei, ia luăm, luați, iau	ia	să ia	luat
a lucra to work	lucrez, lucrezi, lucrează lucrăm, lucrați, lucrează	lucrează	să lucreze	lucrat
a lupta to fight	lupt, lupți, luptă luptăm, luptați, luptă	luptă	să lupte	luptat
a menționa to mention	menționez, menționezi, menționează menționăm, menționați, menționează	menționează	să menționeze	menționat

a merge to go	merg, mergi, merge mergem, mergeți, merg	mergi	să meargă	mers
a merita to be worth	merit, meriți, merită meritǎm, meritați, merită		să merite	meritat
a mulțumi to thank	mulțumesc, mulțumești, mulțumește mulțumim, mulțumiți, mulțumesc	mulțumește	să mulțumească	mulțumit
a muri to die	mor, mori, moare murim, muriți, mor	mori	să moară	murit
a ninge to snow	ninge		să ningă	nins
a nota to note	notez, notezi, notează notǎm, notați, notează	notează	să noteze	notat
a număra to count	număr, numeri, numără numărǎm, numărați, numără	numără	să numere	numărat
a oferi to offer	ofer, oferi, oferă oferim, oferiți, oferă	oferă	să ofere	oferit
a omite to omit	omit, omiți, omite omitem, omiteți, omit	omite	să omită	omis
a opri to stop	opresc, oprești, oprește oprim, opriți, opresc	oprește	să oprească	oprit
a parca to park	parchez, parchezi, parchează parcǎm, parcați, parchează	parchează	să parcheze	parcat
a părea to seem	par, pari, pare părem, păreți, par	pari	să pară	părut
a petrece to spend	petrec, petreci, petrece petrecem, petreceți, petrec	petrece	să petreacă	petrecut
a pierde to lose	pierd, pierzi, pierde pierdem, pierdeți, pierd	pierde	să piardă	pierdut
a plăcea to like	plac, placi, place plăcem, plăceți, plac		să placă	plăcut
a plăti to pay	plătesc, plătești, plătește plătim, plătiți, plătesc	plătește	să plătească	plătit
a pleca to leave	plec, pleci, pleacă plecǎm, plecați, pleacă	pleacă	să plece	plecat
a plimba to walk	plimb, plimbi, plimbă plimbǎm, plimbați, plimbă	plimbă	să plimbe	plimbat
a ploua to rain	plouă		să plouă	plouat
a porni to start	pornesc, pornești, pornește pornim, porniți, pornesc	pornește	să pornească	pornit
a povesti to tell	povestesc, povestești, povestește povestim, povestiți, povestesc	povestește	să povestească	povestit
a prefera to prefer	prefer, preferi, preferă preferǎm, preferați, preferă	preferă	să prefere	preferat
a pregăti to prepare	pregătesc, pregătești, pregătește pregătim, pregătiți, pregătesc	pregătește	să pregătească	pregătit
a primi to receive	primesc, primești, primește primim, primiți, primesc	primește	să primească	primit
a privi to look	privesc, privești, privește privim, priviți, privesc	privește	să privească	privit

a promite to promise	promit. promiți, promite promitem, promiteți, promit	promite	să promită	promis
a pune to put	pun, pui, pune punem, puneți, pun	pune	să pună	pus
a putea can	pot, poți, poate putem, puteți, pot		să poată	putut
a se rade to shave	mă rad, te razi, se rade ne radem, vă radeți, se rad	rade-te	să se radă	ras
a răci to catch cold	răcesc, răcești, răcește răcim, răciți, răcesc	răcește	să răcească	răcit
a rămâne to remain	rămân, rămâi, rămâne rămânem, rămâneți, rămân	rămâi	să rămână	rămas
a răsări to rise	răsar, răsari, răsare răsărim, răsăriți, răsar	răsari	să răsară	răsărit
a răsfoi to skim (through)	răsfoiesc, răsfoiești, răsfoiește răsfoim, răsfoiți, răsfoiesc	răsfoiește	să răsfoiască	răsfoit
a răspunde to answer	răspund, răspunzi, răspunde răspundem, răspundeți, răspund	răspunde	să răspundă	răspuns
a repara to repair	repar, repari, repară reparăm, reparați, repară	repară	să repare	reparat
a reuși to succeed	reușesc, reușești, reușește reușim, reușiți, reușesc	reușește	să reușească	reușit
a rezerva to reserve	rezerv, rezervi, rezervă rezervăm, rezervați, rezervă	rezervă	să rezerve	rezervat
a râde to laugh	râd, râzi, râde râdem, râdeți, râd	râzi	să râdă	râs
a ruga to ask	rog, rogi, roagă rugăm, rugați, roagă	roagă	să roage	rugat
a sări to jump	sar, sari, sare sărim, săriți, sar	sari	să sară	sărit
a săruta to kiss	sărut, săruți, sărută sărutăm, sărutați, sărută	sărută	să sărute	sărutat
a se sătura to have enough	mă satur, te saturi, se satură ne săturăm, vă săturați, se satură	satură-te	să se sature	săturat
a schimba to change	schimb, schimbi, schimă schimbăm, schimbați, schimbă	schimbă	să schimbe	schimbat
a scrie to write	scriu, scrii, scrie scriem, scrieți, scriu	scrie	să scrie	scris
a se scula to get up	mă scol, te scoli, se scoală ne sculăm, vă sculați, se scoală	scoală-te	să se scoale	sculat
a servi to serve	servesc, servești, servește servim, serviți, servesc	servește	să servească	servit
a sfârși to end	sfârșesc, sfârșești, sfârșește sfârșim, sfârșiți, sfârșesc	sfârșește	să sfârșească	sfârșit
a se simți to feel	mă simt, te simți, se simte ne simțim, vă simțiți, se simt	simte-te	să se simtă	simțit
a sosi to arrive	sosesc, sosești, sosește sosim, sosiți, sosesc		să sosească	sosit

a spăla to wash	spăl, speli, spală spălăm, spălați, spală	spală	să spele	spălat
a spera to hope	sper, speri, speră sperăm, sperați, speră	speră	să spere	sperat
a speria to frighten	sperii, sperii, sperie speriem, speriați, sperie	sperie	să sperie	speriat
a spune to say	spun, spui, spune spunem, spuneți, spun	spune	să spună	spus
a sta to stand	stau, stai, stă stăm, stați, stau	stai	să stea	stat
a stinge to put out	sting, stingi, stinge stingem, stingeți, sting	stinge	să stingă	stins
a strica to break	stric, strici, strică stricăm, stricați, strică	strică	să strice	stricat
a suna to ring	sun, suni, sună sunăm, sunați, sună	sună	să sune	sunat
a ști to know	știu, știi, știe știm, știți, știu		să știe	știut
a tăia to cut	tai, tai, taie tăiem, tăiați, taie	taie	să taie	tăiat
a telefona to telephone	telefonez, telefonezi, telefonează telefonăm, telefonați, telefonează	telefonează	să telefoneze	telefonat
a termina to end	termin, termini, termină terminăm, terminați, termină	termină	să termine	terminat
a trăi to live	trăiesc, trăiești, trăiește trăim, trăiți, trăiesc	trăiește	să trăiască	trăit
a trebui must	trebuie		să trebuiască	trebuit
a trece to pass	trec, treci, trece trecem, treceți, trec	treci	să treacă	trecut
a trezi to wake	trezesc, trezești, trezește trezim, treziți, trezesc	trezește	să trezească	trezit
a trimite to send	trimit, trimiți, trimite trimitem, trimiteți, trimit	trimite	să trimită	trimis
a se tunde to have a haircut	mă tund, te tunzi, se tunde ne tundem, vă tundeți, se tund	tunde-te	să se tundă	tuns
a ține to hold	țin, ții, ține ținem, țineți, țin	ține	să țină	ținut
a uita to forget	uit, uiți, uită uităm, uitați, uită	uită	să uite	uitat
a urca to climb up	urc, urci, urcă urcăm, urcați, urcă	urcă	să urce	urcat
a usca to dry	usuc, usuci, usucă uscăm, uscați, usucă	usucă	să usuce	uscat
a se vărsa to flow	se varsă		să se verse	vărsat
a vedea to see	văd, vezi, vede vedem, vedeți, văd	vezi	să vadă	văzut
a veni to come	vin, vii, vine venim, veniți, vin	vino	să vină	venit

a vizita to visit	vizitez, vizitezi, vizitează vizităm, vizitați, vizitează	vizitează	să viziteze	vizitat
a vopsi to paint	vopsesc, vopsești, vopsește vopsim, vopsiți, vopsesc	vopsește	să vopsească	vopsit
a vorbi to speak	vorbesc, vorbești, vorbește vorbim, vorbiți, vorbesc	vorbește	să vorbească	vorbit
a vota to vote	votez, votezi, votează votăm, votați, votează	votează	să voteze	votat
a vrea to want	vreau, vrei, vrea vrem, vreți, vor		să vrea	vrut
a zice to say	zic, zici, zice zicem, ziceți, zic	zi	să zică	zis

ENGLISH - ROMANIAN VOCABULARY

A

a(n) - un, o, vreun, vreo
to [be] able to - a putea
about - despre, prin, privitor la, cam
abroad - în străinătate
absent-minded - distrat
to accept - a primi, a accepta
accident - accident
according to - după
accustomed (to) - obișnuit (cu, să)
ache - durere
to ache - a durea
across - peste
activity - activitate
actually - de fapt
to add - a adăuga
address - a se adresa
aeroplane - avion, aeroplan
affectionate(ly) - afectuos
after - după (ce), peste, în urma
after that - pe urmă, după aceea, mai departe
afternoon - după-masă, după-amiază
this afternoon - azi după-masă
again - iar, iarăși, mai, din nou
against - împotriva
ago - acum
agreed - s-a făcut, de acord
air - aer
airport - aeroport
alcohol - alcool
to alight - a coborî
alighting - coborâre
all - tot(ul), toți, câți
all right - bine, s-a făcut
[that's] all right - pentru nimic, cu plăcere
all round - în jur
almost - aproape
alone - singur
already - și, deja
also - și, mai (și), tot, totodată, de asemeni
although - deși
altogether - în total, cu totul
always - întotdeauna
among - printre
and - și, iar
and so on - și așa mai departe
to announce - a anunța
annoyed - necăjit, supărat
another - (un) alt, altul, încă unul
another time - altădată
answer - a răspunde, răspuns
ant - furnică
any - niște, oricare, orice
anyhow, in any case - în orice caz
anyone - cineva, oricine
anyone else - altcineva
anything - ceva, orice
anything else - altceva, mai ceva
anywhere - undeva, oriunde
apartment - apartament
apartment blok - bloc
to apologise - a-și cere scuze, a-și cere iertare
apparently - aparent, parcă
to appear - a apărea, a se vedea, a se arăta
appetite - poftă de mâncare
apple - măr
to approach - a se apropia de
April - aprilie
arm - braț
armchair - fotoliu
to arrive - a sosi, a ajunge
arrival - sosire
art - artă
article - articol
as - ca, cum, deoarece, după cum, pe când, pe măsură ce
as...as - tot așa de, tot atât de, la fel de
as...as possible - cât mai...
as well - și, mai și
ashamed - rușinat
to ask - a cere, a întreba, a ruga
to ask a question - a pune o întrebare
aspirin - aspirină
assistance - ajutor, asistență
assistant - ajutor, asistent
astonished - uimit
astonishing - uimitor
at - la, în, din, de la, pe
at home - acasă
al last - în sfârșit, în fine
attention - atenție
attentive(ly) - atent
to attract - a atrage
attractive(ly) - atrăgător
August - august
autumn - toamnă
avenue - bulevard
to await - a aștepta

B

back - spate, înapoi
bad - rău, prost
to bake - a coace, a prăji
balcony - balcon
ball - minge
bandage - bandaj, pansament
bank - bancă
(bank)note - bancnotă
bar - bar
barber - frizer
barber's shop - frizerie
basket - coș
bathroom - baie
bathing costume - costum de baie
battle - luptă
to be - a fi, a se afla, a se găsi
to be able to - a putea
beach - plajă
to beat - a bate
beautiful - frumos
because - deoarece, fiindcă, pentru că
because of - din cauza
to beckon - a face semn cu mâna
to become - a deveni, a se face
bed - pat
to [go to] bed - a se culca

bedroom - dormitor
beef - carne de vacă
beer - bere
before - înainte (de, de a), până când
to begin - a începe, a porni
beginning - început
to believe - a crede
below - jos
bench - bancă
[(the)] best - cel mai bun, cel mai bine
better - mai bun, mai bine
between - între, dintre
big - mare
bill - notă de plată
bird - pasăre
black - negru
blade - lamă
block (of flats) - bloc
blouse - bluză
to blow - a bate, a sufla
blue - albastru
boat - vas, barcă
book - carte
to book - a reține, a rezerva
bookshop - librărie
bordering - vecin
both - amândoi, câți
both...and - și...(ca) și, atât...cât și
bottle - sticlă
boulevard - bulevard
box - ladă, cutie, lojă
boy - băiat
bravo - bravo
bread - pâine
to break - a (se) strica
breast - sân, piept
bridge - pod, joc de bridge
to bring - a aduce
British - englez, britanic
broken - stricat
brother - frate
brush - perie
Bucharest - București
Bucharestian - bucureștean
to build - a construi, a înălța
building - clădire
bus - autobuz
bus-stop - stație de autobuz
busy - ocupat, activ
but - dar, ci, însă
butter - unt
button - nasture, buton
to buy - a cumpăra
by - cu, de, (de) la, lângă, prin, până
by the way - apropo

C

cabin - cabană, cabină
cable - telegramă, cablu
café - cofetărie
cake - prăjitură, tort
(phone)call - telefon
to call - a chema
to (be) called - a se chema, a se numi, a se spune
to call on - a vizita, a trece pe la
can - a putea
car - mașină
care - grijă
to (take) care of - a îngriji, a avea grijă de
careful - atent
carefully - atent, cu grijă
carp - crap (pește)
to carry - a duce, a cără
to carry on - a continua, a duce
to carry out - a îndeplini
case - caz, geamantan
cash-desk - casă de marcat, casă de bani
cat - pisică
category - categorie
cause - cauză
caviar - icre negre
centre - centru
century - secol
certain - sigur
certainly - desigur, bineînțeles
chair - scaun
chance - prilej, întâmplare
by chance - din întâmplare
change - schimbare, rest, mărunțiș,
to change - a (se) schimba
cheap - ieftin
cheerio - la revedere, cu bine
cheers - noroc!
chemist's - farmacie, drogherie
chest - ladă, cufăr, piept
child - copil
chips - cartofi pai, cartofi prăjiți
chocolate - ciocolată
to choose - a alege
Christmas - Crăciun
church - biserică
cigar - țigară de foi
cigarette - țigară
cinema - cinematograf, cinema
circle - cerc
to circulate - a circula
citadel - citadelă, cetate
city - oraș
class - clasă
classroom - sală de clasă
clear(ly) - clar, cu claritate
client - client
climb - ascensiune
to climb - a (se) urca
clinic - policlinică, clinică medicală
clock - ceas de perete sau de masă
to close - a închide
close to - lângă, aproape de
clothes - haine
cloud - nor
coast - litoral, coastă
coat - haină
coffee - cafea
cold - frig, rece, răceală
to (catch a) cold - a răci
colleague - coleg
colour - culoare
comb - pieptene
to come - a veni

comedy - comedie
concerning - privitor la, apropo de
concert - concert
to confuse - a încurca
to conquer - a învinge
consent - voie
to consider - a (se) gândi, a considera
to construct - a construi
to continue - a continua
conversation - conversație
cook - a găti
cool - răcoros, răcoare
copy - copie, exemplar
corner - colț
round the corner - după colț
correct(ly) - corect, exact, cu corectitudine
to cost - a costa
costume - costum
swimming costume - costum de baie
cotton - bumbac, ață
cotton-wool - vată
to count - a număra
country - țară
courage - curaj
course - curs, decurs, fel de mâncare
court/courtyard - curte
to cover - a acoperi
covered - acoperit
cow - vacă
crowd - mulțime
cup - ceașcă
curious(ly) - curios
custom - obicei, datină
customer, client, cumpărător
customs - vamă
to cut - a tăia

D

daily - zilnic
to dare - a îndrăzni
date - dată
daughter - fiică
day - zi
the day after tomorrow - poimâine
in three days' time - răspoimâine
dear - drag, scump
December - decembrie
to decide a decide, a hotărî
deep - adânc
to defeat - a înfinge
defender - apărător
delta - deltă
dentist - dentist
to depart - a pleca
departure - plecare
to depend - a depinde
to deserve - a merita
desk - birou
dessert - desert
dialogue - dialog
dictionary - dicționar
to die - a muri
different - diiferit
difficult - greu
dimension - dimensiune
to dine - a lua masa, a se ospăta
dining-room - sufragerie
direct - direct
directly - îndată
dish - fel de mâncare, farfurie
distance - distanță
in the distance - departe
district - regiune
to divide - a despărți
to do - a face
doctor - medic, doctor
dog - câine
done - gata
to be done - a se face, a fi gata
door - ușă
down - (în) jos
to draw - a desena, a trage
drawing-room - salon
dress - rochie
to dress - a (se) îmbrăca
to get dressed - a se îmbrăca
dressing - pansament
drink - băutură
to drink - a bea
to drive - a conduce
drug - doctorie
dry - sec, uscat
to dry - a (se) usca
dye - a vopsi

E

each - fiecare
ear - ureche
early - devreme
to earn - a câștiga
earth - pământ
easily - ușor, cu ușurință
east - est
Easter - Paști
easy - ușor
to eat - a mânca
egg - ou
either...or - fie...fie
else - mai, alt-, altfel
embassy - ambasadă
to embrace - a se îmbrățișa
empty - gol
encouragement - încurajare
end - sfârșit
to end - a (se) sfârși, a termina
in the end - în cele din urmă, în sfârșit
English - englez, englezește, limba engleză
English woman - englezoaică
Englishman - englez
to enjoy oneself - a petrece bine
enormous - enorm
enough - destul de, de ajuns, suficient
to have enough of - a se sătura de
to enrich - a îmbogăți
to enter - a intra
envelope - plic
equipment - echipament
to erect - a înălța
error - greșeală
especially - mai cu seamă, mai ales

even - chiar
evening - seară
in the evening - seara, după-masă
this evening - astă-seară
event - întâmplare
every - fiecare
every time - ori de câte ori, de fiecare dată, mereu
everyone - fiecare, toată lumea
everything - tot, totul, toate
everywhere - peste tot
exactly - exact
example - exemplu
for example - de exemplu, de pildă
excellent - excelent
except (for) - în afară de, excepție
excursion - excursie
excuse - scuză
to excuse - a scuza
excuse me please - permiteți vă rog, scuzați-mă
exercise - exercițiu
exercise-book - caiet
expensive - scump
expression - expresie
eye - ochi

F

face - față
fact - fapt
in fact - de fapt
to fall - a cădea
family - familie
famous - celebru, vestit
far away - departe
as far as - până la
as far as I know - pe cât știu
fast - repede
fat - gras
father - tată
my father - tatăl meu
February - februarie
to feel - a se simți
to feel alike - a avea chef
a few - puțini, câțiva
film - film
to find - a găsi
to find out - a constata
to finish - a termina
finished - gata, terminat
first - mai întâi,
the first - primul, întâiul
fish - pește
flat - apartament, plat
floor - etaj, dușumea, pardoseală, podea
flour - făină
to flow - a se vărsa, a curge
flower - floare
to follow - a urma
food - aliment(e), mâncare, bucate
food-shop - alimentară
fool(ish) - prost, idiot
foot - picior
football - fotbal, minge de fotbal
for - pentru, de, timp de, căci, fiindcă
foreign(er) - străin
to forget - a uita
fork - furculiță
to form - a forma
fountain-pen - stilou
free - liber, gratis
French - francez, franțuzesc, franțuzește
fresh -proaspăt
Friday - vineri
friend - prieten(ă)
to frighten - a speria
from - din, de, de la
front - față
in front - în față
frost - ger
to fry - a prăji
full - plin
further (on, away) - mai departe
future - viitor
(in the) future - pe viitor

G

to gain - a câștiga
gallery - galerie
game - joc(-uri), meci
garden - grădină
gate - poartă
general - general
generally - de obicei, în general
gentleman - domn
geography - geografie
German - nemțesc, nemțește, neamț
to get - a primi, a găsi, a ajunge, a deveni
(how do I) get to X? - care e drumul la X?
to get down, out - a coborî
to get in, on - a se urca (în)
to get on (with) - a continua, a se înțelege cu
to get up - a se scula
gift - cadou
girl - fată, fetiță
to give, a da
glad - bucuros
glass - pahar, sticlă
glasses - ochelari
glory - slavă
glove - mănușă
to go - a merge, a se duce
to go away - a trece, a se duce, a pleca
to go down - a coborî
to go in - a intra
to go inside - a intra înăuntru
to go out - a ieși, a se stinge
God - Dumnezeu
gold - aur
good - bun, bine
good afternoon - bună ziua
good at - bun la, tare la (*fig.)*

good evening - bună seara
good morning - bună dimineața
good night - bună seara, noapte bună
to (have a) good time - a petrece bine
good-will - bunăvoință
goodbye - la revedere, adio, rămas bun
grammar - gramatică
gram - gram
granddaughter - nepoată
grandparent - bunic
grandson - nepot
grass - iarbă
gratitude - mulțumire
green - verde
grey - gri
grill - grătar
grilled - la grătar
grocer's - alimentară
ground - pământ
guard - apărător, gardă
to guess - a ghici
guest - oaspete, musfir

H

habit - obicei
hair - păr
to (have a) haircut - a se tunde
to (have one's) hair done - a se coafa
haircut - tuns
hairdo - coafură
(ladies') hairdresser - coafor
(ladies') hairdresser's salon de coafură
(men's) hairdresser - frizer
(men's) hairdresser's - frizerie
hairdressing - coafat
half - jumătate
hall - sală
hall(way) - hol
hand - mână
(on the other) hand - pe de altă parte, în schimb
handbag - poșetă
to happen - a se întâmpla
happening - întâmplare
happy - fericit
happy birdhday - la mulți ani
hard - greu, tare
hard-working - harnic
hardly - abia
hat - pălărie
to have - a avea, a lua
to have to - a trebui să
he - el, dumnealui
head - cap
headache - durere de cap
headache pill - antinevralgic
health - sănătate
healthy - sănătos
to hear (about) - a afla
heart - inimă
(by) heart - pe dinafară
heat - căldură
heaven - cer
heavy - greu
help - ajutor
to help - a ajuta
her(s) - al ei, al său
here - aici
here is, are - iată
to hide - a ascunde
high - înalt
high up - sus
high-road - șosea
hike - plimbare
hill - deal
his - al lui, al său
historic(al) - istoric
history - istorie
to hold - a ține
holiday - concediu, sărbătoare
home - casă, acasă
(at) home - acasă
to hope - a spera
horse - cal
hospital - spital
hospitality - ospitalitate
hospodar - domnitor
hot - cald, fierbinte
hotel - hotel
hour - oră
house - casă
how - cum, ce, cât (de)
how are you? - ce mai faci? (ce mai faceți?)
how many - câți
how much - cât
however - totuși, însă, de altfel
hundred - sută
(I'm) hungry - mi-e foame
hurray! - ura!
tu hurry - a se grăbi
(in a) hurry - grăbit
to hurt - a durea
husband - soț

I

I - eu
ice - gheață
ice-cream - înghețată
idea - idee
if - dacă
ill - bolnav
to (become) ill - a se îmbolnăvi
immediately - imediat, îndată
impatience - nerăbdare
important - important
to impress - a impresiona
impression - impresie
impressive - impresionant
in - în, într-, la, din, de la, pe, peste, prin
in front - în fața
in order to - ca să, pentru a
incidentally - apropo
indeed - chiar
industrious - harnic
to inform - a înștiința, a anunța
ink - cerneală
inquisitive - curios
inside - înăuntru
instance - exemplu, caz

for instance - de exemplu, de pildă
instead (of) - în loc (de, să)
instead of me - în locul meu
interesting - interesant
internațional - internațional, universal
invitation - invitație
to invite - a invita
iron - fier
item - articol, număr
its - lui, ei, său

J

jam - marmeladă, gem, dulceață
January - ianuarie
jar - borcan
to join - a (se) uni
joke - glumă
journal - revistă
journey - călătorie
jug - cană
July - iulie
just - drept, chiar, tocmai, cam, abia, tot, exact

K

to keep - a ține
key - cheie (chei)
kidney - rinichi
kilogram - kilogram
kilometre - kilometru
kind - bun, amabil, fel
kindness - bunăvoință, bunătate, amabilitate
to kiss - a se săruta
kit - echipament
kitchen - bucătărie
knife - cuțit
to knock - a bate
to know - a ști, a cunoaște
to (get to) know - a se învăța cu
knowledge - știință

L

lady - doamnă
(young) lady - domnișoară
lake - lac, ghiol
lamp - lampă
land - pământ, țară
language - limbă
large - mare
last - trecut
(at) last - în sfârșit
(the) last - ultimul
last year - anul trecut
late - târziu
to laugh - a râde
lavatory - toaletă, closet
law - lege
to learn - a învăța
learning - învățare
(at) least - cel puțin
(the) least - cel mai puțin
leave - concediu, plecare
to leave - a pleca, a lăsa
to leave behind - a uita, a lăsa în urmă
to leave out - a omite
left - stânga
to (be) left out - a lipsi
leg - picior
legend - legendă
lemon - lămâie
less - mai puțin, fără
lesson - lecție
letter - scrisoare
liar - mincinos
library - bibliotecă
to lie - a sta, a fi, a minți
to lie down - a se culca
life - viață
lift - lift
light - ușor, lumină
to light - a aprinde
lighter - brichetă
to like - a plăcea, a vrea
like - ca, la fel ca
like that, this - așa, astfel, în modul acesta
likewise - tot, de asemeni
lion - leu
list - listă
to listen (to) - a asculta
literature - literatură
little - mic
a little - puțin, cam, oarecum
litre - litru
to live - a locui, a trăi
(long) live - trăiască
liver - ficat
London - Londra
long - lung, de mult, mult (timp)
as long as - atâta vreme cât, cu condiția ca
look! - uite!
to look - a privi, a se uita
to look after - a îngriji
to look for - a căuta
to lose - a pierde
lost - pierdut
the lost-property office - biroul obiectelor pierdute
a lot of - o mulțime de, mult, mulți
love - dragoste, iubire, amor
to love - a iubi
lovely - frumos, atrăgător
luck - noroc
luggage - bagaj

M

machine - mașină
mackintosh - pardesiu de ploaie
to be made - a se face
made of - făcut de, făcut din
magazine - revistă
to make - a face
man - om, bărbat
manner - fel, mod
many - mulți
March - martie
mark - notă, semn
market - piață, târg
market-place - piață
marmalade - marmeladă
to get married - a se căsători

marvellous - minunat
match - chibrit, meci
mathematics - matematică
matter - chestiune, problemă
it doesn't matter - nu face nimic, nu contează
what's the matter? - ce este? care e problema?
May - mai (luna)
may - a se putea, a avea voie, a fi posibil
maybe - poate
to mean - a însemna
meanwhile - între timp
means - mijloc
by means of - prin
meat - carne
mediaeval - medieval
medicine - doctorie, medicament
to meet - a se întâlni cu
meeting - întâlnire
to mend - a repara
to mention - a menționa
menu - listă de bucate, meniu
method - mijloc, metodă
middle - mijloc, centru
milk - lapte
million - milion
mine - al meu, mină
mineral water - apă minerală
minute - minut
Miss - domnișoara
to miss the train - a pierde trenul
to be missed - a lipsi
mistake - greșeală
to mix up - a se încurca
modern - modern
moment - moment
monastery - mănăstire
Monday - luni
money - bani
month - lună
monument - monument
moon - lună
more - mai mult
more and more - tot mai mult
moreover - de altfel, în plus, pe deasupra
morning - dimineață
mother - mamă
mountain - munte
mouth - gură
river mouth - gură de vărsare
to move - a (se) mișca, a circula
to move (house) - a se muta
Mr - domnul
Mrs - doamna
much - mult
mud - nămol
mud bath - baie de nămol
to muddle - a (se) încurca
muscle - mușchi
museum - muzeu
music - muzică
musical - muzical
must - trebuie
mustard - muștar
my - meu

N

name - nume
namely - anume, adică
nasty - neplăcut, urât
national - național
natural - natural
near to - lângă, aproape de
nearby - aproape, prin apropiere
nearly - aproape
neck - gât
need - nevoie
to need - a avea nevoie de, a trebui
needle - ac
neighbour - vecin
neither - nici
nephew - nepot
never - niciodată
nevertheless - totuși
new - nou
newspaper - ziar
news-stand - debit de ziare
next - viitor, următorul, mai departe, pe urmă
next year - la anul
nice - frumos, plăcut, drăguț, atrăgător
niece - nepoată
night - noapte
last night - aseară, noaptea treacută
night-club - bar de noapte, cabaret
nil - zero
no - nu
no one, nobody - nimeni
nor - nici
north - nord
nose - nas
not - nu
not at all - deloc, pentru nimic, cu plăcere
not to worry - n-avea grijă
to note - a nota
note - notă, bancnotă
note-book - carnet
nothing - nimic
to notice - a constata, a observa
to notify - a anunța, a înștiința
novel - roman
November - noiembrie
now - acum
from now on - de-acuma, pe viitor
number - număr, numeral

O

to obey - a asculta de
object - obiect, lucru, articol
to observe - a observa, a constata
occasion - oară, prilej
occupied - ocupat
to occur - a se întâmpla
October - octombrie
odd(ly) - curios, ciudat
of - cu, de, din, de la, lui, al, dintre
of course - bineînțeles
office - birou, oficiu
often - adesea, des
oh - ah, vai

oil - ulei
old - vechi, bătrân
how old are you? - câți ani aveți?
old man - bătrân
old woman - bătrână
olive - măslină
olive oil - untdelemn
to omit - a omite
on - pe, la, în
once - odată
once more - ir, din nou, încă o dată
one - unul, o, vreunul, vreuna, una
the one - unul, cel
one's own - propriu
on one's own, by oneself - singur
only - numai, nu... decât, abia
to open - a deschide
open - deschis, liber
in the open air - în aer liber
open-air theatre - grădină, teatru în aer liber
operetta - operetă
optimist - optimist
or - sau
orchestra - orchestră
to order - a comanda, a cere
order - ordine
in order that - ca să
in order to - pentru a
ordinary - obișnuit
other - alt, alți
the other - celălalt
the other day - deunăzi
otherwise - altfel
ought to - ar trebui să, a se cuveni să
ours - al nostru
outside - pe dinafară, afară
over - peste, terminat, gata
over here - pe aici
over there - pe acolo
to become overcast - a se acoperi
overcoat - pardesiu
to owe - a datora
one's own - propriu
to own - a poseda

P

to pack - a face bagajele
page - pagină
pain - durere
to paint - a vopsi, a picta
painting - pictură, tablou
pantry - cămară
paper - hârtie
pardon? - poftim? cum?
park - parc
to park - a parca
parking-place - loc de parcare
part - parte, rol
to part - a se despărți
to pass - a trece
past - trecut
paste - pastă
payment - plată
to pay - a plăti
to pay the bill - a face plata
peak - vârf
pen - toc, stilou
pencil - creion
people - lume, oameni
pepper - piper
perfect - perfect
perhaps - poate
periodical - revistă
permission - voie
person - persoană
pessimist - pesimist
petrol - benzină
pharmacy - drogherie, farmacie
photograph - fotograf, fotografie
phrase - expresie
picture - film, ilustrație, pictură, tablou
piece - bucată
pig - porc
pill - pilulă
pity - milă
it's a pity - păcat
place - loc
plain - simplu, clar, câmpie
plan - plan
plane - avion
plateau - platou, podiș
platform - peron
play - piesă
to play - a se juca, a cânta
pleasant - plăcut, frumos, atrăgător
please - vă rog, poftiți
pleasure - plăcere
plum - prună
plum brandy - țuică
pocket - buzunar
police - miliție
polite - politicos
poor - sărac, prost
pork - carne de porc
port - port
possible - posibil
possibly - se poate, posibil, eventual
to post - a expedia (prin poștă)
post-office - oficiu poștal
postage stamp - timbru poștal
postal - poștal
pot - ghiveci, vas
to pour - a (se) vărsa
powder - pudră
practical(y) - practic
practice - practică
precisely - tocmai, exact, precis
to prefer - a prefera
to prepare (oneself) - a se pregăti
prescription - rețetă
present - cadou
price - preț
priest - preot
prince - prinț, domnitor
programme - program
to promise - a promite
to propose - a propune
to pull - a trage
pupil - elev
purchase - cumpărătură
to purchase - a cumpăra

purse - pungă
to push - a împinge
to put - a pune
to put on - a pune, a aprinde
to put out - a stinge

Q

quantity - număr, mărime, cantitate
quarter - sfert
question - întrebare, problemă
queue - coadă
quick - iute, repede, rapid
quiet - liniștit
quite - destul de, cam, chiar

R

radio - radio
railway - cale ferată
railway station - gară
to rain - a ploua
raincoat - pardesiu de ploaie
to raise - a înălța, a ridica
rare(ly) - rar
rather - mai bine, mai degrabă, cam
I'd rather - aș prefera să
razor - aparat de ras
razor-blade - lamă de ras
to reach - a ajunge la, a atinge
te read - a citi
reader - cititor
ready - gata
to get ready - a se pregăti
to realize - a constata, a înțelege, a-și da seama
really - de fapt, chiar, cu adevărat
receipt - recipisă, chitanță, primire
to receive - a primi
recently - de curând, recent, mai deunăzi
recipe - rețetă
red - roșu
to reduce - a reduce
reduced - redus
reed - stuf
regarding - privitor la, apropo de
region - regiune
to remain - a rămâne, a sta
remainder - rest
to remember - a ține minte, a-și aduce aminte
to remind - a aminti
that reminds me - apropo
to repair - a repara
reply - răspuns
to reply - a răspunde
request - a cere
reserve - a rezerva, a ține
resort - stațiune
rest - rest, pauză
restaurant - restaurant
result - rezultat
as a result of - în urma
to resume - a relua
to retain - a reține
return - înapoiere
to return - a se întoarce, a pleca înapoi
review - revistă, recenzie
revue - revistă
rice - orez
rich - bogat
rifge - creastă
right - dreaptă, așa
to be right - a avea dreptate
ring - inel
to ring - a suna
to ring up - a telefona
to rise - a răsări, a se scula, a izvorî
river - râu, fluviu
road - cale, drum, șosea
to roast - a frige, a prăji
roe - icre
roll - chiflă
Romanian - român, românesc, românește
room - cameră
round - în jurul, rotund
ruin - ruină
rum - rom
Russian - rus, rusesc, rusește

S

sad - trist
to be said - a se spune
salad - salată
salami - salam
salt - sare
the same as - același (ca, cu)
the same kind - la fel ca
the same thing - același lucru
at the same time - totodată, în același timp
in the same way - la fel
sand - nisip
Saturday - sâmbătă
to say - a spune, a zice
to say goodbye - a se despărți
scarcely - abia
scenery - decor, peisaj
school - școală
science - știință
sea - mare
seaside - litoral
seat - loc, scaun
to see - a vedea
to see again - a revedea
to see each other - a se vedea
to seek - a căuta
to seem - a se părea
it seems that - parcă, se pare că
seldom - rar
to select - a alege
self-service - autoservire
semolina - griș
to send - a trimite
sentence - propoziție,frază
to separate - a separa, a despărți
September - septembrie
serious - serios
to serve - a servi
to set off - a pleca
setting - decor
several - mai mulți
I shall - voi, am să
shave - ras

to shave - a se rade
she - ea, dumneaei
shelter - adăpost
shirt - cămașă
shoe - pantof
shoemaker - cizmar
shop - prăvălie, magazin
shop-assistant - vânzător
to go shopping - a se duce la cumpărături
short - scurt
show - spectacol
to show - a arăta
to be shown - a se arăta
to shut - a închide
sick - bolnav
side - parte
sight - obiectiv turistic
sign - semn
to signify - a însemna
silver - argint
simple - simplu
sin - păcat
since - de, de când, deoarece
to sing - a cânta
sister - soră
to sit - a sta, a ședea
sitting-room - salon
size - mărime, număr
skating - patinaj
ski(ing) - schi
to skim (through) - a răsfoi
skirt - fustă
sky - cer
to sleep - a dormi
sleep - somn
I'm sleepy - mi-e somn
slope - coastă
slow(ly) - încet
small - mic
to smoke - a fuma
smoker - fumător
snack-bar - bufet-expres
to snow - a ninge
so - (chiar) așa (de), prea
(and) so - așa că, așadar, deci
so (as to) - ca să
so many - atâția
so much - atât(a)
so (that) - așa că, ca să
soap - săpun
soda-water - sifon
some - niște, unii, câțiva
some (or other) - vreun, câte un
somehow - oarecum
someone - cineva
someone else - altcineva
something else - altceva
sometimes - uneori
somewhat - cam, oarecum, puțin
son - fiu, băiat
song - cântec
soon - (în) curând, îndată
as soon as - de îndată ce
sorry - scuzați-mă
I'm sorry - îmi pare rău
sort - fel
soup - supă, borș, ciorbă
south - sud
south-east - sud-est
to speak - a vorbi
to speak to - a vorbi cu, a adresa
to spend - a cheltui, a petrece
splendid - splendid
spoken - vorbit
spoon - lingură
sport - sport
spring - primăvară
square - pătrat, piață
stale - vechi
stalls - staluri, fotolii
stamp - timbru poștal, stampă
to stand - a sta
start - început
to start - a începe, a pleca, a porni
station - gară
stationer's - papetărie
statue - statuie
to stay - a sta, a rămâne
steak - biftec, mușchi de vacă
to steal - a fura
steel - oțel
stewed fruit - compot
still - încă, tot mai, liniștit
stoking - ciorap
stomach - stomac
to stop - a opri, a sta
(bus-, tram-)stop - stație
store - magazin
storey - etaj
storm - furtună
story - nuvelă, povestire
straight - drept, direct
straight on - drept înainte
strange(ly) - ciudat, curios
street - stradă
strong - tare
(collar) stud - buton de guler
student - student
study - birou
to study - a studia
stupid - prost, tâmpit
sturgeon - morun
to succeed (in) - a reuși (să)
such - astfel de
sufficient - destul de, suficient
sugar - zahăr
(castor) sugar - zahăr tos
(powder) sugar - zahăr pudră
to suggest - a propune
suit - costum
suitcase - geamantan
summer - vară
summit - vârf
sun - soare
Sunday - duminică
sunrise - răsărit de soare
sunset - apus de soare
sure - sigur
sweet - bomboană, desert, dulce
to swim - a înota
swimming costume - costum de baie
swimming pool - bazin de înot

to switch off - a stinge
to switch on - a aprinde
syphon - sifon
system - sistem

T

table - masă
to take - a duce, a lua
talk - conversație, convorbire
to talk - a vorbi
tall - înalt, mare
taxi - taxi
tea - ceai
to teach - a învăța
teacher - profesor, profesoară
teaspoon - linguriță
telegram - telegramă
to telephone - a telefona
telephone - telefon
telephone call - telefon
by telephone - prin telefon
(on, over the) telephone - la telefon
television - televisiune, televizor
to tell - a anunța, a povesti, a spune
text - text
textbook - manual
than - ca, decât, de
to thank - a mulțumi
thank you very much - vă mulțumesc foarte mult
thanks! - mulțumesc, merci
thanks - mulțumire
that - acel(a), pe care
that is (to say) - adică
that's the way - așa
that's why - de aceea, iată de ce
the - articol hotărât, cel
theatre - teatru
their(s) - (al) lor
then - (pe) atunci, apoi, așadar, pe urmă
there - acolo
there is - este, se află
therefore - așadar, deci, de aceea
they - ei, ele, dumnealor
thin - subțire
thing - lucru, obiect
to think - a crede, a (se) gândi
I think (that) - cred că, parcă
I'm thirsty - mi-e sete
this - acest(a)
thoroughly - complet, absolut
thoroughfare - arteră, șosea
though - deși, totuși, însă
thought - gând
thousand - mie
thread - ață
to threaten - a amenința
throat - gât
through - prin
to throw - a arunca
Thursday - joi
thus - așa, astfel, în modul acesta
ticket - bilet
time - timp, vreme, oră, oară
from time to time - din când în când
to have a good time - a petrece bine, a se amuza
in time - la timp
three times - de trei ori
tired - obosit
to - la, pe (pentru) a, lui
tobacco - tutun
tobacconist's - tutungerie
today - azi, astăzi
together - împreună
toilet - toaletă
token - semn
to be told - a se spune
tomato - roșie
tomorrow - mâine
tomorrow evening - mâine seară
tongue - limbă
tonight - astă-seară, deseară, la noapte
too - și, mai (și), de asemeni, prea
tooth - dinte
top - vârf, parte de sus
on top - deasupra, sus
tourist - turist, turistic
towards - spre, către
towel - prosop
tower - turn
town - oraș
tragedy - tragedie
train - tren
tram - tramvai
to translate - a traduce
to travel - a călători, a merge
tree - pom
trip - excursie, călătorie
trolleybus - troleibuz
trousers - pantaloni
true - adevărat
truly - cu adevărat
to try - a încerca
Tuesday - marți
Turk - turk
twice - de două ori

U

ugly - urât
umbrella - umbrelă
under - sub
to understand - a înțelege
to undress - a (se) dezbrăca
unfortunately - din păcate
universal - universal
university - universitate
unpleasant - neplăcut
until - până la, până când
up - (în) sus
up to - până la
upset - necăjit
to use - a folosi
used to - obișnuit cu, să
to get used to - a se învăța cu
useful - folositor
useless - nefolositor
usual - obișnuit
as usual - ca de obicei
usually - de obicei

V

valley - vale
vermouth - vermut
very - foarte, tare, prea
via - prin, via
vicinity - apropiere, vecinătate
view - vedere
village - sat
vinegar - oțet
visit - vizită
to visit - a vizita
vocabulary - vocabular
volume - volum
to vote - a vota

W

to wait - a aștepta, a sta
to wait for - a aștepta
waiter - chelner
waitress - chelneriță
to wake - a (se) trezi
walk - plimbare
to walk - a merge, a (se) plimba
wall - perete
wallet - portofel
to want - a vrea, a dori
warm - cald
to warm up - a (se) încălzi
to wash - a (se) spăla
watch - ceas de mână
to watch - a privi la, a se uita la
water - apă
wave - a face semn cu mâna, a saluta
way - drum, fel, metodă
by the way - apropo
this way - pe aici
we - noi
weak - slab
weather - timp, vreme
Wednesday - miercuri
week - săptămână
well - bine, sănătos, ei, vai
well-known - cunoscut
west - vest
wet - ud
what - ce
when - când
whenever - orcând, ori de câte ori
where - unde
wherever - oriunde
whether - dacă
which - (pe) care, al câtelea
while - în timp ce, pe când, cât
white - alb
who - (pe) cine, (pe) care
whom - pe cine, pe care
whose - al cui
why - de ce
wife - soție
I will - voi, am să, vreau
to win - a câștiga
wind - vânt
window - fereastră
wine - vin
winter - iarnă
wish - dorință
to wish - a vrea, a dori
with - cu
without - fără
woman - femeie
to wonder - a se întreba
I wonder - oare, mă întreb
wonderful - minunat
wood - lemn, pădure
word - vorbă, cuvânt
work - lucrare
to work - a lucra, a merge(*fig.*)
it works - merge
worried - necăjit
don't worry - n-avea grijă
worse - mai rău, mai prost
worst - cel mai rău, cel mai prost
to be worth - a merita
wounded - rănit
to write - a scrie
to write down - a nota
writer - scriitor

Y

yard - curte
year - an
yellow - galben
yes - da
yesterday - ieri
yet - încă, însă, totuși
you - tu, voi, dumneata, dvs.
young - tânăr
your(s) - al tău, al vostru, al dumitale, al dvs.

TOURIST RESTAURANT AID

A. Miscellaneous Items (English-Romanian)

1. a cover - un tacâm
   a cup - o ceașcă
   a fork - o furculiță
   a glass - un pahar
   a knife - un cuțit
   a napkin, a serviette - un șervet
   a plate - o farfurie
   a saucer - o farfurioară
   a spoon - o lingură
   a table-cloth - o față de masă
   a teaspoon - o linguriță

2. mustard - muștar
   oil - untdelemn
   pepper - piper
   salt - sare
   vinegar - oțet

3. bread - pâine
   brown bread - pâine neagră
   white bread - pâine albă
   butter - unt
   sour cream - smântână
   whipped cream - frișcă
   honey - miere
   ice-cream - înghețată
   jam - gem, dulceață, marmeladă
   milk - lapte
   rolls - chifle
   castor sugar - zahăr tos
   lump sugar - zahăr cubic
   powder sugar - zahăr pudră
   yoghurt - iaurt

4. bitter - amar
   clean - curat
   delicious - delicios
   dirty - murdar
   fresh - proaspăt
   savoury - sărat
   sour - acru
   stale - vechi
   sweet - dulce
   tender - fraged
   tough - tare

B. Romanian Food List

Note: only those items are listed which commonly appear on Romanian menus and can be bought in shops. It is a check-list only.

1.*Ouă - Eggs*

jumări - scrambled eggs	ochiuri - poached eggs	omletă - omelette
ouă fierte moi - soft-boiled eggs	ouă fierte tari - hard-boiled eggs	ouă prăjite - fried eggs

2.*Borșuri, Ciorbe, Supe - Examples of Soups*

borș de iepure - hare soup	borș de miel - lamb soup	ciorbă de crap - crap soup
ciorbă de pasăre - chicken soup	ciorbă de perișoare - meat-ball soup	
ciorbă de pește - fish soup	ciorbă țărănească - peasant soup (with meat)	
supă de carne - meat soup	supă de legume - vegetable soup	supă de roșii- tomato soup

(*Borșuri* and *Ciorbe* look rather like stews. They are sour soups containing a generous helping of beans, meat, fish, or whatever.)

3.*Pește - Fish*

batog - smoked and salted sturgeon or other fish		crap - carp
homar - lobster	icre negre - caviar	morun - sturgeon
păstrăv - trout	pește afumat - smoked fish	raci - crayfish

peşte afumat - smoked fish
scrumbie - herring, mackerel
stiucă - pike
raci - crayfish
somn - sheat-fish
sardele - sardines
şalău - pike-perch

4.*Carne - Meat*

antricot - entrecôte steak
carne de miel - lamb
carne de vițel - veal
curcan - turkey
gâscă - goose
mezeluri - sausages
musaca - mincemeat pie
mușchi de vacă - fillet steak
rață - duck
slănină - bacon
tocană - goulash
biftec - steak
carne de porc - pork
cârnați - pork sausages
ficat - liver
la grătar - grilled
mici, mititei - rolled mincemeat richly spiced
mușchi de porc - fillet of pork
pui, pasăre - chicken
rinichi - kidney
șnițel - schnitzel
vânat - venison
carne de berbec - mutton
carne de vacă - beef
cotlet - cutlet, chop
friptură de pork-roast pork
lebărvuşt - liver-sausage
rasol - boiled meat
salam - salami
şuncă

5.*Legume - Vegetables*

ardei - red or green peppers
cartofi pai - chips (small, thin variety)
castraveți - cucumber
ceapă - onion
dovlecei - marrow
mămăligă - maize polenta
mazăre - peas
orez - rice
ridichi - radishes
salată de roșii - tomato salad
sarmale - stuffed cabbage or vine leaves
spanac - spinach
vinete - aubergines
cartofi fierți - boiled potatoes
cartofi prăjiți - fried potatoes, chips (French fried)
castraveți mici - gherkins
ciuperci - mushrooms
fasole - beans
măsline - olives
morcovi - carrots
pireu de cartofi - mashed potatoes
roșii - tomatoes
salată verde - lettuce, green salad
sfeclă - beetroot
varză - cabbage

6.*Fructe - Fruits*

alune prăjite, arahide - peanuts
căpșuni - strawberries
conserve de fructe - canned fruit
grepfrut - grapefruit
nuci - walnuts
pere - pears
prune - plums
vișine - sour cherries
banane - bananas
cireșe - (sweet) cherries
curmale - dates
lămâi - lemons
pepene galben - melon
piersici - peaches
smochine - figs
zmeură - raspberries
caise - apricots
compot - stewed fruit
fragi - wild strawberries
mere - apples
pepene verde-water-melon
portocale - oranges
struguri - grapes

7.*Brânză - Cheese*

brânză de Olanda - Dutch cheese
pateuri cu brânză - cheese pastries
șvaițer - Emmental-type cheese
caşcaval - ewe's-milk cheese
plăcintă cu brânză - cheese pie

8.*Băuturi - Drinks*

apă minerală - mineral water
băutură alcoolică - alcoholic drink
bere - beer
cafea filtru - filter coffee
ceai - tea
gheață - ice
lichior - liqueur
oranjadă - orangeade
sifon - soda-water
șampanie - champagne
vin spumos - sparkling wine
aperitiv - apéritif
băutură nealcoolică - non-alcoholic drink
cacao - cocoa
cafea turcească - Turkish coffee
cocteil - cocktail
lapte - milk
limonadă, citronadă, sitronadă - lemonade
rachiu, coniac - brandy, cognac
sirop - diluted fruit juice syrup
țuică - plum brandy
vinuri - wines

(With your coffee you may like *biscuiți* or *prăjituri* - perhaps a cool chocolate *joffre*, a large slice of *tort de ciocolată*, or one or two *gogoși.* Note that Turkish coffee is always sweetened in the pan. If you prefer it bitter or less sweet, say *fără zahăr* or *zahăr separat*; to be on the safe side, it is the best to use *both phrases*).